

Statenvoorstel 55/11 A

Voorgestelde behandeling:

PS-vergadering : 11 november 2011

Statencommissie : Niet van toepassing

Onderwerp

Notulen vergadering Provinciale Staten d.d. 30 juni/1 juli 2011

's-Hertogenbosch

Datum

18 oktober 2011

DIS-nummer

2822250

Griffie

Bijlage(n)

1

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Samenvatting

De notulen van de vergadering van Provinciale Staten d.d. 30 juni/1 juli 2011 dienen te worden vastgesteld.

1. Inleiding

Artikel 2.27, vijfde lid, van het Reglement van orde Provinciale Staten 2007 bepaalt dat de notulen van de vergadering van Provinciale Staten worden vastgesteld door Provinciale Staten.

Overeenkomstig het bepaalde in voornoemd artikel liggen de ontwerpnotulen van de vergadering van Provinciale Staten van 30 juni/1 juli 2011 ter inzage in de fractiekamers en in de bibliotheek.

2. Het voorstel

Wij stellen u voor te besluiten conform bijgevoegd ontwerp-besluit.

De griffier van Provinciale Staten van Noord-Brabant,

mw. drs. C.J.M. Dortmans

Auteur: P.P.M. Stolwijk-van de Kolk toestel (073) 681 22 78

N.B. de notulen liggen vanaf 2 november 2011 ter inzage in de fractiekamers en in de bibliotheek en worden als losse bijlage op SIS gepresenteerd.

Ontwerp-besluit 55/11B

Voorgestelde behandeling:

PS-vergadering : 11 november 2011

Statencommissie : Niet van toepassing

Onderwerp

Notulen vergadering Provinciale Staten d.d. 30 juni/1 juli 2011

's-Hertogenbosch

Datum

18 oktober 2011

DIS-nummer

2822250

Griffie

Bijlage(n)

1

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

- gelezen het voorstel van de griffier d.d. 17 oktober 2011;
- gelet op artikel 2.27, vijfde lid, van het Reglement van orde Provinciale Staten 2007;

besluiten:

de notulen van het verhandelde door Provinciale Staten in hun vergadering d.d. 30 juni/1 juli 2011 vast te stellen.

's-Hertogenbosch, 11 november 2011

Provinciale Staten van Noord-Brabant,
de voorzitter

de griffier

**Notulen van de vergadering van Provinciale Staten van
Noord-Brabant op donderdag 30 juni en vrijdag 1 juli 2011**

Inhoudsopgave	blz.	nummer
Lijst van de leden van Provinciale Staten	7	
Agenda	9	
Presentielijst	11	
Opening van de vergadering op 30 juni 2011	11	
Sprekers:		
Voorzitter (mw. Geeraedts)	11,12	
Van Hattem	12	
Heijmans	11	
Mw. Kerkhof-Mos	12	
Afscheid lid van Provinciale Staten en onderzoek geloofsbrieven, toelating en beëdiging nieuw lid Provinciale Staten	12	
Sprekers:		
Voorzitter (mw. Geeraedts)	12,13	
Griffier	13	
Mw. Aarts-van de Loo	13	
Van Liempd	13	
Snijders	12	
Notulen van de vergadering van Provinciale Staten van 25 februari 2011	13	
Notulen van de vergadering van Provinciale Staten van 9 maart 2011	13	
Notulen van de vergadering van Provinciale Staten van 10 maart 2011	13	
Ingekomen stukken	13	
Structuurvisie ruimtelijke ordening deel d 'Brainport Oost'	13	24/11
Sprekers:		
Voorzitter (mw. Geereadts)	16,17,19,20,22,23,25,26,27,28,29,30	
Voorzitter (CdK)	30,31,32,37,39,40,41,43,44,45,46	
Mw. Aarts-Engbers	16,42,44,45,46	
Mw. Arts	22,23,42,44,45,46	
Van den Berg	18,38,44,45	
Bouwman	14,16,27,28,29,31,43,44,45,46	
Mw. Frijters-Klijnen	45,46	
Van Hattem	20,23,36,41,42,44	
Heijmans	31,39,43	

Van Heugten	30,31,32,33,34,35,36,37,38,39,40,41,44
Van den Hout	46
Kap	40
Mw. Kerkhof-Mos	16
Mw. Lestrade-Brouwer	15,16
Mw. Overboom	25,34,42,44,45,46
Mw. Prins-Afman	13,14,15,16,41,44,45,46
S. Smeulders	23,33,38,42,44,45,46
Mw. Spierings	34
Wagemakers	38,39,40
Van der Wel	22,29,37,41,43,44,45,46
Mw. Wijnands	14,15,30,31,44
Motie M1 (Van den Berg e.a.; verworpen)	19,45
Motie M2 (S. Smeulders e.a.; verworpen)	25,45
Motie M3 (Van Hattem e.a.; verworpen)	21,45
Motie M4 (mw. Lestrade-Brouwer e.a.; verworpen)	26,46
Motie M5 (Van der Wel; verworpen)	29,46

Instelling Commissie Regionaal Overleg (CRO) luchthavens 46

31/11

Budel en Seppe en benoemen voorzitter CRO's

Sprekers:

Voorzitter	47,48,49,50,51,53,54,55
Mw. Aarts-Engbers	47,54,55
Mw. Arts	48,52,53,54,55
Bouwman	48,54,55
Mw. Frijters-Klijnen	54,55
Van Hattem	47,49,51,53
Heijmans	50
Van Heugten	50,51,52,53
Mw. Lestrade-Brouwer	48,54,55
S. Smeulders	48,54,55
Mw. Tsoutsanis-van der Koogh	46,53,54,55
Van der Wel	49,52,53,54,55
Amendement A1 (Van Hattem; gewijzigd)	47,51
Amendement A1A (Van Hattem; verworpen)	51,54
Amendement A2 (Van der Wel e.a.; verworpen)	50,54
Amendement A3 (Van der Wel e.a.; verworpen)	50,55
Amendement A4 (Van der Wel e.a.; ingetrokken)	50,53

Schorsing van de vergadering

55

Sprekers:

Voorzitter	55
Mw. Geeraedts	55
Heijmans	55
Mw. Kerkhof-Mos	55
Mw. Wijnands	55

Heropening van de vergadering 1 juli 2011**57**

Sprekers:

Voorzitter	57
Mw. Geeraedts	57

Presentielijst**57****Vragenuurtje****58**

Sprekers:

Voorzitter	58,59,60,61,63,65
Mw. Aarts-Engbers	62
De Boer	65
Mw. Geeraedts	61,62,63
Van Hattem	58,60,61,62,63,65
Heijmans	60,62
Van Heugten	64
Mw. Kerkhof-Mos	60,61
Pauli	58,63
Van Vught	63,65

Kaderbrief 2011**66,122****32/11**

Sprekers:

Voorzitter	66,67,69,70,71,73,74,75,76,77,78,79,80,82, 83,84,86,87,88,89,90,93,95,96,102,103, 104,107,108,109,122,123,125,126,127,128, 129,130
Van den Berg	129,130
De Boer	90,91,92,93,94,95,96,107,123,124,125
Mw. Frijters-Klijnen	66,71,107,125,126,127,128,129,130
Mw. Geeraedts	66,67,68,82,96,98,99,107,109,124,125,126, 127,128,129,130
Mw. Van Haaften-Harkema	102,103,104
Hageman	104
Ten Harmsen van der Beek	103
Van Hattem	67,73,84,94,103,107,108,109
Heijmans	66,67,75,100,107,109,122,123,124,125, 126,127,128,129,130
Van Heugten	96,97,98,99,100,101,102,109
Mw. Van der Kammen	
Kap	73
Mw. Kardol	109,125
Mw. Kerkhof-Mos	66,69,107,123,125,126,127,128,129,130
Mw. Klitsie	95
Leenders	107
Mw. Lestrade-Brouwer	66,80,91,107,123,126,127,128,129,130
Van Liempd	124
Van Lopik	106

Mw. Overboom	82,125,126
Pauli	104,105,106
P. Smeulders	66,68,73,84,97,100,101,108,125,126,127, 128,129,130
Mw. Tetteroo	105
Verhees	90
Van der Wel	88,89,90,91,92,93,94,101,102,103,106,108, 125,126,127,128,129,130
Mw. Wijnands	66,67,77,99,100,104,109,125,126,127,128, 129,130
Mw. Zwijnenburg-van der Vliet	102
Amendement A5 (P. Smeulders; verworpen)	86,125
Amendement A6 (P. Smeulders; verworpen)	86,126
Amendement A7 (P. Smeulders e.a.; verworpen)	87,126
Motie M6 (Van Vugt e.a.; aangenomen)	70,126
Motie M7 (mw. Kerkhof-Mos e.a.; aangenomen)	71,127
Motie M8 (Kap; ingetrokken)	73,109
Motie M9 (Kap; aangehouden)	74,107
Motie M10 (Van der Wel e.a.; aangehouden)	89,108
Motie M11 (Van Hattem; verworpen)	74,127
Motie M12 (Van Hattem; verworpen)	74,127
Motie M13 (Van Hattem; aangehouden)	74,109
Motie M14 (mw. Wijnands e.a.; aangenomen)	78,127
Motie M15 (mw. Knoet-Michels e.a.; aangenomen)	78,128
Motie M16 (mw. Tetteroo e.a.; ingetrokken)	79,109
Motie M17 (Leenders e.a.; aangehouden)	79,109
Motie M18 (Heijmans e.a.; aangenomen)	76,128
Motie M19 (mw. Klitsie e.a.; verworpen)	82,128
Motie M20 (mw. Klitsie e.a.; verworpen)	83,128
Motie M21 (mw. Klitsie e.a.; verworpen)	83,129
Motie M22 (mw. Klitsie e.a.; verworpen)	83,129
Motie M23 (mw. Overboom e.a.; gewijzigd in M23A)	84,95
Motie M23A (mw. Overboom e.a.; aangenomen)	95,129
Motie M24 (Bouwman e.a.; verworpen)	87,129
Motie M25 (Bouwman e.a.; aangenomen)	87,130
Motie M26 (mw. Brunklaus e.a.; ingetrokken)	88,108
Motie M28 (Heijmans e.a.; aangenomen)	122,130

Jaarstukken 2010

109

26/11

Sprekers:

Voorzitter	111,112,113,114,116,119,120,121,122
Mw. Van Haaften-Harkema	119,121
Ten Harmsen van der Beek	109,111,113,117,118,119,121
Heijmans	121
Van Heugten	116,117,118,119,120
Mw. Van der Kammen	112,113,120,121,122
Mw. Keijzers-Verschelling	111,120,122

Mw. Lestrade-Brouwer	115,122
P. Smeulders	116,122
Mw. Tetteroo	114,118,122
Vissers	114,120,122
Van der Wel	116,122
Motie M27 (mw. Van der Kammen a.e.; ingetrokken)	113,120

Correctieve herziening van de kaart Wet ammoniak en veehouderij

130

21/11

Sprekers:

Voorzitter	130,131,132,133,134,135
De Boer	133,134
Mw. Frijters-Klijnen	135
Mw. Geeraedts	134,135
Mw. Kerkhof-Mos	135
Mw. Knoet-Michels	131,135
Mw. Lestrade-Brouwer	132
P. Smeulders	135
Mw. Spierings	131,133,134,135
Verhees	132,133
Vissers	135
Wagemakers	134
Van der Wel	132,133,135
Motie M29 (mw. Spierings e.a.;verworpen)	132,135

Herziening Inpassingsbesluit Overdiepse Polder

135

40/11

Sprekers:

Voorzitter	135,136
Mw. Frijters-Klijnen	136
Mw. Geeraedts	136
Mw. Heijmans	136
Mw. Kerkhof-Mos	135,136
Mw. Lestrade-Brouwer	136
P. Smeulders	136
Wagemakers	136
Van der Wel	136

Bestuursakkoord 2011-2015 Rijk – Inter provinciaal Overleg (IPO) – Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) – Unie van Waterschappen (UvW)

136

27/11

Sprekers:

Voorzitter	138,139,141,143,145,146
Altundal	144
De Boer	143,144,145
Mw. Frijters-Klijnen	145,146
Mw. Geeraedts	136,141,142,143,145,146
Heijmans	139,145,146

Mw. Kerkhof-Mos	138,145,146
Mw. Lestrade-Brouwer	140,141,145,146
P. Smeulders	141,142,143,146
Van der Wel	143,146
Mw. Wijnands	139,145,146
Motie M30 (mw. Geeraedts e.a.; aangenomen)	138,146

Sluiting van de vergadering

146

Spreker:

Voorzitter

146

Besluit nr. 55/11

147

55/11

LIJST VAN DE LEDEN VAN PROVINCIALE STATEN

VAN NOORD-BRABANT

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk, Commissaris van de Koningin

Aarts-Engbers, mw. mr. C.J.M.	CDA	Tilburg
Aarts-van de Loo, mw.ing. J.P.H.	CDA	St.Oedenrode
Agtmaal, ing. J.M.A. van	CDA	Huijbergen
Altundal MIB, N.	SP	Oss
Arts, mw. W.M.A.	SP	Eindhoven
Berg, H.F. van den	PVV	Tilburg
Bouwman, T.J.J.	GroenLinks	Eindhoven
Brenninkmeijer, drs. J.W.	CDA	Helvoirt
Brunklaus, mw. P.M.	GroenLinks	Raamsdonk
Burger Dirven, drs. K.A.J.M.	VVD	's-Hertogenbosch
Dol, R.	PVV	Uden
Extel-van Katwijk, mw. A.A.H.C.M. van	CDA	Gemert
Frijters-Klijnen, mw. M.A.J.L.	PVV	Bergen op Zoom
Geeraedts, mw. mr. M.B.Ph.	VVD	Rosmalen
Gruijthuijsen, M.P.J.M. van	VVD	Tilburg
Hageman, ir. J.J.C.	D66	Veldhoven
Harmsen van der Beek, M. ten	VVD	Roosendaal
Hattem, A.W.J.A. van	PVV	Steensel
Heijmans, N.G.L.	SP	's-Hertogenbosch
Hout, J.J.C. van den	SP	Tilburg
Kammen, mw.drs. P. van der	PVV	Tilburg
Kap, M.J.	PVV	Tilburg
Kardol, mw. J.C.	PVV	Uden
Keijzers-Verschelling, mw.mr. J.C.R.	CDA	Son en Breugel
Kerkhoff, J.	PVV	Valkenswaard
Kerkhof-Mos, mw. C.C.	CDA	Roosendaal
Klitsie, mw.drs. C.G.M.	D66	Tilburg
Knoet-Michels, mw. A.J.H.	PvdA	Vlierden
Koevoets, H.J.P.E.	VVD	Bergen op Zoom
Kouthoofd, T.P.D.	VVD	Eindhoven
Krol, H.C.M.	50PLUS	Eindhoven
Kuijken MSc, R.C.P.	CDA	Bergeijk
Leenders, drs. H.J.M.	PvdA	Breda
Lestrade-Brouwer, mw. M.C.	D66	Boxtel

Liempd, P.J. van
 Lopik, ing. A.T. van
 Overboom, mw.drs. M.E.
 Pael, mw. E.
 Prins-Afman, mw. drs. M.W.
 Slegers, mw. drs. V.T.C.
 Smeulders, drs. P.H.M.
 Smeulders, S.J.A.H.
 Spierings, mw. M.J.G.
 Tetteroo, mw. M.P.S.
 Tsoutsanis-van der Koogh, mw. mr. M.E.
 Verhees, H.W.
 Vissers, M.P.
 Vught, A.C.J.M. van
 Vugt, drs. R.J. van
 Wagemakers, R.J.J.M.
 Wel, ir. M.C. van der
 Wijers, A.J.H.
 Wijnands, mw. drs. A.M.
 Zeeland, R.J.C. van
 Zwijnenburg-van der Vliet, mw. J.

PvdA	Eindhoven
VVD	Heesch
D66	Breda
SP	's-Hertogenbosch
VVD	Sint Oedenrode
SP	Tilburg
GroenLinks	's-Hertogenbosch
PvdA	Helmond
D66	Sint Michielsgestel
PvdA	's-Hertogenbosch
VVD	Breda
VVD	Someren
SP	Oosterhout NB
CDA	Rijkevoort
CDA	Woudrichem
PvdA	Tilburg
PvdD	Rijsbergen
VVD	Oosterhout NB
PvdA	Helmond
SP	's-Hertogenbosch
VVD	Woudrichem

mw. drs. C.J.M. Dortmans

VERGADERING VAN

PROVINCIALE STATEN VAN NOORD-BRABANT

OP DONDERDAG 30 JUNI EN VRIJDAG 1 JULI 2011

Agenda

- I Opening van de vergadering/vaststellen agenda
- II Afscheid lid van Provinciale Staten en onderzoek geloofsbrieven, toelating en beëdiging nieuw lid Provinciale Staten
- III Notulen van de vergaderingen van Provinciale Staten van 25 februari en 9 en 10 maart 2011
- IV Ingekomen stukken
- V Voorstellen

Voorstellen op het gebied van mobiliteit en financiën

De nummers:

24/11 *Structuurvisie ruimtelijke ordening deel d 'Brainport Oost'*

31/11 *Instelling Commissie Regionaal Overleg (CRO) luchthavens Budel en Seppe en benoemen voorzitter CRO's*

Voorstellen op het gebied van ecologie en handhaving

De nummers:

21/11 *Correctieve herziening van de kaart Wet ammoniak en veehouderij*

40/11 *Overdiepse Polder; herziening besluit Inpassingsplan Overdiepse Polder d.d. 5 juni 2009*

Voorstel op het gebied van economische zaken en bestuur

Het nummer:

27/11 *Bestuursakkoord 2011-2015 Rijk – Interprovinciaal Overleg (IPO) – Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) – Unie van Waterschappen (UvW)*

Overige voorstellen

De nummers:

26/11 *Jaarstukken 2010*

32/11 *Kaderbrief 2011*

VI Vragenuurtje

VII Sluiting

VERGADERING VAN

PROVINCIALE STATEN VAN NOORD-BRABANT

OP DONDERDAG 30 JUNI 2011

Vice voorzitter: mw. mr. M.B.P. Geeraedts, fractievoorzitter VVD (tot en met blz. 30)

Voorzitter: prof. dr. W.B.H.J. van de Donk, Commissaris van de Koningin (vanaf blz. 30)

Griffier: mw. drs. C.J.M. Dortmans

Volgens de presentielijst zijn 49 leden aanwezig, te weten:

Koevoets, mw. Van Extel-van Katwijk, mw.mr. Aarts-Engbers, drs. Burger Dirven, mw. Kerkhof-Mos, Kerkhoff, Van Gruijthuijsen, ing. Van Lopik, drs. P. Smeulders, ir. Hageman, mw. Arts, mw. Lestrade-Brouwer, Van den Hout, Heijmans, Verhees, mw.drs. Overboom, Altundal MIB, mw. Zwijnenburg-van der Vliet, Van Vught, mw.drs. Klitsie, mw. Spierings, Van den Berg, S. Smeulders MA, mw. Frijters-Klijnen, mw.drs. Van der Kammen, Kuijken MSc, mw.mr. Geeraedts, Van Zeeland, ir. Van der Wel, mw.drs. Wijnands, Ten Harmsen van der Beek, mw.mr. Keijzers-Verschelling, mw.drs. Slegers, Van Liempd, Bouwman, Vissers, mw. Knoet-Michels, Wagemakers, mw. Pael, mw. Tettersoo, mw.drs. Prins-Afman, mw.mr. Tsoutsanis-van der Koogh, Kouthoofd, Van Hattem, mw. Brunklaus, Kap, Wijers, drs. Leenders en drs. Van Vugt.

Afwezig zijn 6 leden: mw.ing. Aarts-van de Loo, ing. Van Agtmaal, drs. Brenninkmeijer, Dol, Krol en mw. Kardol.

De voorzitter opent om 19.30 uur de vergadering en verzoekt allen te gaan staan voor een moment van stilte.

De *voorzitter*: Dames en heren. Ik heet allen, ook de aanwezigen op de publieke tribune, van harte welkom.

U zult allen weten dat de heer Dol in het ziekenhuis ligt en vrij ziek is. Wij willen hem toch laten weten dat wij met hem meedenken en meevoelen. Daarom laten we een kaart circuleren. Ik zou iedereen willen vragen, er iets aardigs op te zetten, zodat Ronald toch het gevoel heeft dat hij bij deze Staten betrokken blijft.

Dan stel ik de agenda aan de orde en vraag ik u of u ermee kunt instemmen.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Ik wil even iets over de orde zeggen en een voorstel doen. We kennen in deze Staten het fenomeen motie vreemd aan de orde van de dag, bedoeld om zaken aan de orde te stellen die niet op een andere manier aan de orde kunnen worden gesteld omdat ze niet op de agenda staan of vanwege actualiteit. In deze Statenvergadering is er in feite niets vreemds aan de orde van de dag omdat wij de kaderbrief bespreken. De kaderbrief is eigenlijk onze voorjaarsnota. Dat betekent dat bij de kaderbrief het gehele provinciale beleidsterrein, van ganzenjacht tot subsidie, van economie tot ecologie, kan worden besproken. Mijn voorstel aan de fracties is daarom, geen moties vreemd aan de orde van de dag in te dienen, maar deze moties in

te dienen bij de kaderbrief, ofwel de voorjaarsnota. Dat lijkt mij een uitstekende tijdsbesparing en ook goed voor een integrale afweging.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Een prima voorstel, voorzitter.

De heer *Van Hattem* (PVV): Onze fractie heeft er toch wel wat moeite mee, want moties vreemd aan de orde van de dag staan voor morgen geagendeerd en een aantal van onze fractieleden zijn erop voorbereid die morgen te behandelen.

De *voorzitter*: Wij behandelen de moties vreemd aan de orde van de dag pas morgen, dus dat maakt niet uit.

Ik hoor verder geen tegengeluiden, dus wij zullen het doen volgens het voorstel van de heer Heijmans. Het lijkt mij prima want het zal zeker tijd besparen.

Afscheid lid van Provinciale Staten en onderzoek geloofsbrieven, toelating en beëdiging nieuw lid van Provinciale Staten

De *voorzitter*: Dames en heren. Vanavond neemt er een Statenlid afscheid en hem zou ik graag willen toespreken. U hebt allemaal bericht gehad van Geert Snijders – bij mij heeft hij het al bij brief van 30 mei gedaan – dat hij zijn ontslag indient als lid van Provinciale Staten, overigens vanwege een zeer heuglijk feit, namelijk vanwege zijn voordracht tot wethouder in de gemeente Den Bosch. Hij heeft aangegeven dat hij een combinatie van beide functies politiek onwenselijk vindt. Uiteraard respecteer ik zijn opvatting en wij nemen dan ook vandaag afscheid van Geert.

Geert, ik heb niet na kunnen gaan of er sprake is van een record in de zin van het kortst zittende lid na de verkiezingen, maar ik wil wel met een knipoog naar een bekende reclame het als volgt uitdrukken: Geert, het waren drie fantastische maanden.

Alle gekheid op een stokje, het is jammer dat we zo snel afscheid van je moeten nemen, want jouw komst bracht vanwege je persoonlijkheid maar ook

vanwege je ervaringen bepaalde verwachtingen. Je gaf in het kennismakingsgesprek ook aan, zin te hebben in dat statenlidmaatschap. In eerder genoemde brief en ook die aan de collega's in de Staten heb je ook opgemerkt dat je op plezierige wijze kennis hebt gemaakt met het werk in de Staten. Ik kan je zeggen dat dat genoeg wederzijds was. Geert, ik zal het op je eigen verzoek kort houden. Ik wens je namens de Staten heel veel succes met het wethouderschap. Je zit dan wel niet meer in de Staten maar ik ben er zeker van dat je dit huis nog vele keren zult bezoeken, want de wethouders zijn hier toch regelmatig te gast. Ik hoop dat je dan ook nog eens je hoofd om de hoek steekt en kijkt hoe het hier in de Staten toegaat. Ook in je werk zul je daar ongetwijfeld mee geconfronteerd worden. Nogmaals Geert, heel veel succes met je wethouderschap en die wens wil ik vergezeld laten gaan van de bekende roemer en een bos bloemen.

(Applaus).

De heer *Snijders* (PvdA): Dank je wel, mevrouw de voorzitter, Mieke, we kennen elkaar al een aantal jaren voordat je deze mooie woorden uitsprak. Ik denk dat als je vier maanden lid van Provinciale Staten bent, het afscheidswoordje kort moet zijn, omdat je in die vier maanden niet veel hebt kunnen laten zien. We waren bovendien nog in een opstartfase. Ik ben plotseling gevraagd wethouder te worden in 's-Hertogenbosch, de stad waar ik eerder wethouder was. Ik hecht eraan te zeggen dat het voor mij toch een moeilijke afweging is geweest, want ik ben met enthousiasme en ook met een zekere leergierigheid aan het statenlidmaatschap begonnen. De afweging die ik heb gemaakt, heb ik in een brief aan u uiteengezet. Rest mij u alleen te danken voor de samenwerking in de afgelopen vier maanden, u als Statenleden maar ook de leden van het College van Gedeputeerde Staten en het geldt natuurlijk ook voor oud-collega Bert Pauli. Tot slot wens ik u allemaal heel veel succes in het mooie werk van volksvertegenwoordiger in Brabant. Ik maak graag plaats voor mijn relatief jonge doch zeer ervaren opvolger, Paul van Liempd. Dank u wel.

De *voorzitter*: Dames en heren, u hebt het al gehoord. De opvolger van Geert is Paul van Liempd maar dan zal er toch eerst even wat moeten gebeuren. Er zijn door uw commissie uit de Staten, bestaande uit de dames Aarts, Van der Kammen en Brunklaus, geloofsbrieven van de opvolger van Geert onderzocht. Ik geef daarover graag het woord aan mevrouw Aarts die namens de commissie verslag van het onderzoek zal uitbrengen.

Mevrouw *Aarts-Engbers* (CDA): Voorzitter! De door u genoemde commissie heeft de geloofsbrieven van de heer Van Liempd onderzocht en in orde bevonden. De heer Van Liempd voldoet aan de voorwaarden voor het lidmaatschap van Provinciale Staten en vervult volgens zijn eigen opgave geen met het lidmaatschap van Provinciale Staten onverenigbare openbare betrekkingen. De commissie geeft de Staten dan ook in overweging tot toelating van de heer Van Liempd te besluiten.

De *voorzitter*: Dank u wel, mevrouw Aarts. Ik neem aan dat uw Staten dit voorstel overnemen en tot toelating besluiten. Ik zie geen nee, dus is het ja. Dan verzoek ik een ieder te gaan staan en de bode, de heer Van Liempd naar voren te begeleiden. Wil de griffier de tekst van de verklaring en belofte voorlezen?

De *griffier*: "Ik verklaar dat ik om tot lid van Provinciale Staten benoemd te worden rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het provinciaal bestuur naar eer en geweten zal vervullen."

De heer *Van Liempd* (PvdA): Dat verklaar en beloof ik.

(Applaus).

De *voorzitter*: Feliciteren doen we straks in de koffiepauze, want we hebben een lange agenda en gaan dus door met de agenda.

Nummer 33/11

Notulen van de vergadering van Provinciale Staten van 25 februari 2011

Nummer 35/11

Notulen van de vergadering van Provinciale Staten van 9 maart 2011

Nummer 36/11

Notulen van de vergadering van Provinciale Staten van 10 maart 2011

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

Nummer 34/11

Ingekomen stukken

Er wordt besloten conform de voorstellen van de griffier.

De *voorzitter*: Er zijn geen voorstellen die zonder beraadslaging kunnen worden aangenomen.

Nummer 24/11

Structuurvisie ruimtelijke ordening deel d 'Brainport Oost'

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Voorzitter! Brainport staat nationaal en internationaal bekend om zijn toptechnologie en nationaal als speerpunt economische ontwikkeling. Al jaren besteedt het provinciaal bestuur samen met het bedrijfsleven veel aandacht aan de ontwikkeling van deze regio, wat ertoe heeft geleid dat dit gebied onlangs is

gekozen tot de slimste regio van de wereld. Om tot die top te blijven behoren, zal blijvend in de regio in de knelpunten die aanwezig zijn, geïnvesteerd moeten worden. Op dit moment liggen die knelpunten voornamelijk in het oostelijk gebied van de Brainport-regio. Een verdere ontwikkeling van dit gebied is van grote betekenis voor de gehele regio van Helmond/Eindhoven. Inmiddels is door alle betrokken bestuurders en belangengroepen vastgesteld dat een integrale gebiedsontwikkeling de beste oplossing daarvoor geeft. Gestreefd moet worden naar een hoogwaardige leefomgeving, waarbij een relatie wordt gelegd tussen de verschillende opgaven en ontwikkelingen op het gebied van verstedelijking, infrastructuur en landschap. De uitvoering van de gezamenlijke visie op dit gebied is vastgelegd in het afsprakenkader oostelijk deel zuidoostvleugel, de MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport), de gebiedsagenda Brabant en de provinciale structuurvisie ruimtelijke ordening. Inmiddels is door de gemeenten in deze regio het ruimtelijk kader voor de verdere ontwikkeling van Brainport Oost vastgelegd. De ontwikkeling van een hoogwaardig recreatie-, rust- en uitloopgebied tussen Eindhoven en Helmond is een van de hoofddoelstellingen van deze gebiedsontwikkeling. In de structuurvisie Brainport Oost zijn de ontwikkellocaties voor wonen en werken en een tracécorridor verder uitgewerkt.

Veel organisaties en burgers hebben tijdens de inspraakperiode en daarna van de mogelijkheid gebruik gemaakt hun zienswijze op deze structuurvisie te geven. De fractie van de VVD heeft de uitnodiging van een aantal organisaties om in het veld te gaan kijken zeer gewaardeerd. De inspraakreacties zijn zorgvuldig behandeld.

Om de rol van Brainport als een van de motoren van de nationale economie te kunnen behouden, is versterking van het woon-, werk- en leefklimaat noodzakelijk. Tot aan 2030 zullen nieuwe gerevitaliseerde woningbouwlocaties en bedrijventerreinen moeten worden ontwikkeld. De VVD is voorstander van zorgvuldig ruimtegebruik en vindt dat er dan pas sprake van een nieuwe locatie kan zijn als daaraan concreet behoefte is en er geen andere mogelijkheden meer zijn. Ik zei het in de

commissie al, een goede monitoring van deze behoefte en een goede monitoring van de mogelijkheden van revitalisering zijn blijvend belangrijk. De gemeente Helmond heeft aangegeven dat zij tot 2030 vanwege de aanwezige inbreidingscapaciteit nog over genoeg ruimte voor woningbouw beschikt.

Met het voorstel van GS om de woningbouwlocaties Goor en Lungendonk uit deze structuurvisie te schrappen, is de fractie van de VVD het eens.

Wat de bedrijvenlocaties betreft hebben GS na de inspraak ervoor gekozen, eerst de 70 ha van Varendschut te ontwikkelen. Het lijkt ons een goed plan, afhankelijk van de kwalitatieve en kwantitatieve behoefte aan bedrijventerrein in de regio, in een planningsoverleg met de gemeenten de realisatie van de andere genoemde locaties verder uit te werken.

Voor de verdere ontwikkeling van Brainport is een goede bereikbaarheid van de regio een randvoorwaarde. Als er in de regio Eindhoven-Helmond geen maatregelen worden genomen om de bereikbaarheid en de leefbaarheid te verbeteren, zullen de problemen zich in de toekomst alleen maar opstapelen. De verwachting is dat tussen nu en 2030 het aantal verkeersbewegingen tussen Helmond en Eindhoven toeneemt van 35.000 naar ca 50.000. Voorkomen moet worden dat het verkeer naar onderliggende wegen uitbreidt.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Het ging wat snel maar ik heb toch een korte vraag. U zegt dat zowel de bereikbaarheid als de leefbaarheid wordt verbeterd. Is dat niet in strijd met elkaar?

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): We hebben nu juist een integrale structuurvisie om die dingen heel goed met elkaar te combineren. Ik zie hier geen tegenstelling in.

We zien nu al veel overlast van sluipverkeer in zowel de landelijke kernen als in het stedelijk gebied. Voor de fractie van de VVD is de noodzaak iets aan de problematiek te doen, voldoende aangetoond.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): U zegt net dat u zowel

verbetering van de leefbaarheid als de bereikbaarheid nastreeft. Hoe gaat u dat dan financieel doen? U weet dat er op het moment niet voldoende geld is. Hoe ziet u dan de leefbaarheid in die regio gegarandeerd?

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Als u de stukken goed hebt gelezen weet u dat dit onderdeel nog helemaal moet worden uitgewerkt in de volgende fase. We zijn nu alleen bezig met het vaststellen van een zoekgebied.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Ik heb goed gelezen dat GS in ieder geval stellen dat het go no go moment in een volgende fase komt – dat geeft u ook aan – en dat het mede afhankelijk is van de beschikbare middelen welke variant wordt uitgevoerd. Eigenlijk wordt dus door GS gezegd dat het beleid de financiën volgt. Als we geld hebben gaan we die weg aanleggen. GS stellen dan ook verder dat er in ieder geval genoeg geld is voor de goedkoopste variant. Is dat voor u voldoende?

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Ik wil het er eigenlijk helemaal niet over hebben. Wij wachten de voorstellen van GS af, zoals die straks in de volgende fase op ons bordje komen.

Een van de doelen is de toename van het verkeer in het Rijk van Dommel en Aa af te remmen, zodat het zich beter kan ontwikkelen als natuur- en recreatiegebied. In dit voorstel is het ambitie om naast goede woon- en werklocaties en verbetering van de bereikbaarheid ook de groenblauwe kwaliteiten te ontwikkelen met kansen voor natuur, landschap, landbouw en recreatie. Dat moet u aanspreken.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): U hebt het al twee keer gehad over het Rijk van Dommel en Aa en de ontwikkelingen daar. Bent u zich ervan bewust dat het een rijksbufferzone is, dat de aanleg door het rijk wordt betaald en dat mevrouw Schultz heeft aangegeven geen geld meer te hebben voor de rijksbufferzones?

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Ik kom dan weer terug op wat ik eerder heb gezegd. De hele

planuitwerking moet nog komen. We zijn nu alleen nog maar bezig met het vaststellen van het zoekgebied uit de varianten die ons zijn voorgelegd.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): U noemt zelf dat rijk en u zegt zelf dat we dat gaan inrichten.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): In het hele plan is het de ambitie op deze manier een integraal plan te maken. Hoe dat verder wordt uitgewerkt, komt in de volgende fase.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Waar hangt het voor u dan vanaf hoe het wordt uitgewerkt?

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Dat wachten we af. De voorstellen van GS daarvoor komen nog. Het project Noord-oostcorridor verbindt de A50, A58 en de N279 in de buurt van het Wilhelminakanaal. Tegelijkertijd wordt de N279 aangepakt. In het plan MER (Milieu Effect Rapportage) zijn de vijf voorkeurvarianten onderzocht en daarbinnen nog eens drie varianten. Van alle door de MER-commissie bekeken varianten scoort het Wilhelmina-alternatief met opwaardering van de N279 het beste. In het plan-MER wordt aangetoond dat zonder maatregelen in de toekomst een probleem ontstaat met de bereikbaarheid van alle clusters. In de nu voorliggende structuurvisie gaat het vooral om het vastleggen van een zoekgebied voor de verdere ontwikkeling van het businessplan; dat heb ik daarnet ook al een paar keer betoogd. De fractie van de VVD heeft de diverse voorkeuralternatieven bekeken en de MER-rapportage gelezen. Wij zijn het met de MER-commissie en GS eens dat met het Wilhelmina-alternatief de gestelde doelen het beste kunnen worden bereikt. Vanwege de integraliteit van de plannen zijn wij er geen voorstander van een knip in de verdere planvorming en uitvoering aan te brengen.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): U geeft aan dat u het eens ben met het MER-advies. Wat vindt u van het POC (Provinciale Omgevingscommissie) advies?

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Dat heb ik ook gelezen. In het POC-advies staat duidelijk: maak een knip en doe eerst het een en dan het ander. Gezien de integraliteit van de plannen kiest de fractie van de VVD daar niet voor.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Het POC gaat duidelijk in op het feit dat nut en noodzaak niet zijn aangetoond. Wat vindt u daarvan in verband met de Wilhelminavariant?

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): De POC heeft niet gezegd dat nut en noodzaak niet zijn aangetoond.

De *voorzitter*: Mag ik u verzoeken tot een afronding te komen.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Voorzitter! Ik heb nog een paar zinnen.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): U zegt net dat op grond van het plan MER, voor een heel groot gedeelte op basis van de tabelletjes met plusjes en minnetjes die erin staan, u het terecht vindt dat voor die variant is gekozen. Ik snap het niet zo goed. Uit het opwaarderen van de N279 en diezelfde plus, de Wilhelminavariant als je het bekijkt op het aspect van bereikbaarheid, komen allemaal dezelfde plusjes en dat is niet onderscheidend. Het is slechts onderscheidend op andere punten.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Dat vindt u.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Maar in de tabel waar het ook om gaat namelijk die van milieu en overige effecten, zie ik alleen maar negatieve punten staan onder natuur, landschap, natuur-historie, archeologie, bodem, vooral water et cetera. Hoe rijmt u dat, hoe weet u dat?

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): In het plan MER staat ook geschreven dat er heel veel aandacht voor die onderwerpen moet zijn in de volgende fase bij de uitwerking van de plannen en dat vindt de VVD ook.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Dan ben ik benieuwd naar uw afweging te zijner tijd.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Er dient veel aandacht te zijn voor de compenserende en mitigerende maatregelen. Veel burgers en organisaties zijn terecht betrokken bij de ontwikkelingen in hun regio. De fractie van de VVD wil GS op het hart drukken hen nauw te betrekken bij de verdere planvorming.

De *voorzitter*: Wilt u tot een afronding komen? Dat is mooi.

Dames en heren, er zijn vele minuten aangevraagd en dat is misschien ook wel terecht omdat het een heel belangrijk onderwerp is maar u hebt ook gezien dat de griffie heeft gemeend het aantal minuten iets te moeten terugbrengen. Ik wil u vragen u daaraan te houden.

Mevrouw Aarts, het woord is aan u. Het is uw maidenspeech en dat betekent volgens goed gebruik in deze Staten dat u niet mag worden geïnterrupteerd. Ik weet niet of u het leuk vindt maar het is wel de code.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Is het korten op de spreektijd bij maidenspeeches wel toegestaan? Mevrouw Aarts krijgt in plaats van zeven maar vijf minuten. Naar mijn idee moeten maagden wel de tijd krijgen.

De *voorzitter*: Mevrouw Aarts kennende kan ze het best in vijf minuten.

Mevrouw *Aarts-Engbers* (CDA): Voorzitter! Laat ik maar snel beginnen. De VVD heeft al aardig uiteengezet waarom dit stuk zo belangrijk is. Wij bespreken nu de wijziging van de structuurvisie, voluit structuurvisie ruimtelijke ordening deel D Brainport Oost. Er zitten natuurlijk twee heel belangrijke onderdelen in. Het eerste is uiteraard de al zo lang besproken en bediscussieerde ruit rond Eindhoven en dan nu de Noordoostcorridor. Het CDA is heel blij dat de handen op elkaar zijn gekomen, vooral ook in de regio, waardoor er nu een plan ligt waarvoor wij een zoekgebied kunnen aanwijzen. In die zin is het CDA blij dat wij dit nu

kunnen behandelen. Heel veel dank gaat uit naar de mensen in het gebied die ons alles hebben laten zien, waardoor wij nu het proces verder kunnen doorzetten, dit gelet op het grote belang voor de regio en voor de economische ontwikkeling van Brainport.

Die ruit is niet alleen zo belangrijk vanwege de bereikbaarheid maar ook om een andere reden. Daarmee kom ik op het lastige onderdeel van dit voorstel de Wilhelminavariant, de oost-west-corridor. Die is zo belangrijk omdat er op dit moment zo ontzettend veel verkeer door de gemeenten in dit gebied gaat. Om het verkeer meer te spreiden en dus ook van de verbindingsweg Eindhoven-Helmond af te halen en uit de dorpen te halen, wordt nu met heel veel argumenten en goed onderbouwd gekozen voor de Wilhelminavariant. Zoals ik in de commissie al zei, wordt daarvoor een groot landschappelijk offer gevraagd. Iedereen die in het gebied mee is gaan kijken heeft gezien hoe mooi groen dat gebied er nu bij ligt. Daarom is het van groot belang dat de kwaliteitseisen zoals ze worden genoemd in het stuk van het college, goed worden nagekomen. Daarin wordt gesproken over compensatie, mitigatie en aanvullende maatregelen. Iedereen weet dat compensatie wel gewoon uit de wet zal voortvloeien, maar over aanvullende maatregelen gaan we natuurlijk voor een groot deel zelf. Naar ons idee zijn ze in het stuk door het college goed geformuleerd, maar het is natuurlijk heel belangrijk dat ze ook worden uitgevoerd en daarvoor is het weer heel belangrijk dat er goed overleg wordt gevoerd met alle belanghebbenden, met name mensen uit de streek, omdat die vaak het beste weten welke de mooiste oplossingen zijn. Het verleden heeft wel bewezen dat bij de aanleg van dergelijke wegen nieuwe ruimtelijke en landschappelijke kwaliteiten kunnen worden toegevoegd. Kijk maar naar Huis ter Heide en het landgoed Lobelia dat wij vlakbij Tilburg hebben gerealiseerd en dat echt een winst voor de natuur is geworden.

Zoals ik al zei, heeft de regio heel veel betrokkenheid getoond. Laat ze daarom vooral in de toekomst met ons mee blijven denken bij de uitvoering.

Daarbij is naar ons idee een knelpunt de beschikbaarheid van financiën. We hebben van de gedeputeerde in de commissievergadering gehoord dat er al veel zicht is op in ieder geval de onderkant van de financiën, om het zo maar even te noemen, maar het is natuurlijk heel belangrijk dat we onze uiterste best doen om de nodige financiën bij elkaar te krijgen om die kwaliteit te kunnen realiseren. Dit temeer omdat we ook andere ambities hebben. We hebben natuurlijk ook andere wegen op ons programma staan. Ik noem de N69 waarvoor wij het liefst in 2013 de schop in de grond zouden steken. Verder noem ik de A58, de A67, de N65. Wij willen dan ook de gedeputeerde vragen de ene weg niet ten koste te laten gaan van de andere weg zoals hij zelf ook bepleit bij het rijk. Wij vragen hem, bij de begroting een doorkijk te geven op de realisatie en de financiën van alle wegen die wij in ons plan hebben staan.

Een ander belangrijk onderdeel is de MER van het oostelijk deel van de stedelijke regio. Wij zijn het net als de VVD eens met de keuze. Wij zijn heel blij dat in Helmond het wonen binnenstedelijk kan worden opgelost, iets wat wij al jarenlang via onze nota's ruimtelijke ordening steeds hebben bepleit. Wij vinden het ook een goede zaak dat duidelijkheid wordt gegeven over de locaties voor werk. Het is heel belangrijk dat Diesdonk duidelijk wordt geschrapt. Dat is weer belangrijk voor investeerders die daar recreatieve ondernemingen willen starten want dan weten zij in ieder geval dat zij dat ook voor langere termijn kunnen doen. Andere ondernemers weten dan dat zij eerst moeten mikken op Varenschut en via goede monitoring en goed overleg in het regionale planningsoverleg moeten kijken wanneer BZOB-bos (BZOB = Bedrijventerrein Zuidoost-Brabant) en Bemmer IV aan de orde moeten komen. Wij vinden het heel belangrijk, met name ook weer voor de economie, dat er duidelijkheid komt voor investeerders in het gebied.

De *voorzitter*: U hebt het keurig gedaan binnen de vijf minuten. Dat is nu het woord aan de heer Van den Berg. Ook van hem is het een maidenspeech. De heer van Hattem spreekt eveneens bij dit

onderwerp en samen hebben ze tien minuten.

De heer *Van den Berg* (PVV): Voorzitter! "Milieu-defensie en Landelijk Laarbeek ontwikkelen hier rust en ruimte", staat op een bord tussen manshoog riet aan het eind van het landje van Anneke van Duppen. Zij en haar man verkochten in 2004 een strookje grond aan Milieudefensie om de aanleg van een vierbaansweg bij Aarle-Rixtel dwars te zitten. Thea Wich richtte Landelijk Laarbeek eind 2004 mede op in het Brabantse Aarle-Rixtel. Toen bleek dat ze in dat gebied een bedrijventerrein wilden aanleggen om met de opbrengst daarvan een autoweg te financieren hebben we huis-aan-huisblad folders verspreid. Toen hadden we ze aan het schijten, vertelde de Brabantse met twinkelende ogen. Dat het kavelje van Milieudefensie hier nog ligt, vinden de voorstanders van de weg niet leuk. Dat geeft de mensen hoop. Het Brabants Broek verkopen? De komende twintig jaar nog niet, want het plan komt steeds weer terug!"

Het voorgaande komt uit een blaadje van Milieudefensie dat in een kort bestek het democratisch gehalte van beter wetend Nederland feilloos weergeeft. Als ik mijn zin niet krijg ga ik in weerwil van de democratisch gekozen meerderheid dwarsliggen. Ik ga een stukje land kopen, gewoon om ze lekker dwars te zitten, gewoon omdat het kan, gewoon omdat het met subsidie kan. Voorzitter. De PVV is voorstander van het voltooien van de ruit om Eindhoven. Het is goed voor de economische ontwikkeling van de regio, goed voor de bereikbaarheid goed voor de veiligheid als vangnet voor het hoofdwegennet en voor zover er al een relevant probleem met de luchtkwaliteit zou zijn, is het ook goed voor het middengebied en Eindhoven Noord.

Voorzitter. De schop moet de grond in. Al 34 jaar wordt gesteggeld over dit stukje weg. De PVV hecht er belang aan dat de weg goed wordt ingepast in het landschap. De PVV benadrukt dat de nadelige effecten voor buurtbewoners zoveel mogelijk moeten worden vermeden maar we moeten wel zo realistisch zijn te beseffen dat als je een stukje nieuwe infrastructuur aanlegt, dit niet zonder pijnpunten kan.

Wat betreft de N279 vinden wij dat duidelijk moet worden gekozen voor de regionale functie van deze weg, met een vangnetfunctie ingeval van calamiteiten op het hoofdwegennet. De PVV pleit daarom ook voor onderzoek naar de mogelijkheden om transit vrachtverkeer van de A2 naar de A67 vice versa via de N279 te verbieden. Het dient geen enkel economisch doel om doorgaand vrachtverkeer langs deze weg te leiden terwijl de veel beter geoutilleerde route via de A2 en de A67 om Eindhoven nauwelijks langer is. Door deze maatregel kunnen zowel de bewoners als de bedrijven optimaal profiteren van de verbeterde infrastructuur zonder dat de overlast uit de hand gaat lopen, want die mogelijkheid zien wij ook wanneer vrachtwagens die route als transit gaan gebruiken. In dat kader hebben wij een motie uitgedeeld samen met de Partij voor de Dieren. Zo'n transitverbod kan op veel meer plaatsen toegepast worden. Wij denken bijvoorbeeld aan de N69 waarmee de kernen van Waalre en Valkenswaard prima kunnen worden ontlast als deze nieuwe weg wordt aangelegd.

Door de toepassing van dergelijke simpele en goedkope maatregelen is het denkbaar dat de aanpassingen bij bijvoorbeeld Veghel relatief eenvoudig zijn uit te voeren. De PVV heeft hier ideeën over die ze graag wil toelichten wanneer het in dit trajectkeuze aan de orde komt.

Ook voor het middendeel tussen Veghel en Eindhoven zien wij nader te bestuderen opties voor adequate oplossingen die vrijwel geheel op het huidige tracé liggen en het waardevolle landschap kunnen sparen.

Geluidhinder is een aandachtspunt en op een aantal plaatsen valt niet aan geluidsschermen te ontkomen. Wij pleiten voor waar mogelijk geluidsweringen met aarden wallen zoals die in deze regio nu al hier en daar te vinden zijn. Als dat niet mogelijk is zijn er verdiepte liggingen of betonnen geluidsweringen die met groen bekleed worden. Dat heeft ook nog positieve effecten op het fijnstof hoewel die nog nauwelijks wordt uitgestoten door het wegverkeer. In ieder geval 60% minder dan 20 jaar geleden.

Aanleg zoveel mogelijk op bestaand tracé moet de dure aankoop van grond en die bizarre en dure

compensatie van de zogenaamde natuur beperken. Aanleg zoveel mogelijk op maaiveldhoogte of verdiept en alleen als het strikt noodzakelijk is met die drukke weg de hoogte in gaan. Ook kan worden gedacht aan lokale snelheidsbeperkingen, eventueel gedurende bepaalde tijden, om geluidsoverlast te beperken. In bijvoorbeeld Duitsland wordt die optie op grote schaal met succes toegepast.

De PVV wil nadere studie naar de mogelijkheid van een supersnelle busverbinding over de nieuwe N279 van Helmond via Veghel naar Den-Bosch vice versa. Tot onze verbazing zien wij deze mogelijkheid niet terug in welk HOV-plan (Hoogwaardig Openbaar Vervoer) voor de toekomst dan ook.

Voorzitter. Samengevat, de PVV wenst vaart in deze en andere infraprojecten want we moeten uiteraard de door collega genoemde projecten niet vergeten, met name de N65 en A58 zijn pijnpunten en ook de N69. Wij willen er vaart in maar wij willen in de volgende fase wel kijken of het goedkoper kan dan zoals nu een beetje wordt voorgesteld. Wij zullen daarbij frisse ideeën blijven aanvoeren en wij zijn uiteraard bereid met iedereen daarover van gedachten te wisselen. Ons eerste advies is om snel te starten met de onteigening van dat stukje land dat door Milieudefensie is aangekocht en er bij de postcode loterij en het rijk op aan te dringen de subsidiekraan voor dit clubje dicht te draaien, alleen al helemaal indien zij volhardt in het moedwillig saboteren van democratisch bepaald beleid.

Voorzitter. Ik hoop en verwacht dat Brainport Oost economisch kan groeien en bloeien door een slim aangelegd stuk infrastructuur waarbij veel aandacht is besteed aan terechte zorgen van omwonenden met betrekking tot de geluidsoverlast. Die groei zorgt voor meer welzijn en welvaart en meer middelen om dit stuk Brabant mooi te houden en waar mogelijk nog mooier te maken. Aangezien we in Nederland eigenlijk geen echte natuurgebieden meer hebben, moeten we in ieder geval voor prachtige parken zorgen. Het heet niet voor niets Nationaal Park.

Nu we het toch over mooie parken hebben wil ik

graag het woord doorgeven aan mijn collega Alexander van Hattem.

De voorzitter: Door de leden Van den Berg en Van der Wel wordt de volgende motie voorgesteld:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 30 juni/1 juli 2011,

Constaterende dat:

- *qua afstand de N279 een kortere route is tussen de A2 bij 's-Hertogenbosch en de A67 richting Venlo/Ruhrgebied en vice versa dan de route over de A2 bij Eindhoven;*
- *door het opwaarderen van de N279 het risico bestaat dat (internationaal) vrachtverkeer een opgevaardeerde N279 hierdoor zal benutten als 'sluiproute';*
- *hierdoor het verkeer op de N279 kan dichtslippen;*
- *dit de bereikbaarheid van de regio niet ten goede komt;*
- *het opwaarderen van de N279 bedoeld is om de bereikbaarheid van de regio te vergroten voor regionaal verkeer en niet voor doorgaand vrachtverkeer;*

Overwegende dat:

- *in de Structuurvisie de provinciale belangen duidelijk benoemd worden;*
- *een goede bereikbaarheid van betreffende regio een provinciaal belang is;*
- *het niet in het provinciaal belang is dat de N279 gebruikt zal worden als (internationale) vrachtroute;*
- *het in het belang van de provincie is om te anticiperen op deze ontwikkelingen in de Structuurvisie;*
- *het instellen van een transitverbod in veel andere EU-lidstaten een goed werkende methode is om ongewenst doorgaand vrachtverkeer te weren;*
- *in onze eigen provincie grote steden al een soort transitverbod kennen in de vorm van de 'milieuzone';*
- *handhaving met toepassing van moderne technologische hulpmiddelen goed mogelijk is;*
- *de Structuurvisie anticipeert, maar mogelijkheden openlaat voor de concrete invulling;*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten,

omwille van het provinciale belang van een goed bereikbare regio het ontstaan van een doorgaande vrachtroute op de opgevaardeerde N279 te voorkomen, in de Structuurvisie te anticiperen op de mogelijkheid van het instellen van een transitverbod,

en gaan over tot de orde van de dag."

De *voorzitter*: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgt nummer M1.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Ik heb in deze staten eerder gesproken over het BZOB-bos en toen aangekondigd dat een motie zou worden ingediend. Daar heb ik destijds al een deel van voorgelezen. Aanvullend op deze motie wil ik een aantal zaken noemen. De provincie heeft gesteld dat een deel van de beplanting van het BZOB-bos intact kan blijven als basis voor een landschappelijke inpassing. In de hiertoe voorliggende plannen zijn hiervoor helemaal geen garanties opgenomen. Op 9 mei 2001 is bij het opstellen van het bestemmingsplan BZOB een overeenkomst gesloten tussen de gemeente Helmond en de inwoners van Brouwhuis, inhoudende dat de Brouwhuissche Heide in stand zou worden gelaten. Het getuigt van behoorlijk bestuur en de betrouwbare overheid dat deze door de toenmalige burgemeester van Helmond, de heer Van Elk, ondertekende overeenkomst gerespecteerd wordt en meeweegt bij het vaststellen van de structuurvisie.

De *voorzitter*: Mijnheer Van Hattem, mag ik u even onderbreken. U hoeft de motie niet helemaal voor te lezen want dan gaat u over uw tijd heen. Wij hebben de motie allemaal. Als u een korte toelichting wilt geven, is dat uitstekend.

De heer *Van Hattem* (PVV): Dat is prima. Ik had nu al alleen de helft genomen omdat het andere deel in de vorige vergadering is voorgelezen.

De *voorzitter*: We kunnen haar zelf goed lezen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Dan zal ik even de belangrijkste punten eruit lichten. Het gaat er onder andere om dat de prognose waarop de huidige ontwikkeling van bedrijfsterreinen in de regio Brainport Oost is gebaseerd, een zware ontwikkelingsvisie is. De visie dateert van 2006, dus voor de economische crisis. Eind van dit jaar komt er een nieuwe visie, maar de ongeveer 40 ha die nu Gedeputeerde Staten voor ogen staan, zijn op die zware ontwikkelingsvisie gebaseerd. Die is

wat ons betreft achterhaald. In het BZOB-bos leeft een groot aantal beschermde diersoorten die beschermd moeten worden en die je niet zomaar weg kunt halen. De compensatie daarvoor is onvoldoende meegewogen in het huidige MER-advies. Dat is een van de punten die voor ons belangrijk zijn.

Het deelaspect natuur is voor het BZOB-bos gelijk aan dat van Diesdonk. Uit een review studie van de gemeente Deurne, het punt dat de gedeputeerde onlangs in de commissievergadering noemde, namelijk dat het BZOB-bos er echt veel beter uitkomt als minder waardevolle natuurlijke locatie dan het Diesdonkgebied, betwisten wij sterk.

Tot 2030 zullen ongetwijfeld nog meer locaties vrijkomen als herstructureringslocaties. Gelet op de nu voorgestelde gefaseerde ontwikkeling is het wat ons betreft van belang eerst volop op de fasering in te zetten. Er is al aangegeven dat dat op zich voldoende moet zijn. Dat hele BZOB-bos hebben we dus eigenlijk niet nodig.

Zodoende kom ik tot de overweging van de motie: "dat het gemeentelijk draagvlak ontbreekt om een bestemmingsplan vast te stellen voor een bedrijventerrein in het BZOB-bos, dat gefaseerde ontwikkeling van Bemmer en Varenschut voorlopig voldoende ruimte biedt aan een bedrijventerrein in de regio Brainport Oost en dat het derhalve overbodig is het BZOB-bos in deze structuurvisie aan te wijzen als bedrijventerrein, spreken de intentie uit dat het BZOB-bos als onderdeel van de EHS (Ecologische Hoofdstructuur) behouden dient te blijven en besluiten het college van Gedeputeerde Staten op te dragen het BZOB-bos als ontwikkellocatie voor bedrijventerreinen te verwijderen uit de structuurvisie Brainport Oost, en gaan over tot de orde van de dag."

Deze motie dienen wij gezamenlijk in met de Partij voor de Dieren. Het spijt me dat ik door tijdgebrek niet het hele verhaal uitvoerig heb kunnen doen maar u kunt het allemaal nalezen in de tekst van de motie.

De *voorzitter*: Door de leden Van Hattem en Van der Wel wordt de volgende motie voorgesteld.

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op donderdag 30 juni 2011, cnstaterende dat:

- de gehele Brouwhuissche Heide, inclusief het BZOB-bos, in het Streekplan van 2002 is opgenomen als onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS);
- de Raad van State deze status in 2006 heeft bevestigd;
- Provinciale Staten van Noord-Brabant deze status bij de vaststelling van de Verordening Ruimte op 23 april 2010 nogmaals hebben bevestigd;
- op basis van provinciaal beleid een herbegrenzing van de EHS niet mogelijk is, tenzij er sprake is van én een groot openbaar belang én compensatie van negatieve effecten én het ontbreken van alternatieven;
- er wel degelijk alternatieven voorhanden zijn voor uitbreiding van bedrijventerreinen/werklocaties in het gebied Brainport Oost;
- in onder andere Helmond en Beek en Donk sprake is van leegstand op bestaande bedrijventerreinen;
- het bestuursakkoord de ambitie uitspreekt om eerst bestaande bedrijventerreinen te revitaliseren alvorens nieuwe aan te leggen;
- vanuit de samenleving veel verzet bestaat tegen de kap van het BZOB-bos, zowel vanuit de gemeente Helmond, de dorpsraad van Vlieden als vanuit de werkgeversorganisaties;
- de Structuurvisie de intentie uitspreekt de natuur te compenseren middels een natuurcompensatieplan waarin een inschatting wordt gemaakt van de kosten van compensatie en deze middelen worden gereserveerd en gelabeld aan de uitvoering;
- volgens dit door Arcadis opgestelde Natuurcompensatieplan locatie BZOB-bos van 16 juni 2009 er sprake is van een bijna 90 jaar oud bos (aangeplant vanaf 1922) en gelijkwaardige natuurontwikkeling tientallen jaren de tijd nodig heeft;
- het volgens dit plan aangewezen compensatiegebied Brouwhuis/Vlieden momenteel bestaat uit open landbouwgebied;
- zodoende de compensatie voor het nieuwe bedrijventerrein daarmee gezocht wordt in de groene ruimte en er dus per saldo sprake is van een afname van groene ruimte;
- volgens het compensatieplan voor 75 ha BZOB-bos maar liefst 110 ha aan compensatiegrond verworven moet worden;
- volgens het compensatieplan €8,7 mln. aan verwervings-, inrichtings- en beheerkosten is begroot, waarvan €15

- mln. om agrarische bedrijven uit te kopen;
- een kritische blik op deze kosten noodzakelijk is gelet op de kortingen op het Provinciefonds en de rijksbijdrage aan de EHS;
- de provincie stelt dat een deel van de beplanting van het BZOB-bos intact kan blijven als basis voor landschappelijke inpassing, maar hiertoe in de voorliggende plannen geen garanties zijn opgenomen;
- op 9 mei 2001 bij het opstellen van het bestemmingsplan BZOB een overeenkomst is gesloten tussen de gemeente Helmond en inwoners van Brouwhuis dat de Brouwhuissche Heide in stand zal worden gelaten;
- het getuigt van behoorlijk bestuur en een betrouwbare overheid om deze door toenmalig burgemeester Van Elk ondertekende overeenkomst te respecteren en mee te laten wegen in het vaststellen van de Structuurvisie;
- deze overeenkomst mogelijk een vertragend effect oplevert in de ontwikkeling van het bedrijventerrein;
- dat de huidige prognose voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen van 140 ha tot 2030 is gebaseerd op de ETIN-prognose uit 2006, dus opgesteld is vóór de financiële crisis;
- deze raming uitgaat van een sterke economische groei, terwijl de vraag naar bedrijventerreinen thans afneemt;
- eind 2010 een nieuwe prognose is opgesteld van de uitbreidingsvraag naar werklocaties en deze lagere uitkomsten kent dan de ETIN-prognose uit 2006;
- in de voorliggende Structuurvisie desondanks toch nog wordt uitgegaan van een uitbreidingsopgave van 140 ha en pas eind 2011 een nieuwe visie Regionale visie werklocaties gereed is;
- de planeconomische haalbaarheid van dit bedrijventerrein pas bij het vaststellen van het bestemmingsplan in beeld zal worden gebracht;
- daardoor niet duidelijk is of het bedrijventerrein überhaupt realiseerbaar is;
- desondanks in de MER Meros al wel is uitgegaan van 80 ha netto uitgeefbare bedrijventerreinen in de categorie grootschalig zwaar (en 60 ha gemengd), maar het huidige BZOB-terrein vooral gevuld is met bedrijven in een lichtere categorie;
- in het BZOB-bos de levendbarende hagedis, de groene specht, de grote bonte specht, de ransuil, de sperwer, de zwarte specht hun vaste verblijfplaats hebben, evenals mogelijk de das;
- de ecologische waarden van dit door faunatunnels ontsloten gebied hierdoor voor zich spreken;

- hierdoor een snelle ontwikkeling van het gebied niet mogelijk is, de aanwezigheid van deze beschermde diersoorten zal zeker leiden tot lange juridische procedures met een onzekere uitkomst;
- uit de in opdracht van de gemeente Deurne uitgevoerde review van MEROS door Natuurbalans-Limes Divergens BV blijkt dat de compensatieplicht voor de beschermde diersoorten in de MER onderbelicht is gebleven;
- deze review de voorkeur voor het BZOB-bos als bedrijvenlocatie vanuit het deelaspect niet deelt met de MER, zij kennen aan het deelaspect natuur voor het BZOB-bos dezelfde waarde toe als aan Diesdonk;
- in deze review ook niet de conclusie van de MER wordt gedeeld dat het BZOB-bos tamelijk geïsoleerd ligt en de onderbouwing van de beïnvloeding van de waterhuishouding in de MER te wensen over laat;
- met een gelijke toegekende waarde voor het deelaspect natuur, er wel een vele malen zwaardere compensatieopgave ligt bij het BZOB-bos dan bij Diesdonk;
- uit de review blijkt dat in de MER niet naar voren komt dat het BZOB-bos deel uitmaakt van grotere landschapsstructuren;
- met betrekking tot dit aspect landschap het BZOB-bos als onderdeel van grotere bosstructuren en natuurgebieden een eventuele rol kan spelen in de verbinding tussen deze bossen en de Strabrechtse Heide;
- in de tijd dat de provincie de EHS-status aan het BZOB-bos wilde toekennen daartegen bezwaar is ingediend door een aantal landbouwers en de ZLTO en dit bezwaar is afgewezen;
- dit is afgewezen omdat de natuurwaarde van het totale gebied Brouwhuissche Heide niet ter discussie stond - het gebied was en is waardevol en zodoende aan het hele gebied de EHS-status is toegekend;
- in de periode tot 2030 mogelijk ook andere locaties beschikbaar zullen komen als mogelijk herstructureringslocaties voor bedrijventerreinen;
- dat na het vaststellen van deze Structuurvisie het aan de gemeenteraden van Helmond en Deurne is om middels een bestemmingsplan de locatie als bedrijventerrein aan te wijzen;
- 15 ha van het BZOB-bos aan Deurnese zijde in particuliere eigendom is en dus niet het gehele BZOB-bos in eigendom is van de gemeente Helmond;
- deze eigendomssituatie ook een belemmerende factor is in het snel kunnen ontwikkelen van een bedrijventerrein;

- de gemeenteraden van Helmond en Deurne tégen de kap van het BZOB-bos en de aanleg van een bedrijventerrein op die locatie zijn;

overwegende dat:

- het gemeentelijk draagvlak ontbreekt om een bestemmingsplan vast te stellen voor een bedrijventerrein in het BZOB-bos;
- dat gefaseerde ontwikkeling van Bemmer en Varenschut voorlopig voldoende ruimte biedt aan een bedrijventerrein in de regio Brainport Oost;
- het derhalve overbodig is het BZOB-bos in deze structuurvisie aan te wijzen als bedrijventerrein,

spreken de intentie uit dat:

- het BZOB-bos als onderdeel van de EHS behouden dient te blijven;

besluiten het college van Gedeputeerde Staten op te dragen:

- het BZOB-bos als ontwikkellocatie voor bedrijventerreinen te verwijderen uit de structuurvisie Brainport Oost,

en gaan over tot de orde van de dag."

De voorzitter: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgt nummer M3.

Mevrouw Arts (SP): Voorzitter! Voor ons ligt de keuze voor een tracézone en het aangeven van ruimte voor werklocaties in de Structuurvisie ruimtelijke ordening deel D Brainport Oost. Om met de werklocaties te beginnen, wij zijn met de collega's in Helmond er nog niet van overtuigd dat het slim of noodzakelijk is de locatie BZOB-bos in dit verhaal op te nemen. Wij willen dan ook heel graag nog een reactie van de gedeputeerde op dit punt. Als het dan toch noodzakelijk is, is het dan mogelijk in het voorstel de volgorde van de terreinen aan te passen zoals ook de provinciale omgevingscommissie voorstelt. Met andere woorden, dan wordt het BZOB-bos als laatste locatie genoemd en komt het ook als laatste aan de orde.

De heer Van der Wel (PvdD): Krijg ik nu het gevoel dat u koude voeten krijgt?

Mevrouw Arts (SP): Ik vraag gewoon een uitleg aan de gedeputeerde en ik wacht zijn antwoord af. Ik heb helemaal geen koude voeten eerder veel te warm.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Ik ben blij dat te horen van de SP. Alleen is zoals ik het begrijp in de huidige gewijzigde structuurvisie de fasering al aangebracht. U vraagt dus volgens mij iets wat in het stuk al is aangegeven. Mijn motie gaat iets verder en vraagt dat het uit de hele visie verdwijnt. Hoe kijkt u daar tegenaan?

Mevrouw *Arts* (SP): Ik heb daarover nog geen mening gegeven. Ik heb zoals u weet als u goed hebt geluisterd net aan de gedeputeerde gevraagd om dat nog eens toe te lichten. Na het verhaal dat ik van de collega's in Helmond heb gehoord, wil ik graag zijn visie daarop nog eens horen en dan nemen we een beslissing.

Dan de keuze van het tracézone. Er zijn veel insprekers geweest bij dit onderwerp; zie de schriftelijke reacties en het grote aantal insprekers bij de behandeling in de commissie. Dit getuigt van een grote betrokkenheid bij deze visie en met name bij de tracékeuze. Wij zijn blij met de toezegging van de gedeputeerde bij de commissie-behandeling dat bewoners en andere groeperingen intensief zullen worden betrokken bij het vervolgetraject. De SP-fractie zal het met grote interesse volgen en proberen daarbij betrokken te blijven.

Verder hebben wij in de commissie extra aandacht gevraagd en toegezegd gekregen voor de N279. Immers, bij Veghel gaan grote problemen ontstaan als er geen oog voor is dat het feitelijk een weg is, ondergebracht in twee projecten. Mijn vraag aan de gedeputeerde in dit verband is of het mogelijk is binnen het voorkeursalternatief geen knip maar alvast een volgorde vast te leggen en aan te geven dat eerst de N279 onder de loep wordt genomen en daarna de Wilhelminavariant. Het is maar een suggestie. Ik wil graag de reactie van de gedeputeerde daarop horen.

Ten aanzien van de vele opmerkingen in de commissie over de kosten van het hele project merk ik op dat alle overheden te maken krijgen met krappere budgetten, niet alleen bij maar ook de rijksoverheid. Als voorbeeld noem ik wat er rond de A27 aan de hand is. Mijn vraag is hoe we kunnen voorkomen dat inhoud geven aan integrale gebiedsimpuls en andere niet wettelijke

maar zelf opgelegde flankerende maatregelen, genoemd op de bladzijden 10 en 11 van dit voorstel, door geldgebrek niet of slechts ten dele worden uitgevoerd. Met andere woorden, zijn er op het gebied van de uitvoering voor de komende fase nu al garanties mogelijk?

De *voorzitter*: Dan is nu het woord aan de heer Smeulders. Het is ook zijn maidenspeech, dus hij mag niet geïnterrumpert worden.

De heer *S. Smeulders* (PvdA): Geachte voorzitter, beste collega's, aanwezigen op de publieke tribune. Het is mij een ware eer en een groot genoegen in uw aanwezigheid mijn maidenspeech te mogen houden. Ik wil graag beginnen met het uitspreken van mijn grote waardering voor alle burgers en belanghebbenden die zich hebben ingezet om hun standpunt bij de volksvertegenwoordigers in Provinciale Staten voor het voetlicht te brengen. Wij zijn onder de indruk van uw inzet en uw inbreng en wij hebben er graag en dankbaar gebruik van gemaakt.

Voorzitter. Ik wil mijn inhoudelijke bijdrage graag beginnen met de N279. De PvdA ziet vanuit economisch en verkeerskundig motief de noodzaak van de kwalitatieve opwaardering van de N279 in. Het foodcluster in Veghel en de oostelijke kant van Brainport dienen beter bereikbaar gemaakt worden. Dit impliceert dat voor ons het verbeteren van de doorstroming op het tracé de belangrijkste doelstelling is. Er zijn echter wel enkele voorwaarden verbonden aan onze steun voor de opwaardering van de N279. Natuurlijk heeft de overlast die een opgewaardeerde weg zal veroorzaken onze volledige aandacht. Als PvdA staan we voor goede oplossingen op plekken in Veghel en Helmond waar de weg langs de bebouwde kom loopt. Hierbij denken we aan een wegomleiding of een tunnel. Inderdaad, dat zijn dure maatregelen maar als het nodig is nemen we die als PvdA graag.

We maken daarnaast nog een kanttekening bij de opwaardering van de N279. De PVV heeft het ook al aangesneden. We maken ons zorgen over de aantrekkingskracht die een opgewaardeerde autoweg zal hebben op het doorgaande verkeer

naar Limburg en Duitsland en vice versa. Wat ons betreft is het niet wenselijk dat de N279 de nieuwe doorgaande snelweg naar Duitsland wordt en de functie van de A2 en de A67 overneemt. We zouden dus graag maatregelen treffen waardoor de N279 enkel voor regionaal bestemmingsverkeer aantrekkelijk is.

Dan de veelbesproken oostwestverbinding. Zoals eerder uitgesproken is de PvdA momenteel geen voorstander van de ontwikkeling van het voorgestelde Wilhelminatracé als nieuwe oostwestverbinding in Brainport-Oost. Niet alleen wij als PvdA maar ook de commissie-MER en vele Brabantse burgers en belanghebbenden vragen zich af of er wel voldoende noodzaak bestaat om het Wilhelminatracé aan te leggen. Het Wilhelminatracé is namelijk niet substantieel van belang voor het bovenregionale verkeer en zorgt voor een minimale afname van verkeer op de A270, de natuurlijke en directe snelweg tussen Eindhoven en Helmond. Dit terwijl de vele nadelen van het Wilhelminatracé, die door een waardevol natuurgebied en enkele bebouwde kommen zal gaan lopen, iedereen duidelijk zullen zijn. Wij zijn van mening dat daarom dure mitigerende maatregelen nodig zijn in het Dommeldal en bij Aarle-Rixtel. Daarnaast dient de weg bij Helmond de oude en de nieuwe Zuid-Willemsvaart en de N279 te overstijgen, waardoor het noodzakelijk zal zijn een immense brug aan te leggen. Zoals u zich kunt voorstellen zijn de kosten van al deze maatregelen niet gering. Wij denken dat er andere mogelijkheden zijn om bestaande en toekomstige knelpunten op te lossen. Zo biedt het verbeteren van de doorstroming en het verminderen van de overlast – niet onbelangrijk – van de bestaande doorgaande wegen in Eindhoven en Helmond mogelijk soelaas. Ook een beter en hoogwaardiger OV en de nieuwe directe fietsverbinding tussen de centra van Helmond en Eindhoven kunnen het autoverkeer tussen beide steden verminderen. Tenslotte denken we dat de technologische ontwikkelingen met betrekking tot automobilititeit op de A270 dat dé testlocatie van TNO is, in de toekomst mogelijkheden bieden om bestaand asfalt beter te benutten en zo ook de knelpunten te verminderen.

Resumerend, volgens ons stellen GS voor een nieuwe weg aan te leggen die er nauwelijks voor zal zorgen dat de bestaande hoofdweg wordt ontlast, terwijl kwetsbare natuurgebieden en het woongenot van een groot aantal Brabanders flink zullen worden aangetast. Dit terwijl er mogelijk andere mogelijkheden zijn om toekomstige problemen op te lossen. Als klap op de vuurpijl, het gaat om een peperdure weg die met belastinggeld dient te worden gefinancierd. Het geld van de burger zetten wij als PvdA in dit geval graag op een andere manier in. We stellen voor een andere route in te slaan en de aanleg van de nieuwe oostwestverbinding te laten afhangen van de noodzaak op het moment dat de N279 is opgewaardeerd. Door volgtijdigheid in te bouwen volgt de PvdA het voorstel van de provinciale omgevingscommissie. De provinciale omgevingscommissie heeft kennelijk GS niet kunnen overtuigen maar ons heeft het dat wel. Wij zijn het daar roerend mee eens en willen graag dat de volgtijdigheid in acht wordt genomen. Eerst de N279 upgraden en onderzoeken hoe de huidige weg tussen Helmond en Eindhoven beter gebruikt kan worden en dan als er ook meer inzicht is in de financiële mogelijkheden pas verder onderzoeken of een nieuwe oostwestverbinding noodzakelijk is en of dat echt het voorgestelde Wilhelminatracé dient te worden. De PvdA is dus tegenstander van het huidige voorliggende Statenvoorstel en daarom dienen we samen met D66, GroenLinks en de Partij voor de dieren een motie in om voornoemde wijzigingen in het Statenvoorstel door te voeren. Vervolgens hebben we ook naast de inhoudelijke voorbehouden ook financiële voorbehouden. Het zijn zelfs fikse bedenkingen. Voor ons is er op momenteel veel te weinig duidelijkheid over de kosten die de verschillende alternatieven met zich zullen brengen. Misschien nog grotere zorg betreft de middelen die beschikbaar zijn voor de hele ontwikkeling. Zeker als de N279 en het Wilhelminatracé worden aangelegd, zijn we er niet gerust op dat er voldoende middelen worden gevonden om de noodzakelijke mitigerende maatregelen mogelijk te maken. Dit ook zeker in het licht van de voorgenomen rijksbezuinigingen. Voorzitter. Ik wil mijn bijdrage beëindigen met de

werklocaties. De PvdA is niet de partij die per definitie van mening is dat er geen nieuwe bedrijfsterreinen nodig zijn. Daarom kan de PvdA-fractie ook instemmen met de ontwikkeling van de bedrijfsterreinen Varenschut en Bemmer IV in Beek en Donk. De PvdA-fractie is daarentegen geen voorstander van het ontwikkelen van het BZOB-bos. Ook het gebied Diesdonk ten zuiden van Helmond is voor ons geen alternatief voor het BZOB-bos. In plaats van de mogelijke ontwikkeling van het BZOB-bos, waar de gemeenteraden van Helmond en Deurne geen voorstanders van zijn, lijkt het ons verstandig dat serieus werk wordt gemaakt van herstructurering van oude bedrijfsterreinen. Wij zien daar in de regio Helmond en zeker in Helmond zelf de nodige mogelijkheden voor. Indien in een later stadium, bijvoorbeeld over 15 jaar, toch behoefte blijkt te bestaan aan extra ruimte voor nieuwe bedrijfshuisvesting, kan door ons of onze opvolgers, waarschijnlijker, te zijner tijd worden bekeken welk gebied daarvoor de beste optie is. Voorzitter. Ik ga afsluiten. Ik hoop het standpunt van de PvdA voldoende duidelijk uiteengezet hebben.

De voorzitter: Door de leden S. Smeulders, mw. Overboom, mw. Klitsie, Bouwman en Van der Wel wordt de volgende motie voorgesteld:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant in vergadering bijeen op donderdag 30 juni 2011, constaterende dat:

- *er in het voorliggende Statenvoorstel 'Structuurvisie deel D Brainport-Oost' wordt voorgesteld om langs het Wilhelminakanaal een nieuwe Oost-West tracé aan te leggen tussen knooppunt Ekkersrijt bij Eindhoven en Aarle-Rixtel bij Helmond;*
- *de Provinciale Omgevingscommissie (POC) aanbeveelt om volgtijdigheid in te bouwen door eerst de N279 op te waardenen alvorens aan de Oost-West verbinding te beginnen,*

overwegende dat:

- *het aanleggen van het Wilhelminatracé zeer schadelijk is voor waardevolle natuurgebieden en de leefomgeving van vele Brabanders;*
- *het Wilhelminatracé inclusief alle wettelijk verplichte en*

- wenselijke mitigerende maatregelen bijzonder kostbaar is;*
- *het momenteel niet duidelijk is wat de daadwerkelijke kosten van het Wilhelminatracé zijn en of er genoeg middelen beschikbaar zijn om de benodigde mitigerende maatregelen te treffen;*
- *er wellicht mogelijkheden zijn om de momenteel aanwezige en toekomstige knelpunten op te lossen door de A270 en vooral de doorstroming door Eindhoven en Helmond te verbeteren;*
- *de bestaande wegverbindingen tussen Eindhoven en Helmond in de toekomst optimaler kunnen worden gebruikt door slimme automotieve technologieën die o.a. in Brabant worden ontwikkeld;*
- *het ook mogelijk is om het aantal gebruikers van de wegverbindingen tussen Eindhoven en Helmond te verminderen door een verbeterd OV en een direct fietspad tussen beide steden,*

dragen Gedeputeerde Staten op om:

- *volgtijdigheid van de ontwikkelingen N279 en Oost-Westverbinding op te nemen in de Structuurvisie deel D Brainport-Oost. Eerst wordt de opwaardering van de N279 nader onderzocht en mogelijk uitgevoerd, waarna op basis van de nieuwe situatie wordt beoordeeld of het aanleggen van een nieuwe Oost-Westverbinding noodzakelijk is;*
- *onderzoek te doen naar de verbetering van het bestaande tracé tussen Helmond en Eindhoven en hierin ook OV- & fietsverbindingen en technologische ontwikkelingen op te nemen,*

en gaan over tot de orde van de dag."

De voorzitter: Deze motie maakt onderdeel van de beraadslaging uit. Zij krijgt nr. M2.

Dan is nu het woord aan mevrouw Overboom van D66. Het is ook haar maidenspeech. Het wordt dus vanavond een beetje saai want we mogen ook haar niet interromperen.

Mevrouw Overboom (D66): Voorzitter! Vanavond is aan de orde de noordoostcorridor, een majeur dossier. De structuurvisie is daarbij een belangrijke stap wat betreft de ontwikkeling van infrastructuur, wonen en werken in Oost Brabant. We krijgen de komende tijd natuurlijk nog meer van dergelijke onderwerpen op de agenda. Vanavond echter is het een belangrijke stap vanuit de kaderstellende rol van deze Staten. Dat het een majeur dossier is

blijkt wel uit het feit dat er zo'n 30 onderliggende stukken zijn, met zo'n 1250 inspraakreacties en de vele insprekers die we afgelopen vrijdag in de commissievergadering hebben gehad. Het is een problematiek die al 30 jaar speelt.

De discussie in de commissie ging met name over de Wilhelminavariant in relatie met de opwaardering van de N279. De D66-fractie vindt het van groot belang voor de bereikbaarheid en de economische ontwikkeling van deze regio dat de ontwikkeling van deze noord-oosthoek doorgaat. Het is een ontwikkeling van nationaal belang. Het zit bijvoorbeeld ook in de A2, de A58 en de A67. Een zorgpunt voor ons is – dat is onze vraag ook aan de gedeputeerde – dat in de nieuwe rijksstructuurvisie infrastructuur en milieu wij de Noordoostcorridor missen. Wij zouden graag van u willen weten wat daarvan de achtergrond is en of u onze zorg op dat punt weg kunt nemen.

Wij kunnen dus instemmen met een aantal delen van deze structuurvisie. Dan gaat het om de N279, de voorstellen op het gebied van wonen en werken, waarbij voor ons wel uitdrukkelijk uitgangspunt is dat er eerst moet worden geherstructureerd en dat er dan pas sprake kan zijn van uitbreiding.

Een belangrijk onderdeel waar wij ons niet in kunnen vinden is het tracé van het Wilhelminakanaal. Wij baseren ons op het POC-advies en het advies van de landelijke commissie-MER. Met name het POC-advies zet heel duidelijk kanttekeningen bij nut en noodzaak maar ook de landelijke commissie-MER stelt dat die op dit moment niet voldoende zijn aangetoond. De POC adviseert zelfs daarom een knip aan te brengen in de voorstellen wat de infrastructuur betreft, dus eerst het verbreden van de N279 en dan pas bekijken of de aanleg van het Wilhelminatracé nodig is als alternatief voor de N279. Wij hebben bovendien in de commissie aangegeven dat wij nog twijfels hebben of een aanpassing van de A270 en een omleiding zoals die nu wordt voorgesteld bij het Wilhelminatracé wel een oplossing is voor de problematiek op de A270 omdat daar namelijk sprake is van grotendeels lokaal verkeer tussen Eindhoven en Helmond. Wat ons betreft is er dus onvoldoende aangetoond dat het Wilhelminatracé

een oplossing biedt voor de problematiek op de A270. Zeker in het licht van alle inspraakreacties vinden wij dat op dit moment een pas op de plaats moet worden gemaakt met dat onderdeel van de structuurvisie. Ook als we kijken naar de beperkte financiële middelen waarover we op dit moment beschikken, is er wat ons betreft alle reden om dat deel aan te houden. Daarbij komt nog zoals wij al eerder hebben aangegeven dat ook nog moet worden bekeken of aanpassingen mogelijk zijn in het wegontwerp en dat beter ingezet kan worden op openbaar vervoer. Recent zijn er nog een aantal ideeën naar voren gekomen over de tunnelvariant. Wij willen er meer de tijd voor hebben om dat goed te bestuderen. Daarvoor hebben wij in ieder geval een motie ingediend. De motie waar de spreker van de PvdA het zo even over gehad, namelijk over het Wilhelminatracé en de A270, is ook de ons mede ondertekend.

De *voorzitter*: Door de leden mw. Overboom, mw. Klitsie en S. Smeulders wordt de volgende motie voorgesteld.

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 1 juli 2011,

constaterende dat:

- *het Wilhelmina alternatief voor de noord-oostcorridor leidt tot negatieve effecten op geluid, externe veiligheid, gezondheid, natuur, landschap, cultuurhistorie, archeologie, bodem en water en dat de positieve effecten beperkt blijven tot klimaat en luchtkwaliteit;*
- *er geen alternatief is onderzocht dat uitgaat van een tunnel ter plaatse van de huidige infrastructuur in Eindhoven (J.F. Kennedylaan e.a.);*

overwegende:

- *een tunnel in Eindhoven naar verwachting positieve effecten heeft voor geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid, gezondheid, natuur, landschap en cultuurhistorie;*
- *het pas sinds kort wettelijk is toegestaan om te bouwen op een tunnel;*
- *bouwen op een tunnel de mogelijkheid biedt tot gebiedsontwikkeling en daarmee niet alleen geld kost, maar ook geld opbrengt;*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten

om een quick scan uit te voeren naar de kosten en opbrengsten

van een tunnel gecombineerd met gebiedsontwikkeling door Eindhoven als alternatief voor het Wilhelmina alternatief, en gaan over tot de orde van de dag."

De *voorzitter*: Deze motie maakt onderdeel uit van de beraadslaging. Zij krijgt nr. M4.

Dan ga ik nu over naar de heer Bouwman van GroenLinks. Ook voor hem is het zijn maiden-speech.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Voorzitter! Ik begin met deze maidenspeech op te dragen aan een vriend van mij die vandaag de stekker uit zijn leven heeft getrokken. Het is maar dat u het weet; het gebeurt.

Het onderwerp van vandaag is de integrale gebiedsontwikkeling van wonen, werken, bereikbaarheid, een en ander binnen de context uiteraard van leefbaarheid, milieu en landschap. Die integrale aanpak spreekt ons erg aan. Prima, zoals de VVD al zei. Maar er is hier nauwelijks sprake van een integrale aanpak. Het middengebied bijvoorbeeld, het rijk van Dommel en Aa, gedefinieerd in het afsprakenkader, komt er zeer bekaaid vanaf. Dat zou juist opgewaardeerd worden. De A270 blijft bestaan, wordt nauwelijks afgewaardeerd, sterker nog, uit de bijgevoegde gegevens ten behoeve van de MER blijkt dat er ook daarna weer 35.000 auto's gaan rijden, terwijl er in dat gebied een nieuwe snelweg bijkomt. Dan zijn er twee wegen in het middengebied zonder afwaardering, recht door een blauwgroene natte parel van Brabant, die Brabant zelf als één van de hoogste waarden definieert.

Ook niet erg integraal is het feit dat als de woningbouwprojecten in het voorstel vervallen en de bedrijvenlocaties zwaar getemporiseerd worden – de crisis is daarvan natuurlijk heel duidelijk de oorzaak – het geen gevolgen zou hebben voor de bereikbaarheidsproblemen in 2020 en verder. Dat kan niet waar wezen. Kernbezwaar is dat het geen probleem is dat om zo'n drastische oplossing vraagt, nu niet en in de toekomst niet. De bereikbaarheid van de Brainport clusters is volgens het plan-MER geen onderscheidend punt. Ze krijgen allemaal één plusje. Waar praten we dan over in de termen van bereikbaarheid en keuzes?

Ik heb het daarstraks al even aan de VVD gevraagd. Diverse alternatieven scoren in de resultatentabel van het plan-MER volkomen gelijk. Nut en noodzaak zijn niet aangetoond en dat zal later het CPB (Centraal Planbureau) betrekkelijk eenvoudig kunnen onderbouwen ten behoeve van zijn rapport over de besteding van de €250 mln. die het in het vooruitzicht heeft gesteld. Dat zal de businesscase ook al geen goed doen.

Het middengebied wordt door de nieuwe oost-westverbinding niet significant autoluw gemaakt. Bijna 100% van het verkeer over de A270 is bestemmingsverkeer. Er is al gesproken over 35.000 auto's et cetera tussen Eindhoven en Helmond. Dat is dus een regionaal probleem zoals blijkt uit de aanvullende gegevens ten behoeve van de MER. Nut en noodzaak van wegen zijn onder andere opgehangen aan het zogenaamde vierclustermodel. De vraag is wat eigenlijk het Agrofoodcluster rond Helmond-noordoost is. Ik heb dat laten uitzoeken en de resultaten zijn het volgende. Het cluster food was van origine een sleutelgebied van het rijk. Pieken in de delta, iedereen die ermee te maken heeft gehad zal het zich nog wel herinneren. Dat waren sterkte/zwakke analyses. Ik moet er ook bij zeggen dat het al een aantal jaren geleden was. Een aantal ervan is dan ook achterhaald. Impliciet is dit ook verlaten door de huidige regering. Ik zeg het er maar even bij. Ik praat niet meer over de foodcluster op die manier. Het cluster food is op schaalniveau ZON; dat is zuidoost Nederland, maar focust op Venlo en wellicht Den Bosch/Veghel maar zeker niet de regio Eindhoven-Helmond. De ontwikkelingen in Helmond zijn regionaal leuk maar buitengewoon bescheiden. Dan heb ik het over de groene campus en de Food Technology Park Brainport. Kunt u zich er iets bij voorstellen? Nut en noodzaak van wegen voor bereikbaarheid onderling van die vier clusters is gewoon een verzinsel, of beter gezegd branieport. Natuurlijk kunnen Brabanders het gebruiken maar je moet niet overdrijven.

Het gaat ook nog voorbij aan de wetenschappelijke discussie, onder andere van het Planbureau Leefomgeving uit 2007 of het schrijven van Visser en Atzema van 2008 waarbij clustering ter

discussie wordt gesteld. Daarover komen we te zijner tijd nog te praten bij allerlei andere zaken die met de agenda hebben te maken. Ook ambtenaren in dit huis geven regelmatig aan dat die toekomstvisies wel wat bijgesteld moeten worden.

Een andere relevante vraag in dit verband is wat het effect is op de plannen nu Goor en Lungendonk als woonlocaties niet doorgaan en bedrijvenlocaties worden gefaseerd, althans als we de problemen integraal benaderen. Ik heb dat daarstraks al aangegeven. Immers, de financiële crisis zal ernstige gevolgen hebben op lange termijn voor vastgoedontwikkelingen, wonen en werken. Dus inbreiden van woningen in Helmond is een mooie stap vooruit – we zijn er altijd een groot voorstander van geweest – maar nu de herstructurering van bestaande bedrijvenlocaties nog. Dan kunnen we nog selectiever omgaan met Varenschut en Bemmer IV. BZOB is voor ons onbespreekbaar. EHS! Ik zeg het de PVV na: de EHS is hier een belemmerende factor. En het is aardig dat Alexander van Hattem dat nu meldt. In diezelfde commissievergadering had bij een ander onderwerp Harry van den Berg te melden dat een weg tussen Oosterhout en Dongen wel door dat stukje EHS kon lopen. Ik heb al eens eerder gevraagd of dit nu wel consistent beleid is.

Kernbezwaar twee. De aanleg van de oost-westverbinding leidt tot grote milieuschade aan de noordzijde van het middengebied, waarschijnlijk ten zuiden van het Wilhelminakanaal. Het tracé is zogenaamd niet bekend maar je kunt op vingers natellen waar het terecht komt; iedereen kan het je vertellen.

De MER resultaten; zie einde tabel oplossend vermogen. Voor milieu en overige effecten is de voorkeursvariant zwaar negatief. Zowel voor de natuur, EHS, flora en fauna, als voor landschap, cultuurhistorie, archeologie, bodem en water. Het is dan ook niet voor niets dat de POC niet zo enthousiast was. Die zegt wel dat er voldoende gegevens zijn om te oordelen, maar het is aan ons om te oordelen. Dat geldt ook voor de MER. Ook daar wordt gezegd dat er voldoende gegevens zijn, maar ze zetten overal een behoorlijke rem op.

Desastreus, zoals velen insprekers al melden, vaak

niet te compenseren en te mitigeren of aan te vullen. We spreken bijvoorbeeld over een kleinschalig cultuurlandschap Es, de Breugelse Beemden, de Hooydonkse Beek etc. We zijn er geweest en het was wel duidelijk wat het betekende.

Negatief scoort overigens ook in die tabellen de N279 maar minder ernstig. Het is ook duidelijk waarom. De N279 heeft nog een ander probleem en dat is al genoemd, namelijk dat die zal uitgroeien tot een grote doorstroomas met aansluitingsproblemen op de A2, de A50 en de A67, waar geen geld voor is en wat heel veel geld gaat kosten.

De *voorzitter*: Mijnheer Bouwman, wilt u tot een afronding komen?

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Ik kom tot een afronding.

Kernbezwaar drie, de kosten van de oostwestverbinding lopen richting de €2 mld. en de MKBA (maatschappelijke kostenbatenanalyse) is negatief. De vraag is eigenlijk waarom die business case waarover we het hebben, eigenlijk positief zou uitvallen. Ik heb al aangegeven dat de MER commissie en de POC niet enthousiast zijn. Ze vragen nog steeds om transparante doelen, wanneer ze kunnen worden gehaald, hoe, fasering et cetera. Verder hebben we natuurlijk geluisterd naar de insprekers, die stellen dat de inspraakreacties waarover we vandaag eigenlijk oordelen, niet netjes behandeld zijn, wel formeel, maar dat ze ten onrechte niet leiden tot een wijziging van de nota van wijzigingen. Als je het op een fatsoenlijke manier behandelt zou het daartoe kunnen leiden, of mensen moeten echt onzin vertellen.

Dan de strategie. Fasering N79 Noord, dan N79 Zuid is een mogelijkheid maar beter is de ontbrekende variant, de N279 verder te faseren, wat mij betreft in drie delen en door allerlei maatregelen voorkomen dat het een doorstroomroute wordt en een betere benutting van de A270. D66 heeft daarover zo even ook gesproken. Dit combineren met HOV en snelfietspaden langs de Zuid-Willemsvaart.

Wat rest ons over een tijdje?

De *voorzitter*: U had het daarnet over de laatste woorden, maar u moet nu echt afronden.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Ik kom met mijn laatste zin. De Raad van State en het Europees Hof zullen een rol gaan spelen, er komt een CPB-toetsing, de stemming in PS zal een Pyrrusoverwinning zijn en verspilling van geld.

De *voorzitter*: Dan is nu het woord aan de heer Van der Wel. Hij mag wel geïnterrupteerd worden.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Dat gaat toch niet van mijn spreektijd af?

De reconstructie is nog niet af of de provincie start een nieuw geldverslindend monsterproject. Verschillende bewoners hebben zich al laten horen en tonen hun ongerustheid over het project Brainport. Of moeten we het gemakshalve No Brainport noemen? Feitelijk gezien is het beoogde project namelijk een nobrainer. Excuses aan de PVV, ik kon geen Nederlandse term bedenken. Het is niet duidelijk waarom de ontwikkeling nodig is, een bewering die wordt gesteund door de commissie MER, door de onderliggende getallen uit het MER rapport en door een aantal fracties uit ons midden. Ik zou zeggen: bij twijfel niet inhalen. De beide wegen zijn een investering zonder rendement, een niet leefbaar alternatief voor €815 mln. en een ander niet leefbaar alternatief voor €1,3 mld. In dat geval een slordige €30 mln. per kilometer. Voor verplaatsing van natuur leggen we € 75 mln. neer. Bijna 10% van het budget voor natuur die er eigenlijk al is. Het is maar afwachten wat we ervoor terugkrijgen. Via de gemeente en de provincie betalen de Brabantse burgers tot in het oneindige mee aan een weg van 45 km. De Partij voor de Dieren ziet dan ook niets in een integraal ontwikkeling van Oost-Brabant met meer snelwegen, meer industrieterreinen en meer woonwijken. De belegering van mooie Brabantse dorpen met asfalt en stenen. Door de ontwikkeling van de N279 als nieuwe route naar Duitsland en het Wilhelmina-alternatief wordt de leefbaarheid ernstig aangetast. Meer auto's, meer uitstoot, meer fijnstof en meer geluid. Door de aanleg van deze wegen en verbreding ervan

komen dier, natuur en milieu verder in de knel. Ik noem het BZOB-bos en Vareschutz. Vareschutz dat volgens de gedeputeerde zelf meer ecologische waarde heeft dan het BZOB-bos, een EHS gebied. Voorzitter, er zijn voldoende alternatieve oplossingen. Meer en sneller openbaar vervoer tussen de dorpen en de steden, een verbod op het doorgaand vrachtverkeer. De bewoners zelf langs de N279 vragen betere op- en afritten, minimale aanpassingen of een volledige landschappelijke inpassing. Ik dien daarvoor een motie in.

Economie is belangrijk en groei ook maar groei hoeft niet voorop te staan. De vraag is of de economie zoals die nu in elkaar steekt, ook gezond is. Moeten we geen andere, meer duurzame koers varen. In het advies stuk Slim Verbinden staat dat economie en natuur elkaars bondgenoten zijn. Daar valt in de huidige visie wel wat op af te dingen.

De *voorzitter*: Door het lid Van der Wel wordt de volgende motie voorgesteld.

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 1 juli 2011,

constaterende dat:

- voor de N279 alle in het plan-MER onderzochte alternatieven zonder aanvullende mitigerende en compenserende maatregelen negatieve gevolgen hebben voor natuur, milieu en leefomgeving;
- de Provinciale Omgevingscommissie stelt dat bij verbreding de N279 een deel van het verkeer overneemt van het verkeer op de relatie Venlo - Den Bosch;
- in het adviesstuk 'Slim Verbinden' van SER Brabant wordt gesteld dat economie en natuur elkaars bondgenoten zijn wat de komende jaren vraagt om een sterke integrale benadering,

overwegende dat:

- in het adviesstuk 'Slim Verbinden' van SER Brabant wordt aanbevolen dat de provincie de regie zou moeten voeren bij het ontwikkelen van nieuwe concepten die worden gedragen door bedrijfsleven en natuurbeweging;
- insprekers bij de commissie Mobiliteit en Financiën d.d. 24 juli alternatieven hebben aangedragen ter bevordering van een landschappelijke inpassing van de N279, verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:
- bij de invulling van de plannen van de N279 zo veel

mogelijk te kiezen voor een landschappelijke inpassing, en gaan over tot de orde van de dag."

De voorzitter: Deze motie maakt onderdeel uit van de beraadslaging. Zij krijgt nr. M5.

Als we nu een kwartiertje pauze houden kan iedereen de moties bekijken. Dan kunnen we in de tweede ronde ook meteen op de moties ingaat.

De pauze biedt natuurlijk verder gelegenheid ons nieuwe statenlid te feliciteren en iedereen die een maidenspeech heeft gehouden geluk te wensen. Dan schors ik de vergadering tot negen uur.

De vergadering wordt van 20.45 uur tot 21.00 uur geschorst.

Voorzitter: prof. dr. W.B.H.J. van de Donk, Commissaris van de Koningin

De voorzitter: Ik wil de vice voorzitter mevrouw Geeraedts van harte danken dat zij mijn rol bij de aanvang van de vergadering heeft willen vervullen. Ik was gevangen in een Haagse vergadering en ik kan niet zeggen hoe blij ik ben weer in Brabant terug te zijn.

Het woord is aan de heer Van Heugten.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! Ik dank de fracties voor hun inbreng in eerste termijn. Ik loop een aantal van uw opmerkingen en vragen na en ik sta even stil bij de moties om u de advisering van het college kenbaar te maken.

Allereerst noem ik de benadrukking door de fractie van de VVD om vooral waar het gaat om de ontwikkeling van toekomstige locaties, woningbouwlocaties en in dit geval vooral werklocaties, de monitoring en de regionale afstemming goed in de gaten te houden. In de commissie hebben we er al een tijd bij stilgestaan. Ik noem het verband met de regionale planningoverleggen en de regionale ruimtelijke overleggen die door collega De Boer worden gevoerd. Het is van groot belang dat we in het Brabantse heel goede planningafspraken maken. Zo nodig zal de provincie af en toe haar tanden moeten laten zien. Als gemeenten tegen de planningafspraken in toch teveel bedrijventerreinen in ontwikkeling nemen hebben we de

verordening die daarvoor goed is geëquipeerd en een goede basis voor provinciaal optreden is. Het refereert ook aan het toepassen van de SER ladder. Het is dus terecht dat dat het belang ervan duidelijk is gemaakt, in dit geval door de fractie van de VVD.

Over de verkeerskundig aspecten in dat gebied, de noord-oostcorridor, is door die fractie naar voren gebracht dat het vooral een langere termijnvisie is waarbij het niet zozeer alleen gaat om het oplossen van de problemen van vandaag maar vooral ook om het voorkomen en voorblijven van grote problemen en knelpunten in de toekomst. Ik heb al eerder gezegd dat we hier niet de fouten moeten maken die in delen van de Randstad zijn gemaakt, namelijk dat men te veel, te lang en te snel heeft ontwikkeld en de infrastructurele voorzieningen die erbij horen, te laat heeft onderkend en aangelegd en pas heel laat ermee wordt geconfronteerd waardoor men met heel lange procedures te maken krijgt wat jarenlang verkeerskundige knelpunten in zo'n gebied oproept. Terecht is hier gezegd dat je moet proberen toekomstige problemen zolang mogelijk voor te blijven.

Wat de interruptie over het geld betreft, geld volgt goed beleid is een veelgehoorde uitspraak. In dit geval zal dat naar mijn idee ook zeker gebeuren.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): U zegt dat we toekomstige problemen moeten voorblijven. Is het gezien de huidige financiële situatie niet logisch dat we eerst problemen aanpakken die we nu hebben in plaats van problemen die we wellicht in de toekomst zullen krijgen?

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Het is tweërlei. We zien het in de oplossing die nu is gekozen. Ik zal het straks nog even nader duiden voor al degenen die ervoor pleiten eerst de N279 te verbreden en niets te doen aan de andere. Die gaan echt de korte termijn uit de weg want de huidige problematiek zit het meest in het middengebied. Die los je niet op met het verbreden van de N279. In dit geval gaat het zowel om het oplossen van de kortetermijn problemen als ook om grotere problemen op langere termijn bij verdere groei van mobiliteit

voor te blijven.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): U weet dat uit het plan MER blijkt dat de bereikbaarheid van de clusters niet toeneemt door de aanleg van de oostwest variant.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Ik snap wel dat een aantal partijen die moeite hebben met onderdelen van het besluit een beetje selectief gaan winkelen in de doelstellingen van het totale besluit, want het totale besluit is gebaseerd op meerdere doelstellingen en niet alleen op de bereikbaarheid van de clusters.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Wat is dan de doelstelling van de oostwest variant?

De *voorzitter*: Dat was al twee keer, mevrouw Wijnands.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Geld volgt goed beleid. Ten eerste heb ik betoogd dat er volgens mij in een aantal opzichten langzamerhand twijfel begint te rijzen, ook binnen uw ambtelijke top, over dat goede beleid en dat het juist gefaseerd moet worden en dat het wat clustervorming betreft zelfs niet alleen een wetenschappelijke discussie is maar ook een praktische om het anders aan te pakken. Dan gaat het natuurlijk over de toekomstige ontwikkelingen; dat weten we allemaal. Maar geld zal dat niet zomaar volgen. Dat zal met name het Centraal Planbureau toetsen. Dan is er weer €250 mln. weg. Hoe kijkt u daar tegenaan?

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Allereerst kan ik uw opmerking dat onze eigen ambtelijke top een andere mening zou hebben dan hier is verwoord...

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Dat zeg ik niet.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Zo gaf u het wel aan, namelijk dat het in strijd is met de opvatting van onze ambtelijke top. Die opmerking kan ik niet plaatsen.

De voorgeschiedenis van dit voorstel is ook dat samen met het Rijk is gekeken naar de integrale

gebiedsopgave en de integrale ontwikkeling van het gebied Brainport-Oost. Daarbij is ook in brede zin gekeken welke ontwikkelingen gaan spelen en hoe die op lange termijn uitwerken en hoe de sturende werking van de wensbeelden is. We willen namelijk ook een aantal ontwikkelingen van Brainport sturen. We willen ze letterlijk de goede baan opsturen. Daarbij hoort ook zoals van de kant van het rijk is gezegd dat we ertoe komen de Brainport ontwikkeling zo te sturen dat meerdere belangen en meerdere doelen worden gediend. Een van de doelen waarom ook de het rijk het interessant vindt is dat het ook ten goede komt aan de algehele robuustheid van het verkeersnet werkt, inclusief het hoofd wegennetwerk in deze regio. Dat is een opgave die met het samenstel van maatregelen het best worden beantwoord.

U refereert een aantal keren aan de plussen en de minnen in de MER maar de MER is vooral bedoeld om te kijken wat de milieueffecten van de diverse varianten zijn. Daarbij kan de variant in zijn milieueffecten nagenoeg gelijk scoren maar in zijn oplossingsvermogen en in wat hij oplost, wel degelijk verschillen.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Dat heb ik natuurlijk ook gezegd en ik maak ook onderscheid tussen die dingen. Dat mag wel uit mijn speech blijken. Waar het natuurlijk om gaat is dat u opmerkingen maakt die zijn terug te voeren naar 'goed beleid volgt'. Over robuustheid vallen vragen te stellen, over de clusters vallen vragen te stellen, over de toekomstige bereikbaarheid vallen vragen te stellen. Geld zou dat maar volgen. Dat vind ik wel een erg gratuite opmerking.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Door mevrouw Wijnands is geïnterrumped met de vraag of als het dan zo'n goed beleid is we er wel genoeg geld voor krijgen. Ik heb gezegd dat als het echt een goed plan en goed beleid is, we met elkaar de afwegingen kunnen maken om daarvoor voldoende middelen vrij te maken, binnen de financiële kaders die we hebben, maar daar kom ik zo meteen nog even op.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Ik zou willen

pleiten voor een zuivere discussie in deze Staten. Het is de politiek die besluiten neemt en de politiek die verantwoordelijk is. Ik vind dat wij hier niet moeten discussiëren of een ambtelijke top, een ambtelijke subtop of welke onderlaag of ambtenaar ook iets gezegd of gesuggereerd zou hebben. Wij voeren de discussie en ik vind dat wij daar geen ambtenaren bij moeten betrekken.

De *voorzitter*: U vindt het staatsrecht aan uw zijde.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! Ik was net bezig toen we het over geld hadden, een brug te slaan naar de inbreng van de CDA-fractie die zegt dat het wel van groot belang is dat we onze eigen financiële spankracht goed in de gaten houden. We hebben als provincie ingezet op het realiseren van een spaar- en infrafonds om gedurende 15 jaar €750 mln. om daarvan drie grote infrastructurele projecten te kunnen bekostigen, de noord-oostcorridor, de N69 en het noordelijke gedeelte van de N279, het deel Den Bosch-Veghel. Er moet wel een goede controle en een goede samenhang zijn bij het kiezen van varianten het kiezen van de volgorde van de werken en het nemen van besluiten als het gaat om het doorzetten van deze projecten. Er moet steeds gewaarborgd zijn dat we onze eigen financiële spankracht niet te buiten gaan en dit ook met onze partners in deze gebieden communiceren en met hen de cofinanciering rond krijgen. Daarom heeft het college ook aan u toegezegd met een notitie te komen bij de begroting over het spelregelkader voor dat infra- en spaarfonds om ervoor te zorgen dat we de voeding van dat fonds en de toewijzing van de middelen naar de diverse projecten op een zodanige manier doen dat wanneer u in de toekomst nog verdere besluiten gaat nemen over inpassingsplannen, over vervolgprocedures, over het tracés die ertoe leiden dat we echt aan de slag gaan met een aantal projecten, wij dit altijd doen binnen de integrale afweging van de drie projecten zodat we zeker weten dat we nooit boven de €750 mln. komen. Een aantal keren kan dat spanning oproepen; dat weten we. Als we de duurste varianten van deze projecten elkaar optellen zien we dat we ver boven de €750 mln. uitkomen. We

moeten nog met de regio's zelf gaan praten over hun bijdragen en we zijn nog met het rijk in gesprek om te horen of er van die kant nog bijdragen kunnen komen. In dat samenspel bieden we u ten behoeve van de vaststelling van de begroting in november een notitie aan waarin we de spelregelkaders en de besluitvorming door de Staten daarbij aan u willen voorleggen en met u willen vastleggen. Dat is belangrijk om middelen en afwegingen goed met elkaar in balans te brengen.

Als het gaat om de ruit van Eindhoven is door de PVV-fractie gepleit voor aanvullende en flankerende maatregelen om deze ruit af te maken. Een ervan betreft een goede en hoogwaardige OV-verbinding van Helmond naar Den Bosch. Af en toe reis ik van Helmond naar Den Bosch en ik weet dat het 32 minuten vergt van station tot station. U bedoelde echter de verbinding via Veghel. Wij hebben dat in het traject Uden-Veghel meegenomen om in die regio te kijken naar een goed functionerend en aanvullend hoogwaardig openbaar vervoer. Dus ook in ons eigen openbaar vervoerbeleid zullen we dat punt in de regio Uden-Veghel nader toelichten. En met elkaar zullen we er verder besluiten over nemen. De motie zal ik zo meteen nog even met u doornemen.

Eerst behandel ik nog even de andere punten van de ruit. De fractie van de SP heeft in de commissie en ook nu aandacht gevraagd voor de twee projecten, de N279 Noord en de N279 Zuid die elkaar bij Veghel raken. Gevraagd is ervoor te zorgen dat er op dat raakpunt een goede afstemming is. Wij hebben onderkend dat dat een goede afstemming vergt want anders veroorzaken we in Veghel nieuwe problemen.

U zei ook dat het belangrijk is ook in de vervolgprojecten een goede communicatie en een goede inbreng van alle betrokkenen en belanghebbenden blijvend te organiseren. Wij hebben ook toegezegd dat we dat zullen doen.

Vervolgens is nog ook door een aantal andere fracties gevraagd, of het niet beter is te gaan faseren en dat ook in dit besluit vast te leggen. Ik denk dat dit een van de hamvragen is. Ook de POC heeft daarvoor in haar advies aandacht

gevraagd, overigens zonder het dwingend te stellen maar te vragen te overwegen of het een optie is. Wij hebben dat overwogen maar dan kom ik toch weer even terug op het feit dat de noord-oostcorridor en de gebiedsontwikkeling in zijn totaliteit meerdere doelen dienen. Als je puur kijkt naar de vraag of twee clusters in het oostelijke deel van het gebied goed worden ontsloten als je de N279 verbreedt dan moet ik zeggen dat die best goed worden ontsloten beter nog dan nu. Maar het gaat vooral om het doorgaande verkeer in een aantal kernen in het middengebied, de zware belasting van de A270 Helmond-Eindhoven en het doorgaande verkeer door Helmond en Eindhoven. Ook dat zijn belangrijke knelpunten en spelen mee bij het in totaliteit robuuster maken van het bovenliggend en onderliggend wegennet. Het is een samenstel van doelen dat wij willen bereiken.

De heer *S. Smeulders* (PvdA): D66 en de PvdA dienen dadelijk een motie om te gaan denken aan tunnels in Helmond en Eindhoven. Denkt u niet dat in plaats van het aanleggen van een ontzettend dure weg door het eigenlijk meest waardevolle natuurgebied – dat is natuurlijk het noordelijk deel van het Dommeldal en niet het zuidelijke en het middengebied waar de weg nu loopt – met dergelijke tunnels heel veel van de huidige problemen en ook van de toekomstige problemen in Helmond en Eindhoven kunnen worden opgelost? Ik denk dan bijvoorbeeld aan de Kennedylaan in Eindhoven en bijvoorbeeld aan de traverse dwars door Helmond, u zeer wel bekend.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Het roept bij mij enige déjà vu gevoelens op want toen ik wethouder werd in Helmond was er een partij die twee keer de verkiezingen won door te pleiten voor het aanleggen van een tunnel in Helmond. Tot twee keer toe heeft de Helmondse gemeenteraad met volle inzet besloten dat niet te doen. Het zou ook eeuwig zonde zijn van de geweldige balkonfunctie die de huidige traverse daar kan hebben. Ook speelden mee de geweldige kosten en de impact op het stedelijk gebied. Dat geldt ook voor Eindhoven. Bovendien, daarmee verlegt u de

stroom niet en blijft het verkeer door Eindhoven en door Helmond rijden. Het gaat dan weliswaar onder de grond maar de kosten van die tunnels zijn een veelvoud van die voor de aanleg van een weg langs het Wilhelminakanaal. Los daarvan zal het ook een aantal van de problemen niet oplossen. Het beste voorbeeld is de aanleg van de N279 zelf. Toen die een groot aantal jaren geleden werd aangelegd, met overigens – hoe curieus kan het lopen – het grootste verzet vanuit Laarbeek, een gemeente die er het meeste profijt van had dat het verkeer door Beek en Donk werd verlegd naar de N279 die netjes naast het kanaal werd aangelegd. Uiteindelijk heeft de gemeente Laarbeek, toen nog de gemeente Beek en Donk, ingezien dat het een geweldige oplossing was voor de leefbaarheid in de kernen Beek en Donk. Hetzelfde gaat gebeuren met Gerwen, Nuenen, Aarle-Rixtel en een aantal andere kernen. Door het verleggen en de aanleg van de nieuwe infrastructuur zullen een aantal verkeersstromen door het middengebied naar die structuur worden verlegd. Bovendien zal het daardoor een robuuster systeem worden en zal het de toekomstige groei op de huidige wegen in Eindhoven en Helmond duidelijk ontlasten, inclusief al het niet gerichte verkeer in de tussengebieden.

De heer *S. Smeulders* (PvdA): Ik vind het ontzettend mooi verteld. Die luchtbrug door Helmond is mooi omschreven. Het is echter geen positieve situatie. Het is een probleem voor de stad en daar loopt u van weg. Hetzelfde geldt voor de Kennedylaan in Eindhoven. Het geeft ontzettend veel geluidsoverlast en luchtvervuiling en het ziet er ook niet uit. U zou ook kunnen zeggen dat het juist een beter idee is om het onder de grond te leggen. U zei ook dat u denkt dat het veel duurder is. U denkt het; is het dan geen goed idee het eens grondig te onderzoeken, zoals wordt voorgesteld?

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Wij onderzoeken die varianten die ook daadwerkelijk een oplossing zijn voor een probleem. Je kunt ook allerlei andere tunnels gaan onderzoeken maar je moet wel de tunnels onderzoeken die uiteindelijk een oplossing zijn voor het probleem. Ik probeer duidelijk te

maken dat voor de problemen en de toekomstverwachtingen in dit gebied een tunnel onder de Kennedylaan en een tunnel onder Helmond niet de problemen oplossen waarvoor wij hier staan en ook in het kader van de gebiedsontwikkeling met het rijk zijn afgesproken. Met andere woorden, wij ontraden er verder onderzoek naar te doen. Een quick scan is helemaal niet aan de orde want dan moet je het echt veel meer en grondiger gaan onderzoeken.

Mevrouw *Overboom* (D66): Voorzitter! De gedeputeerde spreekt over de kosten van de tunnel maar met een motie die wij willen indienen is het de bedoeling met een quick scan een beeld te krijgen of het realiseerbaar is een heel nieuwe weg aan te leggen en wat de kosten zijn. Op dit moment hebben we daar geen beeld van en lijkt ons er nog steeds alle aanleiding voor om als er een redelijke alternatieven zijn ten opzichte van het kostenplaatje voor een geheel nieuwe infrastructuur, ons af te vragen of die niet zinvol zijn.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Ik weet dat, toen de stuurgroep net was ingesteld, ook de gemeenten Eindhoven en Helmond, die overigens zelf in de stuurgroep zitten, de ideeën voor een tunnel onder de Kennedylaan en in Helmond, waarvoor ze dan overigens zelf als wegbeheerders mee aan de lat staan – als iets duur is dan zijn het de toekomstige kosten van niet alleen de aanleg van de tunnel maar ook het beheer en het onderhoud van de tunnel – er niets voor voelden. Wij kunnen dus hier wel heel wijs zeggen dat het een oplossing zou zijn maar er is toen in het begin al bekeken wat de problematiek is en welke realistische oplossingen daarvoor zijn.

Mevrouw *Overboom* (D66): Het gaat er niet zozeer om dat nu toe constateren maar het gaat erom het nog eens te onderzoeken. We hebben bewust om een quick scan gevraagd en dat kan binnen een paar dagen gebeurd zijn.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Als we die kant opgaan doen we de MER eigenlijk helemaal over. In de MER hebben we ons afgevraagd: wat is het

probleem en wat zijn de oplossingen. Er zijn vijf varianten onderzocht en u vraagt nu die hele MER even te laten zitten en als een korte vingeroefening even naar een andere oplossing te kijken om te zien wat daar uitkomt. Volgens mij is dat niet de goede volgorde en niet de goede manier van werken. Er is samen met het gebied bekeken in de startnotitie en in de notitie reikwijdte en detailniveau wat ons probleem is en welke alternatieven er probleemoplossend zijn om die mee te nemen in een milieueffectrapportage. Die vijf alternatieven zijn samen met de regio vastgesteld. Om daar nu nog een nieuw alternatief in de vorm van een quick scan naast te zetten is naar mijn idee niet echt zinvol.

Volgens mij heb ik hiermee een van de belangrijkste argumenten, ook verwoord in moties waarin wordt gevraagd naar een andere fasering toe te gaan, ontraden.

Mevrouw *Spierings* (D66): U geeft aan dat er eerder over tunnels is nagedacht maar wat nooit in beeld is geweest is dat het tegenwoordig wettelijk mogelijk is op een tunnel te bouwen. Dat betekent dat er een heel nieuwe mogelijkheid ontstaat voor gebiedsontwikkeling binnenstedelijk, of het nu woningbouw, een kantoor of een park is. Dat betekent dus ook dat de kosten voor een tunnel gedeeltelijk kunnen worden gedekt uit nieuwe ontwikkelingen. Onze vraag is in ieder geval eens te kijken hoe de kosten en de baten tegen elkaar opwegen. Dat betekent niet dat daarmee de hele MER ineens aan de kant wordt gezet of dat de besluitvorming stil moet komen te liggen. Het kan volgens mij gewoon parallel daaraan doorgaan.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Dan zou ik willen voorstellen dat u probeert uw fracties in de gemeenteraden van Helmond en Eindhoven op te roepen in hun steden tunnels en de gebieden daarboven te gaan onderzoeken om te zien of dat voor de leefbaarheidsproblemen in hun stad een oplossing kan bieden aanvullend op wat wij hier doen voor het hele robuuste verkeersnetwerk in Brainport Oost.

Mevrouw *Spierings* (D66): Daarbij verliest u uit het

oog dat op het moment dat we de Wilhelmina-variant ontwikkelen, we ontzettend veel schade toebrengen aan natuur, aan het bodem- en watersysteem, aan landschap, cultuurhistorie, archeologie. De tunnel kan een alternatief zijn om die aantasting te voorkomen. Ik zou het erg jammer vinden als we vandaag besluiten dat niet te onderzoeken en we er misschien over vijf of tien jaar ontzettend veel spijt van krijgen.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Ik herhaal nog eens dat bij de start van de MER gekeken is welke problemen we oplossen en welke mogelijke oplossingsrichtingen daarbij relevant zijn. Die hebben we meegenomen in de MER. Daar zat het aanleggen van tunnels in Eindhoven en Helmond als een van de alternatieven om de problemen op te lossen niet bij. Als u vindt dat het toch relevant is die te onderzoeken, dan zullen de gemeenten Eindhoven en Helmond dat zelf moeten doen, maar voor de probleemoplossing van de toekomstige gebiedsontwikkeling Brainport Oost is het geen relevante oplossing die nu nog een rol speelt. U zegt dat het fout zou zijn ze niet mee te nemen, maar het is wel degelijk goed onderzocht om te zien welke oplossingen bij de problematiek horen. Die zijn naar mijn idee alle vijf in de MER goed onderzocht.

Dan kijk ik nog even snel naar de opmerkingen die zijn gemaakt over de MEROS, de MER over de werk- en woonlocaties in het oostelijk deel, met name rond Helmond. Met name de SP-fractie vraagt, nog eens kort en krachtig weer te geven wat het nut is om het BZOB-bos in de afwegingen mee te nemen en daar zelfs uiteindelijk de keuze op te laten vallen. Wat u in de aanloop van de MER kunt lezen is dat de verwachtingen ten aanzien van de benodigde bedrijfsterreinen en de hectares in de toekomst reeds naar beneden zijn bijgesteld. U zegt dat de MER is uitgegaan van veel te grote behoeftes aan bedrijfsterrein, maar wat dat betreft is nu een reëel beeld van de behoeftes in de toekomst ontstaan. Dat neemt niet weg dat we altijd zullen moeten blijven monitoren voor de toekomst of de ruimte werkelijk nodig is. Los daarvan is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van de werklocaties. Diesdonk was

voorheen al in de ruimtelijke plannen als zoeklocatie in beeld gebracht, maar er was nog nooit een besluit over genomen. Als alternatief is met name ook door de MER-commissie zelf het BZOB-bos mede aangedragen als een geschikt te vergelijken alternatief. Uiteindelijk is in de MER ook gebleken dat het qua waardes, aantasting van waardes en behoud van waardes, een goed alternatief is ten opzichte van Diesdonk. Voor degenen die zeggen dat we het BZOB-bos niet zouden moeten aanwijzen zeg ik, zoals ik ook al in de commissie heb uitgelegd, dat Helmond een duidelijke keuze heeft gemaakt om de toekomstige woningbouwlocaties in de uitleg, de rand van de stad, Goor, Lungendonk op Somers grondgebied, te laten vervallen en te kiezen voor een consequent beleid van inbreiding. Daarbij hoort wel dat er een aantal belangrijke binnenstedelijke industriële locaties worden getransformeerd naar woningbouw en dat aan de daar aanwezige bedrijven ruimte moet worden geboden op bedrijventerreinen aan de rand van Helmond. Daarmee is het van belang dat voor Helmond er voldoende uitbreidingslocaties op het gebied van werken aanwezig zijn.

Bij de constatering dat de gemeenteraad van Helmond zelf geen voorkeur heeft gegeven aan het BZOB-bos maar wel aan Diesdonk moet ik aantekenen dat bij het niet vaststellen van Diesdonk ook de gemeenteraad van Helmond extra gemotiveerd zal zijn om het BZOB-bos niet eerder aan snee te brengen dan wanneer het echt noodzakelijk is. Dat geeft ons wel het comfortabele gevoel dat daarmee de druk op binnenstedelijke herstructurering groot blijft.

We hebben met name Varenschut apart genoemd omdat Varenschut een veel moeilijker te ontwikkelen locatie is dan het BZOB-bos omdat Varenschut geen leeg gebied is. Daar is land- en tuinbouw, met kassen, en er zijn andere bedrijvigheden die zeer extensief zijn. We hebben wel tegen Helmond gezegd dat Varenschut veel intensiever en beter zou moeten worden benut, zodat ook daar veel hectares bedrijventerrein kunnen worden vrijgespeeld voor de toekomstige behoefte. Daarvan hebben we wel gezegd dat die druk erop moet blijven zitten. Als je dan die hectares bij

elkaar optelt, kun je nu niet zonder het vaststellen van het BZOB-bos. Sterker nog, als je het nu niet aanwijst en Diesdonk ook niet, dan betekent dat dat in de toekomst in Diesdonk de recreatie verder vorm gaat krijgen en als je in de toekomst dan toch nog een nieuwe locatie nodig hebt, rest er niets anders meer dan alleen nog het BZOB-bos aanwijzen. Ook hierbij heb ik gezegd dat het belang van Helmond bij het uitplaatsen van bedrijvigheid en het voldoende op voorraad kunnen hebben van bedrijventerreinen groot is om de woningbouwlocaties te kunnen situeren.

Nog even is gerefereerd aan een brief die de burgemeester van Helmond destijds heeft geschreven aan een aantal bewoners van Brouwhuis, waarin deze stelde dat er nooit een bebouwing zou komen op het gebied van het BZOB-bos. Die brief is geschreven en er is ook naar gekeken, maar het kan nooit een aanleiding zijn om nooit meer een ruimtelijk besluit over dat gebied te kunnen nemen. Als dat zo was, zou de democratie van de gemeenteraad en van de Staten buiten spel worden gezet en zou morgen de burgemeester van Best een brief aan een aantal bewoners kunnen schrijven waarin deze zou stellen dat langs de A2 nooit een weg wordt aangelegd. Daarmee zou de verbreding van de A2 nooit door kunnen gaan.

De heer *Van Hattem* (PVV): Het is niet zo maar een brief, het is een intentieovereenkomst, een formele juridische overeenkomst. Het heeft wel wat meer status dan enkel een briefje. Maar daar gaat het niet om. Het gaat er wel om dat het BZOB-bos wordt gezien als een locatie waar eventueel gemakkelijk en snel iets kan worden ontwikkeld. Juist echter door dergelijke belemmeringen die er liggen, die natuurbelemmeringen en wellicht privaatrechtelijke belemmeringen, is het BZOB-bos eigenlijk een heel ongeschikte locatie om zo'n bedrijventerrein te ontwikkelen. Daar gaat het om.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Ik heb aangegeven dat die in vergelijking met Diesdonk niet meer of minder geschikt is. In Diesdonk is er die eigendomssituatie niet en in het BZOB-bos wel. Het zou ook niet zo erg zijn als er een drempel is

voor de gemeente Helmond om het bos te ontwikkelen. Ik denk dat het alleen maar goed is en ik heb ook niet de illusie dat een bedrijventerrein wordt ontwikkeld en een bestemmingsplan in procedure komt. Dat geldt voor Diesdonk, dat geldt voor het BZOB-bos en net zo goed voor Bemmer. Ook in Bemmer zijn er bezwaren en, zo kan ik op een briefje geven, die zullen worden gevolgd door procedures bij de Raad van State. Wat de snelheid van ontwikkelen betreft is er dus wel sprake van enige relevantie. Alleen is er in Diesdonk, zo is aangegeven, nog een groot verwervingsprobleem. De infrastructuur, nodig om het gebied te ontsluiten, is in Diesdonk vele malen duurder en moeilijker te realiseren dan in het BZOB-bos.

De heer *Van Hattem* (PVV): De verwervingsproblemen zijn er ook in het BZOB-bos, in die zin dat 15 ha op Deurnes grondgebied ook particulier eigendom is. Voor de compensatie die moet plaatsvinden is verder veel verwerving en onteigening nodig. Voordat dat gerealiseerd kan worden, zijn we ook een heel stuk verder. Misschien nog belangrijker is de vraag of de drempel die wij met een structuurvisie die wij nu gaan vaststellen, aan een gemeente opleggen zodat zij gedwongen wordt bepaalde maatregelen te nemen, wel bestuurlijk zuiver is. Ik denk dat het geen recht doet aan de democratische keuzes en afwegingen van de gemeenteraden van Helmond en Deurne en dat we hiermee voorbijgaan aan onze taak als provincie.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Nu draait u de zaak om want u was degene die naar voren bracht dat het niet snel kunnen verwerven een argument moet zijn om het niet aan te wijzen. U kwam met het idee dat het heel problematisch is om het te ontwikkelen. Ik heb gezegd dat het voor ons niet zo relevant is want ook andere gebieden die we aanwijzen zijn wat mij betreft met dezelfde belemmeringen behept. Dus is het voor ons geen onderscheidend criterium. We moeten eraan vasthouden dat we redenerend vanuit de provincie als er werklocaties rondom Helmond moeten worden aangewezen vanuit een ruimtelijke visie

moeten vaststellen dat dit gebied daarvoor het beste is, met alle argumenten die daarvoor ook in uw stukken zijn gegeven.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Als we het hebben over het opwerpen van een drempel voor de gemeente Helmond bij het ontwikkelen van industrieterreinen, is het dan niet verstandig de deur gewoon meteen dicht te doen voor het BZOB-bos? Dan is voor iedereen meteen helder waar we op uit zijn.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): We gaan hier geen ruimtelijke politiek bedrijven om drempels op te werpen. We bedrijven hier ruimtelijke politiek om ervoor te zorgen dat de ontwikkelingen in ons Brabant op een dusdanige wijze vorm en een plek kunnen krijgen dat we kunnen zeggen dat de keuze goed is. Daarvoor is die studie gestart en daarvoor nemen we ook dit besluit. Als je dan zegt dat de ruimtelijke ontwikkeling van Brabant niet relevant is en we dit niet moeten doen, dan moeten we dit soort besluiten niet nemen. Dan hebben we met elkaar een heel ander verhaal.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Volgens mij gaat de gedeputeerde voorbij aan het feit dat wij een plan hebben voor herstructurering van bedrijventerreinen. Dat is net zo goed het bestuurlijk kader waarmee we werken. Duidelijk moet zijn dat we niet aan de EHS (Ecologische Hoofdstructuur) komen en gewoon een andere locatie gaan inbreiden.

De *voorzitter*: Mijnheer Van Heugten, rond u af en vervolgt u uw betoog.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Ik weet dat er politieke partijen zijn die zeggen dat er geen nieuwe bedrijventerreinen meer moeten komen maar dat alles moet verlopen via herstructurering. Gelukkig zijn er ook vele partijen die zeggen dat dat nooit de toekomst van Brabant kan zijn en dat we in een aantal gevallen niet anders kunnen doen dan goede locaties aanwijzen waar toekomstige behoeften aan bedrijventerreinen terecht kunnen, vooropgesteld dat je dat in combinatie doet met

een maximale inzet op herstructurering.

De SP-fractie heeft nog een vraag gesteld over de flankerende maatregelen in het totale pakket voor de noordoostcorridor. Er is in de MER en in de stukken beschreven dat wordt uitgegaan van flankerende maatregelen. Dan moet u denken aan openbaar vervoer, stimulering van fietsvervoer, verdere ontwikkeling en toepassing van nieuwe technieken om doorstroming e.d. te bevorderen. Die zijn allemaal meegecalculeerd. U vraagt hoe de uitvoering van die maatregelen is verankerd. Daarom juist werken we als provincie samen met de gemeenten in deze gebieden. Dat geldt voor de N69 en evenzo voor dit gebied, omdat juist die maatregelen vooral de gemeentes zullen moeten entameren ze uit te voeren. Daarvoor zullen ze een belangrijk deel van de bijdragen in de kosten van deze projecten leveren. Dus die zijn in die zin wel degelijk gekoppeld en daarmee is het van groot belang dat we de samenwerking tussen de gemeenten vasthouden.

De heer Smeulders zei dat met de aanleg van nieuwe infrastructuur er enorme luchtbruggen en andere zaken komen die zodanig ontsierend zijn dat het een onverantwoorde keuzes zijn. Ik wil u erop wijzen dat in Helmond en bij vele andere delen van de Zuidwillemsvaart er al heel veel bruggen liggen. Er is pas nog een nieuwe brug aangelegd bij Someren. Die worden niet gezien als enorme luchtbruggen maar als een adequate oplossing voor het oversteken van het kanaal en de infrastructuur erlangs.

Motie M1 van de PVV fractie vraagt omwille van een goed bereikbare regio het ontstaan van een doorgaande vrachtroute op de opgewaardeerde N279 te voorkomen en in de structuurvisie te anticiperen op de mogelijkheid van het instellen van een transitoverbod. Ik denk dat de structuurvisie niet het gerede instrument is om verkeersmaatregelen in op te nemen. Verkeersmaatregelen staan los van de ruimtelijke implicaties in het kader van de structuurvisie. Wellicht is het een instrument dat op termijn moet worden meegenomen bij het ontwerpen en kiezen van tracés voor de nieuwe infrastructuur. Dat kan ik mij voorstellen. We hebben in de commissie al even aangegeven dat bij transitoverboden nadruk-

kelijk moet worden gekeken naar uitvoerbaarheid middels techniek en handhaving. Het zijn geen gemakkelijke instrumenten om in te zetten. Nogmaals echter, de structuurvisie is niet de geëigende plaats voor het verankeren van te nemen verkeersmaatregelen.

De heer *Van den Berg* (PVV): Als die controle zo moeilijk is, zullen er wel heel wat vrachtwagens met een gevaarlijke lading in Nederland door tunnels rijden. Ik verwacht er daarom geen enkel probleem mee. Het is vrij simpel te realiseren met nummerbordherkenning.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Het gaat er vooral om een filtering te krijgen van vrachtverkeer dat ter plaatse moet zijn en transitovrachtverkeer. Daar moet je de nodige adequate maatregelen voor treffen. Ik denk dat die meer in de verkeerssfeer thuishoren dan in de structuurvisie. Ons college wil daarom deze motie ontraden en het punt nader bij de verkeersmaatregelen aan de orde stellen.

De heer *S. Smeulders* (PvdA): Naast transitoverboden is onze vraag of u het met ons eens bent dat het niet de bedoeling kan zijn een nieuwe doorgaande autoroute naar Limburg en Duitsland te gaan aanleggen, terwijl we daar de A2 en de A67 voor hebben die sinds de aanpak verleden jaar weer uitstekend voor die taak zijn toegerust.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Dat hebben we meegenomen in de MER. U hebt daarin ook gezien dat de modellen uitwijzen dat het doorgaand verkeer niet massaal deze route kiest en dat 5% tot 10% van het verkeer via deze route zal gaan. In de commissie heb ik gezegd dat dit op basis van de huidige inschatting en kennis van de modellen een aanvaardbaar niveau is. Als straks om welke reden dan ook blijkt dat dat aandeel veel forser is, dan kunnen we overwegen of additionele maatregelen, flankerend beleid of iets anders nodig zijn om dat ongewenste beeld te verminderen. Ik verwijs ook even naar de suggestie van de PVV-fractie.

Dan kom ik aan motie M2, de motie van een

aantal partijen die gaat over de oostwestverbinding en de noordoostcorridor en de gevolgtijdigheid. Ik heb al aangegeven dat het college deze motie ontraadt omwille van het totaal aan problemen dat moet worden opgelost en niet enkel een onderdeel ervan.

Motie M3 over het BZOB-bos vermeldt een imposante hoeveelheid constatering. Wij hadden meer dan 20 pagina's nodig om onze argumenten aan u kenbaar te maken en u kunt het in twee pagina's samenvatten. Deze motie willen wij ontraden. Ik heb uitvoerig stilgestaan bij de motivatie waarom het BZOB-bos op dit moment van groot belang is voor de toekomstige stedelijke ontwikkeling in Helmond en uiteindelijk ook aan veel van uw bezwaren tegemoet komt als het erom gaat dat het niet voortijdig wordt aangelegd maar dat het in nauwe samenhang met de herstructurering moet plaatsvinden.

Motie M4 van D66 en PvdA gaat over een quick scan naar tunnels en de kosten ervan. Ik ben er uitvoerig op ingegaan. Het college ontraadt deze motie dan ook.

Motie M5 is van de Partij voor de Dieren en gaat over landschappelijke inpassing van de N279. De motie is op zich sympathiek maar als u de aangeleverde stukken goed hebt gelezen en de uitgangspunten voor de vervolgfase van de structuurvisie dan heeft u het daarin teruggevonden. Het college vindt het dan ook overbodig dit nogmaals vast te leggen. Naar ons idee is het in meer dan ruime mate vastgelegd in de structuurvisiewijziging zoals aangeboden. Tot zover mijn eerste termijn.

De heer *Wagemakers* (PvdA): Voorzitter! Ik heb de eerste termijn van de gedeputeerde eerst maar even afgewacht. We hebben het hier over provinciaal beleid en ook over ruimtelijke ordening. We hebben een structuurvisie in de provincie vastgesteld. Het ontspoorde hier bijna doordat we het over de gemeenteraad van Helmond hadden en de lokale problematiek hier aan het oplossen waren. We hebben het hier echter over provinciaal beleid. Als wij met deze structuurvisie instemmen dan stemmen wij ook tegen ons eerder vastgestelde beleid. Dat mogen

we wel even vaststellen. U zult bijvoorbeeld voor het BZOB-bos nieuwe maatregelen moeten nemen. Maar het belangrijkste waar het hier in de Staten over gaat en waar heel Brabant over spreekt, is de oostwestverbinding, die wij hier de Wilhelminavariant noemen. Spreekt deze gedeputeerde nu namens de RO-gedeputeerde en spreekt deze gedeputeerde namens de landschapsgedeputeerde?

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! Deze vraag doet mij denken aan een nog niet beantwoorde vraag van D66. Die wil ik graag eerst behandelen alvorens op uw vraag terug te komen. In de rijksstructuurvisie ruimtelijke ordening en infrastructuur komt de noordoostcorridor niet voor. Dat klopt. Maar u ziet dat geen enkele provinciale weg in de structuurvisie van het rijk voorkomt. Die beperkt zich uitsluitend tot de rijkswegen die daarin genoemd zijn.

Nu even over de woordvoering binnen ons college. In het college is afgesproken dat deze integrale gebiedsopgave – u kunt het ook in de taakverdeling in het bestuursakkoord lezen – die zowel ecologie als ruimtelijke ordening raakt maar in dit geval vooral vanuit een verkeerskundig en bereikbaarheidsoogpunt een zwaar accent heeft, zal worden behandeld met één woordvoerder namens het college.

De heer *Wagemakers* (PvdA): Mag ik vernemen of u expliciet namens de gedeputeerde voor ons landschap en namens de gedeputeerde voor ruimtelijke ordening spreekt?

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Ik spreek hier namens het college.

De heer *Wagemakers* (PvdA): Ik was er al bang voor dat u dat antwoord zou geven. Dan ben ik toch erg benieuwd wat de heer *Iding* hiervan vindt. Ik heb de SP gevolgd in de aanloop naar de verkiezingen en ik was er erg blij mee dat die partij duidelijk stelling heeft genomen over het Dommeldal en de oostkant van Eindhoven. U weet, ik ben geen SP'er, maar ik sta er werkelijk helemaal versteld van dat we deze doodzone in ons Brabant

landschap opnemen in onze structuurvisie. Dat zou de gedeputeerde van de SP nooit mogen doen. Een tweede opmerking over de ruimtelijke ordening

De *voorzitter*: Mijnheer *Wagemakers*, u pleegt een interruptie, u hebt vragen gesteld, laten we ons daartoe beperken, tenzij de SP zich geroepen voelt u te antwoorden en dan geef ik daarvoor de ruimte. Anders moeten we echt tot een afronding van deze eerste termijn komen.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Het bevreemdt mij een beetje dat ik hier zo laat op de avond nog een PvdA-fractie aantref die nog tijd gaat verspillen aan het intrappen van een deur die al lang wagenwijd openstaat. Wij hebben onomwonden gezegd dat wij dit punt in het bestuursakkoord hebben ingeleverd, dat wij instemmen met deze kwestie en dat ook onze gedeputeerde uiteraard hiervoor de volle verantwoordelijkheid neemt. Het is helemaal duidelijk. Ik neem het u niet kwalijk dat u het even wilt inwrijven, maar ik draai er niet omheen. Dit punt hebben wij gewoon aan de coalitie toegegeven. Punt.

De heer *Wagemakers* (PvdA): Dank voor uw heldere uiteenzetting. Maar wat ik hier dan toch even aan de Staten en ook aan dit college wil meegeven is dat wij bijna met z'n allen in Brabant dit als een heel groot majeur landschapsprobleem vinden en dat wij dat nu faciliteren met wellicht straks de vaststelling van deze structuurvisie Brainport Zuidoost. Dat zouden wij als Staten nooit mogen doen.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! Een heel korte reactie. Ik denk dat de Staten voor deze periode een aantal keren zullen worden geconfronteerd met besluitvorming die te maken heeft met bereikbaarheid. Daarstraks werd in het debat al even genoemd de verbinding Oosterhout-Dongen, ook een verbinding van zo'n 12 kilometer als ik de langste variant neem. We krijgen de N69 waar het ook gaat om het verleggen en aanleggen van infrastructuur. We krijgen komomleidingen

waar het gaat om een fraai landschap rondom een kern. Een van de lastige punten maar wel een van de majore opgaven voor de provincie is om als gebiedsautoriteit die ruimtelijke afwegingen te maken die de doelen van bereikbaarheid, leefbaarheid, kwaliteit van milieu en van landschap met elkaar verenigen. We weten allemaal dat het lastige keuzes zijn. Als u zegt dat het niet zo zou moeten zijn dat de Staten dit soort van besluiten nemen, dan denk ik dat we een groot probleem hebben om deze provincie adequaat te kunnen besturen.

De heer *Kap* (PVV): Voorzitter! De heer Van Heugten had het net over de ruimtelijke visie en het kijken naar de problematiek. In de verordening ruimte zit toch wel een beletsel als we de ecologische hoofdstructuur willen aantasten. Er moeten namelijk geen alternatieven zijn. Mijn eerste vraag aan de heer Van Heugten is of hij van mening is dat er geen alternatieven zijn. Mijn tweede vraag is of al bekend is waar het precies gecompenseerd gaat worden. Dan vraag ik niet een geheel uitwerkingsplan ervoor, maar of al een gebied op het oog is om als het BZOB-bos wordt aangetast, die gronden te compenseren. De derde vraag is of als de gemeenten Helmond en Deurne

De *voorzitter*: Mijnheer Kap, interrupties zijn bedoeld om kort te zijn en niet om een hele serie vragen te gaan stellen. Beperkt u zich tot één punt.

De heer *Kap* (PVV): Dat is erg jammer, want....

De *voorzitter*: Dat zijn nu eenmaal de regels.

De heer *Kap* (PVV): Bent u van plan een provinciaal bestemmingsplan op te stellen?

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! Bij de afweging of de gemeente Helmond in dit geval een bestemmingsplan in procedure gaat brengen, is dat het moment waarop een compensatieplan gemaakt zal moeten worden en waarop de natuurwaarden van het BZOB-bos onderzocht en adequaat gecompenseerd zullen moeten worden. In principe

geldt daarbij met de huidige regelgeving in de verordening en het nabijheidbeginsel dat we proberen het zo veel mogelijk in of nabij dit gebied waar het zich afspeelt, te doen. Het is overigens niet verplicht. We kunnen ook uitwijken. Dat geeft althans onze verordening op dit moment aan. Of er ooit sprake van zal zijn dat de provincie het overneemt en voor dit gebied een eigen provinciaal inpassingsplan zal maken, lijkt mij niet het meest waarschijnlijke want dan moet er een zodanig groot provinciaal belang aan de orde zijn dat u als Staten vindt dat het niet aan de gemeente Helmond moet worden overgelaten maar dat we het zelf moeten doen. Eerlijk gezegd denk ik dat het geen voorziene basis is dat we die conclusie moeten trekken.

De heer *Kap* (PVV): Ik vraag mij af waarom u nog ecologisch onderzoek moet doen, want u hebt het aangewezen als ecologische hoofdstructuur. Ik neem aan dat het op een heel goede basis is gebeurd en dat er ook ecologische waarden in het gebied zijn. Ik ben erg blij te horen dat u in ieder geval vindt dat er alternatieven zijn voor dit project.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter, nog even iets over de ecologische hoofdstructuur. Provincies hebben verschillende werkwijzen. Er zijn provincies die de ecologische hoofdstructuur pas hebben aangewezen nadat die ook werkelijk gerealiseerd was, de grond gekocht en ingericht. In Brabant hebben we dat niet gedaan. Brabant heeft ook heel veel ecologische hoofdstructuur in haar plannen aangewezen, zonder dat daar de ecologische hoofdstructuur al was gerealiseerd. Dat maakt het af en toe bij de afwegingen in deze Staten ook wel lastig. Soms is de ecologische hoofdstructuur geheel klaar en zal die sterk tegen aantasting worden beschermd, maar er zijn ook heel veel delen van onze op de kaart aangewezen ecologische hoofdstructuur die nog niet gerealiseerd zijn en waar de potentiële ecologische waarden nog ontwikkeld moeten worden.

De heer *Wagemakers* (PvdA): Voorzitter! De gedeputeerde gaf terecht het voorbeeld van de

N69. Daar zijn we hier al een jaar of tien mee bezig. Op het moment dat wij zo zuiver mogelijk ons landschap vaststellen in de ecologische hoofdstructuur en de kwalitatieve gebieden, doen we het goed en vervolgens doen we alsof er niets aan de hand is. We trekken er strepen door die een weg moeten worden en wat er onder ligt maakt ons geen fluit uit. Ik moet constateren dat verdragen in Nederland ook al niet meer de kwaliteit van vroeger hebben. Ik moet nu ook vaststellen dat wij de waarde van ons landschap met onder andere deze structuurvisie tot een minimum herleiden.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! De paragraaf die in de stukken en in de wijziging van de structuurvisie is opgenomen, en die gaat over landschap en over inpassing, doet geen recht aan de conclusies zoals de heer Wagemakers die stelt.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Het lijkt in deze EHS-discussie er een beetje op alsof het erom gaat dat niet alle EHS gelijk is. Sommige EHS is meer gelijk dan andere. Dat ben ik niet met u eens. Het is aangewezen als EHS-gebied. EHS-gebieden zijn al schaars. Het wordt heel moeilijk de geplande EHS helemaal te realiseren. We zouden wel gek zijn om een stukje dat eigenlijk al klaar ligt voor ontwikkeling, maar op te geven.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! Ik denk niet dat dit het moment is om een EHS-discussie te voeren. We weten allemaal dat er nog heel veel bedrijven en wegen in de EHS liggen. Desondanks hebben we het toch als EHS aangewezen. Het gaat om het feit dat wij voor die route hebben gekozen. Niet alle EHS in Brabant die is aangewezen op de kaart, is even waardevol en vergelijkbaar qua natuur en realisatie.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! U stelde zojuist dat hier geen sprake zal zijn van een provinciaal inpassingsplan, althans dat het niet in de lijn der verwachting ligt. Dan vraag ik mij af of door het op deze manier vast te stellen en door zo nadrukkelijk te stellen dat hiermee een soort van drempel wordt neergelegd bij de gemeente Hel-

mond het de jure weliswaar geen inpassingsplan is maar de facto komt het er wel op neer. Het wordt gewoon slikken of stikken: U kunt alleen daar uw eventuele bedrijventerreinen aanleggen. Dat vindt ik een wat bezwaarlijk punt.

Als tweede punt...

De *voorzitter*: Mijnheer Van Hattem, wilt u zich beperken tot een punt van interruptie, geen nieuwe betogen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Uiteraard, maar het blijft de vraag hoe we omgaan met de dieren die er nu al zitten, onze vrienden de sperwer, de hagedissen en alle andere. Gaan we ze zelf vangen of moet iemand anders het doen?

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! Ik herinner de heer Van Hattem eraan dat de initiatiefnemer tot de MER de gemeente Helmond met omliggende gemeente is. Als u zegt dat er geen enkele aanleiding is het te doen en het de vraag is of het fout is dit te doen, moet ik zeggen dat zij zelf de initiatiefnemers voor deze MER zijn. Ze hebben alleen geen eindkeuze kunnen maken tussen Diesdonk en het BZOB-bos. Dan is het juist de functie van uw Staten dat wel te doen. Ik denk dat we een goede reden hebben aangegeven om die keuze te maken. Pas op het moment dat er daadwerkelijk sprake is van het tot ontwikkeling brengen van bedrijventerreinen, zullen op dat moment de aanwezige Ad en Willem Bevers en alle andere vrienden op een goede manier moeten worden verhuisd.

De *voorzitter*: Ik dank de heer Van Heugten voor de beantwoording in eerste termijn. Ik stel vast dat we meteen kunnen doorgaan met de tweede termijn.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Voorzitter, heel kort vanaf mijn plaats. Ik dank de gedeputeerde voor de uitgebreide beantwoording en de uiteenzetting van de problematiek en het standpunt van het college daarbij. Ik vond het heel duidelijk en goed. Wij hebben de moties bekeken en gelet op mijn bijdrage in eerste termijn is duidelijk dat een aantal moties daarbij niet past. Wat enkele andere moties

betreft zijn we tevreden met het antwoord van het college en die zullen we ook niet steunen.

Mevrouw *Aarts-Engbers* (CDA): Voorzitter! Ook ik kan kort zijn. Ik dank vooral de gedeputeerde voor zijn uitgebreide beantwoording van de vragen vanuit de oppositie. Dat maakt het voor ons ook veel duidelijker om alle argumenten goed te wegen, met name ook voor de beoordeling van de diverse moties. Ik dank hem heel hartelijk voor zijn toezegging dat hij bij de begroting zal komen met een duidelijk inzicht voor de toekomst, hoe om te gaan met al onze ambitieuze plannen en de financiën daarbij.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! De gedeputeerde heeft ondanks zijn uitvoerige uiteenzetting, waarvoor onze dank, ons er niet van kunnen overtuigen dat het BZOB-bos noodzakelijk in deze structuurvisie opgenomen dient te blijven. Voor alle duidelijkheid, onze motie is niet bedoeld om als alternatief voor het BZOB-bos dan maar Diesdonk aan te wijzen. Het is de bedoeling dat het noch Diesdonk noch het BZOB-bos wordt. Ik denk dat dat ook de enig juiste keuze is gelet op het voorliggende proces, maar eerst herstructureren en faseren en dan in de toekomst samen met de gemeenten kijken wat er al dan niet mogelijk en noodzakelijk is.

Mevrouw *Arts* (SP): Voorzitter! Wij danken de gedeputeerde voor de beantwoording van een aantal vragen die wij hebben gesteld. Wij gaan niet mee met de moties. We vinden motie M1 te prematuur en met de andere moties kunnen we niet instemmen. Mijn fractievoorzitter heeft mij zo-even naar aanleiding van een andere discussie al het gras voor de voeten weggemaaid, maar degenen die bij de commissievergadering waren, waren al op de hoogte van dit standpunt. Ik hoef er verder niets meer aan toe te voegen.

De heer *S. Smeulders* (PvdA): Voorzitter! Ook wij willen natuurlijk de gedeputeerde hartelijk danken voor zijn reactie in eerste termijn. Net als het CDA zijn wij er tevreden mee dat de gedeputeerde bij de begrotingsbehandeling komt met een uitgewerkt

voorstel hoe het infrastructuurfonds uiteindelijk wordt besteed. Wij willen de gedeputeerde hierbij nu alvast vragen, of hij een tipje van de sluier kan oplichten van zijn eigen verwachting waar het gaat om het werven van fondsen bij gemeentes en rijk om genoeg middelen te vergaren om fatsoenlijke mitigerende maatregelen te kunnen treffen.

Ik heb de gedeputeerde ook horen zeggen dat hij denkt aan een HOV-verbinding tussen Den Bosch, Uden-Veghel en mogelijk Helmond. Dat vinden wij zeer positief. Is de gedeputeerde ook van plan dit te financieren vanuit het infrafonds of gaat hij er andere middelen voor aanwenden?

Mevrouw *Overboom* (D66): Voorzitter! Ik vind het een dusdanig belangrijk dossier dat ik hier vanachter het spreekgestoelte nog op het antwoord van de gedeputeerde wil reageren. De gedeputeerde geeft aan dat de provincie toekomstige problemen voor wil blijven. Dat wil de D66-fractie ook, maar wij hebben in onze eerste termijn al aangegeven dat op grond van adviezen die er liggen, het wat ons betreft verstandig is om te kijken of nadat de N279 is verbreed, de problemen die op de A270 bestaan, er dan nog zijn. Bovendien is het probleem dat daar nu bestaat, in onze optiek veel meer lokaal gebonden tussen Eindhoven en Helmond en staat het mogelijk los van het besluit. Dat is dus het advies bij de maatregelen voor de N279 en het Wilhelminatracé. Wij trekken dus een andere conclusie. In plaats van te stellen dat het advies is: overwegen en wij hebben het overwogen en we gaan op deze weg door. Wij zeggen juist: we hebben het overwogen en wij pleiten ervoor, voorlopig niet op deze weg door te gaan.

De wijze van reageren op onze motie over de tunnel vinden wij zeer boeiend. Als het gaat om het vrachtverkeer over de N279 wordt geopperd, dat misschien innovatieve maatregelen een oplossing voor het probleem kunnen bieden. Dat is precies de argumentatie die wij geven wat betreft de A270: kijk nog naar innovatieve mogelijkheden. Wat dat betreft is die argumentatie misschien een onderbouwing voor onze motie.

Wij roepen daarom nog steeds de andere Statenfracties op. Het is een antwoord van GS

maar wij beslissen als Statenfracties zelf over de moties. Wij blijven er daarom voor pleiten mee te gaan met de motie om te kijken of een tunnel of een andere variant een oplossing kan zijn voor de A270. Het is op dit moment geen onomkeerbaar proces voor dat deel op dit moment.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Voorzitter! Ik heb al aangegeven dat geld in het algemeen goed beleid volgt en het is volgens mij geen goed beleid. Verder denk ik dat financiële problemen uiteindelijk het struikelblok zullen worden waardoor in ieder geval de oostwestverbinding er niet zal komen. Er is ook uitgerekend dat als je het totaal wilt uitvoeren met compenserende en mitigerende andere maatregelen, voor de financiering sowieso al andere departementen nodig zijn. Die willen wel met een beetje geld rammelen maar dat zal niet voldoende blijken te zijn. Uiteindelijk gaat het toch om een post van waarschijnlijk €2 mld. in plaats van de maximale €1,3 mld. die op dit moment is aangegeven. Daarbij speelt ook nog mee dat maatschappelijke kosten-batenanalyses buitengewoon negatief scoren tot op heden. We wachten de spelregeltjes en kaders bij de begroting af en dan zien we wel weer verder.

Positief lijkt ons de HOV-verbinding Den Bosch-Uden-Veghel. Daar hadden we bijna een voorstel voor ingediend samen met de PVV. Dat moet gewoon gebeuren en dat zou eigenlijk moeten worden uitgebreid met een HOV naar Helmond respectievelijk een fietsverbinding in die richting.

Wat mij teleurstelt is de beantwoording door de gedeputeerde van het faseringsverhaal. Een beetje beleidsmaker zorgt er toch voor dat hij indien nodig een aftocht organiseert, vooral als het niet lukt. Ik snap wel dat je op dit moment liever een grote broek aantrekt en een hele reeks maatregelen er in één keer door wilt krijgen, maar je zal moeten rekenen met het feit dat je er niet komt. Ik heb al eerder aangegeven dat het nu een cruciale fase wordt. De stemming van vandaag interesseert mij eigenlijk geen bal, want het is duidelijk hoe die gaat uitvallen. Het zal draaien om wat er daarna gaat gebeuren met concrete maatregelen en een concreet traject, enz.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Er kunnen misschien mensen thuis zitten te kijken en dan is het bij een wat langer betoog echt de bedoeling dat de mensen thuis de sprekers goed kunnen zien. Ik zou daarom toch willen vragen van het spreekgestoelte gebruik te maken.

De *voorzitter*: Dat is zo, maar de camera volgde de heer Bouwman op zijn plaats. De informele code is wel dat als het kort kan, men vanaf zijn plaats mag spreken. Maar blijft u nu zitten en rond u uw betoog af. Dank u wel, mijnheer Heijmans.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Schoolmeester Heijmans treedt al een paar keer op. Daar rond ik zo meteen ook mee af.

Een ander punt is dat van het onderliggende netwerk dat ontlast zou worden. Volgens mijn informatie klopt dat niet. Noch de A270 noch de onderliggende netwerken zouden volgens de aanvullende informatie die GS aan de MER-commissie hebben gegeven, ontlast worden.

Twee opmerkingen tot slot. Ten eerste, houdt iedereen er rekening mee dat er ondertussen ook al discussies zijn over het doortrekken van de A58 via Gemert naar Boxmeer? Waarom praten we daar niet openlijk over terwijl er stuurgroepen zijn die er openlijk en duidelijk over discussiëren? Dan komt de Brainport Oost-westverbinding wel even anders te liggen. Dan hebben we het over een nieuw hoofdrouthenetwerk enz.

Ten tweede de SP. Ik vind het jammer dat zij zich nu verschuilen achter het bestuursakkoord. Dat is hun goed recht maar ik ga er wel vanuit dat er op een bepaald moment sprake zal zijn van een coming out van de SP, want ik kan mij niet voorstellen dat op het moment dat het er echt om gaat en terwijl de achterban er totaal anders mee omgaat, zij dit hier politiek laat gebeuren.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Ik vat uit de behandeling hier samen dat economische ontwikkelingen boven de waarde van natuur en milieu gaan. Gezien de beschikbare middelen heeft onze fractie er geen vertrouwen in dat natuur en milieu enig voordeel zullen ondervinden van de ontwikkelingen zoals die nu zijn geschetst. De

geschiedenis leert ons ook dat bij dit soort grote infrastructurele projecten EHS-gebieden moeten wijken, en we nog heel lang kunnen wachten op een stukje compensatie.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! In tweede termijn zijn nog een paar vragen tot het college gericht. Ik ben blij met de verduidelijking door de heer Van Hattem die zei dat in zijn keuze noch het BZOB-bos noch Diesdonk zit. Daarmee wijkt hij dus ook af van wat de gemeente Helmond wil want die wil wel in Diesdonk.

De PvdA-fractie vroeg of ik al een tipje van de sluiters kan oplichten over fondsvorming als het gaat om cofinanciering. Nee, maar wij weten dat in de gesprekken met bijvoorbeeld het SRE-gebied (SRE = Samenwerkingsverband regio Eindhoven) het SRE er al volop rekening mee houdt dat het vanuit zijn eigen regionale functie en eigen BDU-middelen (BDU = Brede Doeluitkering) en eigen gemeentelijke middelen zal bijdragen aan een groot aantal maatregelen die aan deze gebiedsontwikkeling annex zijn.

Ik wil uw verwachtingen toch enigszins managen als het gaat om hoogwaardig openbaar vervoer Helmond-Veghel-Uden-Den Bosch. In de vorige bestuursperiode is onderzoek gedaan naar een HOV-verbinding in dat gebied. We komen binnenkort te spreken over de stand van zaken daarmee. Maar om nu al te zeggen dat de gedeputeerde heeft toegezegd dat er een HOV-verbinding komt, is iets te prematuur.

De heer *Van Hattem* (PVV): U stelt nu dat het de strekking van de motie zou zijn dat het noch het BZOB-bos noch Diesdonk is. De strekking van de motie is voor alle duidelijkheid inderdaad geen BZOB, maar de motie impliceert niet dat het dan wel Diesdonk zal worden. Dat is een correcte weergave van mijn betoog.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Dat is dan rechtgezet.

Nog een vraag van mijn kant als reactie op de inbreng van de heer Bouwman van GroenLinks. Hij had het over een stuurgroep doortrekking A58-Boxmeer. Als u mij wilt doorgeven wie daarin

zitten, dan wil ik mij graag aanmelden voor die stuurgroep want dat lijkt mij zeer interessant, maar ik denk dat u zich vergist, want ik durf met honderd procent zekerheid te zeggen dat er over een doortrekking van de A58 in dit huis bij dit college niets bekend is, anders dan de noordoostcorridor zoals die hier nu voorligt.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Verbazingwekkend.

De *voorzitter*: Zo hoor je nog eens wat.

Dames en heren, we zijn nu aan het einde van de beraadslagingen gekomen en kunnen overgaan tot de stemmingen.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voorzitter! Wij willen graag twee minuten schorsing voor overleg over de moties.

De *voorzitter*: Ik schors de vergadering voor enkele minuten.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

De *voorzitter*: We gaan over tot de stemming. In stemming komt Statenvoorstel 24/11 B.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Voor.

Mevrouw *Aarts-Engbers* (CDA): Voor.

De heer *Van den Berg* (PVV): Voor.

Mevrouw *Arts* (SP): Voor.

De heer *S. Smeulders* (PvdA): Tegen.

Mevrouw *Overboom* (D66): Tegen.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Tegen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Tegen.

De *voorzitter*: De fractie van 50PLUS is afwezig.

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de PVV en de SP

voor dit voorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen zodat het is aangenomen.

In stemming komt motie M1.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Tegen.

Mevrouw *Aarts-Engbers* (CDA): Tegen.

De heer *Van den Berg* (PVV): Voor.

Mevrouw *Arts* (SP): Tegen.

De heer *S. Smeulders* (PvdA): Tegen.

Voorzitter. Wij ondersteunen de gedachte maar vinden het wat prematuur het nu al in te dienen.

Mevrouw *Overboom* (D66): Tegen.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Tegen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: De fractie van 50PLUS is afwezig.

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PVV en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen zodat zij is verworpen.

In stemming komt motie M2.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Tegen.

Mevrouw *Aarts-Engbers* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Tegen.

Mevrouw *Arts* (SP): Tegen.

De heer *S. Smeulders* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Overboom* (D66): Voor.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: De fractie van 50PLUS is afwezig.

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de PVV en de SP tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor zodat zij is verworpen.

In stemming komt motie M3.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Tegen.

Mevrouw *Aarts-Engbers* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voor.

Mevrouw *Arts* (SP): Tegen.

De heer *S. Smeulders* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Overboom* (D66): Voor.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Voor.

Mevrouw *Overboom* (D66): Oh, excuus.

De *voorzitter*: Er is al gestemd.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: De fractie van 50PLUS is afwezig.

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA en de SP tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor zodat zij is verworpen.

In stemming komt motie M4.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Tegen.

Mevrouw *Aarts-Engbers* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Tegen.

Mevrouw *Arts* (SP): Tegen.

De heer *S. Smeulders* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Overboom* (D66): Ik zal het dit keer goed

doen: Voor.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: De fractie van 50PLUS is afwezig.

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de PVV en de SP tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor zodat zij is verworpen.

In stemming komt motie M5.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Tegen.

Mevrouw *Aarts-Engbers* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voor.

Mevrouw *Arts* (SP): Tegen.

De heer *S. Smeulders* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Overboom* (D66): Voor.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor. Ik blijf het vreemd vinden dat de gedeputeerde aangeeft dat het eigenlijk al benoemd is in het voorstel maar dat de partijen er niet mee akkoord gaan.

De *voorzitter*: De fractie van 50PLUS is afwezig.

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA en de SP tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor zodat zij is verworpen.

De heer *Van den Hout* (SP): Voorzitter! Ik begrijp dat het een vreemd moment is om een interruptie te plegen en ik wil zeker niet meer discussie uitlokken dan strikt noodzakelijk, maar gehoord het betoog van de PVV de hele avond ben ik kwel nieuwsgierig naar een stemverklaring omdat ze nu voor het voorstel hebben gestemd.

De *voorzitter*: Het is te laat, de stemming is voorbij en stemverklaringen worden daarbij afgegeven. U hebt gelijk dat het een wat vreemd moment is. We gaan over naar het volgende onderwerp.

Nummer 31/11

Instelling (CRO) luchthavens Budel en Seppe en benoemen voorzitter CRO's

Mevrouw *Tsoutsanis-van der Koogh* (VVD): Voorzitter! Om wat lucht te brengen in de spreektijden en de verdere agenda voor vanavond zal ik het kort houden. De voorliggende stukken tot instelling van een commissie van regionaal overleg (CRO) en de verordeningen die erbij horen om de spelregels vast te stellen, komen niet uit de lucht vallen. In de vorige periode toen wij bezig waren met de kerntakendiscussie, werden de kerntaken plotseling uitgebreid, namelijk op dit gebied van de luchtvaart met zijn van het bevoegd gezag van Provinciale Staten van regionale burgerluchthavens. In de vorige periode zijn we al met die commissie aan de slag gegaan om ook een onafhankelijk voorzitter te werven. Het was een beetje zoals in de laatste commissievergadering toen de heer Van der Put van het Platform Vlieghinder Seppe met een hele diepe zucht zei, hierover al voor de derde keer in te spreken. Het is wel een goede afronding van wat er moet zijn. Wij hebben die bevoegdheid en we moeten het netjes en ordentelijk doen. In de afgelopen commissievergadering was ook heel helder en duidelijk, dat de Statenleden van diverse partijen allerlei aanpassingen zouden willen zien. Het is verheugend – en hiervoor een compliment aan GS – dat daarvan alles is overgenomen, behalve iets wat gewoon technisch niet kan gelet op de toelichting op de wet. Dus heel veel dank aan GS dat er goed is geluisterd naar al die punten en dat al die artikelen zijn aangepast ten aanzien van samenstelling, werkwijze en taken van de commissie regionaal overleg voor Airport Kempen en Airport Seppe.

Rest het verhaal over het milieuaspect dat niet geëxpliciteerd kon worden. Wat de VVD-fractie betreft zijn er gewoon drie pijlers waar we bij de

taken van de commissie naar kijken. Een pijler is het handhaven van het kader van normen voor milieu, geluid en hinder. Dat is ook ontzettend vanzelfsprekend dat wij dat helemaal doorweven zien in de taakstelling van deze commissie. Hetzelfde geldt ook voor de communicatie. Wij vinden het heel belangrijk dat communicatie intern aan de regionale overlegtafel maar ook extern goed verloopt en uiteraard vinden we dat ook voor een transparante klachtenbehandeling. Wat dat betreft zijn wij vol vertrouwen, wensen wij de commissie een vliegende start toe en vragen we GS erop toe te zien dat het heel snel gebeurt voor Airport Kempen. Per saldo lopen we met deze verordende bevoegdheid iets achter, want ze hebben het snel nodig en voor Seppe zodra de staatssecretaris het ook mogelijk maakt daarvoor zorg te dragen.

Mevrouw *Aarts-Engbers* (CDA): Voorzitter! Omwille van de tijd zal ik het heel kort houden. Wij zijn blij met de aanpassingen die GS in het voorstel hebben aangebracht. Zij hebben ontzettend goed naar de commissie geluisterd en eigenlijk alle aanbevelingen overgenomen. Dank u wel daarvoor.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Ik heb zojuist een amendement op dit stuk aangeboden. Het is eigenlijk een juridisch-technisch verhaaltje. In de verordening staat op dit moment opgenomen dat de milieuorganisatie die in de commissie gaat zitten, automatisch de Brabantse Milieufederatie is. Onze fractie is zoals u in het amendement kunt lezen, van mening dat een verordening een algemeen karakter dient te dragen, dus geen specifieke organisatie dient aan te wijzen. In een algemene plaatselijke verordening wordt ook niet opgenomen dat een bepaalde organisatie ergens zorg voor moet dragen. Het is heel tegenstrijdig dat voor het ene niet verplichte lid, de gebruikersorganisatie, niet expliciet een organisatie wordt vermeld maar voor de milieuorganisatie wel. Vanwege het algemene karakter dat de verordening dient te hebben vinden wij dat de Brabantse Milieufederatie hier niet expliciet in genoemd moet worden en dat in

ieder geval de ruimte moet worden geboden om ook andere milieuorganisaties hierin te laten participeren in plaats van de Brabantse Milieufederatie als die hiertoe meer geschikt zouden kunnen zijn. Het is gewoon afhankelijk van de situatie. Omwille van het algemene karakter roepen wij op het zodanig te wijzigen dat er alleen komt te staan een algemene organisatie met rechtspersoonlijkheid zoals in de verordening te lezen is.

De *voorzitter*: Door het lid Van Hattem wordt het volgende amendement voorgesteld.

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 1 juli 2011, constaterende dat:

- *artikel 8.58 lid 3 van de Wet luchtvaart stelt dat de commissie naast de wettelijk verplichte instanties ook kan bestaan uit vertegenwoordigers van rechtspersoonlijkheid bezittende gebruiksorganisaties of milieuorganisaties;*
- *dit een kan-bepaling betreft, dus niet wettelijk verplicht is;*
- *de Statencommissie EMG in oktober 2009 heeft uitgesproken een voorstander te zijn van het opnemen van een rechtspersoonlijkheidsbezittende milieuorganisatie;*
- *dit een commissie-advies betrof, dus geen formeel Statenbesluit;*
- *hiermee niet is uitgesproken welke milieuorganisatie deze rol gaat invullen;*
- *in voorliggende "Verordening Commissie Regionaal Overleg Luchthaven Budel Noord-Brabant" en "Verordening Commissie Regionaal Overleg Luchthaven Seppe Noord-Brabant" in beide verordeningen in artikel 4 sub g expliciet is opgenomen dat de Brabantse Milieufederatie deel uitmaakt van de commissie,*
overwegende dat:
- *het niet altijd vanzelfsprekend hoeft te zijn dat de Brabantse Milieufederatie de meest geschikte belangenbehartiger is voor milieuaspecten rond de vliegvelden;*
- *mogelijk andere milieuorganisaties nu of in de toekomst deze rol beter kunnen invullen, althans hiertoe formeel de kans kunnen krijgen;*
- *een verordening een algemeen karakter moet dragen, zo is de naam van de gebruikersorganisatie ook niet expliciet ingevuld in de verordening;*
besluiten,

artikel 4 sub g van de verordeningen overeenkomstig de tekst van artikel 8.58 lid 3 Wet luchtvaart te wijzigen in "een vertegenwoordiger van een rechtspersoonlijkheidsbezittende milieu-organisatie"."

De *voorzitter*: Dit amendement maakt onderdeel uit van de beraadslaging. Het krijgt nr. A1.

Mevrouw *Arts* (SP): Voorzitter! Er is in het verleden zoals mevrouw Tsoutsanis al meldde veel over dit onderwerp gepraat. Ik wil het nu dus kort houden. Ik dank GS voor het overnemen van een groot aantal suggesties die wij in de commissievergadering hebben gedaan. Dat maakt de zaak een stuk gemakkelijker. Ik heb nog drie korte vragen. De eerste gaat over convenanten. Er is in ieder geval bij Seppe sprake van convenanten. De vraag is gerezen of die rechtsgeldig zijn en zoja, of deze CRO de plek is om deze convenanten te bewaken.

In de commissie heb ik het ook even gehad over het woord werkplan dat in de verordening opduikt. Het probleem is dat dit gebeurt in de artikelen 6 en 12, terwijl in artikel 3 over de werkwijze van de commissie het werkplan niet is genoemd. Ik denk dat het voor de volledigheid handig is ook in artikel 3 de korte omschrijving van het werkplan op te nemen. Dan sluit namelijk de verordening goed aan.

Mijn laatste opmerking is, zoals ook mevrouw Tsoutsanis al aanstipte, dat wij deze taak eigenlijk van het rijk overgeheveld hebben gekregen. Het gaat dus iets kosten. Ik heb begrepen dat wij er geen geld bij geleverd hebben gekregen. Ik merk wel als ik de verordeningen van de diverse provincies vergelijk, dat in de ene provincie de deelnemers aan de CRO's wel een vergoeding krijgen en in andere provincies niet. Ik kan mij voorstellen dat er een expliciete reden is om de vergoedingen wel toe te kennen aan leden die aan deze commissie deelnemen, maar ik wil er graag een toelichting van de gedeputeerde op.

De heer *S. Smeulders* (PvdA): Voorzitter! Ik zal het kort houden gelet op de tijd en omdat er al veel nuttige dingen over gezegd zijn. Wij zijn er heel erg tevreden over dat de gedeputeerde na de

commissievergadering wijzigingen in het voorliggende voorstel heeft aangebracht. Wij kunnen er grotendeels mee leven. Toch zijn er nog een paar kleine punten die wat ons betreft aanpassing behoeven. De heer Van der Wel zal dadelijk die drie punten omschrijven en ook amendementen ervoor indienen.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voorzitter! Ik dacht: ik heb iets positiefs te melden en dat kan ik GS niet laten ontgaan. Zo vaak zal het de komende periode ook niet voorkomen. Dan is het toch altijd fijn iets leuks te horen.

Wij zijn blij dat u hebt geluisterd naar de commissie. Dat zou u vaker moeten doen. We vinden de verordening goed aangepast, maar we zijn het niet eens met de wijze waarop u het milieuaspect hebt beschreven omdat wij denken dat ook al is er een discussie in de Tweede Kamer over geweest, u het milieuaspect best had kunnen benoemen. Wij gaan ervan uit dat met deze verordening voor deze commissie prima geëeld kan worden. Wij vinden het een prima voorstel.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Voorzitter! Ook wij zijn natuurlijk heel blij dat er zo adequaat door GS is gereageerd door aanpassingen te maken. Ik vind het wel jammer dat het milieuaspect niet expliciet verder wordt genoemd maar wij snappen het wel.

Het kader waarin dit plaatsvindt – en daarom wil ik er enige aandacht aan geven – is dat Seppe Airport ondertussen wel een paar belangrijke veranderingen heeft ondergaan. Dat zal een aantal specialisten hier wel bekend zijn maar veel mensen niet. Als het gaat om airports denk ik altijd aan privatiseren, zoals een paar jaar geleden is gebeurd, nadat er daarvoor al een mooie baan was aangelegd. Het waren eerst allemaal zweefvliegtuigjes maar na verloop van tijd werd het meer. Er zijn op dit moment gewoon uitgebreide plannen om aan de zuidkant, waar de ruimte overigens vrij beperkt is door wegen, spoorwegen etc., behoorlijk markante niet alleen recreatieve maar vooral commerciële activiteiten te ontplooien. Ik heb een beetje het vermoeden dat wat wij nu gaan onderschrijven, namelijk die regionale

overlegcommissie, uiteindelijk nogal wat voor haar kiezen gaat krijgen. Daarom hebben we er ook goed aan gedaan er goed naar te kijken. Die aandacht wil ik er even voor vragen. Ik neem aan dat we het te zijner tijd in andere voorstellen terugkrijgen. Aan de gedeputeerde wil ik vragen, of hem bekend is of er al eerste verbeterstappen, zoals ze worden genoemd, zijn gezet, waarbij er natuurlijk voor wordt gezorgd dat het aantal geluidsbewegingen niet toeneemt etc. Dat verhaal heb ik meer gehoord en daarom is mijn vraag of de gedeputeerde bekend is met de uitbreidingsplannen van Seppe en de consequenties voor dit regionale overleg.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! We hebben in de commissie de CRO besproken en ik wil er wel aan toevoegen dat ik inderdaad blij ben dat belangrijke punten uit de commissie zijn overgenomen. Ik denk dat iedereen die in de commissie aanwezig was, het met mij eens is dat door tijdgebrek we niet echt de puntjes op de i hebben kunnen zetten. We hadden nog tien minuten tot de volgende vergadering en uiteindelijk moest ik de vergadering voortijdig verlaten voor de volgende. Ik wil die puntjes op de i nu nog inbrengen, zoals de heer Smeulders al aangaf.

Er zijn al belangrijke stappen gezet om de vertegenwoordiging van de burgers in de CRO te verbeteren, namelijk van 2 naar maximaal 4, van iedere gemeente een. Wij vinden het verstandig dat de burger die in deze commissie plaatsneemt, natuurlijk niet gelieerd is aan het vliegveld zelf. In de bespreking zou dat wrijving kunnen geven en het zou ook geen recht doen aan de commissie zelf. Daarom dienen we daarvoor een amendement in.

Daar waar gebruikers van de luchthaven en omwonenden elkaar vinden, is er een klachtenregeling. Die klachten worden geanalyseerd en dat is uitstekend want dat brengt de partijen dicht bij elkaar. In de taakomschrijving van de CRO staat echter niet dat de CRO het de inwoners duidelijk moet maken dat er een klachtenregeling is. Dat lijkt mij wel een essentieel onderdeel als je daarna de klachten wilt analyseren. Wij vinden het

daarom een taak die moet worden opgenomen in de verordening en daarvoor dienen wij een tweede amendement in.

De heer *Van Hattem* (PVV): Ik heb de amendementen gelezen en ze komen me sympathiek over. Alleen, kunt u iets meer duidelijkheid geven over de criteria op grond waarvan een inwoner al of niet in de commissie plaats kan nemen? U zegt dat ze geen banden mogen hebben met het betreffende vliegveld. Heeft een bewoner al banden als hij bijvoorbeeld aandeelhouder is van het vliegveld of als hij werknemer op het vliegveld is? Wilt u dat specificeren?

De heer *Van der Wel* (PvdD): Ik denk dat dat redenen zijn waarom een burger beter niet als lid namens een gemeente in deze commissie plaats kan nemen. Dat lijkt mij duidelijk. Als iemand aandeelhouder is van een vliegmaatschappij die op Seppe vliegt, dan kan hij niet goed de belangen van de burgers vertegenwoordigen. Hij heeft namelijk een commercieel belang.

De heer *Van Hattem* (PVV): Het lijkt mij lastig om te controleren.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Ik wil die taak graag bij de voorzitter neerleggen. Ik vind dat de voorzitter daarnaar mag informeren en dat degene die zich voor die functie aanmeldt, wel zo eerlijk zal moeten en kunnen zijn om dat te vermelden.

De heer *Van Hattem* (PVV): Dank u wel. Dat is duidelijk.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Er zijn een aantal convenanten afgesloten, met name voor het vliegveld Seppe. Wij hebben daarop ook een amendement ingediend, omdat wij vinden dat het een taak is van de CRO om betrokkenen te informeren over deze eerder afgesloten convenanten.

De *voorzitter*: Door de leden Van der Wel en S. Smeulders worden de volgende amendementen voorgesteld.

*"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering
bijeen op 1 juli 2011*

constaterende dat:

- *in artikel 3 van de verordeningen Commissie Regionaal Overleg (CRO) de taken van de commissie voor luchthavens Budel en Seppe zijn vastgelegd;*
- *het volgens artikel 3 lid c een beoogde taak van de CRO is om klachten over het gebruik van de luchthaven te analyseren;*

overwegende dat:

- *voor de bevolking in de omgeving van een luchthaven duidelijk moet zijn hoe de klachtenregeling werkt en waar eventuele klachten kunnen worden ingediend;*

besluiten:

- *het verstrekken van informatie over de klachtenregeling aan de bevolking in de omgeving van de luchthaven" als taak van de CRO op te nemen in artikel 3 van de verordeningen van Commissie Regionaal Overleg Luchthaven Budel en Seppe."*

*"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering
bijeen op 1 juli 2011,*

constaterende dat:

- *volgens artikel 5 van de verordeningen de Commissie Regionaal Overleg (CRO) de taken zodanig uitvoert dat er zoveel mogelijk overeenstemming wordt bereikt;*
- *eerder in de vorm van convenanten afspraken gemaakt zijn tussen betrokken partijen over het mijden van aaneengesloten bebouwing en stilte gebieden,*

overwegende dat:

- *deze convenanten een essentieel onderdeel zijn voor het goed functioneren van de Commissie Regionaal Overleg,*

besluiten:

het informeren van betrokken partijen over eerder afgesloten convenanten zoals het mijden van aaneengesloten bebouwing en stilte gebieden' als taak van de CRO op te nemen in artikel 3 van de verordening- en van Commissie Regionaal Overleg Luchthaven Budel en Seppe."

*"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering
bijeen op 1 juli 2011,*

constaterende dat:

- *in artikel 4 van de verordeningen Commissie Regionaal Overleg (CRO) de samenstelling van de commissie voor de luchthavens Budel en Seppe is vastgelegd;*
- *volgens artikel 4 lid g maximaal vier vertegenwoordigers*

*van omwonenden van de luchthaven zitting mogen nemen
in de CRO,*

overwegende dat:

- *de vertegenwoordigers van omwonenden louter het belang van omwonenden vertegenwoordigen;*

besluiten:

- *in artikel 4 lid g op te nemen dat vertegenwoordigers van omwonenden van de luchthaven niet gelieerd zijn aan het vliegveld."*

De voorzitter: Deze amendementen maken onderdeel van de beraadslaging uit. Ze krijgen de nrs. A2, A3 en A4.

Ik stel voor, enkele minuten te schorsen opdat de gedeputeerde de amendementen in handen krijgt. Wellicht is het ook beter even een pauze te houden.

De heer Heijmans (SP): Voorzitter! Ik weet niet of u een idee heeft voor een eindtijd van deze vergadering of tot welk onderwerp we zullen doorgaan.

De voorzitter: De planning is, zoals we hebben afgesproken, tot en met voorstel 27/11 door te gaan, dus een eindtijd heb ik niet. We zullen dus even hard door moeten werken. Dan helpt het niet als we zo lang moeten wachten op de amendementen die gekopieerd moeten worden.

Ik schors de vergadering voor een paar minuten.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

De heer Van Heugten (GS;CDA): Voorzitter! Door de VVD-fractie is gevraagd erop toe te zien dat de voortgang met de besluiten zo snel mogelijk gaat. Afgelopen dinsdag is in het college een overzicht gegeven van de planning van besluiten die op basis van de luchtvaartwetgeving door ons college en straks door uw Staten worden genomen. Die planning zult u een dezer dagen aantreffen. Wij zullen proberen conform die planning het tempo erin te houden.

De meeste fracties hebben in hun bijdragen verwezen naar voorgestelde wijzigingen die in de amendementen tot uitdrukking komen en daarom ga ik snel over naar de amendementen.

De fractie van de PVV vraagt of nu wel expliciet in de verordening de Brabantse Milieufederatie als de organisatie die namens het milieu en het belang van het milieu in deze commissie zit, moet worden genoemd.

De *voorzitter*: Mij is net gemeld dat in het amendement van de PVV achter het tweede gedachtestreepje van de overwegingen het woordje beter moet worden geschrapd. Ik neem aan dat u deze wijziging zelf kunt aanbrengen. Dat scheelt bomen en kopiëren.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Een kleine toevoeging hierbij: het was de bedoeling een kwalificatie eruit te halen. Het is louter een juridische afweging.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! Voor mij is het een dilemma of dit amendement een verbetering van de verordening oplevert of niet. Ik kan de redenering van de PVV goed volgen als ze zeggen dat een verordening een zo algemeen mogelijk karakter moet dragen. Die redenering is zuiver en terecht. Aan de andere kant echter laat u het als u zo redeneert, het aan de voorzitter over uit welke milieuorganisatie hij zijn afgevaardigden gaat kiezen. Dat zou bij wijze van spreken ook de milieuorganisatie ter bescherming van het leed van de walvis kunnen zijn. Door het zo specifiek op te nemen, geeft u als Staten in ieder geval aan dat een vertegenwoordiger van de Brabantse Milieufederatie, waarvan we kunnen aannemen dat deze in ieder geval voldoende banden en connecties met Noord-Brabant heeft, moet worden aangewezen. Ik vind het zelf een dilemma. Ik durf ook aan u als Staten geen bindend advies te geven. Aan de ene kant heeft u waar het gaat om zuiverheid van de verordening gelijk met uw redenering dat hoe algemener een verordening is gesteld, hoe beter het is.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Ik denk dat het niet zo'n probleem hoeft te zijn omdat we bij dergelijke verordeningen en in het Nederlandse bestuursrecht ons heel gemakkelijk kunnen aansluiten bij het belanghebbendenbegrip. Daarin

is het heel duidelijk of een organisatie binnen dat begrip valt of niet.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Dan moet u de wijziging anders formuleren want u hebt nu gezegd: te wijzigen in een vertegenwoordiger van een rechtspersoonlijkheid bezittende milieuorganisatie. Dan zou u daarvan moeten maken: belanghebbende milieuorganisatie. Dat sluit aan bij het juridische begrip belanghebbende. Als u dat niet doet, laat u het volgens mij in het midden uit welke milieuorganisatie de voorzitter een vertegenwoordiger zal aanwijzen. Nogmaals, ik vind het een lastige keuze. Ik begrijp uw redenering, maar aan de andere kant, als u als Staten in een verordening sturend wil zijn om een zo goed mogelijke samenstelling van de commissie te hebben, dan is enige specificatie een aanbeveling.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Als dat een overweging is om het amendement al of niet te omarmen dan kan ik overwegen, dat woord toe te voegen aan de gewijzigde versie.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Ik vind het lastig omdat ik zelf geen duidelijk advies vanuit het college aan de Staten kan geven. Wij hebben in ieder geval vanuit het college bij het opstellen van de verordening gemeend, te moeten kiezen voor de weg van de specifieke aanwijzing uit de Brabantse Milieufederatie. Ik kan dus niet goed overzien of de door u voorgestelde wijziging een verbetering van de verordening is of niet. Daarom laat ik het oordeel over dit amendement aan de fracties over.

Het tweede amendement A2 is ingediend door de PvdD. Dat amendement vraagt om het verstrekken van informatie over de klachtenregeling aan de bevolking in de omgeving van de luchthaven als taak van de CRO op te nemen. Ik begrijp de overwegingen. Aan de andere kant hebben we gezien dat juist bij het provinciale klachtenmeldpunt de registratie van alle klachten plaatsvindt. Als u zegt dat het expliciet de taak van deze commissie is om voor dat klachtenpunt reclame te maken of er bekendheid aan te geven, dan zou dat wel kunnen maar het college vindt het

niet bepaald dat de taakomschrijving van de CRO te eng zou zijn als het blijft zoals het nu is. Wij hebben zelf de verantwoordelijkheid om niet alleen voor de luchthavens maar in het algemeen voor geluid- en milieuhinder een goede klachtenvoorziening te hebben en de bekendheid van de Brabantse bevolking daarmee breed te promoten.

Mevrouw *Arts* (SP): De SP denkt dat het bij uitstek een taak is voor de provincie is, de klachtenregeling onder de aandacht van het publiek te brengen. De CRO kan dat als zij het goed dunkt zelf ook nog wel een keer doen, maar de verantwoordelijkheid daarvoor ligt volgens ons bij het bevoegd gezag.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Ik kan mij vinden in de opvatting van mevrouw Arts hierover. Het college zou dan ook de taakomschrijving zoals voorgesteld in dit amendement niet willen omarmen. Om die reden ontraadt het college dit amendement.

Amendement A3 gaat over het informeren van de betrokkenen over de afgesloten convenanten. Daarmee kom ik ook bij de vraag van de SP-fractie over de afgesloten convenanten. We hebben in de commissie gezegd dat daar waar bij een luchthaven sprake is van convenanten met bijvoorbeeld de omgeving, dit zeker onderwerp van overleg zal zijn op dit platform. De commissie zelf echter is geen partij bij deze convenanten. Het is dan ook moeilijk de bewaking van die convenanten aan de commissie over te laten. Zij is immers zelf geen partij daarbij. Er is natuurlijk wel een platform waarop bij uitstek over de naleving van de convenanten met elkaar overleg kan worden gevoerd, maar dat is juist expliciet in de taakopvatting van de commissie opgenomen. Zij behoort daar alles wat relevant is voor de luchthaven ter communicatie en overleg ter tafel te brengen. De voorzitter behoort daarop toe te zien. Daarmee heb ik tevens de vraag van de SP beantwoord dat het wat ons betreft geen taak van de commissie moet zijn. Daarom zouden we ook amendement A3 willen ontraden.

Amendement A4 vraagt in artikel 4 op te nemen dat vertegenwoordigers van omwonenden niet

gelieerd zijn aan het vliegveld. Ook hiervan begrijp ik de gedachte maar als we dat zo opnemen in de verordening zonder een nadere toelichting en een nadere uitwerking, kan het gelieerd zijn aan de luchthaven tot onduidelijkheid leiden. Ik zou het om die reden nu niet willen toevoegen maar het kan wel een punt zijn om bij de voorzitter van de commissie duidelijk aan te geven dat bij de benoeming van mensen in zijn commissie hij erop attendeert dat er geen sprake mag zijn van een dubbel belang.

De SP-fractie heeft een vraag gesteld over de kosten. Ik heb snel even gekeken en ik zag dat er in artikel 11 sprake is van het opnemen van de vergoeding. Daarmee is volgens mij uw vraag hoe het met die vergoeding zit, beantwoord. We hebben ook een algemene regeling waarnaar hier wordt verwezen.

Dan heeft u nog gevraagd of het opstellen van het werkplan zelf niet expliciet in de taakomschrijving moet worden opgenomen. Ik denk dat u daar strikt genomen wel gelijk in heeft. Dat zou de volledigheid van de verordening vergroten. Aan de andere kant, het staat in de artikelen 6 en 12, zoals u zelf al aangaf. Het mag dus duidelijk zijn dat de commissie geacht wordt een werkplan te maken. Anders kan ze er geen verantwoording over afleggen in haar jaarverslag. Strikt genomen heeft u gelijk; het zou een schoonheidsfoutje kunnen zijn. We zouden het nog kunnen toevoegen maar dan moet er een amendement van uw zijde komen. Als het er niet in staat, is het echter volgens mij geen onoverkomelijkheid en kan de verordening toch worden vastgesteld.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Ik wil de gedeputeerde vragen of de CRO een eigen website krijgt waarin duidelijk wordt aangegeven, waar de CRO voor staat en wie erin zitten.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Ik weet dat de meeste COVM's (Commissies voor Overleg en Voorlichting over de Milieuhygiëne) van de militaire luchthavens inmiddels zijn voorzien van een eigen website. Daarin zie je ook belangrijke en relevante informatie over de COVM's en daarin wordt ook verwezen naar andere sites, bijvoor-

beeld het klachtenmeldpunt. Ik denk dat de CRO zelf kan kiezen hoe zij de communicatie vorm wil geven en het lijkt mij zeer voor de hand liggend dat elke CRO een eigen website zal hebben om die functie optimaal te kunnen vervullen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Als we dan overeen kunnen komen dat op die website een link staat naar de regionale klachtenregeling, dan kunnen we dit amendement verder laten voor wat het is.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): We zullen het onder de aandacht brengen van de voorzitters van de CRO's.

De *voorzitter*: Ik begrijp dat u het amendement A4 intrekt.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Ik wil toch wel graag de stemming afwachten. Je weet maar nooit.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Vanuit de fractie van GroenLinks is nog een opmerking gemaakt over plannen tot uitbreiding van Seppe. Ik denk dat juist de ontwikkeling van de luchthaven en de consequenties daarvan, hoe het vorm krijgt en hoe erover gecommuniceerd wordt, juist tot de taak van de commissie behoort en dat zij daarin haar rol met verve zal moeten spelen.

Mevrouw *Tsoutsanis-van der Koogh* (VVD): Voorzitter! Wij kunnen ons vinden in de toelichting van de heer Van Heugten, ook na het verder doorvragen naar aanleiding van de amendementen. Wij hebben daardoor een goed beeld van het geheel gekregen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Onze steun aan het voorstel zelf is afhankelijk van steun aan ons amendement. Ik blijf bij mijn punt dat het vreemd is dat een gebruikersorganisatie volgens de verordening wel door de voorzitter kan worden aangewezen en een milieuorganisatie niet. Daar zit een juridische discrepantie tussen en daarom blijft mijn amendement noodzakelijk.

Mevrouw *Arts* (SP): Voorzitter! Bedankt voor de

beantwoording van onze vragen. Wij kunnen er verder mee akkoord gaan.

Mijn opmerking over de vergoeding kwam hieruit voort dat in sommige verordeningen, zoals die van Gelderland, geen vergoeding voor commissieleden is opgenomen en bijvoorbeeld in Noord-Holland wel. Wij kiezen voor Brabant dus ook voor een vergoeding voor commissieleden. Ik vroeg of dat een bepaalde reden had. Dat was de enige bedoeling met mijn opmerking.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Ik vraag toch stemming over mijn drie amendementen. Ik begrijp de uitleg van de gedeputeerde goed en ik kan er in principe mee leven maar het is wel handig dat in een stuk als dit voor alle partijen duidelijk is, hoe de vlag er voor hangt. Het zijn maar kleine extra taken die niet veel voorstellen, maar het is beter het nu vastgelegd te hebben dan later te moeten zeggen dat iets op een website zou komen of dat moet worden vastgesteld dat die mijnheer ook nog op een of andere wijze gelieerd is met het vliegveld.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! De vergoeding is in een aantal provincies niet in de verordening geregeld maar wel via het huishoudelijk reglement. Wij hebben ons willen aansluiten bij de vergoedingen zoals we die kennen en zoals ze algemeen gebruikelijk zijn.

Over de toezegging aan het adres van de PvdD over de website kan ik duidelijk zijn. Wij zullen aan de voorzitters vragen om als de commissies besluiten een website te maken, daarin ook de klachtenregistratie duidelijk op de website te plaatsen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Kunt u dan in het gesprek met de nieuwe voorzitter van de commissie ook opnemen dat hij tijdens de sollicitatiegesprekken informeert naar eventuele gelieerdheid aan het vliegveld?

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Ook die toezegging wil ik doen. Wij zullen het met de voorzitters bespreken.

De *voorzitter*: Voor de volledigheid vraag ik nog of de toezeggingen van de gedeputeerde aanleiding zijn een van de ingediende amendementen niet in stemming te laten komen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Op advies van een collega aan de overkant wil ik mijn amendement A4 enigszins aanpassen in die zin dat wordt voorgesteld in artikel 4 op te nemen dat de voorzitter informeert of

Mevrouw *Tsoutsanis-van der Koogh* (VVD): Mijn oogcontact had alleen de bedoeling aan te geven dat de toezegging van de gedeputeerde glashelder was, namelijk dat hij de voorzitter van de commissie zou wijzen op twee zaken die in twee amendementen worden gevraagd en of dat niet zou moeten leiden tot intrekking.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Bij deze trek ik het in.

De *voorzitter*: De toezegging van de gedeputeerde staat helder in het verslag genoteerd, helderder dan we het nu kunnen formuleren en we moeten zorgvuldig besluiten.

Aangezien amendement A4 is ingetrokken, maakt het geen onderdeel van de beraadslaging meer uit.

In stemming komt amendement A1a.

Mevrouw *Tsoutsanis-van der Koogh* (VVD): Tegen.

Mevrouw *Aarts-Engbers* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voor.

Mevrouw *Arts* (SP): Tegen.

Voorzitter. De meeste milieuclubs in Brabant zijn verenigd in de Brabantse Milieufederatie. Dat dat woord hierin staat, is terecht.

De heer *S. Smeulders* (PvdA): Tegen.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Tegen, met dezelfde stemverklaring als de SP.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Tegen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Tegen.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen zodat het is verworpen.

In stemming komt amendement A2.

Mevrouw *Tsoutsanis-van der Koogh* (VVD): Tegen, met de stemverklaring dat we uitgaan van wat de gedeputeerde heeft toegezegd.

Mevrouw *Aarts-Engbers* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voor.

Mevrouw *Arts* (SP): Tegen.

De heer *S. Smeulders* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Tegen.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PVV, de PvdA, GroenLinks en de PvdD voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen zodat het is verworpen.

In stemming komt amendement A3.

Mevrouw *Tsoutsanis-van der Koogh* (VVD): Tegen.

Mevrouw *Aarts-Engbers* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Tegen.

Mevrouw *Arts* (SP): Tegen.

De heer *S. Smeulders* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Tegen.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PvdA, GroenLinks en de PvdD voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen zodat het is verworpen.

In stemming komt Statenvoorstel 31/11 B.

Mevrouw *Tsoutsanis-van der Koogh* (VVD): Voor.

Mevrouw *Aarts-Engbers* (CDA): Voor.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Tegen.

Mevrouw *Arts* (SP): Voor.

De heer *S. Smeulders* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

De heer *Bouwman* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor, met dank aan de gedeputeerde voor de gedane toezeggingen.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV tegen dit voorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen zodat het is aangenomen.

Schorsing van de vergadering

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voorzitter! Ik zou het ordevoorstel willen doen om nu toch te schorsen en morgen verder te gaan, aangezien de mensen die geen hotelkamer hebben geboekt nog een lange reis moeten maken en een korte nacht tegemoet gaan.

De *voorzitter*: Het is uiteraard aan u daarover te beslissen. Ik wil er geen nacht van de besluit-

vorming van maken, maar er zijn morgen nog heel veel onderwerpen te bespreken. Als we discipline in acht nemen en gezien het feit dat er bij de volgende voorstellen maar drie fracties kort het woord zullen voeren, kunnen we die nog afwerken. Ik wil natuurlijk niet op mijn geweten hebben dat sommigen van u niet in staat zijn thuis te komen. Ik kijk even rond of het snel kan.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Ik voel wel mee met mevrouw Wijnands. Het is nu elf uur geweest. Het zijn een paar partijen die het woord willen voeren, maar het zijn niet de partijen die altijd het kortst formuleren, als ik het even voorzichtig mag zeggen.

De *voorzitter*: Het gaat echt om enkele minuten.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Ik vertrouw dat niet zo erg.

De *voorzitter*: Ik zal erop toezien.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Ik heb er toch wat moeite mee. Ik schat in dat we niet voor kwart voor twaalf klaar zijn. Als iedereen dan toch nog een eind moet rijden, is men niet voor één uur thuis en we moeten morgen weer vroeg beginnen. Dat vind ik niet helemaal verantwoord.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Ik vind u een geweldige voorzitter en ik heb een heel hoge pet op van uw inschattingsvermogen dat het inderdaad maar een paar minuten gaat duren. Dat betekent echter ook dat het morgen maar een paar minuten zal gaan duren. Laten we dat risico dus maar niet nemen dat ik misschien toch ongelijk heb. Vandaar dat ik mevrouw Wijnands en mevrouw Geeraedts steun.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Wij steunen het voorstel van mevrouw Wijnands ook.

De *voorzitter*: Ik heb het gevoel dat hier iets met algemene stemmen gaat gebeuren. Ik schors de vergadering tot morgen. Ik vraag de fractievoorzitters zich nog even bij de voorzitter te melden.

Schorsing van de vergadering

De vergadering wordt om 23.08 uur geschorst tot vrijdag 1 juli 2011, 09.30 uur.

VERGADERING VAN

PROVINCIALE STATEN VAN NOORD-BRABANT

OP VRIJDAG 1 JULI 2011

Voorzitter: prof. dr. W.B.H.J. van de Donk, Commissaris van de Koningin

Griffier: mw. drs. C.J.M. Dortmans

Volgens de presentielijst zijn 49 leden aanwezig, te weten:

drs. P. Smeulders, Kuijken MSc, mw. Kerkhof-Mos, drs. Van Vugt, Van Zeeland, Wagemakers, mw.drs. Prins-Afman, ing. Van Lopik, Koevoets, Van Gruijthuijsen, mw.mr. Geeraedts, Altundal MIB, Ten Harmsen van der Beek, Kerkhoff, drs. Burger Dirven, mw. Kardol, mw. Frijters-Klijnen, mw. Pauel, Van den Berg, Kap, mw. Zwijnenburg-van der Vliet, mw. Spierings, Heijmans, Van Hattem, mw.mr. Keijzers-Verschelling, mw.drs. Overboom, mw. Lestrade-Brouwer, mw.drs. Klitsie, ir. Hageman, Vissers, Van den Hout, S. Smeulders, mw.drs. Wijnands, mw. Tetteroo, mw. Knoet-Michels, mw.drs. Slegers, Van Vught, mw.mr. Aarts-Engbers, mw. Van Extel-van Katwijk, Kouthoofd, ir. Van der Wel, Wijers, mw.mr. Tsoutsanis-van der Koogh, Van Liempd, Verhees, mw. Arts, drs. Leenders, mw.drs. Van der Kammen en mw. Brunklaus.

Afwezig zijn 6 leden: mw.ing. Aarts-van de Loo, ing. Van Agtmaal, Bouwman, drs. Brenninkmeijer, Dol en Krol.

De voorzitter heropent om 09.30 uur de vergadering en verzoekt allen te gaan staan voor een moment van stilte.

De *voorzitter*: Ik heet de gasten op de publieke tribune van harte welkom. Naast onze vaste bezoekers zijn dat vandaag de leden van de Vereniging voor Senioren van de afdeling Son, enkele individuele gasten die zich via de website hebben aangemeld en de ouders van het Statenlid Tim Kouthoofd en heel bijzonder de familie van onze technische assistentie, de heer Corné Cuypers. Zeer van harte welkom; fijn dat u er bent en ons vandaag wilt gadeslaan.

De ontvangst van de gasten vindt plaats door mevrouw Judith Keijzers-Verschelling van het CDA. Ik wens u een mooie dag toe.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Mijnheer de voorzitter!

Ik wil een ordevoorstel doen voor deze vergadering. Wij hebben namelijk vernomen dat gedeputeerde Pauli vanmiddag om uiterlijk kwart over twee deze vergadering moet verlaten voor belangrijke zaken elders, maar de heer Pauli is wel bij bepaalde onderwerpen betrokken. Wij willen voorstellen het vragenuurtje als eerste punt te behandelen omdat er een vraag is die ook gedeputeerde Pauli aangaat.

Als tweede punt zouden wij de Kaderbrief willen behandelen, omdat het ook daarbij belangrijk is dat gedeputeerde Pauli aanwezig is. Als derde kunnen wij dan de Jaarstukken behandelen, daarna de correctieve herziening van de WAV, dan de Overdiepse Polder en tot slot het Bestuursakkoord van het Rijk.

De *voorzitter*: Ik kijk even rond of er bezwaren zijn tegen een dergelijke wijze van afdoening van de

vandaag te behandelen voorstellen. Ik zie dat iedereen akkoord is. Dan is nu meteen het vragenuurtje aan de orde. Het hoeft echter geen uurtje te zijn zoals de naam mogelijk suggereert. Gezien de volle agenda wil ik u oproepen tot beknoptheid. Wij zijn gisteravond iets eerder dan gepland opgehouden en moeten vandaag even stevig doorwerken.

Vragenuurtje

De *voorzitter*: Er hebben zich twee vragenstellers gemeld. Ik geef allereerst het woord aan de heer Van Hattem van de PVV die een vraag heeft over een relatiedag voor parlementariërs.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! De PVV is een groot voorstander van maatregelen die de economie stimuleren. Daaraan mag de provincie haar medewerking verlenen, daaraan mag zij zelfs een actieve bijdrage leveren. Maar er zijn grenzen. Er wordt nu een zogenaamde relatiedag georganiseerd in de Efteling voor leden van de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europe Parlement met hun partners en hun gezin op kosten van de provincie. Het financieren door de provincie van dergelijke dure lobbyfeestjes met onnodig veel gasten die ook nog eens hun gezin mogen meebrengen, is voor ons een stap te ver. Daarom hebben wij de volgende vragen aan het college van Gedeputeerde Staten.

1. Klopt het dat er op 2 juli in de Efteling een evenement plaatsvindt om het merk Brabant te promoten?
2. Klopt het dat daarvoor alle Eerste en Tweede Kamerleden en de Europarlementariërs zijn uitgenodigd?
3. Kunt u motiveren waarom niet kon worden volstaan met enkel de functioneel betrokken Kamerleden?
4. Klopt het dat ook de partners en kinderen zijn uitgenodigd?
5. Bent u het met de PVV eens dat het een vorm van morele chantage is om de partners en de kinderen op een dagje Efteling te trakteren? Ik voeg hieraan toe dat gisteren in het Europe Parlement een nieuwe gedragscode voor

giften is vastgesteld waarin staat dat giften boven €150 moeten worden opgevoerd. Bij een gezin met drie kinderen is het een gift boven €150.

6. Op onze vraag wie dit evenement betaalt, is ambtelijk teruggemeld dat de provincie en BrabantStad de kosten delen. Feitelijk betekent dit dus dat de belastingbetaler de kosten voor dit evenement betaalt.
Het duurde overigens bijna twee weken om deze simpele vraag beantwoord te krijgen. De gang langs de ambtelijke diensten was traag en moeizaam. Dat geeft behoorlijk te denken! Waarom was deze beantwoording zo stroef?
7. Kunt u aangegeven welke rechtvaardiging er is om ten eerste zoveel parlementariërs en ten tweede ook hun partners en kinderen voor dit evenement uit te nodigen?
8. Bent u bereid om met ingang van heden geen lobbyfeestjes meer te organiseren op kosten van de belastingbetaler waarbij de aanwezigheid van de genodigden niet vanuit hun functie te rechtvaardigen is?

De *voorzitter*: Gedeputeerde Pauli zal namens het college antwoorden.

De heer *Pauli* (GS;VVD): Voorzitter! Ik zal de vragen herhalen en beantwoorden. Klopt het dat op 2 juli in de Efteling een evenement plaatsvindt om het merk Brabant te promoten. Het antwoord is ja en nee. Er vinden namelijk twee evenementen tegelijkertijd plaats. Bij het eerste evenement gaat het met name om de relatie tussen de provincie en BrabantStad met leden van de Eerste en de Tweede Kamer en van het Europees Parlement te versterken. Dat doen wij met het oog op het feit dat wij de komende jaren veel financiering en samenwerking nodig hebben. U weet dat de minister in september zal vertellen hoe hij de €1,5 mld. gaat verdelen over de innovatieve projecten en over de provincies. Er komt ook een nieuw cohesiebeleid vanuit Brussel. Daarmee is zeer veel geld gemoeid. Het is daarom noodzakelijk om heel snel het belang van Brabant op de kaart te zetten. Je moet je relaties daarop attenderen en verbinden op een relatiedag.

Daarnaast viëren wij het feit dat wij de 100ste merkpartner gaan aanwijzen: de Efteling. U hebt daarover vandaag iets kunnen lezen in het Brabants Dagblad. De Efteling is toch een spil in het web van de vrijetijdseconomie in Brabant die wij de komende jaren samen met het MKB (Midden- en Kleinbedrijf) enorm willen versterken. Klopt het dat alle leden van de Eerste en de Tweede Kamer zijn uitgenodigd? Het antwoord is ja, maar het zijn niet alleen de leden van Staten-Generaal maar ook de leden van het Europees Parlement. Ik heb zojuist verteld dat wij dat doen vanwege het belang van Europa bij de cofinanciering de komende jaren van onze strategie.

Kunt u motiveren waarom niet kan worden volstaan met de functioneel betrokken Kamerleden? De dag is gericht op het onderhouden en uitbouwen van ons brede relatienetwerk, zowel in 's-Gravenhage als in Brussel. De onderwerpen die aan de orde komen betreffen het volledige takenpakket van de provincie en van de steden in Brabant. Alle Kamerleden zijn uitgenodigd omdat alle onderwerpen de revue zullen passeren: vanaf innovatie, economie tot en met ecologie, de herstructureringsagenda tot en met onze ideeën en plannen op het gebied van mobiliteit.

Klopt het dat ook de partners en kinderen zijn uitgenodigd? Ja, dat klopt. Sinds twee weken is het advies van de commissie bekend over de besteding van de innovatiegelden voor de komende jaren. Tussen nu en eind augustus als de minister zijn advies stuurt naar de Tweede Kamer moeten er zaken gedaan worden. Dat kan niet meer op reguliere dagen. Daarvoor is de tijd te kort en de agenda's te hectisch. Daarom hebben wij gekozen voor het weekend.

Bent u het met de PVV eens dat het een vorm van morele chantage is om partners en kinderen op een dagje Efteling te trakteren? Nee. Ik heb uitgelegd waarom wij gekozen hebben voor een weekend, namelijk om pragmatische redenen om zoveel mogelijk Kamerleden en leden van het Europees Parlement te kunnen ontvangen. Bovendien is het aan betrokkenen zelf of zij wel of niet ingaan op de uitnodiging. Wij maken dit gebaar omdat de bijeenkomst plaatsvindt in een

vrij weekend van heel veel politici.

Op onze vraag wie dit evenement betaalt, is ambtelijk teruggemeld dat de provincie en BrabantStad de kosten delen. Feitelijk betekent dit dat de belastingbetaler de kosten van het evenement betaalt. Het duurde overigens bijna twee weken om deze simpele vraag beantwoord te krijgen. Alleen al dat feit geeft behoorlijk te denken! Waarom was deze beantwoording zo stroef?

De vraag en het antwoord zijn zo snel als mogelijk aan ons college voorgelegd en vrijgegeven binnen de termijn die daarvoor staat.

Kunt u aangeven welke rechtvaardiging er is om ten eerste zo veel parlementariërs en ten tweede ook nog eens hun partners en kinderen voor dat evenement uit te nodigen?

De kosten die worden gedragen door BrabantStad, de provincie Noord-Brabant en voor een groot deel door de Efteling, staan naar mijn mening absoluut niet in verhouding tot de successen die wij daar kunnen boeken. Het gaat om enorme bedragen en enorme belangen. Ook als overheid moet je de bereidheid hebben om soms relatief geringe kosten te maken om enorme resultaten te kunnen boeken.

Bent u bereid om met ingang van heden geen lobbyfeestjes op de kosten van de belastingbetaler meer te organiseren waarbij de aanwezigheid van de genodigden niet vanuit hun functie te rechtvaardigen is?

Ik vind het woord lobbyfeestje volstrekt irrelevant en niet op zijn plaats. Wij zijn bezig met heel gerichte lobbyactiviteiten die wij vanuit de provincie en BrabantStad organiseren met een heel gerichte agenda. Ik heb u verteld wat onze insteek is en welke doelstellingen wij daar willen bereiken. De relatiedag is onderdeel van een serie van activiteiten die door het parlementaire jaar plaatsvinden. Zo zullen wij straks op Prinsjesdag in Den Haag aanwezig zijn om de belangen van Brabant en BrabantStad te verdedigen, want daar gebeurt het en daar worden de besluiten genomen.

De voorzitter: Ik geef opnieuw het woord aan de heer Van Hattem, mits hij daaraan behoefte heeft.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! De gedeputeerde geeft als rechtvaardiging dat de bijeenkomst in het weekend plaatsvindt. De genodigden ontvangen geen slecht salaris voor hun werkzaamheden. Ik vind dit dan ook zeer mager als onderbouwing. De ons welbekende Henk en Ingrid die hun dagelijkse boterham met hard werken moeten verdienen, moeten ook zondagsdiensten draaien om een dagje Efteling te kunnen betalen. Het gaat er bij mij dan ook niet in dat het gefinancierd wordt met belastinggeld dat diezelfde Henk en Ingrid moeten opbrengen. Natuurlijk is het belangrijk om een relatienetwerk te onderhouden, maar om daarvoor hele gezinnen uit te nodigen vind ik een brug te ver! Wij spreken over honderden parlementariërs met nog eens honderden mensen als aanhang.

De gedeputeerde stelt dat het geen lobbyfeestje is. Ik zou niet weten hoe ik het anders moet noemen. Het is altijd een feestje om naar de Efteling te gaan. De gedeputeerde zegt zelf dat het om lobbyactiviteiten gaat en dan vind ik deze benaming volstrekt op haar plaats.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Ik wil de heer Van Hattem een paar vragen stellen over zijn typering "lobbyfeestje". Als je in Den Haag met mensen spreekt, geven zij je soms na afloop van het gesprek hun kaartje mee en daar staat keurig op: lobbyist. Die mensen doen dat niet in het geniep of in het geheim maar gewoon openbaar. Daar vind ik niets mis mee en ik hoop ook de heer Van Hattem niet. Hij spreekt echter van een lobbyfeestje. Ik vind dat hij daarmee suggereert dat het een beetje buiten het zicht in een bepaald circuit plaatsvindt, maar dat gebeurt in het openbaar. Iedereen kan het zien en er wordt verantwoording over afgelegd. Wat is daar mis mee? Vindt de heer Van Hattem nu werkelijk dat hij dit een lobbyfeestje moet noemen? Zou het niet veel eerlijker zijn om het een netwerkfeest te noemen?

De heer *Van Hattem* (PVV): Of het een lobby- of een netwerkfeest is, doet niet ter zake. De heer Heijmans zegt dat het volstrekt in het openbaar gebeurt, maar dat is niet het geval. Op de website

van BrabantStad is een aparte subsite onder het kopje BrabantStad droomvlucht. Die staat dus niet op de openbare site. Het gebeurt dus niet geheel in het openbaar. Als het echt zo was, was het gewoon op de openbare site gezet en stond erbij: BrabantStad nodigt op kosten van de belastingbetaler alle parlementariërs uit voor een lobby-evenement in de Efteling, maar dat staat er niet. Die openbaarheid waar de heer Heijmans prat op gaat, is er niet.

Voorzitter. Het klopt inderdaad dat de beantwoording vanuit het college vlot is verlopen, maar de ambtelijke beantwoording heeft lang geduurd. Wij hebben het eerst als technische vraag gesteld. Als antwoord kwam er alleen een mailtje dat wij die en die persoon moesten bellen omdat die er meer over zou kunnen zeggen. Als wij als volksvertegenwoordiger een technische vraag stellen, verwachten wij echter dat er actief een schriftelijk antwoord komt vanuit de ambtelijke dienst en niet dat er geheimzinnig wordt gedaan en wij van kastje naar de muur worden gestuurd. Ik vind de wijze waarop het gegaan is behoorlijk stroef en bijna mysterieus.

De *voorzitter*: Het Reglement van Orde voorziet in de mogelijkheid voor de andere leden van uw Staten om zich eventueel bij de opmerkingen en de onderwerpen van deze vraag aan te sluiten. Ik kijk even of daaraan behoefte bestaat.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voorzitter! Ik heb mij een beetje geïrriteerd aan deze selectieve verontwaardiging. Ik heb een paar concrete vragen aan de heer Van Hattem. Hij stelt het college een aantal vragen en dat is prima, maar hij suggereert in zijn inleiding al van alles en nog wat. Ik wil heel graag van hem weten wat hij een duur feestje vindt. Ik wil concrete bedragen horen. Ik wil ook weten wat hij een onnodig aantal gasten vindt en wie hij nu eigenlijk de functioneel betrokken Kamerleden noemt.

Misschien kan de heer Van Hattem daarop reageren?

De *voorzitter*: Ik kijk even of de heer Van Hattem op die uitnodiging wenst in te gaan. Dat lijkt het

geval te zijn.

De heer *Van Hattem* (PVV): Mevrouw Kerkhof vroeg wie naar mijn mening functioneel betrokken Kamerleden zijn. Dat is heel makkelijk aan te geven. Het zijn die Kamerleden die bijvoorbeeld economische zaken of andere thema's in hun portefeuille hebben die voor dit onderwerp van belang zijn.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voorzitter! Ik wil exact van de heer Van Hattem weten welke thema's dat dan zijn. Hij suggereert dat GS alleen over economie zullen spreken. Ik wil concreet weten wie dat zijn.

De heer *Van Hattem* (PVV): Ik denk niet dat mevrouw Kerkhof wil dat ik namen en rugnummers noem. Gelet op de uitnodiging gaat het om mensen die betrokken zijn bij economische zaken, binnenlandse zaken, Europese zaken. Dat is gerelateerd aan de aard van de uitnodiging. Het is aan de fracties in de Kamer zelf om die afweging te maken.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): De heer Van Hattem suggereert iets anders in zijn vragen. Ik vind het verbazingwekkend dat hij nu geen antwoord weet te geven.

Vervolgens heb ik gevraagd wat volgens hem een duur feestje is als je zo veel gasten uitnodigt om het belang van Brabant voor het voetlicht te brengen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Het is tot daaraan toe dat er parlementariërs worden uitgenodigd. Of zij nu functioneel betrokken zijn of niet, is een andere discussie. Het is echter te veel van het goede als ook de gezinnen worden uitgenodigd. Als heel de mikmak meegenomen mag worden, is dat te veel van het goede.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Ik begrijp dat de heer Van Hattem Henk en Ingrid nu de mikmak noemt! Misschien kan hij concreet reageren op mijn vraag wat volgens hem een duur feestje is.

De heer *Van Hattem* (PVV): Ik heb al aangegeven

dat het Europees Parlement de richtlijn hanteert dat men giften boven €150 moet opvoeren. Als je met een gezin met drie kinderen naar de Efteling gaat en dus vijf kaarten moet hebben, zit je al op €150. Als dat voor 150 leden van de Tweede Kamer, 75 leden van de Eerste Kamer, 25 Europarlementariërs en hun gezinnen moet worden bekostigd, gaat het om honderden mensen en dat is gewoon te duur.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): De heer Van Hattem heeft de rekensom al gemaakt, want hij spreekt over duur. Hoe ziet zijn rekensom eruit?

De heer *Van Hattem* (PVV): Een entreekaartje kost ruim €30 per persoon. Het gaat hier om enkele honderden mensen en dat alles op kosten van de belastingbetaler. Het gaat er niet om of het €10.000 of €15.000 kost, want God weet wat er nog gedeclareerd kan worden.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Ik constateer dat de heer Van Hattem geen antwoord weet op deze vraag.

De *voorzitter*: Mevrouw Kerkhof, wij houden een interruptie tot twee punten beperkt. Dit lijkt mij nu voldoende. Ik geef de heer Van Hattem de kans om nog een paar opmerkingen te maken, daarna vraag ik even aan de andere leden of er nog aanleiding is om het woord te voeren.

De heer *Van Hattem* (PVV): Het gaat mij niet om de exacte bedragen, het gaat om de rechtvaardiging tegenover de belastingbetaler. Die moet betalen voor al die mensen die erheen gaan. Het is niet uit te leggen dat hele gezinnen gratis kaartjes krijgen. Dat kan niet. Het is overdone.

De *voorzitter*: Zijn er nog andere leden die het woord willen voeren? Mevrouw Geeraedts en de heer Heijmans.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Mijnheer van Hattem, hebt u vanochtend het Brabants Dagblad gelezen?

De heer *Van Hattem* (PVV): Helaas nog niet.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Het is toch verstandig om dat in de toekomst voor de Statenvergadering te doen. Dan kunt u zien welk effect een lobby kan hebben. U kent het verhaal over de N65? Wij hebben vanochtend in de krant kunnen lezen dat lobby's die de gemeente Vught opzet en die in uw ogen ongetwijfeld veel geld kosten, inmiddels al €40 mln. van het Rijk hebben opgeleverd. Hoe kijkt u daartegenaan? Zegt u dan ook dat zo'n lobby niet kan omdat het te veel geld kost, ook al levert dat heel veel op? Hoe ziet u dat dan?

De heer *Van Hattem* (PVV): Zo'n lobby is prima maar het moet op eigenlijke gronden gebeuren. Als er Kamerleden met hun hele families met ooms en tantes mee naar Vught worden genomen en daar worden getrakteerd en gefêteerd om maar in te stemmen met een voorstel dat gunstig is voor onze provincie, zijn wij oneigenlijk bezig en riekt dat naar corruptie. Ik zeg niet dat het gebeurt. Er is niets mis met normale belangenbehartiging.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Mijnheer Van Hattem, het gaat toch om het resultaat dat je bereikt. Of je dat nu doet met alleen de parlementariërs of met – in uw woorden – de hele mikmak erbij, is toch niet relevant? Het gaat erom dat wij dingen binnenhalen voor Brabant! Als dit in de ogen van degenen die het georganiseerd hebben en daarover goed hebben nagedacht, de beste methode is, dan moeten wij dat gewoon doen. Ik begrijp werkelijk niet waarom u zich hier druk over maakt.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! In het verleden hebben er hele discussies plaatsgevonden over het aannemen van geschenken. Als voorbeeld noem ik de zaak rond burgemeester Peper van Rotterdam. Hier gaat het ook om vormen van geschenken en die kunnen besluitvorming beïnvloeden. Als ik de redenering van mevrouw Geeraedts sec zou volgen, zouden wij voldoende steekpenningen kunnen geven om een project binnen te halen. Dat doen wij natuurlijk niet.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Ik maak ernstige bezwaren tegen de opmerking van de heer Van Hattem. Hij suggereert dingen die hier

helemaal niet aan de orde zijn. Ik vind dat het de heer Van Hattem als Statenlid niet past om dit soort uitlatingen te doen.

Mevrouw *Aarts-Engbers* (CDA): Ik begrijp dat heer Van Hattem zich al een beetje begint te schamen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Ik schaam mij helemaal niet, voorzitter.

Mevrouw *Aarts-Engbers* (CDA): Die indruk wekt de heer Van Hattem wel.

Mag ik vragen waar de heer Van Hattem de grens trekt? Bij Indoor-Brabant had een van uw fractiegenoten zijn schoonzoon bij zich. Ik vond dat heel erg leuk, maar mag dat wel van de PVV?

De heer *Van Hattem* (PVV): Ik vind het vervelend dat mevrouw Aarts het naar dat niveau trekt. Hier ging het om uitnodigingen aan Statenleden voor het bijwonen van een activiteit die door onze provincie wordt georganiseerd. In het onderhavige geval gaat het echter om iets dat apart moet worden ingekocht voor een heel grote groep en heeft niets te maken met activiteiten die wij als Statenleden doen.

Mevrouw Aarts zoekt nu naar gefundenes fressen. Ik vind dat buiten ieder niveau.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! De PVV is terecht kritisch en kijkt terecht serieus naar hoe wij met dit soort zaken omgaan. Het is terecht dat wij er kritisch naar kijken. Voorwaarden voor de SP-fractie zijn dat het binnen de perken van het normale moet blijven. Wij vinden een bezoek aan de Efteling acceptabel. Als het een tochtje naar Disney World in de Verenigde Staten was, zouden wij er waarschijnlijk anders over denken.

Verder gaat het erom of het in het openbaar gebeurt. De heer Van Hattem begeeft zich echter op glad ijs als hij hier de belachelijke vergelijking maakt met steekpenningen; zaken die in het geniep en in het geheim gebeuren, dat gewoon omkopen is. Als hij dat vergelijkt met het organiseren van een bijeenkomst in de Efteling die iedereen kan zien en waarvan iedereen getuige kan zijn, draaft hij te ver door. De heer Van Hattem behoort zich

ook te realiseren dat het juist in het belang van uw Henk en Ingrid en van uw belastingbetaler is dat wij dit organiseren. Als wij hier met die €10.000 of €15.000 euro die hij noemt €100 mln. kunnen binnenhalen, hebben wij heel goede zaken gedaan voor Henk en Ingrid.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Kamerleden cadeautjes opsturen, kan en mag niet. Het is een vorm van emotionele en morele chantage als je het op deze manier doet. Dat is gewoon het punt. Als wij op die manier onze belangen moeten veiligstellen, begeven wij ons als provincie op glad ijs. Dat is het punt. Het hele idee dat wij niet genoeg inhoudelijke overtuigingskracht hebben om parlementariërs onze belangen te kunnen laten inzien en daarvoor met Eftelingkaartjes moeten strooien, dat is de wereld op zijn kop.

De heer *Pauli* (GS;VVD): Voorzitter! Ik heb grote moeite met het opblaaskarakter van de vragen en het suggestieve wat erin zit. Het gaat niet om honderden parlementariërs en honderden mensen aanhang. Wij zijn erin geslaagd om in zeer korte tijd 35 tot 40 Eerste en Tweede Kamerleden en Europarlementariërs naar de Efteling te halen. Zij zijn superspecialisten op de dossiers die wij de komende jaren echt nodig hebben op het gebied van samenwerking en cofinanciering. Zij zitten de hele ochtend met onze bestuurders, met de burgemeesters van de B5, met de gedeputeerden en specialisten te praten over netwerken en samenwerken op essentiële dossiers, waarvan de Staten gezegd hebben dat die de komende jaren belangrijk zijn. Het moest op korte termijn gebeuren. Omdat er doordeweeks geen tijd meer is, moet het in het weekend georganiseerd worden. Dan moet je een gebaar kunnen maken. Wij stellen de gezinsleden van die parlementariërs in staat een dagje Efteling te doen. Dat is ons gebaar. Die kosten worden gedragen door BrabantStad, door de Efteling en door de provincie.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! De gedeputeerde zegt dat het gaat om onderwerpen waarvan de Staten vinden dat die belangrijk zijn en dat daarmee iets moet gebeuren. Waarom zijn

de Statenleden niet uitgenodigd?

De heer *Pauli* (GS;VVD): Wij praten diepgaand over de dossiers. Het gaat over de strategische agenda die de Staten al bepaald hebben, over de beleidsnotities die de Staten al bepaald hebben. De Staten zijn al volledig aan zet geweest. Wij willen bovendien kosten besparen. Wij horen graag als de Staten daarbij de komende tijd ook betrokken willen worden. Nogmaals, het merendeel van de kosten gaat op aan de discussieochtend van vier uur die wij met de leden van de Eerste en de Tweede Kamer en met de Europarlementariërs hebben. Het geldt dat wij daarvoor reserveren wordt zeer nuttig en zeer doelgericht ingezet, binnen de contouren en strategische richtlijnen die de Staten zelf bepaald hebben.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Dat is natuurlijk zo. Maar misschien kunnen wij dit soort vragen in de toekomst voorkomen door de Statenleden ook uit te nodigen waardoor de heer Van Hattem het zelf kan meemaken, kan zien hoe het gaat, wat daar gebeurt en welke effecten dat eventueel heeft.

De heer *Pauli* (GS;VVD): Voorzitter! Dat lijkt mij een goede suggestie. Die zullen wij zeker meenemen voor de toekomst.

De *voorzitter*: Ik zie ernaar uit met u allen in de Python te zitten, dames en heren. Dat komt helemaal goed.

Mijnheer Van Hattem, wilt u meteen doorgaan met uw volgende vragen of zullen wij eerst de vragen van de heer Van Vught doen? Het is mij om het even.

De heer *Van Hattem* (PVV): Het is prima als nu eerst de vragen van de heer Van Vught aan de orde komen.

De heer *Van Vught* (CDA): Voorzitter! Hopelijk nemen mijn vragen wat minder tijd. Zij hebben met lobbyen en met netwerken te maken, dus zij liggen in dezelfde lijn. Mijn vragen gaan over de A27 en over de spoorlijn die wij zo graag langs die A27 willen hebben.

Op 31 mei is er bestuurlijk overleg geweest met de minister over het MIRT. Bij het onderwerp A27 is naar aanleiding van het onderzoek van de commissie-Nijpels vorig jaar door de Tweede Kamer aan de minister opgedragen dat door de verbreding van de A27 de toekomstige aanleg van een nieuwe spoorlijn Breda-Utrecht niet onmogelijk wordt gemaakt.

Ook in het algemeen overleg van afgelopen woensdag van de vaste Kamercommissie en de schriftelijke vragen die door Kamerleden daaraan voorafgaand zijn gesteld, is over dit onderwerp gesproken. Graag zouden wij, mede in verband met de aanstaande begrotingsvoorbereidingen, meer duidelijkheid van GS willen krijgen.

Wij hebben de volgende vragen.

1. Kan de gedeputeerde aangeven of in de vervolgfase van de MER/Planstudie A27 nog steeds rekening wordt gehouden met de toekomstige spoorlijn, of schaaft de minister dit onder het verder versoberen van de verbreding van de A27, zoals zij heeft aangekondigd?
2. In hoeverre is er naar aanleiding van de bestuurlijke overleggen nu sprake van een afspraak tussen de minister en de regio's dat de meerkosten voor rekening van de regio's komen en is er zicht op hoeveel de meerkosten zullen zijn?
3. Als de regio's bijdragen in die meerkosten, is de minister dan ook bereid om de aanleg van de spoorlijn Breda-Utrecht op termijn te garanderen?

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! Ik dank de heer Van Vught voor deze vragen. Het is inderdaad een zeer actueel punt. Er is vannacht rond twee uur gestemd o.a. over moties die betrekking hebben op het project van de verbreding van de A27 en de ongelukkige koppeling die de minister had gemaakt met geld voor de A58. De minister is door middel van een motie opgedragen om dat te ontkoppelen. Er is ook gestemd over een motie over de middenligging en de zijligging van de A27. Die motie heeft het helaas niet gehaald. De minister wil graag vasthouden aan een zijligging van de spoorlijn terwijl uit onderzoek is gebleken dat op veel

trajecten de middenligging veel effectiever en goedkoper is. Wij zullen in het vervolgtraject proberen de minister ervan te overtuigen dat zij daarvan moet blijven uitgaan. Dat is tevens het antwoord op de eerste vraag. Wij hebben begrepen dat de versobering die de minister voorstelt het aanleggen van een spoorlijn niet onmogelijk maakt. Dat blijft dus onderdeel van het project verbreding A27 en blijft ook opgenomen in het programma van eisen.

De minister heeft aangegeven dat zij vindt dat de kosten om dit mogelijk te maken, voor rekening van de regio's moeten komen. Dat is geen afspraak maar een wens van de minister. Tegenover de Kamer heeft zij het bijna als een voorwaarde geformuleerd. De regio's zijn het daarmee absoluut niet eens. Zij zien het als een voorinvestering voor een toekomstige investering van rijksinfrastructuur. Zij vinden ook niet dat er iets wordt gevraagd dat kan worden gezien als een plus voor de regionale belangen of als luxe kan worden betiteld. Het is een landsbelang om die spoorlijn op termijn niet onmogelijk te maken. Bovendien gaat het om een opdracht van het nationale parlement aan de minister.

De regio's hebben dus geen afspraak gemaakt met de minister hierover, zij hebben wel kennisgenomen van het feit dat de minister dit heeft uitgesproken.

Uit het eerste onderzoek voor een deel van het traject hebben wij kunnen laten destilleren dat de meerkosten liggen tussen de 2% en 10% van het totale project. Sommige dingen kunnen gerealiseerd worden met slechts een paar procent meerkosten, maar bij een brug moet extra funding worden aangebracht om in de toekomst daar een spoorbrug te kunnen aanleggen. Het totale project wordt nu geraamd op ongeveer €1,5 mld.. De totale meerkosten om een eventuele aanleg niet onmogelijk te maken bedragen over €150 mln. Nogmaals, de regio's vinden dat dit in de rijksbijdrage hoort te zitten.

Mijn antwoord op de laatste vraag is dat de minister in de Kamer heeft gezegd dat zij geen enkele garantie kan geven voor het in de toekomst daadwerkelijk aanleggen van die spoorlijn. Dat is naar mijn idee voor de regio's een reden te meer

om nu extra terughoudend te zijn met investeren. Als je investeert, wil je immers de garantie hebben dat die op termijn rendeert.

De heer *Van Vught* (CDA): Voorzitter! Ik dank de gedeputeerde voor zijn antwoorden. De A27 is een echte fileweg. De spoorlijn die eventueel langs de A27 zou worden aangelegd, zou een deel van die problematiek kunnen oplossen. In het Bestuursakkoord staat ook dat wij de A27 willen verbeteren plus de spoorlijn willen realiseren. Wij gaan ervan uit dat GS het maximale zullen doen. Daaraan mag wat ons betreft nog een Eftelinguitje gekoppeld worden als wij dan de middelen en de medewerking krijgen om die problematiek op te lossen. Het CDA wenst het college hiermee heel veel succes.

De *voorzitter*: Ik kijk even rond of anderen het woord hierover willen voeren. Ik zie dat dit niet het geval is. Wil de gedeputeerde nog reageren? Nee, dan stel ik voor over te gaan naar de volgende vragen en geef daartoe het woord aan de heer Van Hattem.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Naar aanleiding van de arrestatie van de directie en de medewerkers van Chemie-Pack (het bij de brand in Moerdijk betrokken bedrijf) hebben wij de volgende vragen.

1. Waren GS vooraf op de hoogte van deze arrestaties?

Wij vragen dit omdat gedeputeerde Iding onlangs zei dat wij binnenkort nog heel veel te horen zouden krijgen over deze kwestie; dat er nog veel ophef zou ontstaan. Mogelijk was er dus al iets hierover bekend.

2. In het persbericht van het OM staat het volgende te lezen:

"Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat de veiligheidsmaatregelen op de plaatsen waar de betreffende activiteiten bij Chemie-Pack plaatsvonden vermoedelijk niet voldoende zijn geweest. De extra risico's die de activiteiten met zich brachten waren niet in kaart gebracht in het veiligheidsbeleid en in het veiligheidsbeheerssysteem."

Waarom is dit niet eerder geconstateerd bij het handhavingstoezicht? Zo'n veiligheidsbeleid en veiligheidsbeheerssysteem zouden toch onderdeel moeten zijn van handhavingstoezicht.

3. Zijn er aanwijzingen dat het bevoegd gezag bij handhaving een oogje heeft dichtgeknepen?
4. Zo ja, kunnen verantwoordelijken uit de overheid binnenkort mogelijk ook een politiewagen op de stoep verwachten vanwege bewust tekortschietende handhaving? Dit is een beetje prikkelende vraag, voorzitter.

De *voorzitter*: Gedeputeerde De Boer zal namens het college deze vragen beantwoorden. Gedeputeerde Iding is verontschuldigd wegens ziekte.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Op deze eerste vraag van de heer Van Hattem is het antwoord nee. De heer Iding sprak over het totale proces. Daar heeft zich een behoorlijke ramp voltrokken. Hij verwacht evenals de rest van het college dat daaruit nog een aantal acties zal voortkomen. Hij schatte toentertijd in dat dit zich zal vertalen in wet- en regelgeving.

Ik kan de tweede vraag kort beantwoorden. De toezichttaak ligt bij de gemeenten. Zij zijn het bevoegd gezag en verantwoordelijk. Zij nemen die verantwoordelijkheid ook.

Op de derde vraag is mijn antwoord dat ons daarvan niets bekend is. Verder wacht ik wel af welke auto voor mijn deur stopt. Ik hoop dat het de dienstauto is!

De *voorzitter*: Is er behoefte aan een tweede termijn?

De heer *Van Hattem* (PVV): Dat is niet nodig, voorzitter.

De *voorzitter*: U herinnert zich dat wij net een ordevoorstel hebben gehad om de volgorde van de agendapunten anders te doen dan aanvankelijk de bedoeling was. Dat betekent dat wij beginnen met de Kaderbrief 2011 en daarna de Jaarstukken 2010 behandelen. Nu zit er enige logica in die dingen die in ieder geval veronderstelt dat de stemming over de Kaderbrief eigenlijk pas kan

plaatsvinden nadat wij gestemd hebben over de jaarstukken. Wij doen dus eerst de beraadslaging over beide onderwerpen en daarna vinden de stemmingen pas plaats.

Nummer 32/11

Kaderbrief 2011

De *voorzitter*: Ik heb begrepen dat mevrouw Wijnands hierbij een ordevoorstel wil doen.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Heel attent, voorzitter, dat u mij daaraan even helpt herinneren. Dat is heel attent.

Bij de Kaderbrief worden acht beslispunten genoemd waarvan de strekking naar onze mening nogal uiteenloopt. Mijn vraag is dan ook of wij over de acht beslispunten apart kunnen stemmen en niet over de Kaderbrief als geheel.

De *voorzitter*: Ik kijk even rond of het voorstel van mevrouw Wijnands om de in het dictum van de Kaderbrief te onderscheiden separate besluiten afzonderlijk in stemming te brengen uw instemming heeft.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Volgens mij behelst de Kaderbrief meer dan alleen de acht beslispunten. Met die beslispunten wordt niet de hele Kaderbrief samengevat. Als wij alleen over de acht beslispunten besluiten, besluiten wij maar gedeeltelijk over de Kaderbrief. Het lijkt mij dat er een algemeen besluit nodig is over de Kaderbrief als geheel. Of begrijp ik mevrouw Wijnands niet goed?

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Wij spreken over de Kaderbrief maar wij besluiten feitelijk over de beslispunten. Bij bepaalde beslispunten worden wij gevraagd om kennis te nemen, bij andere om in te stemmen. Het gaat om financiële zaken en om politiek-inhoudelijke zaken. Met een aantal punten is mijn fractie het niet eens en met een aantal wel. Als wij geen onderscheid kunnen maken, moeten wij tegen alles stemmen. Dat zouden wij jammer vinden.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Ik vind dit moeilijk want het is toch een samenhangend geheel. Door in te stemmen met die acht punten stemmen wij als het ware in met de hele Kaderbrief. Ik denk niet dat wij die punten moeten loskoppelen. Wij zijn daar geen voorstander van.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de opmerking van mevrouw Geeraedts. Wij willen het als een geheel behandelen. Ik begrijp best dat de fractie van de PvdA problemen heeft met onderdelen van de besluitvorming, maar dat kan ook kenbaar gemaakt worden via een stemverklaring.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voorzitter! D66 sluit zich aan bij de PvdA. Ook D66 stelt voor de punten apart te benoemen en daarover te besluiten. De coalitiepartijen hebben aangegeven dat zij graag een positieve inbreng willen van de oppositie. Dat zou hierbij uitstekend aan de orde kunnen zijn, maar op deze wijze worden wij gedwongen tegen de Kaderbrief te stemmen, terwijl sommige dingen door ons echt wel positief beoordeeld.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voorzitter! Wij zien de Kaderbrief echt al een geheel, dus wij sluiten ons aan bij de VVD en het CDA.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! GroenLinks sluit zich graag aan bij de PvdA en bij D66. Met een aantal onderdelen kunnen wij echt niet instemmen, terwijl wij andere onderdelen graag zouden onderschrijven. Op deze manier kan dat echter niet.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Stelt u zich een voor dat wij deze werkwijze bij de begroting zouden hanteren. Hoeveel honderden beslispunten moeten er dan niet komen om mensen voor of tegen te kunnen laten stemmen?

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voorzitter! Hier protesteer ik tegen. Het gaat om het dictum in het besluit. Er zitten geen honderden opmerkingen in het dictum van het besluit van de begroting. Hier

gaat het om acht punten.

De heer *Heijmans* (SP): Het gaat om het principe dat verschillende partijen over elk punt afzonderlijk willen kunnen besluiten. Diezelfde systematiek zou je dan ook toepassen bij de begroting. Het is heel normaal dat je een afweging maakt of je voor of tegenstemt en dat kun je in een stemverklaring heel goed duidelijk maken.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voorzitter! Wij wilden een handreiking doen aan de coalitie en niet tegen de hele Kaderbrief stemmen. Wij zullen het nu via stemverklaringen doen, maar wij hadden graag voor bepaalde onderdelen willen stemmen.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Mij ontgaat toch de logica van dit verhaal. Als je tegen een of twee punten bent, ben je dus tegen het geheel? Je kunt toch ook een afweging maken en zeggen: dit heb ik niet binnengehaald en dat wel? Het ontgaat mij waarom je dan meteen helemaal tegen moet zijn. Misschien zou u daarover een stemverklaring kunnen afleggen?

De *voorzitter*: Als ik zie hoe de hazen lopen, denk ik dat het voorstel van mevrouw Wijnands niet op een meerderheid in deze zaal kan rekenen. Dat wordt niet tegengesproken.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Ik heb nog een punt van orde. Gisteren is er een ordevoorstel gedaan om bij de Kaderbrief ook de moties vreemd aan de orde van de dag te behandelen. Moeten die nu worden ingediend of op een later tijdstip? Wanneer worden die behandeld?

De *voorzitter*: De moties vreemd aan de orde van de dag zijn al ingediend. Die worden gekopieerd.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Wij hebben gisteren afgesproken dat moties vreemd aan de orde van de dag in deze vergadering niet bestaan omdat alles bij de Kaderbrief behandeld kan worden. Het lijkt mij dat die in eerste termijn van de bespreking van de Kaderbrief worden ingediend en onderdeel uitmaken van de beraad-

slaging.

De *voorzitter*: Het lijkt mij duidelijk. Er liggen al moties hier op tafel, maar voor zover zij niet zijn ingediend, kunt u die in eerste of tweede termijn indienen.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Ik begin met een compliment aan het college over de Kaderbrief. Het is een helder en bondig stuk en dat is geheel in de lijn van ons bestuursakkoord om compacte stukken op te stellen. Een heel goed begin dus!

In deze Kaderbrief ligt het accent op de uitvoeringsagenda van GS. GS hebben daarin de speerpunten geformuleerd waarmee zij aan de slag gaan om uitvoering te geven aan het bestuursakkoord en aan de Agenda van Brabant. De VVD-fractie kan zich vinden in deze uitvoeringsagenda die feitelijk het startpunt is van het college en waarbij de focus gericht is op de uitvoering van het coalitieakkoord, op onze kerntaken, op een effectieve samenwerking met de vier O's, op het versterken van de economie en de innovatiekracht en het verder werken aan de kwaliteiten van onze infrastructuur, waarmee ik bedoel: mobiliteit, cultuur, sport en ecologie, en dat alles vanuit een ondernemende, slagvaardige en efficiënte organisatie.

Wij zien deze uitvoeringsagenda vooralsnog als een proeve die nadere uitwerking behoeft. Voor ons als Staten is het belangrijk te weten wanneer en op welke moment wij de beleidsnotities of kaderstellende notities mogen verwachten. Als wij goede integrale afwegingen willen maken, moeten wij aan de hand van deze nadere uitwerking ook een Statenagenda kunnen vaststellen. Mijn vraag aan GS is dan ook om uitsluitsel te geven wanneer wij die concrete uitwerking kunnen verwachten.

In de Kaderbrief wordt gevraagd om in te stemmen met de uitgangspunten voor de nieuwe meerjarenbegroting 2012-2015, die – en zo hebben wij dat ook geformuleerd in het bestuursakkoord – sluitend moet zijn en ook sluitend is. Wij kunnen met die uitgangspunten instemmen maar hebben wel een paar vragen en opmerkingen.

In de uitgangspunten wordt gesproken over de

eerste tranche van de investeringsagenda, te weten €279 mln. euro. In de vorige Staten hebben wij hierover al zeer uitvoerig gesproken. Wanneer wordt er nu daadwerkelijk uitvoering gegeven aan die eerste tranche? Met andere woorden: wanneer zien wij de concrete plannen en wordt dat geld uitgegeven? Het komt wel iedere keer terug in de stukken maar er moet nu iets mee gebeuren. Ik hoor straks graag het antwoord van het college.

Verder zijn wij blij dat de verbouwing van het provinciehuis uit de Kaderbrief is gehaald en zal worden gepresenteerd in samenhang met de organisatieontwikkeling. Dat is logisch en wij zijn blij dat het college dit inziet.

Niet duidelijk is wat wordt bedoeld met beslispunt 7: de aanpassing van het instellingsbesluit voor de reserve bedrijventerreinen. Die vraag is ook gesteld in de commissie EZB, maar wordt niet beantwoord in de MvA (Memorie van Antwoord). Ik wil daarover graag nadere uitleg van het college.

Uit de Memorie van Antwoord begrijpen wij dat wij met het aangaan van een borgstellings-overeenkomst – beslispunt 8 – geen financiële risico's lopen, zodat wij het college het groene licht kunnen geven om de middelen die zijn ondergebracht in de general escrow te herbeleggen. Per slot van rekening, collega's, kunnen wij met al die bezuinigingen elk dubbelte en in dit geval een miljoentje best gebruiken.

Het moge duidelijk zijn dat mijn fractie instemt met de instelling van het Reserve spaar- en financieringsfonds wegeninfrastructuur en ook met het voorstel om dat fonds te voeden met jaarlijks €50 mln.. De looptijd van dat fonds is nogal lang: tot 2022. Moet ik daaruit afleiden dat de realisatie ook een zeer groot aantal jaren gaat vergen?

De financiële impact van het bestuursakkoord is al uitvoerig aan de orde geweest bij de bespreking van het bestuursakkoord. Ik zal daarop nu niet verder ingaan.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! Het spaar- en financieringsfonds infrastructuur loopt niet tot 2022 maar tot 2027. Mijn fractie vindt dat wij als Staten daarmee ontzettend ver over ons graf heen regeren als wij nu besluiten om voor zo'n

lange termijn zulke grote bedragen vast te leggen. Hoe denkt de VVD daarover?

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! De vraag van de Smeulders is terecht. Ik ben ook geen voorstander van het over je graf heen regeren. Ik heb dat hier al eerder kenbaar gemaakt. In sommige gevallen moet je dat echter wel doen omdat het om zulke grootschalige projecten gaat en wij daarvoor niet kunnen sparen in één Statenperiode. De heer Smeulders weet net zo goed als ik dat het bij het verbreden van een weg of bij het treffen van voorzieningen om miljoenen gaat. Die hebben wij niet op de plank liggen. Daarvoor moeten wij sparen. Vanuit dat gezichtspunt hebben spaarfondsen nu eenmaal een langere periode dan de vier jaar van een Statenperiode. Ik vond de periode die hier genoemd wordt wel heel lang en daarom vroeg ik of dit betekent dat wij ook met onze realisatie in de problemen komen.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! Ik ben blij dat mevrouw Geeraedts aangeeft dat ook zij de periode vrij lang vindt. Ik zal straks een amendement indienen om die looptijd flink te verkorten. Ik ga ervan uit dat de VVD daar serieus naar wil kijken.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Nee, ik constateer dat het lang duurt en koppel daar een vraag aan. Dat is een andere uitleg dan die de heer Smeulders eraan geeft, met alle respect.

Voorzitter. Ik heb een opmerking over de BOM (Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij) en het voorstel om eenmalig €900.000 beschikbaar te stellen ter verlenging van de slagkrachtmiddelen die in 2011 aflopen.

Mijn fractie is ervoor om dat geld nog een keer ter beschikking te stellen, omdat de BOM al wordt getrakteerd op een volledige afbouw in vier jaar van de jaarlijkse bijdrage van het Rijk. Dat betekent een bedrag van €1,2 mln. Als wij de bijdrage van €900.000, die wij overigens in 2010 en 2011 ook hebben toegekend, met ingang van 2012 stopzetten, betekent dit een bezuinigings-taakstelling van ruim 30% voor de BOM. Wij

vinden dat onaanvaardbaar voor een instrument dat met name gericht is op het MKB. Dat bedrijfssegment heeft nu juist de komende jaren veel ondersteuning nodig. Ik wijs even op de inbreng en inzet van de BOM bij MSD. Die inzet is wel heel duidelijk bewezen. Een verlies van €900.000 aan middelen betekent gewoon dat zeven tot acht personen minder kunnen worden ingezet. Wij moeten vooral niet uit het oog verliezen dat 90% van de Brabantse economie uit MKB-bedrijven bestaat. Wij ondersteunen dan ook het voorstel van GS om de BOM voor 2012 €0,9 mln. toe te kennen.

Voorzitter. Ik begon met een compliment en ik eindig met een compliment voor de voortgang-rapportage van het Ontwikkelingsbedrijf. Het rapport geeft een heel goed inzicht in de bestedingen, de winst-, verlies- en risicovoor-zieningen van het Ontwikkelbedrijf. Daarmee wordt weer eens aangetoond dat het onderzoek van de Zuidelijke Rekenkamer in 2009 naar het grondbeleid van de provincie niet voor niets geweest is; het werpt zijn vruchten al af.

De *voorzitter*: U past een compliment voor het keurig binnen de spreektijd blijven. Daarmee is een toon gezet.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voorzitter! Wij hebben het niet afgesproken, maar ook ik wil beginnen met het college een compliment te maken namens de hele CDA-fractie. Wij vinden dat het college in de Kaderbrief de ambities van Brabant inspirerend en compact heeft verwoord; helemaal in lijn met de Agenda van Brabant en met het bestuursakkoord Tien voor Brabant.

Wij zijn zeer tevreden over de eerste uitwerking met speerpunten en met een globale planning van de uitvoeringsagenda, vooral omdat die het bestuursakkoord en de begroting koppelt. Het is de bedoeling dat die uitvoeringsagenda ook past binnen het bestaande financiële stramien. Ik kan trouwens beter spreken over een korset dan over een stramien, want de veters worden strak aangetrokken. Tegenvallers of aanvullend beleid zullen op basis van oud voor nieuw moeten worden opgevangen. Wij zijn daar een groot

voorzitter van. Dat betekent bij nieuwe wensen óf zelfdiscipline óf voorstellen om oud beleid te beëindigen. Dit werd overigens niet met enthousiasme begroet in de commissie voor Economie en Bestuur en belooft dus nog wat!

De Kaderbrief geeft de financiële uitgangspunten voor de begroting 2012 en bevat nog een aantal beslisvoorstellen voor het lopende begrotingsjaar. In Brabant willen wij als sterk merk en gericht op onze kerntaken op volle kracht samenwerken in drie of vier O-verband. Wij willen ook verbinden – ook over grenzen heen – om met elkaar de slimste te blijven of te worden. Dat geldt niet alleen op economisch terrein, maar ook op ecologisch en op sociaal-cultureel terrein.

Het college heeft een aantal prima hoofdpogaven neergezet, maar zoals ook reeds gezegd in de commissie missen wij de punten balans op de arbeidsmarkt en toerisme en recreatie. Het is jammer dat wij die niet terugvinden in de Memorie van Antwoord.

De Brabantse steden en het stedelijk netwerk krijgen veel aandacht. Wij vinden dat een juiste keuze, maar het verknopen met het ommeland is ons te veel vanuit de stad gedacht. De leefbaarheid van de kleine kernen is ook belangrijk. Dat geldt ook voor goed natuurbeheer, ook particulier en agrarisch. In dat verband willen wij het college een vraag stellen. Recent hebben economen hun visie op agrarisch natuurbeheer gepubliceerd: te duur en niet efficiënt. Ook onze gedeputeerde voor ecologie zette bij de presentatie van de Kaderbrief vraagtekens bij de doelmatigheid daarvan. Daarom horen wij graag hoe het college aankijkt tegen agrarisch natuurbeheer.

Voorzitter. Het college noemt de uitvoerings-agenda gelukkig een dynamische agenda op basis waarvan ook de ambtelijke organisatie aan de slag gaat: integraal, van buiten naar binnen en in samenwerking. Ik zeg maar vast dat wij niet hechten aan duimdikke dossiers en ook niet aan detaillistische regels. Wij zijn geschrokken van de voorbeelden waarmee de BZW (Brabants-Zeeuwse Werkgeversvereniging) ons nog niet zo lang geleden confronteerde.

Naast de bekende gegevens uit het bestuurs-akkoord wordt gemeld dat de eerste bestuurs-

rapportage het college niet verontrust. Met betrekking tot de bijstellingen 2011 stemmen wij in met het aangepaste ontwerpbesluit waarin het krediet provinciehuis beperkt blijft tot €3 mln. voor groot onderhoud van de gevelplaten.

In de commissie heeft de gedeputeerde geantwoord dat de slagkrachtmiddelen voor de BOM die in 2011 zouden aflopen, voor 2012 nog eenmalig ter beschikking worden gesteld. Het gaat om €0,9 mln. Ik heb het mijn fractie niet goed kunnen uitleggen. Daarom vraag ik het college om dit nog eenmaal goed uit te leggen. Mijn fractie stelt namelijk dat op zo veel fronten de tering naar de nering moet worden gezet, bovendien laat de jaarrekening van de BOM een heel interessante reserve zien.

In de Memorie van Antwoord komt het college terug op een aantal vragen. Ik wil nog twee aspecten onder de aandacht brengen. Dat betreft in de eerste plaats de risicoafdekking van de stimulering woningbouw. Voor de Brabantse verkoopgarantieregeling is ruim €23 mln. Gereserveerd. Wij willen graag horen wanneer deze regeling wordt afgerond en welke tactiek het college gaat toepassen om eventueel verworven woningen zo spoedig mogelijk weer tegen een faire prijs aan de man te brengen.

Bij de behandeling destijds van de motie van de PvdA over toezicht handhaving o.a. op de luchtwassers heeft die fractie ook gevraagd om een evaluatie van het handhavingsbeleid. Wij hebben ons destijds niet bij de motie aangesloten maar wel bij het verzoek om een evaluatie. Wij willen die evaluatie graag ontvangen: geen dikke nota maar een beknopt inzicht in de effecten en de opbrengsten van extra handhavingsbeleid.

Voorzitter. Het CDA heeft het initiatief genomen tot twee moties. De ene betreft de reconstructieplannen van de N617 en het voornemen van het college om daar geen fietstunnel te maken. Wij willen die fietstunnel bij Moerschot wel graag gerealiseerd zien. Die moties wordt ondersteund door alle op dit moment aanwezige partijen in de Staten.

De andere motie gaat over het MIRT naar aanleiding van een brief van de minister van Infrastructuur en Milieu aan de Tweede Kamer

over de A27.

De voorzitter: Door de leden Van Vugt, mw. Zwijnenburg en Heijmans wordt de volgende motie ingediend:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in openbare vergadering bijeen op 1 juli 2011, kennis genomen hebben van de MIRT-brief van de minister van Infrastructuur en Milieu aan de Tweede Kamer, constaterende dat:

- *de minister van Infrastructuur en Milieu heeft aan-gegeven onvoldoende middelen binnen het MIRT beschikbaar te hebben voor de aanpak van de A27;*
- *de minister kiest voor de goedkopere B-variant, in plaats van de door de regio gewenste C+ variant, en deze wil laten uitwerken in de twee fase MER;*
- *de minister voorstelt deze goedkopere B-variant dramatisch te versoberen;*
- *de minister bovendien de aanpak van de A58 financieel wil koppelen aan de aanpak van de A27;*
- *de aanpak van het knelpunt Scheiwijk - Werkendam prioriteit heeft;*
- *de door de vorige ministers genoemde uitvoeringsdatum (2013) voor dit knelpunt niet haalbaar blijkt;*
- *niet zeker is het knelpunt Hooipolder hierop volgend wordt aangepakt;*

overwegende dat:

- *de A27 een essentiële verkeersas is van Amsterdam/ Utrecht naar België;*
- *deze verkeersas een evident en urgent bereikbaarheidsknelpunt is;*
- *goede bereikbaarheid van de steden, de economische centra en de bedrijventerreinen één van de belangrijke voorwaarden is voor stabiele economische groei in Brabant;*
- *in het bestuursakkoord "Tien voor Brabant" het belang van het oplossen van het fileknelpunt A27 wordt onderstreept;*

spreken uit dat:

- *de aanpak van de A27, de knelpunten Scheiwijk-Werkendam en Hooipolder in het bijzonder, geen langer uitstel duldt;*
- *de problematiek van de A27 en die van de A58 elk op hun eigen importantie worden beoordeeld en dat financiële verknoping van beide wegen volstrekt ongewenst is;*

dragen het college op:

- *deze motie ter kennis te brengen van de minister en de Tweede Kamer, en gaan over tot de orde van de dag."*

De *voorzitter*: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgt nr. M6.

Door de leden mw. Aarts-Engbers, mw. Geeraedts, P. Smeulders, Heijmans, S. Smeulders, mw. Lestrade-Brouwer, mw. Frijters-Klijnen en Van der Wel wordt de volgende motie ingediend:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant in vergadering bijeen op 1 juli 2011,

overwegende dat:

- *het college voornemens is de fietstunnel bij Moerschot op het grondgebied van de gemeente Sint-Michielsgestel uit de reconstructieplannen N617 niet te realiseren;*
- *veel schoolgaande kinderen gebruik maken van de fietsoversteek bij Moerschot;*
- *met name basisschoolleerlingen niet meer met de fiets naar school zullen gaan;*
- *daarnaast de oversteek veel gebruikt wordt door recreanten;*
- *de nieuwe wandelroute en diverse fietsroutes zonder de fietsoversteek niet te gebruiken zijn;*
- *een en ander haaks staat op het fietsbeleid "Fiets in de versnelling" van de Provincie;*

spreken uit dat:

- *dientengevolge in de reconstructiewerkzaamheden van de N617 meegenomen moet worden dat er een veilige oversteek voor fietsers en voetgangers wordt gerealiseerd bij Moerschot;*

dragen het college op:

- *de realisatie van een fietstunnel bij Moerschot opnieuw op te nemen in de reconstructieplannen N617 en dit te realiseren vanuit de versobering van de reconstructieplannen van de N617,*

en gaan over tot de orde van de dag."

De *voorzitter*: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgt nr. M7.

Het woord is aan mevrouw Frijters van de fractie van de PVV. Ik wijs erop dat het haar maidenspeech is, althans in dit huis want in de Eerste Kamer volgt die nog. Zij mag dus niet geïnterrupteerd worden.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voorzitter! Heldere taal, keuzes maken, vernieuwing, visie, financiële onderbouwing, daadkracht en transparantie, de PVV ziet dit alles niet terug in de voorliggende Kaderbrief; dit in tegenstelling tot de mij voorafgaande sprekers.

In de Nederlandse politiek heeft men vaak de neiging zich vaag of wollig uit te drukken. Dat dient dan om ware bedoelingen te verbergen of om kritische vragen te omzeilen. Welnu, voorzitter, deze Kaderbrief staat werkelijk bol van ambtelijke vage en wollige taal. Wat denkt u van: "Elke fase van de beleidscyclus vraagt dus om een eigen aanpak en uitwerking, alsmede om een eigen inbreng van uw Staten gekoppeld aan nader te bepalen momenten van besluitvorming?" Ofwel: wij weten nog niet wat, wanneer en hoe wij het gaan doen. Deze Kaderbrief geeft dus geen duidelijkheid aan de Brabantse burger.

Onze fractievoorzitter heeft in zijn commentaar op het bestuursakkoord onlangs opgemerkt dat het lijkt op een draaibare kapstok waaraan je alles kunt ophangen. Met deze Kaderbrief zijn er zelfs nog lege kleevers aan bevestigd. Wat is er hier in het provinciehuis eigenlijk gebeurd de laatste tientallen jaren? Stond er een straf op om te vragen aan de Brabander wat hij wil? Het lijkt wel of de tijd hier binnen heeft stilgestaan. Dat heeft helemaal niets te maken met het mooie provinciehuis dat wat ons betreft nog steeds van deze tijd is en alleen wat noodzakelijk onderhoud nodig heeft.

Maar, voorzitter, ik heb nieuws. De wereld buiten die provinciehuis is aan veranderingen onderhevig. Er is een financieel-economische crisis aan de gang, wij hebben te maken met grote bezuinigingen en taken worden herschikt. De coalitie is hier echter blind voor. Even vrolijk wordt gekopieerd en geplakt uit de bestaande agenda, zonder duidelijke keuzes te maken. Bovendien ontbreken veelal de bronbudgetten. Posten zijn dikwijls pm ofwel het is nog niet bekend of hier budget voor is of zelfs budget voor nodig is. Waar wil het college eigenlijk naartoe? Moeten de Brabanders nu echt vier jaar lang in het ongewisse blijven omdat er geen heldere keuzes gemaakt zijn en alles nog mogelijk is?

De uitvoeringsagenda is een nietszeggend compromis. Normaliter zouden wij van de VVD liberale daadkracht mogen verwachten. De anders zo hard toeterende SP is nu al in het zachte bestuurspluche in slaap gesukkeld. Het CDA is er nooit uit wakker geworden.

Diezelfde uitvoeringsagenda roept veel meer vragen op dan dat er beantwoord worden. Duidelijk is dat deze coalitie vooral lijkt in te zetten op grote steden, stedelijke netwerken en hoogdravende subsidieslurpende eliteprojecten zoals BrabantStad Culture Hoofdstad. Wij vragen ons af wat de Brabander aan dat soort megalomane projecten heeft. Het is wat ons betreft echt weggegooid geld. De PVV heeft niets tegen kunst en cultuur, de PVV heeft wel iets tegen subsidie voor kunst en cultuur die zichzelf niet of slechts minimaal kan bedruipen.

De Brabanders willen vooral prettig wonen, zonder onnodig oponthoud naar hun werk kunnen gaan, in hun vrije tijd kunnen genieten van de mooie natuur en voldoende recreatiemogelijkheden tot hun beschikking hebben. De PVV is dan ook groot voorstander van het project IDOP's (Integrale Dorpsontwikkelingsplannen). De leefbaarheid van de kleine dorpskernen wordt er sterk door verbeterd. De subsidieregeling is inmiddels gestopt, maar wij zouden die graag voortgezet zien en daarin zijn wij niet de enigen.

De Brabanders zitten niet te wachten op ambitieuze sportplannen waarin vooral een hoofdrol lijkt te zijn weggelegd voor de olympische droom. Het is nu Sportplan Brabant 2016 gedoopt. Drie van de vier sporen van dit plan gaan over topsport. De PVV is absoluut voorstander van breedtesport en van gehandicaptensport. Wij willen net als de Brabanders ook het schoolzwemmen terug en een veldje om tegen een bal aan te trappen. De PVV beseft dat het geen provinciale taak is, maar een taak van de gemeenten. Die zouden daartoe met hulp van de provincie het initiatief moeten nemen.

Wij geloven ook niet meer in klimaatsprookjes. Zuinig omgaan met energie is prima en zinvolle projecten met een realistische financiële onderbouwing zullen wij zeker steunen. Zwaar gesubsidieerde windmolenparken zijn daarom wat de

PVV betreft uit den boze.

De PVV is ook allergisch voor verregaande, eenzijdige klimaatpropaganda door de milieulobby. De subsidie hiervoor mag wat ons betreft direct gestopt worden. Wij vinden dit weggegooid belastinggeld.

Hoogdravende innovatie? Betrek vooral alle onderwijslagen erbij en niet alleen het hoger onderwijs zoals nu het geval lijkt te zijn.

Voorzitter. Ik zei het al eerder: de wereld is veranderd; de bomen groeien niet meer tot in de hemel. Neem dus alle subsidies zowel voor kunst, cultuur, economie als voor alle andere beleidsvelden eens onder de loep en kijk of daarin overlappingen zitten. Onderzoek of het nog steeds en in voldoende mate bijdraagt aan de Agenda van Brabant, wie wat krijgt en of het geld wel goed wordt besteed. Is het echt nodig om winstgevende bedrijven te subsidiëren, of milieu- en natuurclubjes die ondersteund met een provinciale zak geld dwars voor die provincie gaan liggen als hun een beslissing niet zint? Kom op zeg!

Dit brengt mij tot het indienen van twee moties overeenkomstig hetgeen wij reeds in de commissie AVS (Algemene Voorbereiding Staten) van 1 april en de commissie Ecologie en Handhaving van 17 juni hebben aangekondigd. Het gaat om een heroverweging van eerder aangenomen moties. Iedereen heeft de moties al gekregen, dus ik hoef die niet voor te lezen. Het gaat erom dat daarop bezuinigd kan worden. Elke euro is meegenomen, lijkt mij.

Ik wil ook nog even de beoogde reductie van 1400 naar 1000 arbeidsplaatsen aansnijden. Dat is een uitstekend streven waar wij als PVV helemaal achter kunnen staan. Laat de provincie excelleren in haar kerntaken. De reductie mag echter niet leiden tot volledige uitbesteding van de vervallen functies. Wij doen namens de Brabantse belastingbetaler dan ook een dringend beroep op uw college om ervoor te zorgen dat eventuele uitbesteding netto een kostenverlaging met zich brengt. Ik spreek dan in termen van loonkosten of huisvesting. Productie en kwaliteit dienen daarbij verhoogd te worden.

Voorzitter, u hoort het: een waslijst van zaken die aandacht vergen en dan ben ik nog niet eens

volledig. Het is de taak van ons als Provinciale Staten om daaraan richting te geven. Ik moet toegeven dat de PVV aangenaam verrast was dat de besluitvorming over de verbouwing van het provinciehuis in tijd vooruitgeschoven zal worden. Liever zouden wij zien dat het idiote plan van flexwerkplekken helemaal geschrapt werd. Wij hebben er alle vertrouwen in dat dit slechts een kwestie van tijd is. In het verkiezingsprogramma van de SP immers lezen wij dat de SP fel tegenstander is van deze veel te dure verbouwing. Wij zijn dan ook zeer verheugd op dit punt in deze partij een medestander te hebben gevonden. Ik ga afronden. Het bestuursakkoord was al tien keer niks. Deze Kaderbrief voegt daar volgens de PVV ook verder niets aan toe: geen heldere taal, geen gemaakte keuzes, geen vernieuwing, geen visie, geen financiële onderbouwing, geen daadkracht en geen transparantie; wat ons betreft een gemiste kans.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Ik wil mijn fractiegenote even aanvullen. Omdat de moties vreemd aan de orde van de dag niet als zodanig behandeld worden maar bij deze Kaderbrief kondig ik nog een motie aan die hierbij meegenomen moet worden. Het gaat om een motie over het raadgevend referendum over het Brabants volkslied. Wij dienen deze motie in naar aanleiding van de uitlatingen van de heer Van Heugten afgelopen week. Deze discussie is opnieuw aangewakkerd. Misschien moeten wij nu eindelijk de knoop eens doorhakken. Wij zien dit als opkomstbevorderende maatregel bij de volgende verkiezingen van Provinciale Staten. Die opkomst is immers al jarenlang zorgwekkend laag. Als wij deze twee dingen combineren, kunnen wij twee vliegen in één klap slaan. Er komt duidelijkheid over de vraag of er wel of niet een volkslied moet komen zonder dat er vanuit GS opnieuw allerlei nieuwe initiatieven worden ontplooid en wij kunnen er eindelijk eens voor zorgen dat er meer mensen naar de stembus gaan. Daarom bied ik u hierbij de motie aan.

De heer *Kap* (PVV): Voorzitter! Ik wil nog even aandacht vragen voor twee andere moties.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! Mag ik zeggen dat ik deze gang van zaken erg opmerkelijk vind? Er is een woordvoerder die een verhaal houdt en daarna dienen andere fractieleden hun eigen moties in.

De *voorzitter*: Elke fractie gaat over de inrichting van de eigen werkzaamheden, mijnheer Smeulders.

De heer *Kap* (PVV): Dat lijkt mij inderdaad ook, voorzitter.

De ene motie gaat over toerisme en recreatie en over het tot op heden ontbreken van een visie. De andere motie is van mevrouw Kardol. Die heeft betrekking op de Brabantse Verkoopgarantie.

De *voorzitter*: Door het lid Kap worden de volgende moties ingediend:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op vrijdag 1 juli 2011,

Overwegende dat:

- *door de regeling Brabantse Verkoop Garantie (BVG) de provincie in totaal 965 ontvangelijke aanvragen heeft ontvangen;*
- *de provincie vanaf 1 januari 2012 eigenaar wordt van een groot aantal woningen;*
- *135 koopwoningen per stuk een taxatiewaarde hebben van ten hoogste €185.000, de door de provincie gestelde maximumprijs voor een goedkope koopwoning;*

spreken uit dat:

- *het niet de primaire taak van de provincie is om woningen in eigendom te hebben en deze te exploiteren;*
- *het financiële risico, vanwege de onzekerheid in de opbrengsten van het in eigendom hebben van deze woningen, binnen de perken gehouden dient te worden;*
- *het aanbod op de startersmarkt op peil gehouden dient te worden;*
- *de mogelijkheid zich aandient om als provincie op sociaal gebied een concrete bijdrage te leveren door de startersmarkt een impuls te geven;*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- *zich nadrukkelijk in te spannen om de goedkope koopwoningen (maximumprijs €185.000) zonder winstoogmerk te verkopen als starterswoningen aan Brabantse starters op de woningmarkt, dan wel zo*

*spoedig mogelijk te verkopen aan particulieren op de Brabantse woningmarkt,
en gaan over tot de orde van de dag."*

*"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering
bijeen op 1 juli 2011,
constaterende dat:*

- *de provincie geen beleidsvisie heeft op het gebied van toerisme en recreatie;*
- *in het bestuursakkoord de wens van een dergelijke visie ook niet staat aangegeven;*
- *het een kerntaak van de provincie is om de regionale economie te stimuleren;*
- *toerisme en recreatie de afgelopen vier jaar onterecht te weinig aandacht hebben gekregen;*

overwegende dat:

- *toerisme en recreatie in Brabant een belangrijke groeiende economische sector is;*
- *toerisme van groot belang is voor de werkgelegenheid en de werkgelegenheid van lager opgeleiden in het bijzonder;*
- *toerisme, indien niet goed gereguleerd, een ongewenste druk op landschap en natuur kan leggen;*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

*een toeristisch-recreatieve beleidsvisie op te stellen,
en gaan over tot de orde van de dag."*

De voorzitter: Deze moties maken onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgen nr. M8 en M9.

Door het lid Van Hattem worden de volgende moties ingediend:

*"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering
bijeen op 1 juli 2011,
constaterende dat:*

- *motie M12 inzake leefgebiedenbenadering om jaarlijks een structurele bijdrage van €3 mln. te garanderen voor biodiversiteit op 12 november 2010 is aangenomen;*
- *het op dat moment bij PS in hun toenmalige samenstelling middels de begroting 2011 al bekend was dat onze provincie jaarlijks een forse bezuiniging op het Provinciefonds te verwachten staat;*
- *PS er desondanks toch voor hebben gekozen om structureel extra geld uit te geven;*
- *van de te garanderen €3 mln. een bedrag van €2 mln. is gereserveerd op basis van een afspraak in het kader van het Provinciaal waterplan;*

overwegende dat:

- *door de korting op het Provinciefonds structurele bezuinigingen noodzakelijk zijn;*
- *vanwege dit voortschrijdend (financieel) inzicht deze structurele bijdrage heroverwogen zou moeten worden;*
- *de structurele bijdrage beperkt kan worden tot de €2 mln. die nodig is om de afspraken in het kader van het Provinciaal Waterplan na te komen;*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- *de uit motie M12 voortvloeiende structurele bijdrage aan biodiversiteit te beperken tot €2 mln.,
en gaan over tot de orde van de dag."*

*"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering
bijeen op 1 juli 2011,
constaterende dat:*

- *motie M17 inzake de jongeboerenregeling op 12 november 2010 is aangenomen;*
- *het op dat moment bij PS in hun toenmalige samenstelling middels de begroting 2011 al bekend was dat onze provincie jaarlijks een forse bezuiniging op het Provinciefonds te verwachten staat;*
- *PS er desondanks toch voor hebben gekozen om extra geld te reserveren voor deze top-up regeling;*
- *andere agrarische ondernemers, zoals de door de EHEC gedupeerde komkommertelers, momenteel veelal in zwaarder financieel weer zitten dan jonge boeren;*
- *de Tweede Kamer inmiddels de motie Dijkgraaf/Koopmans (32 500-XIII, nr. 123) heeft aangenomen, waarin geregeld wordt dat de investeringsregeling jonge boeren tot 2015 gehandhaafd wordt;*
- *hierbij aanvullend is besloten dat alle goedgekeurde aanvragen gehonoreerd dienen te worden;*

overwegende dat:

- *door deze landelijke regeling een provinciale top-up regeling overbodig is;*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

*de jongeboerenregeling (motie M17, 12 november 2010)
vanwege overbodigheid niet uit te voeren,
en gaan over tot de orde van de dag."*

*"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering
bijeen op vrijdag 1 juli 2011,
constaterende dat:*

- *gedeputeerde Van Heugten afgelopen week heeft gesteld dat het nummer 'Brabant' van Guus Meeuwis alsnog erkend zou moeten worden als het officiële Brabantse volkslied;*

- uit een peiling van Omroep Brabant blijkt dat een meerderheid van de respondenten (62%) wil dat dit nummer alsnog het volkslied van Noord-Brabant wordt;
- deze discussie toch weer om de paar jaar de kop op zal blijven steken;
- de opkomst bij de Provinciale Statenverkiezingen steevast erg laag is;
- de provincie in verkiezingstijd inzet op publiciteit rond de verkiezingen en op opkomstbevorderende maatregelen;
- door het organiseren van een raadgevend referendum de Brabantse burgers zelf de gelegenheid krijgen om hun gevoelens uit te spreken over een Brabants volkslied;

overwegende dat:

- door gelijktijdig met de volgende Provinciale Statenverkiezingen in 2015 een raadgevend referendum te organiseren twee vliegen in één klap geslagen kunnen worden, namelijk: meer publiciteit en mogelijk een hogere opkomst bij de Statenverkiezingen én een democratisch draagvlak voor het al dan niet erkennen van het volkslied;
- de periode tot 2015 een ruim voldoende voorbereidingsperiode is voor het organiseren van een dergelijk raadgevend referendum;

besluiten:

- Gedeputeerde Staten op te dragen de mogelijkheden uit te werken voor een gelijktijdig met de volgende Statenverkiezingen te houden raadgevend referendum over het Brabants volkslied,

en gaan over tot de orde van de dag."

De voorzitter: Deze moties maken onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgen de nrs. M11, M12 en M13.

Het woord is nu aan de heer Heijmans van de fractie van de SP.

De heer Heijmans (SP): Voorzitter! Volgens mij bent u vergeten te zeggen dat het mijn maiden-speech is, daarom zeg ik het zelf maar.

Als SP hebben wij ons nogal eens druk gemaakt over de wollige, hoogdravende, ronkende teksten die in dit huis gebruikt werden en vooral leken uit te stralen dat wij op alle gebieden de mooiste, de beste, de snelste, de grootste, de slimste en de meest hardwerkende, etc. van de provincie willen zijn. Ik ben blij dat wij nu een stuk gewoner en verstandiger aan het doen zijn. Dat is begonnen met een realistisch bestuursakkoord dat uitgaat van

bescheidenheid bij de rol van ons als provincie. Deze Kaderbrief vind ik een uitstekende voorzetting van die houding en van die instelling. Wij nemen een beperkt aantal punten als hoofdpogave: sterke steden, een vitaal platteland, robuuste natuur, verbetering van de innovatiekracht met speciale aandacht voor o.a. MKB en zorg, daarnaast nemen wij onze typisch provinciale rol om te komen tot een zo effectief mogelijke samenwerking tussen overheid, onderwijs, ondernemer en omgeving. Natuurlijk profileren wij ons niet alleen binnen Nederland, maar dat doen wij ook internationaal. Een beperkt aantal hoofdpogaven die duidelijk voortvloeien uit de Agenda van Brabant, overzichtelijk en uitstekend passend bij de rol van de provincie.

Wij gaan dat allemaal doen zonder zakken met geld die wij in verleden nog wel eens hadden. Hopelijk gaan wij dat ook doen op dezelfde manier waarop wij dit de afgelopen jaren in deze Staten hebben gedaan: kritisch en met stevige debatten maar altijd wel vanuit het belang van onze Brabantse bevolking.

Ik wil het college in ieder geval een compliment geven voor de houding waaruit die bereidheid tot samenwerking en samen optrekken met deze Staten blijkt. Die bereidheid blijkt ook het feit dat er ruim de tijd genomen wordt om in gemeenschappelijke overleg het probleem van de renovatie van het provinciehuis op te lossen. Inderdaad PVV wij staan daar wat kritisch tegenover. Ik vind dit een voorbeeld waaruit blijkt dat wij het samen zullen moeten doen in Brabant.

Voorzitter. Na deze positieve zaken heb ik ook een aantal kritische punten. Wij stoppen nu met het bevroren van de motorrijtuigenbelasting. Dat is uitstekend, daarover zijn wij heel tevreden. Ik ben ook erg tevreden dat wij ondanks de moeilijke financiële positie niet grijpen naar het instrument van een verhoging van die belasting. Er is reeds vaker opgemerkt dat wij in een economische crisis zitten en met name met lastenverzwaring voor de Brabantse burgers moeten wij terughoudend zijn. Wij steunen deze opstelling dan ook volledig.

Wij zijn wat kritisch bij de borgstellingsovereenkomst. Ik begrijp het college wel, 0,25% rente is natuurlijk bedroevend weinig en dan is het erg

aantrekkelijk om te kijken naar mogelijkheden om meer renteopbrengst te krijgen. Nogmaals, wij moeten ons er altijd van bewust zijn dat elke hogere opbrengst altijd gepaard gaat met een iets groter risico, ook al is het beperkt. Wij mogen in Brabant trots zijn op de wijze waarop wij als provincie met onze middelen zijn omgegaan. Wij kennen geen Icesave, wij kennen geen Zuid-Hollandse fenomenen van risicovol beleggen. Ik wil er bij het college stevig op aandringen om ons blazoen ook zo schoon te houden. Natuurlijk mag het college op zoek gaan naar een hoger rendement maar ik verzoek uitdrukkelijk om naar de Staten terug te komen op het moment dat er sprake is van verandering van de beleggingsstrategie. Ik zeg niet dat ik het beter weet, maar wij kunnen niet voorzichtig genoeg zijn.

Het college is nog maar amper met zijn werk begonnen, maar ik sluit mij toch aan bij de vraag van mevrouw Kerkhof wanneer wij iets kunnen verwachten over de toeristisch-recreatieve sector. De PVV heeft hierover een motie ingediend. Op grond van het bestuursakkoord hadden wij nu wel een aanzet daartoe verwacht. De zorg wordt wel genoemd als speciaal aandachtsgebied in deze Kaderbrief, maar hoe zit het met de toeristisch-recreatieve sector?

In bijlage 5b stelt het college dat er geen prioriteit gegeven wordt aan de comfortverbetering voor de fiets. Ik heb dat niet kunnen achterhalen, maar ik wil graag weten om welk bedrag het gaat zodat wij daarvoor straks bij de programmabegroting eventueel ruimte kunnen maken. Wij hebben immers afgesproken dat wij ruim aandacht willen blijven besteden aan het project Fiets in de versnelling.

Het college stelt dat de verbetering van de verkeersveiligheid op de provinciale wegen niet wordt uitgevoerd in verband met reconstructie. Ik kan mij daar alles bij voorstellen, maar kan ik van het college de garantie krijgen dat van uitstel van wegenreconstructie geen afstel komt?

Bij besluit nr. 7 wordt voorgesteld ruim €2 mln. toe te voegen aan de Reserve decentralisatie-uitkering bedrijventerreinen. Mevrouw Geeraedts heeft daarover ook een vraag gesteld. Het is mij niet duidelijk of dat geldt in een reservepotje

verdwijnt of dat het gebruikt wordt voor revitalisering bedrijventerreinen. Wij hebben niet zo veel middelen, wij voelen er daarom niet veel voor om nu potjes en reserves te gaan kweken. Wij willen enige uitleg hierover.

Tot slot wil ik graag een motie indienen over SW-bedrijven (SW = Sociale Werkplaats) in Brabant. Later op deze dag bespreken wij het bestuursakkoord. Er worden dramatische ontwikkelingen voorzien bij de sociale werkvoorziening. Met deze motie vragen wij het college een inventarisatie te maken naar de mogelijkheden om als provincie mensen vanuit de sociale werkvoorziening in Brabant aan werk te helpen. Wij moeten er immers alles aan doen om te voorkomen dat juist de zwaksten op de arbeidsmarkt in een redelijk uitzichtloze uitkeringspositie komen. Wij vragen slechts een inventarisatie. Het is straks aan ons om eventuele keuzes te maken. Ik kan u tot mijn grote vreugde medelen dat deze motie wordt ingediend namens alle aanwezige fracties behalve de PvdA.

De *voorzitter*: Door de leden Heijmans, mw. Geeraedts, mv. Kerkhof-Mos, mw. Lestrade-Brouwer, P. Smeulders en Van der Wel wordt de volgende motie ingediend:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 1 juli 2011, ter bespreking van de Kaderbrief, constaterende dat:

- met de kabinetsplannen op het gebied van de WSW de werkgelegenheid in de SW-bedrijven onder druk komt te staan;
- de regionale SW-bedrijven al op vele manieren werkzaamheden verrichten voor de gemeentes in de provincie;
- de SW-bedrijven zeer geïnteresseerd en in staat zijn om ook werkzaamheden voor de provincie te verrichten;

van mening dat:

- ook bij de Provincie een veelheid aan werkzaamheden ligt die prima door personeel van de SW-bedrijven uitgevoerd kunnen worden;
- het van groot sociaal belang is voor de werknemers in de SW-bedrijven om te werken naar vermogen, in plaats van terug te vallen in een bijstandsuitkering of andere uitkering;

dragen het college op:

- *per omgaande in contact te treden met de SW-bedrijven over de mogelijkheden en randvoorwaarden waaronder werkzaamheden voor de provincie door de SW-bedrijven kunnen worden uitgevoerd;*
- *uiterlijk ten tijde van de programmabegroting 2012 een inventarisatie klaar te hebben van werkzaamheden die kunnen worden ondergebracht bij de SW-bedrijven, en gaan over tot de orde van de dag."*

De *voorzitter*: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit en krijgt nr. M18.

Het woord is thans aan mevrouw Wijnands van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voorzitter! Naar aanleiding van het summiere akkoord Tien voor Brabant, hebben GS zelf voorgesteld aan de Staten om nog voor de zomer te komen met een nadere uitwerking. Vandaar dat wij hier vandaag, ter kennisname, de Kaderbrief bespreken.

Het is te prijzen dat GS voortvarend aan het werk zijn gegaan met een nadere financiële en inhoudelijke invulling van het bestuursakkoord. Helaas biedt de uitvoeringsagenda niet veel meer houvast dan het bestuursakkoord. Weliswaar wordt per begrotingsprogramma aan de verschillende onderdelen wat meer aandacht besteed, maar de concrete invulling en de financiële inzet ontbreken veelal. Dit geeft echter volop ruimte voor de Staten om mee te sturen en inhoud te geven aan de Kaderbrief. De laatste woorden in het bestuursakkoord sterken ons hierbij: "De drie coalitiepartijen en het college van GS zijn dan ook ten volle bereid met PS te overleggen en samen te werken."

Voorzitter. In de commissievergadering kregen de partijen helaas echter nauwelijks tijd voor hun inbreng op de Kaderbrief. In de commissie Economische Zaken en Bestuur kreeg elke partij maximaal drie minuten. Hierdoor volgde er een vraag- en soms antwoordspel met de gedeputeerde en was er geen tijd voor politieke discussie. Daarbij kwam nog eens dat het integraal werken nog niet is doorgedrongen tot het College. Sommige vragen moesten in drie verschillende commissies gesteld worden en werden uiteindelijk via de MvA beantwoord. GS stellen zelf in de Kaderbrief "dat

met de agenda van Brabant en de opgaven die hieruit voortvloeien het in feite is onmogelijk om nog langer sectoraal te werken.". De PvdA wil hier dan ook een dringende oproep doen aan het college om ook te reflecteren op zijn eigen werkwijze.

De PvdA wil graag meewerken aan een goede uitvoeringsagenda voor de komende periode. Zoals al aangegeven bij de bespreking van Tien voor Brabant, zijn wij blij dat de Agenda van Brabant wordt voortgezet. Graag willen wij van de gelegenheid gebruik maken om een aantal punten naar voren te brengen.

Nagenoeg alle partijen hebben in de commissiebehandeling aangegeven het provinciale arbeidsmarktbeleid te zien als een belangrijk meekoppelend belang van het regionaal economische beleid. In de uitvoeringsagenda hebben GS wel tekst gewijd aan dit beleid, maar de uitwerking is niet concreet. Een resultaat als "samenwerking bedrijfsleven en onderwijs" bijvoorbeeld is weinig SMART. Daarnaast hebben GS geen tijdspad aangegeven. De PvdA dient hierbij een motie in samen met D66 en GroenLinks waarin GS wordt gevraagd te komen met een concrete provinciale aanpak.

Het actiepunt duurzame energie wordt wel genoemd maar niet verder uitgewerkt. De PvdA wil hierbij graag een suggestie meegeven voor de uitwerking. Wij dienen een motie in samen met GroenLinks, D66 en de PvdD, waarin we vragen om meer aandacht voor zonne-energie, kleinschalige opwekking en betrokkenheid van de Brabantse burger.

Voorzitter. Het is gisteren bij de behandeling van de Noordoost-corridor ook al even aan de orde geweest in het door ons ingediende amendement. De PvdA wil dat de provincie actief aan de gang gaat met de technieken "slim, coöperatief rijden" zoals die momenteel op de Automotive Campus in Helmond ontwikkeld worden. Door de mogelijkheden van deze technieken – bedacht in ons eigen Brabant! – onderdeel te laten zijn van het beleid, valt er winst te behalen voor de economie en het milieu. De PvdA zal op 1 november a.s. een expertmeeting organiseren, waarvoor vanzelfsprekend ook alle Statenleden van harte worden

uitgenodigd. Wij zullen nu samen met de VVD, D66, GroenLinks, de PVV en de PvdD een motie indienen.

De PvdA wil graag dat de doelstellingen bij de mobiliteitsonderwerpen in de uitvoeringsagenda beter en breder worden geformuleerd. Nu wordt als doelstelling bij wegen en openbaar vervoer enkel de economische positie van Brabant genoemd. Het onderhouden van een wegen- en ov-netwerk is wat ons betreft niet enkel economisch gemotiveerd. Wij zien ook graag het dienstverlenende aspect – het bieden van een goed wegnnet en ov-netwerk aan de Brabantse burger – benoemd als doelstelling.

De BDU voor verkeer en vervoer zal tot 2018 flink krimpen. Dat zal gevolgen hebben voor de het budget voor wegeninfrastructuur en het openbaar vervoer. In het najaar volgt een voorstel van GS voor de besteding van de BDU en de actualisering van de ov-visie. Wij zien dat met belangstelling tegemoet. Voor 2012 wordt er vooralsnog vanuit gegaan dat het budget voor het openbaar vervoer op peil blijft. Vanaf 2013 zal de BDU echter afnemen en zal er door GS mogelijk ook bezuinigd worden op het ov. De PvdA wil ook na 2012 minimaal de huidige middelen voor het ov handhaven. We hebben zelfs de intentie om het Brabantse ov-netwerk verder op te waarderen door meer ondersteuning en financiële armslag voor buurtbussen beschikbaar te stellen.

Ik deel vast mee dat wij over mobiliteit samen met GroenLinks een amendement zullen indienen voor een andere invulling van het spaar- en financieringsfonds wegeninfrastructuur. De woordvoerder van GroenLinks zal het amendement verder toelichten.

De PvdA pleit voor ruimte binnen de provinciale begroting om de bezuinigingen die het Rijk oplegt bij de financiering van de EHS eventueel te compenseren met geld uit andere begrotingsposten. Overigens willen wij graag de discussie over de besteding van de tweede tranche van de Essentgelden op korte termijn opstarten.

Aan het einde van mijn bijdrage dien ik samen met het CDA en VVD nog een motie in. Deze heeft betrekking op motie M6 van juli 2010 over volledige handhaving op luchtwassers. Daarvoor is

alleen dekking gevonden in 2011 en 2012. In de motie verzoeken wij Gedeputeerde Staten om eind 2012 te komen met een evaluatie van de uitkomsten van 100%-handhaving en deze te rapporteren aan de commissie Ecologie en Handhaving.

De *voorzitter*: Door de leden mw. Wijnands, Verhees en mw. Kerkhof-Mos wordt de volgende motie ingediend.

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 1 juli 2011, behandelend de Kaderbrief, overwegende dat:

- in het bestuursakkoord een bedrag gereserveerd is voor de uitvoering van de reeds aangenomen motie M6;*
- het van belang is dat er een goede monitoring is op de juiste werking van luchtwassers;*

constaterende dat:

- motie M6 van juli 2010 inzake volledige handhaving luchtwassers in de vorige periode is aangenomen;*
- er desondanks in de Kaderbrief alleen voor 2011 en 2012 middelen voor uitvoering van de motie zijn vrijgemaakt;*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- eind 2012 met een evaluatie te komen van de resultaten van de 100% handhaving en deze te rapporteren aan de commissie Ecologie en Handhaving,*
- en gaan over tot de orde van de dag."*

De *voorzitter*: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgt nr. M14.

Door de leden mw. Knoet-Michels, P. Smeulders, Van der Wel, mw. Geeraedts, mw. Overboom en mw. Frijters-Klijnen wordt de volgende motie ingediend:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 1 juli 2011,

overwegende dat:

- het bedrijfsleven en de overheid binnen Brainport zich samen hebben uitgesproken over het doorontwikkelen van de technieken "slimmer rijden" en "coöperatief rijden" en deze binnen de regio in te zetten. Uit: Propositie Brainport Eindhoven: versterken van innovatie- en concurrentiekracht (2009) en Brainport 2020 (2011);*
- de technologische proeftuin voor slimme voertuigenmobi-*

- *liteit een van de drie topprojecten van Brainport is;*
- *tussen Helmond en Eindhoven op de A 270 inmiddels al vele succesvolle proeven zijn geweest, waardoor duidelijk is dat coöperatief rijden nu, in deze tijd, al mogelijk is;*
- *slimmer, coöperatief rijden tot minder brandstofverbruik (- 5%) leidt en dus ook tot minder CO₂-uitstoot;*

constateernde dat:

- *de provincie in haar economisch stimuleringsbeleid de ontwikkelingen in regio's versterkt en dus waar mogelijk de ontwikkeling van innovatieve topprojecten stimuleert ter ondersteuning van de innovatie- en concurrentiekracht van Noord Brabant nu en in de toekomst;*
- *de provincie de bereikbaarheid in de regio tot haar taak rekent en daarbij leefbaarheid en milieu in haar afwegingen betreft;*

verzoeken GS:

- *actief kennis te nemen van de stand van zaken van de technieken "slim, coöperatief rijden", zoals deze o.a. ontwikkeld worden op de Automotive campus te Helmond;*
- *nader te onderzoeken welke effecten het "slimme rijden" kan hebben op het mobiliteitsbeleid 2011-2015 en op de toekomstplannen van de provincie;*
- *PS uiterlijk in het eerste kwartaal 2012 te informeren over de bevindingen en de wijze waarop GS de nieuwe ontwikkelingen vertalen naar mobiliteit en economisch beleid voor de periode 2012-2015,*

en gaan over tot de orde van de dag."

De voorzitter: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgt nr. M15.

Door de leden mw. Tetteroo, mw. Lestrade-Brouwer en P. Smeulders wordt de volgende motie voorgesteld:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 1 juli 2011,

gelezen hebbende het bestuursakkoord 2011 - 2015,

overwegende dat:

- *het bestuursakkoord uitspreekt dat "de industrie in Brabant van wezenlijke betekenis is als trekker van de economie. Versterking van deze motor voor werkgelegenheid en welvaart is een van de belangrijkste opdrachten voor het provinciebestuur. Het advies 'Slim verbinden' van de SER-Brabant is daarbij een uitstekende bouwsteen voor het te voeren beleid";*

- *het rapport Arbeidsmarktbeleid van de commissie beleidsevaluatie aanbevelingen doet ten aanzien van de ontwikkelingen van de Brabantse arbeidsmarkt, daarbij is door de Staten gewezen op het meekoppelende belang van de provinciaal arbeidsmarkt voor de kerntaak economie, hetgeen adequate aandacht vraagt in het kader van het proces van uitwerking van de provinciale kerntaak economie. De aanbevelingen van het rapport zijn door de Staten op 4 februari 2011 overgenomen;*
- *Bureau Telos Brabants centrum voor duurzame ontwikkeling in een brief gericht op de formatie van een nieuw college laat weten dat een sterke groei van kennisontwikkeling van belang is voor de economie van Brabant. De duurzaamheidsbalans laat zien dat "er in de volle omvang sprake is van een arbeidsmarkt die op langere termijn onder druk komt te staan door kwalitatieve en kwantitatieve krapte";*
- *het rapport "Brabantse arbeidsmarkt: bottleneck of bron van innovatie en vernieuwing" van de SER-Brabant – in opdracht van de provincie Noord-Brabant opgesteld – spreekt van expliciete rollen voor de provincie vanuit een systeemgerichte aanpak die de economie, het onderwijs en de arbeidsmarkt bevorderen;*

spreken uit dat:

- *gezien bovenstaande het van belang is dat in de komende bestuursperiode de provinciale focus nadrukkelijker komt te liggen op ontwikkelingen in de Brabantse arbeidsmarkt;*

dragen het college van Gedeputeerde Staten op:

- *te komen met een concrete provinciale aanpak waarin de uitkomsten van hierboven genoemde rapporten en adviezen vertaald worden;*
 - *hierover in het najaar te rapporteren aan de commissie Economische Zaken en Bestuur,*
- en gaan over tot de orde van de dag."*

De voorzitter: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgt nr. M16.

Door de leden Leenders, P. Smeulders, Van der Wel en mw. Overboom wordt de volgende motie ingediend:

"De Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 1 juli 2011, gelezen hebbende het bestuursakkoord en de uitvoeringsagenda "Tien voor Brabant 2011-2015"; overwegende dat:

- *we voor een grote uitdaging staan om maatregelen te*

nemen om ook in de toekomst in een groeiende energiebehoefte te kunnen voorzien en bij te dragen aan de internationale klimaatdoelstelling;

- anders omgaan met energie (zuinig gebruik en energiebesparing) en alternatieve manieren van energieopwekking middelen zijn om daaraan bij te dragen;
- we in Brabant beschikken over de kennis en kunde om aan die doelstelling bij te dragen, onder meer door de vestiging van (kennisintensieve) bedrijven op het gebied van alternatieve energieopwekking (waaronder zonne-energie);
- het ontwikkelen van nieuwe technologieën en het praktisch toepasbaar maken van die technologie en de grootschalige productie zeer aan Brabant zijn toevertrouwd;
- Brabant zo kan bijdragen niet alleen aan de klimaatdoelstellingen maar ook aan de betrokkenheid van de burger en versterking van de economische structuur in de provincie;
- de Agenda van Brabant als één van de provinciale opgaven "het anticiperen op de uitdagingen van de klimaatverandering en het daarmee verbonden energievraagstuk" bevat;
- in de uitvoeringsagenda "Tien voor Brabant" de energie-agenda nog niet is uitgewerkt;

spreken uit dat:

- het noodzakelijk is dat we actief werken aan het oplossen van het toekomstige energie- en klimaatprobleem;
- het belangrijk is daarbij de Brabantse burger en het bedrijfsleven te betrekken om te komen tot zuinig gebruik en energiebesparing;
- de industrie die betrekking heeft op alternatieve energieopwekking in Brabant behoort tot de sectoren met groei- en innovatieperspectief;
- de provincie de potentie heeft ook met deze industrie voorop te lopen;

verzoeken het college van GS:

- in de uitwerking van de energieagenda meer aandacht te besteden aan alternatieve energieopwekking door middel van zonne-energie;
- daarbij aandacht te besteden aan de betrokkenheid van de burger door vormen van kleinschalige energieopwekking door de burger in de energieagenda op te nemen;
- daarbij maatregelen die noodzakelijk zijn om dit mogelijk te maken, waaronder teruglevering van energie aan het net, mee te nemen;

- hierover uiterlijk in december 2011 te rapporteren aan de gezamenlijke commissies Economische Zaken en Bestuur (EZB) en Ecologie en Handhaving (EH), en gaan over tot de orde van de dag."

De voorzitter: Deze motie maakt onderwerp uit van de beraadslaging. Zij krijgt nr. M17.

Het woord zal nu worden gevoerd door mevrouw Lestrade van de fractie van D66.

(Een aantal mensen verlaat de publieke tribune).

Mevrouw Lestrade-Brouwer (D66): Voorzitter! Ik wist niet dat ik zo'n afschrikwekkende uitstraling had. Ik ben ook heel leuk hoor! Ik ben te volgen via "Uitzending gemist".

De voorzitter: Zij gaan het verslag nalezen. Gaat uw gang.

Mevrouw Lestrade-Brouwer (D66): Dat zullen zij vast doen. Zij leggen het onder het hoofdkussen.

Voorzitter. Ons wordt een Kadernota gepresenteerd oftewel een streefcijfernota met als argument dat er geen mogelijkheid is een echte voorjaarsnota ofwel een tussentijds overzicht over de financiële toestand van de provincie te maken.

Vervolgens krijgen wij in de bijlagen wel een soort afwijkingenrapportage, waarbij het aantal niet gehaalde doelen de prestaties ruimschoots overschrijdt. Er zit ook een indrukwekkend voortgangsrapport van het ontwikkelbedrijf bij.

D66 begrijpt dat het college ons een kaderbrief wil aanbieden, maar er wordt gewoon een aantal dingen door elkaar geklutst – kaderbrief en voorjaarsnota – en het college belemmert ons daarmee onze kaderstellende en controlerende taak goed uit te voeren, want kaders stellen hoort bij kadernota en controleren, en naar aanleiding daarvan verder bijsturen, hoort bij de voorjaarsnota. Het geheel culmineert vervolgens in een rare commissiestructuur, waarbij Statenleden voor belangrijke dossiers soms maar twee minuten de tijd krijgen, terwijl zij urenlang hebben moeten ploeteren om zich door de stukken heen te worstelen. Bovendien krijgen wij dan ook nog eens bij deze Statenvergadering te horen dat wij vooral

niet te veel en te lang mogen praten. Wanneer mogen wij dan onze input leveren waarop de coalitie volgens de laatste woorden van het bestuursakkoord zo dringend zit te wachten?

GS zeggen integraal te willen werken en vervolgens verdelen zij volgens de oude systematiek. De gedeputeerden zijn leidend voor de indeling van de commissies, terwijl PS dat zouden moeten zijn! Voordat wij het vergeten: wij zijn hier de baas. Men wil dat wel eens anders invullen, maar PS zijn de baas.

Een programmastructuur waarbij bijvoorbeeld drie lijnen aangeboden worden, zou inhoudelijk beter zijn voor behandeling, debat en betrokkenheid van onze Staten.

Hoe waarborgt u de integraliteit van de verschillende onderdelen? Op dit moment zien wij alleen nog maar gedeputeerden die zelf ook niet precies weten waar en wanneer een dossier of een activiteit bij hen hoort. Overigens was in de vorige periode de programmalijn in de commissiestructuur ook niet goed uitgewerkt, maar u verlaat nu het halve ei dat wij hadden en verwerkt vervolgens de restjes van de schalen in een hutspot. En passant wordt ook de begrotingsopzet gewijzigd zodat wij weer naar oude nummers moeten gaan zoeken in een nieuw boekwerk. Het college heeft zich trouwens in de uitvoeringsagenda bij de bedrijfsvoering van de provincie geen enkel in de tijd afrekenbaar doel gesteld.

Ik ga verder met een paar losse opmerkingen die voor een groot deel betrekking hebben op risicomanagement.

Er is aangegeven dat wij aansprakelijk zijn voor de schade van Chemie-Pack. Kunt u zeggen wat u doet om erachter te komen hoeveel dat de provincie gaat kosten en hoe u dat gaat verwerken?

D66 vindt dat u zich er bij de transitie van de landbouw met een Jantje van Leiden van afmaakt. U zegt gewoon: "als het advies van de commissie-Van Doorn ons geld gaat kosten, komen wij bij u terug." Dat heeft niets te maken met risicomanagement, dat heet struisvogelpolitiek!

Verder gaat u ons inziens veel te simpel om met de onrendabele top van de cultuurhistorische complexen. U moet gewoon erkennen dat revoluerend

investeren daar niet mogelijk is.

Wij zijn voor het ondersteunen van de BOM. Dat is een belangrijke instelling. Wij zijn blij met de resultaten die de BOM boekt. Door de algemene besluitvorming kunnen wij echter niet voor de Kaderbrief stemmen.

Evenals andere fracties missen wij de recreatie. Wij hebben daarop gewezen in de commissie, maar ook in de Memorie van Antwoord wordt hierop niet teruggekomen. Opnieuw vragen wij hoe de gebiedsontwikkelingen en de landschappen van allure zich tot elkaar verhouden. Landschappen van allure zijn ook op zoek naar kostendragers. Is het gewoon een vorm van groene gebiedsontwikkeling? De Brabantse Wal bijvoorbeeld hangt samen met de gebiedsontwikkeling Aviolanda. In hoeverre is dit een andere manier om compensatie te realiseren?

D66 blijft bij haar standpunt: liever de EHS afmaken dan investeren in drie landschappen. Bovendien mis je zo kansen om de Beerze of het Markdal te ontwikkelen waar veel potentie zit. Wij geven dat steeds weer aan.

Bij de behandeling van het begrotingsakkoord hebben wij een aantal moties ingediend en aangehouden. Toen was het commentaar dat er te weinig tijd was om de moties goed te bekijken. Ik ga ervan uit dat u vanaf 22 april genoeg tijd hebt gehad om dat te doen. Wij leveren de aangehouden moties opnieuw in.

Wij hebben nog even nagedacht over een motie Efteling. Wij willen morgen ook met onze mikmak naar de Efteling want wij kunnen heel slim mee nadenken over alle dingen waarover u het met die andere partijen gaat hebben.

Wij zijn op onderdelen tegen het besluit en op onderdelen voor. Wij vinden het heel jammer dat ons opnieuw de mogelijkheid ontnomen wordt om mee te denken en mee te werken. U weet dat D66 constructief oppositie wil voeren. Die mogelijkheid wordt ons hiermee ontnomen. Verder hebben wij een probleem met punt 3 van het besluit. Daar staat namelijk: "Kennis te nemen van het geactualiseerde financiële kader" Wij nemen geen kennis van een geactualiseerd financieel kader, daar besluiten wij over. Wij besluiten zelf of die kaders veranderd worden. Wij hebben daarover

een opmerking gemaakt in de commissie maar daarop bent u niet teruggekomen. Ik wil graag uw antwoord want dit gaat uw bevoegdheden te buiten.

Voorzitter. Ik wil nu het woord geven aan mevrouw Overboom om de motie die wij oorspronkelijk als vreemd aan de orde van dag hadden opgevoerd in te leiden.

Mevrouw Overboom (D66): Voorzitter! Wij hebben een motie opgesteld die betrekking heeft op de ontwerp-structuurvisie Infrastructuur en Ruimte die vorige week door het kabinet is gepresenteerd. De inspraaktermijn begint na deze Statenvergadering op 3 augustus voordat wij als PS weer in vergadering bijeen komen. Vandaar dat wij menen dat dit het enige moment is waarop wij als Staten een kader kunnen meegeven voor de inspraak door GS bij de ontwerp-structuurvisie. In de motie gaan wij uiteraard uit van onze bereidheid om mee te werken aan de ontwikkeling van Nederland en van de provincie Noord-Brabant in het bijzonder. Wij hechten daarbij ook aan een duurzame ontwikkeling van deze provincie en streven naar een verbetering van de leefbaarheid in de provincie Noord-Brabant. Vanuit die twee uitgangspunten stellen wij GS voor de volgende punten mee te nemen in de inspraak. Allereerst stellen wij dat de energieopwekking bij Moerdijk een duurzame energievorm moet zijn. Vormen als gas, kolen en kernenergie willen wij uitsluiten.

Mevrouw Geeraedts (VVD): Voorzitter! Het is toch niet de bedoeling dat iedereen zijn moties zo uitvoerig gaat bespreken, want dan vrees ik dat wij hier vannacht nog zitten. Die motie is ingediend. Wij kunnen haar lezen en dat lijkt mij voldoende.

De voorzitter: De fractie van D66 zit nog binnen de haar toebemeten spreektijd. Die hanteer ik voor iedereen gelijk.

Mevrouw Overboom (D66): Aan de voorgestelde maatregelen met betrekking tot de hoogspanningsleidingen ziet u dat er heel veel afkomt op West-Brabant. Wij willen graag dat die ondergronds gerealiseerd worden.

Exploitatie van gaswinningslocaties in Midden-Brabant kan alleen als het niet koste van natuur en landschap gaat en de veiligheid onomstotelijk bewezen is.

De voorzitter: U hebt nog een halve minuut.

Mevrouw Overboom (D66): Ik ben er ook bijna, voorzitter. Voor de activiteiten met explosieven gelden dezelfde voorwaarden.

Over de wegverbreding van de A27 is reeds gesproken.

Nu gaat het vervoer van gevaarlijke stoffen met name door de West-Brabantse steden en kernen en door steden als Breda, Tilburg en Eindhoven. Wij denken dat daarvoor alternatieven te vinden zijn.

Verder is er nog een punt over het concept Logistieke Delta. Ik denk dat het te ver voert om dat nu toe te lichten. Dat kunnen GS ook doen.

Tot slot kom ik bij de zoekruimten die voorzien zijn voor windenergie. Wat ons betreft zijn ook andere vormen van duurzame energie in beeld.

De voorzitter: Door de leden mw. Klitsie, mw. Spierings, mw. Knoet-Michels, Krol, P. Smeulders en Van der Wel wordt de volgende motie ingediend:

*"Provinciale Staten van Noord-Brabant in vergadering bijeen op 1 juli 2011,
overwegende dat:*

- *de realisatie van de Ecologische Hoofd Structuur (EHS) uitgangspunt is van het bestuursakkoord "Tien voor Brabant";*
- *de uiteindelijke realisatie van de EHS soms afhankelijk is van de verwerving van enkele percelen die nog in landbouwkundig gebruik zijn;*
- *de waterhuishouding niet optimaal kan worden ingericht voor natuurdoelen zolang de agrarische functie binnen de EHS aanwezig is;*

verzoeken het college van GS:

- *inzicht te geven in de EHS-gebieden die qua realisatie niet kunnen worden afgerond door bovenstaande situatie;*
- *voorstellen te ontwikkelen om deze gebieden versneld aan te kopen dan wel op een andere manier te verwerven;*
- *instrumentarium te ontwikkelen om dit mogelijk te maken en*

- extra geld te reserveren om deze instrumenten te financieren binnen het vrij besteedbare budget, en gaan over tot de orde van de dag."

De voorzitter: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgt nr. M19.

Door de leden mw. Klitsie, Krol en mw. Brunklaus worden de volgende moties ingediend:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 1 juli 2011, overwegend dat:

- PS criteria hebben opgesteld op basis waarvan voorstellen voor verplaatsing van bedrijven naar LOG's c.q. vergroting van bedrijven op hun huidige locatie zullen worden beoordeeld;
- diverse bedrijven en/of gemeenten, ondersteund door door PS gedefinieerde schriftelijke stukken, zullen kunnen aantonen dat reële verwachtingen zijn gewekt;
- van de bedrijven/gemeenten schadeclaims zijn te verwachten;
- dat D66 in maart 2011 al schriftelijke vragen ex art. 3.2 heeft gesteld om inzicht te krijgen in de te verwachten schadeclaims op basis van dit beleid;

verzoeken het college van GS:

- inzicht te geven in de schadeclaims die de provincie kan verwachten met betrekking tot de intensieve veehouderij;
- in de eerstvolgende komende begroting voldoende geld daarvoor te reserveren binnen het 'vrij besteedbare budget',

en gaan over tot de orde van de dag."

"Provinciale Staten van Noord-Brabant in vergadering bijeen op 1 juli 2011,

overwegend dat:

- de provinciale jeugdzorg in de aankomende bestuursperiode 2011-2015 wordt overgedragen aan de gemeenten;
- de exacte wijze en het tempo van overdracht nog niet geheel bekend is;
- de rijksoverheid voornemens is de overdracht van de jeugdzorg gepaard te laten gaan met (forse) korting op het budget;
- het provinciebestuur in eerdere gevallen waar sprake is van overdracht van taken zonder voldoende financiering expliciet haar bezwaren hiertegen kenbaar heeft gemaakt;

constaterend dat:

- in het coalitieakkoord onder punt 9 gesproken wordt over de beperking om binnen de doeluitkering jeugdzorg te blijven gedurende de gehele bestuursperiode;
- dit een forse koerswijziging betekent vergeleken met de vorige bestuursperiode waar immers wel sprake was van investering door middel van autonome provinciale middelen;
- deze koerswijziging zodoende een eerste bezuiniging op de Brabantse jeugdzorg inhoudt;

verzoeken het college van GS:

- voor de bestuursperiode 2011-2015 niet uit te sluiten dat inzet van autonome provinciale middelen noodzakelijk kan zijn om de kwaliteit van de Brabantse jeugdzorg gedurende de transitieperiode te garanderen, en gaan over tot de orde van de dag."

Provinciale Staten van Noord-Brabant in vergadering bijeen op 1 juli 2011,

overwegende dat:

- de commissie-Van Doorn dit jaar met een advies zal komen over een herstructurering van landbouw in Brabant;
- deze adviezen een transitie van de intensieve veehouderij zullen betekenen;
- de rijksoverheid een ongunstige financiële positie heeft en zware bezuinigingen doorvoert;
- het gezien deze positie en bezuinigingen niet verwacht kan worden dat de rijksoverheid volledig de financiële verantwoordelijkheid voor deze te verwachten transitiekosten op zich neemt;

constaterende dat:

- in het coalitieakkoord onder punt 6 gesproken wordt over een nadere positiebepaling van GS t.a.v. het door de commissie-Van Doorn uit te brengen advies;

verzoeken het college van GS:

- zo snel mogelijk een inschatting te maken van de met de transitie gepaard gaande kosten;
 - te bezien welk deel daarvan mogelijkerwijs door de provincie zal moeten worden gedragen;
 - in de komende begrotingsbehandeling met voorstellen te komen waarin een substantiële reserve wordt opgenomen voor kosten transitie landbouw 2010,
- en gaan over tot de orde van de dag."*

De voorzitter: Deze moties maken onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgen de nrs. M20, M21 en M22.

Door de leden mw. Overboom en P. Smeulders wordt de volgende motie ingediend:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant in vergadering bijeen op 1 juli 2011,

overwegende dat:

- *Provinciale Staten van Noord-Brabant belang hechten aan een duurzame ontwikkeling van hun provincie en streven naar een verbetering van de leefbaarheid in Noord-Brabant;*
- *Provinciale Staten van Noord-Brabant een bijdrage willen leveren aan de ontwikkeling van Nederland als geheel en van de eigen provincie in het bijzonder;*
- *recent voor de langetermijntoekomst van het gebied tussen Rotterdam en Antwerpen de visie Dynamische Delta door de betrokken regio's (waaronder de provincie Noord-Brabant) en de rijkspartners is vastgesteld;*

constaterende dat:

- *het kabinet onlangs de ontwerp-structuurvisie Infrastructuur en Ruimte heeft gepresenteerd;*
- *de inspraaktermijn voor deze visie loopt van 3 augustus tot 14 september a.s.;*
- *de ontwerpstructuurvisie ook ontwikkelingen in de provincie Noord-Brabant betreft;*
- *een inspraakreactie vanuit de provincie Noord-Brabant om die reden op zijn plaats lijkt;*
- *in de voorziene inspraakperiode Provinciale Staten niet in gezamenlijke vergadering bijeen zijn;*
- *Provinciale Staten van Noord-Brabant vanuit hun kaderstellende rol een richtsnoer mee willen geven voor de inspraak namens de provincie Noord-Brabant door Gedeputeerde Staten;*

verzoeken Gedeputeerde Staten in de inspraakreactie namens de provincie Noord-Brabant de volgende aspecten op de geformuleerde wijze mee te nemen:

- *een duurzame vorm van de voorgestane energieopwekking op of nabij Moerdijk zonder gebruik van gas, kolen en/of kernenergie;*
- *ondergrondse aanleg van de voorziene nieuwe hoogspanningleidingen door West-Brabant en over het Hollandsch Diep;*
- *exploitatie van de gaswinningslocaties in Midden-Brabant alleen indien onomstotelijk de veiligheid is aangetoond en geen nadelen voor natuur en landschap optreden;*
- *voor wat betreft de voorziene locatie voor activiteiten met explosieven zijn dezelfde randvoorwaarden van*

toepassing en daaraan toegevoegd behoud van leefkwaliteit;

- *bij de wegverbreding van de A-27 de mogelijkheden van een spoorverbinding tussen Breda en Utrecht te betrekken en in ieder geval niet onmogelijk te maken;*
- *het bestaande vervoer van gevaarlijke stoffen per spoor door de Brabantse steden en dorpen om te leiden door:*
 - *de benutting daartoe van de voorziene buisleidingenstroken door Noord-Brabant en/of*
 - *gehele of gedeeltelijke realisatie van de dedicated goederenspoorlijn Robel door West-Brabant en/of*
 - *in de studies naar hoogfrequent spoor tussen de Brabantse steden een koppeling te leggen met de verplaatsing van het vervoer van gevaarlijke stoffen over spoor van de Brabant- naar de Betuweroute;*
- *het concept Logistieke Delta zoals vastgelegd in de visie Dynamische Delta in de MIRT-verkenning Antwerpen-Rotterdam sterker te vertalen in de structuurvisie;*
- *naast of in plaats van de zoekruimte naar windenergie in West-Brabant en langs de rivieren ook de mogelijkheden van andere duurzame energievormen te bezien, en gaan over tot de orde van de dag."*

De voorzitter: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgt nr. M23.

Het woord is nu aan de heer Smeulders van de fractie van GroenLinks.

De heer Van Hattem (PPV): Ik wil nog een interruptie plaatsen en een vraag stellen aan mevrouw Overboom.

De voorzitter: Pardon?

De heer Van Hattem (PVV): Ik wil per interruptie nog een vraag aan mevrouw Overboom stellen.

De voorzitter: Dan moet u zich aan de interruptietafel melden, maar u bent nu te laat. Ik heb het woord gegeven aan de heer Smeulders.

De heer P. Smeulders (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Wij spreken vandaag over de Kaderbrief en de uitvoeringsagenda. De uitvoeringsagenda is opgebouwd uit speerpunten en een globale planning en slaat een brug tussen het bestuursakkoord en de begroting. Het is natuurlijk

goed dat dit gebeurt, maar zoals u weet is GroenLinks niet erg gelukkig met het bestuursakkoord en ook niet met deze uitvoeringsagenda. We maken dan ook van de gelegenheid gebruik om drie amendementen in te dienen en drie moties. Dit zijn de moties die we op verzoek van de coalitie hebben aangehouden bij de behandeling van het bestuursakkoord. Daarnaast hebben wij een aantal moties mee ondertekend die al zijn toegelicht door andere partijen. Een van die moties gaat over duurzame energie. De PvdA heeft daartoe het initiatief genomen.

Voor onze fracties is het duidelijk: in de uitvoering van de energieagenda dient meer aandacht te zijn voor alternatieve energieopwekking. Met het voorstel over energietransitie dat is opgenomen in de investeringsstrategie worden louter economische doelen nagestreefd, terwijl er volgens ons ook aandacht moet zijn voor het klimaat. Wij zouden het haast vergeten! Het sterke punt van ons voorstel is dat wij de Brabanders daarbij betrekken door vormen van kleinschalige energieopwekking door de burger in de energieagenda op te nemen. Maar goed, écht kiezen voor energietransitie is natuurlijk een kwestie van financiën. Er moet wel geld voor zijn. In het eerste amendement dat wij indienen, wordt daarom voorgesteld het spaar- en financieringsfonds voor wegeninfrastructuur te vervangen door een spaar- en financieringsfonds voor energietransitie. Indien dit amendement wordt verworpen – wat wij uiteraard niet hopen – brengen wij twee andere amendementen in stemming die onafhankelijk van elkaar kunnen worden aangenomen.

GroenLinks acht het in deze economisch en financieel onzekere tijden niet opportuun om dergelijke grote bedragen voor dusdanig lange termijn vast te leggen. Ik zei dat al tegen mevrouw Geeraedts. Daarom stellen wij voor om niet tot 2020 middelen te reserveren maar jaarlijks €50 mln. tot 2015. De financiële situatie van de provincie is niet meer van dien aard dat wij zoveel jaren vooruit kunnen kijken. Daarnaast vinden wij het niet zuiver om de bestuurders na ons met zo'n erfenis op te zadelen.

Ons tweede amendement heeft betrekking op

hoogwaardig openbaar vervoer. In Brabant zijn verschillende concrete plannen voor hoogwaardig openbaar vervoer, maar daarvoor zijn helaas op de korte en op de middellange termijn geen financiën beschikbaar omdat er andere politieke keuzes gemaakt worden. Omdat veel Brabanders afhankelijk zijn van het openbaar vervoer, dienen we een voorstel in het om het spaar- en investeringsfonds niet alleen voor wegen aan te wenden maar ook voor hoogwaardig openbaar vervoer. Wij dienen dat voorstel samen met de PvdA in. Het is het amendement Smeulders en Smeulders. Ons mam zou trots zijn, denk ik.

De begrotingsbehandeling in het najaar, waar deze Kaderbrief de opmaat voor is, is het moment om als provincie te beginnen met het reserveren van middelen voor de spoorlijn tussen Breda en Utrecht. Het CDA stelde daarover al vragen in het vragen uur. In het bestuursakkoord blijft het bij een ruimtelijke reservering voor deze spoorlijn. Dat is een mooie stap maar helaas onvoldoende om tot daadwerkelijke realisatie te komen. De fractie van GroenLinks ziet graag dat GS onderzoek doen naar een mogelijke reservering voor deze spoorlijn en dient hiertoe samen met 50Plus, D66, PvdA en de Partij voor de Dieren een motie in.

Het nachtnet – een van de grote successen van de voorbije bestuursperiode – dat de Brabantse steden echt met elkaar verbindt, komt in het bestuursakkoord en daarmee ook in deze uitvoeringsagenda helaas niet voor. Daarom dienen we samen met D66, de PvdA en de PvdD een motie, gericht op het behoud van het Brabantse Nachtnet. Zoals ik ook al bij de behandeling van het bestuursakkoord aangaf, ga ik ervan uit dat die motie wordt aangenomen, aangezien in alle drie de coalitiepartijen in hun verkiezingsprogramma hebben staan dat zij voor behoud van het nachtnet zijn.

Ik heb ook een positieve opmerking over het bestuursakkoord. Daarin staat namelijk dat de provincie in het ruimtelijk beleid zal aansturen op de aanpak van de leegstand van kantoren. Deze passage is zoals veel in het bestuursakkoord een beetje vaag, maar wij hopen van harte dat ook gekeken wordt of kantoorpanden die al lang

leegstaan, kunnen worden omgezet in woningen. Ook uit de uitvoeringsagenda wordt niet duidelijk welke stappen de provincie precies gaat ondernemen om de leegstand van kantoren tegen te gaan. Daarom dienen we ook hiertoe een motie in, meeondertekend door D66 en de Partij voor de Dieren.

Zoals tijdens de commissievergadering van enkele weken geleden is aangegeven, zijn wij tegen de insteek die gekozen is bij het Sportplan Brabant 2016 en bij de revitalisatie van grootschalige cultuurhistorische. Ook zetten we steeds grotere vraagtekens bij BrabantStad Culturele Hoofdstad. Wij nemen op dit moment geen formeel besluit over die projecten en het lijkt ons heel goed om als die besluitvorming aan de orde is daarover een stevige discussie te voeren.

Voorzitter. In de uitvoeringsagenda is te lezen dat het college een Brabants Sociaal Akkoord gaat opstellen. Mijn fractie is hier werkelijk zeer positief over. Het is in onze ogen echt gewenst om met één plan voor het Brabantse arbeidsmarktbeleid te komen. Het is heel knap als dat lukt, want vorige colleges hebben dat nooit echt voor elkaar kunnen krijgen. Gezien het belang hiervan voor de toekomst van onze provincie is het essentieel dat de Staten hierbij nauw betrokken worden. In de vorige Statenperiode hebben wij in het kader van het Masterplan Energie ervaring opgedaan met een klankbordgroep vanuit onze Staten. Ik wil GS vragen om ook bij dat Brabantse arbeidsmarktplan een klankbordgroep uit de Staten samen te stellen die bij de opstelling betrokken en geïnformeerd wordt. Wij hebben samen met de PvdA en D66 een motie ingediend die ertoe strekt dat er snel een concreet resultaat geboekt wordt.

Om ook af te sluiten wil ik namens mijn fractie tot slot aangeven dat wij het heel goed vinden dat het college serieus inzet op de bestuurlijke organisatie van Brabant. Het is heel mooi dat wij samen met de VBG (Vereniging Brabantse Gemeenten) een nulmeeting doen naar de knelpunten in het Brabantse lokale bestuur. Op basis daarvan kunnen we goede stappen zetten naar een slagvaardiger bestuur in onze provincie. Dat is nodig nu zoveel rijksverantwoordelijkheden neerdalen in onze mooie provincie en in de

Brabantse gemeenten. Bij het bestuursakkoord komen wij daarover verder te spreken.

De *voorzitter*: Door het lid P. Smeulders worden de volgende amendementen voorgesteld:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 1 juli 2011, besprekende de Kaderbrief 2011;

constaterende dat:

- *Provinciale Staten worden gevraagd om voor de periode 2012-2027 in te stemmen met een jaarlijkse reservering van €50 mln. voor wegeninfrastructuur;*

overwegende dat:

- *het economisch en ecologisch rendabeler is om te investeren in de transitie naar duurzame vormen van energie dan in wegeninfrastructuur;*
- *het in deze economisch en financieel onzekere tijden niet opportuun is om dergelijke grote bedragen voor een dusdanig lange termijn vast te leggen;*

besluiten:

besluit 5 van het Statenvoorstel betreffende de Kaderbrief 2011:

"tot instelling van een Reserve spaar- en financieringsfonds wegeninfrastructuur en in 2012-2027 dit fonds te voeden met jaarlijks €50 mln."

te vervangen door:

"tot instelling van een Reserve spaar- en financieringsfonds energietransitie en in 2012-2015 dit fonds te voeden met jaarlijks €50mln."

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 1 juli 2011,

besprekende de Kaderbrief 2011;

constaterende dat:

- *Provinciale Staten worden gevraagd om voor de periode 2012-2027 in te stemmen met een jaarlijkse reservering van €50 mln. voor wegeninfrastructuur;*

overwegende dat:

- *het in deze economisch en financieel onzekere tijden niet opportuun is om dergelijke grote bedragen voor een dusdanig lange termijn vast te leggen;*

besluiten:

besluit 5 van het Statenvoorstel betreffende de Kaderbrief 2011 als volgt te amenderen:

"2012-2027"

wordt vervangen door:

"2012-2015".

De voorzitter: Deze amendementen maken onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgen de nrs. A5 en A6.

Door de leden P. Smeulders en S. Smeulders wordt het volgende amendement voorgesteld:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 1 juli 2011, besprekende de Kaderbrief 2011; constaterende dat:

- *Provinciale Staten wordt gevraagd om voor de periode 2012-2027 in te stemmen met een jaarlijkse reservering van €50 mln. voor wegeninfrastructuur;*

overwegende dat:

- *er veel Brabanders afhankelijk zijn van het openbaar vervoer;*
- *er in Brabant plannen zijn voor hoogwaardig openbaar vervoer waarvoor onvoldoende middelen beschikbaar zijn om te komen tot snelle realisatie;*

besluiten:

besluit 5 van het Statenvoorstel betreffende de Kaderbrief 2011 als volgt te amenderen:

"Reserve spaar- en financieringsfonds wegeninfrastructuur"

wordt vervangen door:

"Reserve spaar- en financieringsfonds infrastructuur voor wegen en hoogwaardig openbaar vervoer".

De voorzitter: Dit amendement maakt onderwerp van beraadslaging uit en krijgt nr. A7.

Door de leden mw. Brunklaus, mw. Overboom, S. Smeulders en Van der Wel wordt de volgende motie ingediend:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 1 juli 2011, constaterende dat:

- *een spoorlijn tussen Utrecht en Breda de ontbrekende schakel is in het Nederlandse spoorboekje;*
- *in het bestuursakkoord "Tien voor Brabant" is opgenomen dat 'Het provinciebestuur bij het Rijk extra aandacht zal vragen voor de spoorwegverbinding Breda-Utrecht. Ruimtelijk blijven wij rekening houden met de aanleg van deze spoorlijn';*

overwegende dat:

- *in de Brabantse politiek breed draagvlak is voor de realisatie van de spoorlijn;*
- *alleen een ruimtelijke reservering waarschijnlijk niet genoeg is voor realisatie van de spoorlijn;*
- *door de rijksoverheid wordt verwacht dat ook de provincie Noord-Brabant een financiële bijdrage levert voor het aanleggen van de spoorlijn;*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten hen te informeren:

- *over de kosten voor de aanleg van de spoorlijn;*
- *in de komende begrotingsbehandeling met voorstellen te komen over de hoogte en de financiering van een financiële bijdrage aan het aanleggen van de spoorlijn tussen Utrecht en Breda,*

en gaan over tot de orde van de dag."

De voorzitter: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit en krijgt nr. M24.

Door de leden mw. Overboom, Bouwman, S. Smeulders en Van der Wel wordt de volgende motie ingediend:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 1 juli 2011; constaterende dat:

- *in 2007 de proef met het Brabantse Nachtnet begon;*
- *er sindsdien drie nachten per week treinen rijden op de trajecten Utrecht-Den Bosch-Eindhoven, Rotterdam-Dordrecht-Breda-Tilburg-Eindhoven en Tilburg-Den Bosch;*
- *in 2010 is besloten dat de nacht van donderdag op vrijdag komt te vervallen;*
- *de verbindingen tijdens de overige twee nachten [vrijdag op zaterdag en zaterdag op zondag] tot en met 2012 in stand blijven;*
- *uit onderzoek blijkt dat de klanttevredenheid over het Brabantse Nachtnet groot is;*
- *in het bestuursakkoord "Tien voor Brabant" geen passage is opgenomen over het Brabantse Nachtnet;*

overwegende dat:

- *het van belang is dat Brabanders ook in de toekomst later op de avond met de trein kunnen reizen tussen de verschillende Brabantse steden;*

spreken de wens uit dat:

Noord-Brabant ook op termijn (na 2012) blijft aangesloten op het Nachtnet van de Nederlandse Spoorwegen, en gaan over tot de orde van de dag."

De *voorzitter*: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgt nr. M25.

Door de leden mw. Brunklaus, mw. Klitsie en Van der Wel wordt de volgende motie ingediend:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 1 juli 2011;

constaterende dat:

- *Noord-Brabant ongeveer 5 miljoen m2 kantoorruimte kent;*
- *daarvan staat momenteel ruim 500.000 m2 leeg. Het beeld voor Brabant als geheel komt neer op een leegstandspercentage van tussen de 10% en 15%;*
- *in het bestuursakkoord "Tien voor Brabant" is opgenomen dat "De provincie in het ruimtelijk beleid zal aansturen op aanpak van de leegstand van kantoren";*

overwegende dat:

- *er succesvolle projecten zijn waarin leegstaande kantoren een nieuwe bestemming krijgen, bijvoorbeeld tijdelijke huisvesting;*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- *op een rij te zetten op welke manieren de provincie gemeenten kan ondersteunen bij het oplossen van de leegstand van kantoren, zoals tijdelijke huisvesting;*
- *voor te leggen aan de Statencommissie voor Ruimtelijke Ontwikkeling en Wonen hoe de provincie deze instrumenten kan inzetten,*

en gaan over tot de orde van de dag."

De *voorzitter*: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgt nr. M26.

Het woord is nu aan de heer Van der Wel van de fractie van de Partij voor de Dieren. Ik vraag hem om als hij daartoe in staat is eventuele moties en amendementen alvast aan ons te geven, zodat wij de voortgang van het debat kunnen bespoedigen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Wij wachten met smart op de bevindingen van de commissie-Van Doorn en de uitkomsten van de dialoog megastallen van de commissie-Alders. In het bestuursakkoord wordt gesproken over duurzame landbouw. De Partij voor de Dieren is van mening dat landbouw in Brabant duurzaam moet zijn. Duurzaam betekent in haar ogen biologisch en grondgebonden.

De Dialoog Megastallen kent veel voorstanders

van het vierde scenario. Ik weet niet of er hier mensen zijn die kijken op de site van Dialoog Megastallen of daar een inbreng leveren, maar het vierde scenario omhelst een zorgzame veehouderij die zich naast voedselproductie ook bezighoudt met andere dienstverlenende activiteiten. Door nieuwe inkomstenbronnen, regels en subsidies ontstaat een relatief kleinschalige op de omgeving gerichte veehouderij die nichemarkten bedient. Verbreding vindt plaats op het gebied van landschap, zorg, educatie, recreatie, horeca en streekproducten. De omvang van de Nederlandse veehouderij neemt af. Het vierde scenario heeft veel aanhang en ik hoop van harte dat wij dit hier in Brabant onder het kopje duurzame landbouw kunnen realiseren.

Wij hebben gisteren het provinciale beleid inzake de wegeninfrastructuur in Oost-Brabant besproken. Uit die discussie bleek duidelijk dat er grote verschillen bestaan tussen de partijen over het inzicht, de gevolgde aanpak en de beoogde resultaten. Ook de financiële haalbaarheid is besproken. Wij zien niets in een integrale ontwikkeling van Oost-Brabant met meer snelwegen, meer industrieterreinen en meer woonwijken. Het is eigenlijk een omcirkeling van mooie Brabantse dorpen met asfalt en stenen. De plannen zijn bovendien economisch riskant en EHS-gebieden, al of niet gerealiseerd, blijven kwetsbaar. Wij vinden daarom een spaar- en investeringsfonds wegeninfrastructuur niet wenselijk.

Wij zouden graag zien dat de provincie de komende periode echt werk gaat maken van de herstructurering van bedrijventerreinen. Gezien de beperkte financiële middelen willen wij alleen die gemeenten in herstructurering laten participeren die afzien van verdere ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen in het landelijk gebied. Wat vindt de gedeputeerde van het idee om op deze wijze om te gaan met de beperkte financiële middelen?

Eenzelfde redenering zou de provincie moeten voeren voor de kantorenmarkt. Eventueel langdurig leegstaande kantoorcomplexen in stadscentra zouden moet worden aangemerkt als nieuwe woonlocaties zodat nieuwbouw in het

buitengebied niet nodig is. Wij moeten het buitengebied beschermen tegen verdere verstedelijking.

De plannen voor een nieuw logistiek park Moerdijk liggen al lange tijd op de plank. Wij zijn van mening dat er op het huidige park Moerdijk nog voldoende ongebruikte percelen liggen; bijvoorbeeld op het Shellterrein ligt een enorme hoeveelheid hectaren die niet gebruikt wordt. Aangezien er in de bulkchemie niet veel ontwikkelingen te verwachten zijn, wordt het tijd om die nu eens te gebruiken. Wij vinden ook dat het Havenschap Moerdijk niet verzelfstandigd moet worden en dat de gemaakte winsten moeten terugvloeien in de provinciekas.

Wij zijn een groot voorstander van het monitoren van de luchtkwaliteit bij intensieve veehouderijen zoals nu is opgenomen in het plan. Gezien de complexiteit van de regelgeving en de onmogelijkheid om alle regels te handhaven, is het op afstand meten van ammoniak een belangrijke en kosteneffectieve oplossing. Tevens geeft dit ons als provincie een beter inzicht in de totale uitstoot en in de eventuele gevolgen van ammoniakdepositie voor al of niet beschermde natuurgebieden. Ook om redenen van volksgezondheid is het belangrijk de luchtkwaliteit te meten. Het rapport over de invloed van de intensieve veehouderij op gezondheid toont aan dat bij bedrijven met intensieve veehouderij de samenstelling van de lucht anders is dan elders.

De *voorzitter*: Mijnheer Van der Wel, u hebt nog een halve minuut.

De heer *Van der Wel* (PvdD): De onderzoekers vonden daar een verhoogde concentratie fijnstof en endotoxine. Mensen met astma of COPD hebben hier meer kans op complicaties en infecties. In de nabijheid van geitenbedrijven komen meer gevallen van longontsteking en Q-koorts voor.

Voorzitter. Wij vinden het erg belangrijk dat de provincie streeft naar schoon grond- en oppervlaktewater. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is het gebruik van bestrijdingsmiddelen bij de bonte teelt. De provincie zou bij de water-

schappen moeten aandringen op meer frequente metingen van oppervlaktewater.

Tot slot, wij vinden dat de EHS absoluut gerealiseerd moet worden: de EHS als groene snelweg door Brabant. Er moet dan ook uitsluitel komen in het gesprek tussen de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en de provincie over de vraag of de provincie nu wel of niet het geld terugkrijgt dat zij heeft voorgeschoten. Ik vraag aan de gedeputeerde hoe de stand van zaken op dit moment is en wanneer er nu eindelijk uitsluitel komt.

Voorzitter. Ik dien nog een motie in over een advies van de Ganzen-7 om jaarlijks ongeveer 100.000 ganzen te doden om de populatie terug te brengen. In de motie wordt aan GS gevraagd welke alternatieve en innovatieve methodes anders dan doding van de ganzen in aanmerking kunnen komen voor het beheer van de ganzenpopulatie.

De *voorzitter*: Door de leden Van der Wel en mw. Spierings wordt de volgende motie ingediend:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 1 juli 2011;

constaterende dat:

- *zowel door staatssecretaris Bleker als door de Ganzen-7 het advies wordt gegeven om de (zomer)ganzenpopulatie terug te brengen met 100.000 dieren;*
- *De Faunabescherming in de brief van 7 juni 2011 een onderbouwde uitleg geeft van het feit dat afschot van ganzen geen succes oplevert in het terugbrengen van de ganzenpopulatie;*

overwegende dat:

- *de jagersverenigingen niet meer in de Ganzen-7 vertegenwoordigd zijn omdat zij het afschieten van 100.000 ganzen niet vinden passen bij hun imago;*
- *de middelen gemoeid met het afschot van 100.000 ganzen ook diervriendelijk besteed kunnen worden aan alternatieve vormen van ganzenbeheer zoals genoemd in de brief van De Faunabescherming;*
- *de populatie van ganzen beheerst wordt door broedmogelijkheden en voedselaanbod;*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- *te onderzoeken welke alternatieve en innovatieve methoden, anders dan doding, in aanmerking zouden kunnen komen voor populatiebeheer van ganzen,*

en gaan over tot de orde van de dag."

De *voorzitter*: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgt nr. M10.

De heer *Verhees* (VVD): In de overwegingen van de motie staat dat de middelen die gemoeid zijn met de afschot van de ganzen alternatief moeten worden ingezet. Kan de heer Van der Wel aangegeven welke middelen hij bedoelt? In de motie wordt GS opgedragen om alternatieven aan te geven, maar volgens mij is de Partij voor de Dieren bij uitstek de partij die kennis moet hebben van die alternatieven.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Het gaat niet alleen om provinciale middelen maar ook om particuliere middelen. Het is zaak dat de provincie in samenwerking met bijvoorbeeld boeren zoekt naar bruikbare alternatieven en de kosten daarvan deels te dragen.

Natuurlijk kan ik hier een hele opsomming geven van alle alternatieven die voorhanden zijn. In de brief die wij gekregen hebben van de Faunabescherming staan voldoende alternatieven beschreven. Die kunnen dienen als uitgangspunt voor verder onderzoek.

De *voorzitter*: Het punt lijkt mij helder. Wij wachten het antwoord van het college af. Ik stop deze eerste termijn van de zijde van Staten.

De vergadering wordt een kwartier geschorst.

De *voorzitter*: Aan de orde is de beantwoording van de zijde van het college. Het woord is aan gedeputeerde De Boer.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Namens het college zal ik eerst proberen in algemene zin te beantwoorden. Vervolgens ga ik in op zaken die de portefeuille van de heer Iding aangaan en daarna op de zaken uit mijn portefeuille. Staat u mij toe dat ik daarvoor wat langer op het spreekgestoelte sta dan u misschien had gewenst. Namens het college wil ik opmerken dat in eerste termijn het gevoel van samen dingen doen aan de

orde is geweest: PS, GS en de Brabantse burgers. Het gevoel om gezamenlijk op te trekken om voor de toekomst een mooi Brabant te kunnen wegzetten, is in meer of mindere mate door iedereen verwoord. Volgens de Staten is samenwerking heel belangrijk en dat wordt door het college onderschreven.

Aangegeven is dat een aantal beleidsterreinen nog niet voldoende is uitgewerkt. Ik kan de Staten toezeggen dat elke portefeuillehouder naar de commissie zal komen met een nadrukkelijke planning. Die wordt afgestemd met de voorzitter waardoor een en ander goed gepland kan worden en waardoor de Staten nog meer duidelijkheid krijgen over de uitvoeringsagenda.

Zoals u ziet in het bestuursakkoord en in de uitvoeringsagenda speelt de relatie met de stad en haar groene omgeving nadrukkelijk een rol. In de financiering op de laatste pagina's van het bestuursakkoord wordt uitermate duidelijk aangegeven hoe wij de vrije ruimte van die €150 mln. willen inzetten voor de relatie met de stad en haar groene omgeving. Beide spelen een nadrukkelijke rol ten opzichte van elkaar, de ene is niet prioritair aan de andere.

Ik heb hiermee geprobeerd om in algemene zin de kaderstellende rol duidelijk te maken. Als er nog vragen zijn, hoor ik dat graag in tweede termijn.

Mevrouw Kerkhof sprak over het agrarisch natuurbeheer. Het is ons bekend dat de heer Iding daar een aantal uitspraken over heeft gedaan. Wij willen geen scheve verwachtingen wekken. Die uitspraken moet u als volgt interpreteren. Het agrarisch natuurbeheer is een uitermate belangrijk instrument voor natuur en landschap. Wij zetten dit instrument bewust in, maar dit instrument is niet geschikt voor zware opgaven binnen het natuurbeheer. Dat brengt hoge kosten met zich, het gaat om heel complexe ontwikkelingen. Agrarisch natuurbeheer is volgens het college bedoeld om in te zetten op kleinschalige zaken waar de agrarische ondernemer de groene ruimte wil en kan beheren.

Er zijn geen nieuwe aanvragen meer voor de Brabantse verkoopgarantieregeling, want de regeling is gesloten. Zoals u in de verschillende nota's hebt kunnen lezen, werkt de regeling door

tot 31 december 2016. Wij weten dat op 12 of 19 januari mogelijk de eerste woningen aan de provincie aangeboden zouden kunnen worden. De periode tot aan dat moment wil het college gebruiken om de verkoop te bevorderen. Wellicht dat het besluit om de overdrachtsbelasting terug te brengen van 6% naar 2% kan helpen om de doorstroming te bevorderen. Dat is echter een rijksaangelegenheid. Wij zijn heel druk bezig om te bekijken hoe wij zowel de makelende partijen als de huidige woningbezitters zoveel mogelijk kunnen stimuleren en helpen om ervoor te zorgen dat zij actief ondernemen en niet in een hangmat blijven liggen maar op de door de Staten bedoelde springplank terechtkomen.

Ik kom straks terug op de motie over de financiering van de EHS en op de motie over de luchtwassers.

Voorzitter, Mevrouw Lestrade van de fractie van D66 heeft gevraagd naar het risicomanagement. Het ging daarbij o.a. over Chemie-Pack. Ik heb daarstraks al een aantal antwoorden gegeven aan de fractie van de PVV over het justitiële gedeelte. Het gaat nu over de risico's in financiële zin. Wij doen er alles aan om samen met de gemeente Moerdijk die risico's zo klein mogelijk te maken. Wij hebben heel snel actie ondernomen nadat de brand was uitgewoed. Wij blijven voortvarend bij dit proces aanwezig. Een en ander moet natuurlijk wel zorgvuldig gebeuren. Wij kunnen niet als een blind paard het veld in rennen en aan iets gaan trekken. Met veel partners in het veld wordt zorgvuldig bekeken om de gevolgen van een en ander zo klein mogelijk te maken.

Nogmaals, wij willen samen optrekken met de gemeente Moerdijk, met het OM en met de mensen uit de veiligheidsregio's om te evalueren wat er fout is gegaan en te kijken wat wij daaruit kunnen leren om een dergelijke ramp in de toekomst te voorkomen. Op dit moment wordt hoofdzakelijk bekeken om de risico's zo klein mogelijk te laten zijn.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Klopt het dat alle handhavers op dit moment bezig zijn met Chemie-Pack?

De heer *De Boer* (GS;VVD): Bedoelt de heer Van der Wel alle handhavers van dit huis?

De heer *Van der Wel* (PvdD): Ja, voorzitter.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Nee, dat is niet het geval. Dat zou ook erg vervelend zijn, want dan zouden de andere handhavende taken stil komen te liggen.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voorzitter! In de stukken staat dat de provincie waarschijnlijk aansprakelijk is voor de gevolgen van die brand. Mijn vraag was of die financiële gevolgen al enigszins in beeld zijn. De gedeputeerde vliegt mijn vraag op een andere wijze aan. Ik doel op de financiële consequenties omdat de provincie aansprakelijk zou zijn voor de schade. Is daarop al enig zicht? Wat doet het college om die financiële gevolgen in beeld te brengen en wordt daarvoor ook geld gereserveerd?

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Op dit moment wordt bekeken bij welke partijen welke verantwoordelijkheden liggen. Wij spreken natuurlijk primair over het bedrijf zelf. Vervolgens wordt gekeken naar de vergunningverlenende partij: de gemeente Moerdijk en vervolgens naar de rollen die de provincie daarin kan spelen. Wij hebben een brief geschreven aan de gemeente Moerdijk dat wij in voorkomende gevallen de helpende hand willen uitsteken. Dat zou voorfinanciering kunnen zijn, maar het kan ook vervolgschade zijn waarvoor de provincie verantwoordelijk is. Dat wordt nu in beeld gebracht. Er worden nog geen specifieke reserveringen gemaakt om de doodeenvoudige reden dat de getallen niet bekend zijn. Wij kunnen wel geld gaan reserveren, maar dan is het wel zinvol dat je weet waarover je spreekt.

Bij de bespreking van de moties kom ik terug op de kantorenontwikkelingen.

De heer Van der Wel heeft namens de fractie van de PvdD zijn smart uitgesproken over de adviezen van de commissie-Van Doorn en van de commissie-Alders. Ik mocht een keer aan de Alderstafel aanschuiven en heb kennisgenomen van de vier scenario's. De heer Van der Wel heeft

het vierde scenario duidelijk omschreven.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Sprak de gedeputeerde over smacht of zei hij smart?

De heer *De Boer* (GS;VVD): De heer Van der Wel zei met smart en ik heb dat woord op die manier gebruikt.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Ik heb gezegd: ik smacht.

De heer *De Boer* (GS;VVD): U smacht daarna met smart? Het scheelt maar een paar letters.

De heer Van der Wel zegt dat de landbouw grondgebonden moet zijn en komt uit op scenario vier zoals die is omschreven aan de Alderstafel. De Staten weten dat de commissie-Van Doorn kijkt of zij met een rapportage met aanbevelingen of met een visie kan komen. Wij weten niet hoe dat rapport eruit zal zien. De opdracht aan de heer Alders was een visie te geven. Staatssecretaris Bleker heeft gezegd dat hij die visie dan naar buiten zal brengen. Wij weten niet wat dat gaat worden. Zowel bij Van Doorn als bij Alders wordt de discussie indringend gevoerd met veel partijen. Ook wij willen graag weten wat er gaat gebeuren om daarmee antwoord te kunnen geven op wat de samenleving in Brabant en ook in heel Nederland beroert. Vanuit die overwegingen kunnen wij de vervolgstap maken. Het zou verkeerd zijn om op dit moment aan verwachtingsmanagement te doen als wij nog niet weten wat de rapportages aan bevindingen zullen opleveren. Wij willen allemaal graag weten hoe de producten eruit zien die straks worden opgeleverd. Dat zal ongetwijfeld ergens na het zomerreces gebeuren. Wij kennen geen data. Het is belangrijk dat wij hier zowel in commissieverband als in de Staten kunnen discussiëren over de vraag wat een en ander kan betekenen voor de Brabantse samenleving en wellicht ook daarbuiten. De heer Van der Wel heeft ook gesproken over het Logistiek Park Moerdijk en beveelt ons aan het Havenschap niet te verzelfstandigen. Daarover zijn in het verleden uitspraken gedaan. Wij komen op de verzelfstandiging van het havenschap Moerdijk in de commissie terug als er stappen

gezet moeten worden.

De Shellterreinen zijn aangekocht door het Havenschap met het doel om die effectief te kunnen uitgeven. Deze terreinen zijn echter niet voor elk bedrijf inzetbaar. Het moet heel duidelijk geclusterd zijn en een relatie hebben met het huidige Shellterrein. U kunt zich voorstellen dat een verpakkingindustrie er niet op zit te wachten om naast een petrochemisch concern te gaan zitten en omgekeerd. Er wordt gekeken naar de meest juiste partij op de juiste plek. Categorie vijf en categorie zes bedrijven zou je daar kunnen neerzetten.

De procedures in dit land zijn over het algemeen vrij lang. Een doorlooptijd van acht jaar is niet ongewoon om uiteindelijk een bedrijventerrein te kunnen ontwikkelen. Wij hebben toentertijd in Brabant het besluit genomen dat wij bedrijven groter dan 5 ha. niet meer overal in het landschap verspreid willen hebben bij de verschillende gemeenten. Dat leidt tot een versnippering van het landschap en heeft geen toegevoegde kwaliteit. Over de ontwikkeling van bedrijventerreinen hebben de Staten al voldoende opmerkingen gemaakt in relatie tot herstructurering en revitalisering. Met het oog op een doorlooptijd van acht jaar moet er een voorraad zijn van bedrijventerreinen met name voor die bedrijven die wij in Brabant belangrijk vinden, te weten logistiek met toegevoegde waarde. Het Logistiek Park Moerdijk is in principe bedoeld voor bedrijven groter dan vijf ha en met deze functie. U weet dat het ruimtelijk plan al loopt.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Wij moeten er rekening mee houden dat bij een dergelijke ontwikkeling de Moerdijkbrug niet meer breed genoeg is. Juist met het aantrekken van dat soort bedrijven zal het aantal vervoersbewegingen van vrachtwagens alleen maar toenemen. De mensen staan nu al elke dag in de file voor de Moerdijkbrug. Zijn er plannen om dan ook die infrastructuur aan te pakken?

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Ik zou deze opmerking van de heer Van der Wel willen nuanceren. De kracht van dit terrein is juist dat het

multimodaal is. Het wordt ontsloten via spoor, weg en water. Bij de logistieke bewegingen zien wij steeds meer dat het schip een geweldige voorsprong neemt op wat per as wordt vervoerd. De keuze voor dit terrein in de oksel van het wegensstelsel, gelegen aan het water en ontsloten door spoor is destijds gemaakt om die multimodaliteit te kunnen ontwikkelen. Daarnaast is er natuurlijk het buizentransport. Ik kom daarop terug bij mijn behandeling van de motie die door de fractie van D66 is ingediend.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Mag ik interrumperen vanaf mijn stoel?

De *voorzitter*: Daar beginnen wij niet aan. Dan bent u niet in beeld.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Dat ben ik liever wel.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Motie M8 van de fractie van de PVV gaat over de Brabantse Verkoopgarantie en daarin wordt het college opgedragen "zich nadrukkelijk in te spannen om de goedkope koopwoningen (maximumprijs €185.000) zonder winstoogmerk te verkopen als starterswoningen aan Brabantse starters op de woningmarkt dan wel zo spoedig mogelijk te verkopen aan particulieren op de Brabantse woningmarkt."

Het is een sympathieke motie. Ik heb al gezegd dat wij tot half januari gaan proberen ervoor te zorgen dat wij niet verantwoordelijk zijn voor de woningen maar de huidige eigenaren. Wij willen hen met zachte aandrang daarbij helpen. Daarna dienen wij ons te beraden op de vraag welke woningen op de markt komen, waar zij staan en in welke prijs categorie zij zitten. Het past niet in ons financiële beleid om woningen uit een hogere prijsklasse ineens als starterswoning aan te bieden, want dan zouden wij flink achteruitlopen. Wij hebben de garantieregeling afgesproken om een soort vangnet te creëren voor kopers. Ik zie dat het gaat om koopwoningen met een maximumprijs van €185.000. Dat is ook precies de insteek van het college. Wij kunnen de motie overnemen.

Motie M10 betreft het ganzenbeheer. Collega

Iding is hiermee al druk bezig geweest. Het is een redelijk ingewikkeld probleem. In heel Europa neemt de hoeveelheid ganzen toe en zij foerageren graag in Nederland. Dat heeft waarschijnlijk alles te maken met het Nederlandse natuurbeleid. Ganzen brengen enorme agrarische schade toe. Dat is de andere kant van de medaille. Wat je ook doet, je doet het in dezen nooit goed. Het is een zeer complex probleem. Binnen de G7 wordt hierover uitgebreid gesproken. Het is ook een internationaal probleem. Ook in het IPO-beraad over het landelijk gebied wordt gekeken wat eraan gedaan kan worden en worden de standpunten van de verschillende provincies meegenomen. Ook het Rijk beraadt zich op deze problematiek. Het college vindt deze motie ontijdig. Er zijn veel ontwikkelingen in dezen. Ik zou de indieners willen vragen met ons samen de uitkomsten van de discussies af te wachten.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Het is inderdaad een heel complex probleem. Er is niet één oplossing voor één situatie. Daarom moeten alle mogelijkheden bekeken worden. Het is goed dat er op verschillende plekken onderzoek gedaan wordt. Er ligt een voorstel bij de Tweede Kamer. Aan de provincie Utrecht is gevraagd een onderzoek te starten. Wij moeten dat niet nadoen, dat ben ik met de gedeputeerde eens. Kan de gedeputeerde toezeggen dat op het moment dat er voldoende alternatieven voorhanden zijn, de provincie ook daarmee zal gaan starten?

De heer *De Boer* (GS;VVD): Starten vind ik een verder gaande stap. Wij moeten inderdaad niet gaan onderzoeken wat anderen al doen. Dat is zonde van het geld en van de tijd. Als er duidelijkheid is en er stappen gezet kunnen worden, zullen wij dit onmiddellijk aan de commissie melden zodat gesproken kan worden over de vraag hoe met deze problematiek om te gaan.

Motie M11 gaat over de leefgebiedenbenadering. In deze motie wordt het college verzocht de uit motie M12 voortvloeiende structurele bijdrage aan biodiversiteit te beperken tot €2 mln. Wij kunnen deze motie niet overnemen omdat deze ingaat

tegen wat wij in het bestuursakkoord hebben afgesproken.

Motie M12 betreft de jongeboerenregeling. Het college vindt deze motie wat aan de vroege kant. In het bestuursakkoord is namelijk nadrukkelijk opgenomen dat er geen topup is als het geld niet nodig is. Op dat moment vallen de gelden terug naar de ecologie. Na de behandeling van de rijksbegroting wordt een en ander duidelijk en kunnen de Staten samen met ons nadere stappen ondernemen. Wij willen die behandeling eerst afwachten en kijken of het geld inderdaad nodig is; een en ander in lijn met het bestuursakkoord.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Het gaat ook om het doel op zich. Er wordt nu een specifieke groep uitgekozen die eventueel gesteund gaat worden: de jonge boeren. Ik wijs erop dat ook komkommertelers in de problemen gekomen zijn door de EHEC-infecties. Ik hoorde op de radio dat de palingvisserij problemen hebben omdat zij niet meer in de Brabantse rivieren mogen vissen. Er zijn veel meer groepen die een soortgelijke regeling zouden willen. De jonge boeren worden voorgetrokken als deze regeling in stand gehouden wordt terwijl die eigenlijk al min of meer overbodig is.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Er is hier geen sprake van voortrekken. Deze regeling is uitdrukkelijk bedoeld om deze jonge ondernemers onder voorwaarden die steun te geven die wij nodig achten. Toen ik sprak over de verhouding stad en groene ruimte heb ik al gezegd dat jonge agrarische ondernemers een uitermate grote groep vormen die zich bezighoudt met het onderhoud van het landschap dat wij zo waarderen. Als het Rijk het niet doet, kunnen wij hun op deze manier hulp bieden om het Brabantse landschap in stand te houden. Het gaat over jonge ondernemers die uitermate creatief zijn om de risico's binnen dat veld te bepalen en op een juiste manier een bedrijf te kunnen opzetten. De heer *Van Hattem* spreekt over enkele gebeurtenissen met nadelige gevolgen voor mensen in de agrarische sector. Die kunnen wij echter niet voorkomen en ook niet van tevoren inschatten. Het is vervelend om zaken waarvan wij

net kennis hebben genomen te extrapoleren naar de toekomst en op grond daarvan te zeggen dat deze regeling niet meer hoeft. Nogmaals, het college acht de motie voortijdig en wacht graag de desbetreffende begrotingsbehandeling van het Rijk af voordat wij het asteriskje in ons bestuursakkoord kunnen invullen.

De heer *Van Hattem* (PVV): De gedeputeerde zegt dat de motie voortijdig is. Adviseert hij om de motie aan te houden of raad hij haar af?

De heer *De Boer* (GS;VVD): Ik raad de motie op dit moment af omdat deze niet past in de systematiek zoals die in de tijd is voorzien.

Motie M14 van de fracties van de VVD, de PvdA en het CDA heeft betrekking op de handhaving luchtwassers. Ik wil deze motie graag overnemen. Wij hebben subsidie beschikbaar gesteld voor de handhaving en daarbij als einddatum 2012 genoemd. Voordat wij de subsidie eventueel voortzetten of op een andere manier gaan controleren, moeten wij eerst weten of de handhaving effect heeft gehad. Wij nemen deze motie over.

Motie M19 van de fracties van D66, 50Plus, PvdA en PvdD betreft de EHS. Bij het laatste aandachtstreepje van de verzoeken aan het college staat: "extra geld te reserveren om deze instrumenten te financieren binnen het vrij besteedbare budget." Er is geen vrij besteedbaar budget, voorzitter. Het college houdt zich streng aan het bestuursakkoord. Bovendien vindt het college dat de provincie niet zo maar in de gaten van het Rijk moet stappen zonder dat daarover ooit overleg heeft plaatsgevonden. Om deze twee redenen is deze motie voor ons niet aanvaardbaar.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Ik heb gevraagd wanneer die knoop wordt doorgehakt en wij eventueel ons geld terugkrijgen van het Rijk. Hoe gaan wij dan verder?

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Ik wil het ecologisch gras niet voor de voeten van de heer *Van Heugten* wegmaaien. Hij zal er straks ook iets over zeggen. Als duidelijk is hoe het Rijk zich

opstelt bij de bezuiniging van €600 mln. op de EHS, weten wij hoe het financiële plaatje eruit ziet. Dan kunnen wij knopen tellen en kunnen wij met voorstellen naar de Staten komen. Er is echter geen vrij besteedbaar budget. Ik verwijs nogmaals naar het bestuursakkoord.

Mevrouw *Klitsie* (D66): Voorzitter! De motie is ook bedoeld om te analyseren waar de meest kansrijke gebieden zitten om voortgang te maken met de EHS als er weer geld beschikbaar komt. Welke percelen zijn cruciaal om een heel gebied te kunnen ontwikkelen? Die analyse zou nu gemaakt kunnen worden. De besteding kan plaatsvinden op het moment dat het geld er daadwerkelijk is. Onttraadt de gedeputeerde de motie ook op dit punt, of kan dat wel worden opgepakt?

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Het college wil dit graag in zijn totaliteit oppakken. De analyse over in bezit zijnde gronden, over wat in het bestuursakkoord is afgesproken over de beschikbare middelen en over de verdere ontwikkeling van de EHS zonder daarbij een jaartal te noemen, willen wij in ruimtelijke en financiële zin oppakken en presenteren. Dat moment is niet ver meer weg omdat ik verwacht dat het IPO samen met het Rijk tot een akkoord kan komen. Ik loop hiermee misschien vooruit op de uitkomst, maar ik hoop dat de partijen bij elkaar kunnen komen. De heer Van Heugten komt daarop terug als er meer duidelijkheid is.

Mevrouw *Klitsie* (D66): Ik hoor dat de gedeputeerde hoopvol gestemd is. Wat ons betreft zou nu al gestart kunnen worden met het maken van een analyse, met de eerste verkenningen en met het selecteren van de meest kansrijke gebieden, maar dat is onze opvatting.

De *voorzitter*: Gaat u verder met uw betoog mijnheer De Boer.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Motie M22 willen wij ontraden. Ik heb de redenen al eerder aangegeven. De commissie-Van Doorn is op dit moment aan het broeden en haar ei aan het

leggen. Daarna is pas duidelijk in hoeverre er sprake is van transitiekosten, waar die gemaakt moeten worden en welke verantwoordelijkheid de provincie daarin wil nemen.

Motie M23 gaat over de ontwerp-structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

Mevrouw *Overboom* (D66): Voorzitter! In overleg met een aantal fracties hebben wij de motie inmiddels aangepast. Tot en met de constatering blijft de motie hetzelfde, het verzoek is als volgt gewijzigd:

"verzoeken

1. *Gedeputeerde Staten bij het opstellen van de inspraakreactie van de provincie Noord-Brabant Provinciale Staten te betrekken; en*
 2. *dragen Gedeputeerde Staten op daaraan tijdig vorm en inhoud te geven,*
- en gaan over tot de orde van de dag."*

De motie wordt nu mede ingediend door de leden Heijmans, P. Smeulders, mw. Tsoutsanis-van der Koogh, mw. Kerkhof-Mos, mw. Wijnands, Van der Wel en Kap.

De *voorzitter*: Deze gewijzigde motie maakt onderwerp van beraadslaging uit en krijgt nr. M23a.

De motie wordt gekopieerd en rondgedeeld.

In tweede termijn zullen wij kijken of er moties kunnen worden ingetrokken vanwege het simpele feit dat zij overgenomen zijn door het college. Wij maken dan ook de balans op welke eventueel veranderde moties nog toegevoegd worden.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Ik wacht graag op de nieuwe motie anders besteden wij misschien lange tijd aan een discussie die niet meer nodig is. Motie M26 gaat over de leegstaande kantoren. Wij kunnen deze motie overnemen. Dit staat ook in het bestuursakkoord. Het gaat daarbij niet alleen om herstructurering van bedrijventerreinen maar wij willen ook bekijken wat wij kunnen doen met leegstaande kantoren. Het Rijk biedt eigenaren van kantoorpanden fiscale mogelijkheden waardoor het aantrekkelijk is om een pand

leeg te laten staan. Wij moeten samen met gemeenten optrekken om bijvoorbeeld via onze planologische instrumenten zoals de Structuurvisie de kantorenmarkt te blijven bedienen maar een verplaatsingscarrousel te voorkomen.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Wij hebben die motie natuurlijk ook bekeken. Ik hoor de gedeputeerde zeggen dat het college die kan overnemen, maar in de motie staat: "verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- op een rijtje te zetten op welke manieren de provincie gemeenten kan ondersteunen bij het oplossen van de leegstand van kantoren, zoals tijdelijke huisvesting". Dat kan ondersteunen in financiële betekenissen. Ik neem aan dat dat niet de bedoeling is? Ondersteunen in procedurele zin is prima, maar er moeten niet allerlei financiële tegemoetkomingen van de provincie worden verwacht. De gedeputeerde zegt zo snel dat de motie wordt overgenomen, maar ik wil daar even uitleg over hebben.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Er kan absoluut geen sprake zijn van financiële tegemoetkomingen. Ik heb gesproken over planologische mogelijkheden en dat sluit nadrukkelijk financiële tegemoetkomingen uit. Wij willen samen met de gemeenten kijken hoe wij mogelijkheden kunnen bieden in planologische zin. Dat is de beperking bij het overnemen van motie M26.

De *voorzitter*: Ik vraag nu de heer Van Heugten om de beantwoording namens het college voort te zetten. Daarna komen gedeputeerden Pauli en mevrouw Van Haaften nog aan het woord. Ik streef ernaar omstreeks één uur te schorsen voor lunch, zodat u die schorsing ook kunt gebruiken voor de voorbereiding van de tweede termijn.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Gedeputeerde De Boer zei bij bepaalde moties dat het college die overneemt. Dat is een beetje vreemd. Betekent dat overnemen dat er niet meer gestemd wordt over die moties? Wij hebben die discussie al eerder gevoerd in deze Staten en het volgende afgesproken. Het college kan er positief tegenover

staan, kan de Staten aanraden om een motie aan te nemen, maar er moet wel gestemd worden.

De *voorzitter*: Er bestaan twee lezingen over. De eerste lezing is dat moties die opdrachten aan het college geven door het overnemen overbodig zijn geworden. Moties die extern gericht zijn, dus anderen een opdracht geven, en worden overgenomen, verdienen het om sowieso in stemming te worden gebracht.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Dat zijn wij niet met u eens. Het hangt er helemaal vanaf. Het kan een motie zijn die maar door twee of drie partijen is ondertekend omdat de andere partijen het er niet mee eens zijn. Als wij die motie niet in stemming brengen, kunnen de andere partijen daarover hun zegje niet meer doen. Ik denk dat alle moties in stemming moeten worden gebracht, ongeacht of zij door het college worden overgenomen of niet.

De *voorzitter*: Ik overleg nog even met de griffier, want er was hier een andere lezing. Maar gaat u ervan uit dat wij het doen zoals u het gewend was en over alle moties stemmen.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! Voordat ik op de moties inga, heb ik nog een vijftal punten die door de verschillende fracties naar voren zijn gebracht. Ik sta allereerst stil bij de vraag van mevrouw Geeraedts over de aanpassing van het instellingsbesluit over de reserve decentralisatie-uitkering bedrijventerreinen. Wij hebben die reserve. Daarbij zit een besluit over hoe die reserve gevoed wordt en over de ontwikkelingen daarvan. De rijksmiddelen bestemd voor herstructurering bedrijfsterreinen zijn FES-middelen (FES = fonds economische structuurversterking) en passen niet in de op dit moment geformuleerde voeding van deze reserve. Wij moeten de tekst formeel technisch aanpassen om de FES-middelen bedoeld voor de herstructurering van bedrijventerreinen die door het Rijk gedecentraliseerd worden naar de provincie aan deze reserve te kunnen toevoegen. De inzet en de bedoeling passen bij het eerder genomen besluit

tot instelling van die reserve.

Het volgende punt betrof het spaar- en infrafonds. De looptijd van dat fonds is vijftien jaar. Betekent dit dat de in uitvoering zijnde projecten zo lang duren? Wij weten dat N279-noord, de Noord-oostcorridor en de N69 langetermijnprojecten zijn. Ik heb gisteravond al aangegeven dat wij de Staten bij de begroting een nader spelregelkader willen laten vaststellen om ervoor te zorgen dat de uitgaven en de verdeling van die middelen van dit fonds dat de komende vijftien jaar wordt opgebouwd, aansluiten bij de uitgaven die wij bij deze projecten doen. De realisatie is niet gekoppeld aan die periode van vijftien jaar. Wij zullen u laten zien dat het ook te maken heeft met kapitaallasten die gedekt worden uit het spaar- en infrafonds. In de notitie bij de begroting zullen wij uitgebreid ingaan op uitvoeringstermijn, de voeding en de opzet van het spaar- en infrafonds. Ik proef uit de vraagstelling dat het niet de bedoeling is dat wij vijftien jaar doen over het realiseren van deze projecten. Het college deelt de ambitie om die in een kortere termijn te kunnen realiseren.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! Mag ik uit dit antwoord afleiden dat wij bijvoorbeeld over vijf jaar gaan besluiten dat de Ruit om Eindhoven er echt komt, dat wij daarin weet ik hoeveel miljoenen provinciaal geld stoppen dat wij dan eigenlijk nog niet helemaal gespaard hebben? Geven wij het geld uit voordat wij het gespaard hebben?

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Geld uitgeven dat je niet hebt, dat werkt niet. Wij zullen de Staten laten zien hoe de liquiditeitsplanning van het fonds, de belegging en de reservering van de middelen in het fonds zal verlopen en dat het sparen op een verantwoorde manier gepaard gaat met het op een verantwoorde manier uitgeven en aangaan van verplichtingen.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Ik vind het moeilijk om nu te besluiten tot instelling van dat fonds terwijl het spelregelkader nog helemaal niet duidelijk is.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! De Staten hebben al besloten om de middelen uit de verkoop van Essent plus de dividendvervangende middelen hiervoor in te zetten en hebben aangegeven, dat er een fonds gevormd moet worden en waarvoor. Het besluit van vandaag strekt ertoe om het fonds daadwerkelijk in bedrijf te stellen. Wij hebben aangegeven dat wij de Staten in kennis zullen stellen van hoe precies de instelling, de voeding en de ontwikkeling van dat fonds verlopen gerelateerd aan de besluitvorming over de drie wegenprojecten.

Over de borgstellingsovereenkomst merkt de heer Heijmans terecht op dat er natuurlijk een verband is tussen een lage en een hoge rente en een laag risico en een hoger risico. In dit geval was de lage rente van 0,25% niet zozeer gekoppeld aan een heel laag risico maar wel aan het feit dat het geld direct opvraagbaar moest zijn. Dat was het karakter van de escrow. Wij hebben nu met de kopende partij kunnen afspreken dat de gelden niet direct opvraagbaar hoeven te zijn. Nu kunnen wij die gelden veilig in een triple A-belegging stoppen met een heel laag risicoprofiel en via een grote zekerheidsstelling met 3% tot 3,5% laten renderen. Door het niet direct opvraagbaar zijn van de middelen lopen wij nu wel het risico dat bij het aanspreken van de escrow RWE niet wil wachten totdat de middelen vrijvallen en wij meteen moeten betalen. Dat risico lopen wij. Dat is echter geen financieel risico, want de middelen zijn inmiddels voorhanden. Wij moeten echter wel een kortetermijnvoorfinanciering doen als de middelen direct opvraagbaar worden. Daartegenover staat dat wij een veel hogere rente over die escrow kunnen ontvangen. Er is inderdaad sprake geweest van risico, maar niet in de zin van niet voldoende solvabel zijn van de beleggingen die wij hebben weggezet. Ik ben het helemaal met de heer Heijmans eens dat wij er in Noord-Brabant alles aan moeten doen om Icesave-affaires, Ceteco-affaires en binnenkort Spanje-affaires en Griekenland-affaires te voorkomen.

In de voortgangsrapportage staat dat de provincie achterloopt met de comfortverbeteringen voor de fiets en dat dit een lagere prioriteit heeft. Dat klopt inderdaad. Wij hebben ervoor gekozen meer

prioriteit te geven aan de aanleg van nieuwe fietspaden dan aan het asfalteren van bestaande fietspaden. Natuurlijk blijven wij comfortverhogende maatregelen treffen maar daarbij proberen wij zoveel mogelijk werk met werk te maken. Tegelijkertijd met het groot onderhoud willen wij comfortverhogende maatregelen treffen. Als wij die lijn kiezen, blijft het tempo waarin wij gedacht hadden die comfortverhogende maatregelen te kunnen realiseren echter iets achter.

De heer Heijmans verwees naar de opmerking dat wij vertraging oplopen bij een aantal reconstructiewerkzaamheden aan onze wegen. Ook hier is het een kwestie van tempo. Door omstandigheden hebben wij minder reconstructies kunnen uitvoeren dan wij gedacht hadden. De reconstructies vinden nu iets later plaats, maar ik kan de Staten verzekeren dat afstel niet de bedoeling is. Er is hier geen sprake van verandering van beleid. Er komt dus van uitstel geen afstel!

Mevrouw Wijnands van de fractie van PvdA vroeg naar de BDU-bezuiniging. Als gevolg van de rijksbezuinigingen worden de BDU-middelen de komende jaren minder. Leidt dit tot minder middelen voor het openbaar vervoer? Het college streeft ernaar om de hoeveelheid middelen voor het openbaar vervoer de komende jaren constant te houden. In de BDU-middelen zijn reserveringen gemaakt om dat te kunnen doen. Wij proberen zelfs de optimalisatie van het openbaar vervoer daarin mee te nemen. Alles is erop gericht om in ieder geval geen groot gat te laten ontstaan tussen de oude en de nieuwe concessie. Wij proberen dit zo geleidelijk mogelijk en met handhaving van kwaliteit, lijndiensten en frequenties door te zetten. Wij delen de zorgen van de Staten. Ook wij proberen deze middelen beschikbaar te houden voor openbaar vervoer en op een goede manier in te zetten.

Er is een vraag gesteld over de tweede tranche van de investeringsagenda. Wij hebben nu de eerste tranche met elkaar afgesproken. De nadere uitwerkingen krijgt u in de loop van dit en volgend jaar. Een aantal zaken ziet u op korte termijn terug en een aantal dingen worden op langere termijn uitgewerkt. Er wordt hard aan gewerkt.

Voor de voorstellen voor de tweede tranche willen wij de Staten enkele punten meegeven. Uiteraard kunnen wij pas over de tweede tranche praten als wij zekerheid hebben of de middelen binnenkomen, indachtig de opmerking van de heer Smeulders dat je pas geld kunt uit geven als je zeker weet dat je het hebt. Verder moeten wij deze grote investeringsopgaven ook in personele zin kunnen volbrengen. Ons uitgangspunt is dat niet alleen wij investeren maar dat ook derden meedoen in de diverse beleidsvelden. Er moet ook buiten voldoende kapitaal zijn om met ons te cofinancieren. Als wij €300 mln. in Brabant wegzetten en verwachten dat op zijn minst €300 mln. vanuit Brabant mee geïnvesteerd wordt, moet dat geld natuurlijk wel beschikbaar zijn. Dat geldt ook voor de volgende investeringstranches. In deze bestuursperiode praten wij natuurlijk met elkaar over de tweede tranche, maar deze aspecten spelen daarbij wel een rol. Bovendien willen wij bij de vaststelling van de tweede tranche zoveel mogelijk gebruikmaken van de ervaringen die wij opdoen met de eerste tranche.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Ik vind dat de gedeputeerde zich een beetje vaag uitdrukt. Sommige zaken komen al op korte termijn en andere op de wat langere termijn. Als ik het mij goed herinner, is eigenlijk al toegezegd dat wij voor de zomervakantie al plannen zouden zien. Die hebben wij echter nog niet gezien. Kan de gedeputeerde het niet iets concreter maken? Wij worden namelijk benaderd door partijen uit het veld aan wie bepaalde toezeggingen gedaan zijn. Zij kunnen ook niet verder. Ik wil graag wat concreter horen wanneer die eerste plannen aan ons worden voorgelegd zodat wij een beetje een planning kunnen maken.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! Ik begrijp de vraag van mevrouw Geeraedts. Ik vind het een beetje moeilijk om nu een overzicht te geven van de vijf investeringsvelden. Ik weet bijvoorbeeld dat collega Van Haaften volop bezig is met o.a. sportinvesteringen en met investering in BrabantStad Culturele Hoofdstad. Ik kan op dit moment geen duidelijk beeld geven van hoe ver

wij zijn. Ik meen dat het goed is als via de commissievoorzitters van de commissies waarin de investeringsvoorstellen worden behandeld, de gedeputeerden de gelegenheid krijgen om de stand van zaken bij de diverse investeringsvoorstellen aan te geven. Daarbij kan ook de planning voor de uitwerking van de diverse voorstellen aan de orde komen. Bij economie bijvoorbeeld zijn voor energie en zonnecellen al dingen in gang gezet. Ik stel voor om de commissies nader te informeren.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Ik stel deze vraag ook omdat wij hebben gehoord dat er al gelden worden uitgegeven met name voor de sport zonder dat wij daarvan al iets gezien hebben. Als ik het verkeerd heb, hoor ik dat graag. Dat bevreesdde ons wat. Ik heb in eerste instantie de vraag niet direct gesteld, maar dat wil ik nu wel doen om de achterliggende bedoeling duidelijk te maken. Weet de gedeputeerde hoe dat zit? Het geld moet uitgegeven worden, maar wij hebben wel duidelijk afgesproken dat wij de plannen eerst zien.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! Ik stel voor dat collega Van Haaften in haar termijn ingaat op deze vraag van mevrouw Geeraedts.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): De gedeputeerde zei ook iets over de tweede tranche. Wij begrijpen heel goed dat er eerst geld moet zijn voordat je beleid kunt maken, maar de gedeputeerde zei ook dat wij eerst co-financiers moeten hebben voordat wij plannen kunnen maken. Ik hoop echter dat de provincie eerst plannen maakt en daarna de financiers erbij zoekt.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Volgens mij zijn beide zaken belangrijk. Bij het opstellen van de Agenda van Brabant hebben wij gezien dat er een goede en vruchtbare communicatie met de Brabantse samenleving nodig is om te kunnen afwegen waar de komende jaren de nieuwe prioriteiten moeten liggen in de afspraken die wij maken en welke mogelijkheden daarbij realistisch en haalbaar zijn.

Mevrouw Lestrade van de fractie van D66 sprak over de Kadernota en de besluitvorming die

daarover plaatsvindt. Onder punt 3 van het besluit staat: "kennis te nemen van het geactualiseerde financiële kader....." Volgens mevrouw Lestrade gaat het niet om kennisnemen maar om vaststellen. Ik wijs erop dat de voorjaarsnota die door de Staten wordt vastgesteld in feite altijd een kaderstellende nota is. Die zet namelijk de uitgangspunten voor de begroting vast. De Staten stemmen dus in met de uitgangspunten die het college moet hanteren bij de begroting 2012 en nemen kennis van een aantal geactualiseerde financiële uitgangspunten, zoals de rentestanden, het inflatiepercentage en de meicirculaire, die een weerslag hebben op de wijze van handelen van het college bij de begroting 2012. Dat is voor ons de kaderstelling bij het opstellen van de begroting 2012.

Motie M6 van de fracties van het CDA, de VVD en de SP gaat over de A27. het college wordt gevraagd deze motie ter kennis te brengen van de minister van Infrastructuur en Milieu en van de Tweede Kamer. Wij hebben dat inmiddels gedaan. Wij hebben dit zowel aan de minister als aan de Tweede Kamer ter kennis gebracht. Gisteravond laat is in de Tweede Kamer gestemd over een amendement met precies dezelfde strekking als deze motie, namelijk het loskoppelen van de beide projecten en de financiering van de A58 niet afhankelijk te stellen van een eventueel tekort van de A27. Het college staat positief tegenover deze motie, maar denkt dat zij inmiddels achterhaald is door het amendement dat vannacht rond de klok van half drie in de Kamer is aangenomen.

Motie M7 gaat over het realiseren van de fietstunnel bij Moerschot. De Staten hebben deze week nog een korte notitie gekregen over de laatste vragen die gesteld zijn en over de mogelijke dekking. Als de plannen voor de fietstunnel gehandhaafd blijven, wordt er geen nieuw budget toegewezen want dat is al toegewezen en vallen er geen middelen vrij die volgend jaar besteed kunnen worden aan andere projecten. Daarmee kan de motie in ieder geval worden uitgevoerd. Ondanks het feit dat wij een ander voorstel hebben gedaan, snappen wij, gezien de bijna Statenbrede ondertekening van deze motie, dat wij worden

opgedragen deze uit te voeren. Na stemming zullen wij dat dan ook zeker doen.

Motie M15 over slim rijden is ingediend door een ruime meerderheid van deze Staten. In de motie wordt het college verzocht om actief kennis te nemen van de stand van zaken van de technieken slim, coöperatief rijden. Zoals de Staten weten, zijn wij betrokken bij een aantal projecten. Wij subsidiëren ook een aantal projecten voor in-cartechnologie. Wij subsidiëren ook het maken van de testomgeving o.a. op de Automotive Campus in Helmond en wij stellen de A270 beschikbaar voor deze testen. Wij zien deze motie als ondersteuning van ons beleid. Wij zijn al erg actief bij het toepassen en het laten ontwikkelen van slimmer rijden in Brabant.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voorzitter! Bij het tweede gedachtestreepje in het dictum verzoeken wij GS nader te onderzoeken welke effecten het slimme rijden kan hebben op het mobiliteitsbeleid 2011-2015 en de toekomstplannen van de provincie. Kan het college hier een concrete toezegging voor doen?

De heer *Van Heugten* (CDA): Wij hebben dit opgenomen in ons mobiliteitsbeleid. Om de resultaten te kunnen vertalen naar het toekomstig gebruik op onze wegen, zijn we wel afhankelijk van de vraag in hoeverre de nieuwe technieken al mogelijkheden tot doorrekening hebben. Als die mogelijkheden er zijn, zullen wij die meenemen en onze verkeersmodellen erop actualiseren.

Motie M20 over reservering gelden schadeclaims betreft een motie die aangehouden is bij de behandeling op 22 april 2011. In de laatste regel van het dictum staat: "en in de eerstvolgende begroting voldoende geld daarvoor te reserveren binnen het "vrij besteedbare budget".

Met het vaststellen van het bestuursakkoord zijn er geen vrij besteedbare budgetten meer voor de komende periode omdat zij allemaal al in het bestuursakkoord genoemd zijn.

Het college wordt ook verzocht om inzicht te geven in de schadeclaims die de provincie kan verwachten met betrekking tot de intensieve veehouderij. Wij willen de Staten adviseren om het

bestendige gebruik bij risicoberekening, risicobeheersing en risicoreserveringen voort te zetten en geen afzonderlijke rapportage individueel op onderwerpen te vragen. Het zou in ieder geval al een zeer vertrouwelijke rapportage moeten zijn. Het in alle openheid en transparant aangeven hoe de risicoreserveringen eruit zien en of je wel of niet schadeclaims verwacht, is bijna al een uitnodiging voor bepaalde partijen om schadeclaims in te dienen. Wij moeten daarmee zeer terughoudend zijn. Het college ontraadt deze motie om twee redenen, maar wij zijn ons ervan bewust dat wij bij de begroting en de jaarstukken kenbaar moeten maken of en waar zich risico's voordoen. Het kan zijn dat wij die informatie soms vertrouwelijk met de Staten moeten delen.

Motie M24 betreft de reservering spoorlijn Utrecht-Breda. Daarin wordt het college verzocht om te onderzoeken wat de kosten zijn van deze spoorlijn. Wij willen die motie ontraden omdat er al twee keer onderzoek gedaan is door het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Uit mijn hoofd zeg ik dat de bedragen lagen tussen de €3 mld. en de €2,5 mld. Het lijkt mij iets te ambitieus om in de komende begrotingsbehandeling met voorstellen te komen om dat bedrag af te dekken. Een bijdrage daarvoor financieren is in strijd met het bestuursakkoord waarin wij duidelijk gekozen hebben om wel mee te werken aan ruimtelijke reserveringen maar geen financiële reserveringen te doen. Uit de Kamerbehandeling afgelopen week is duidelijk geworden dat er in ieder geval tot 2024 geen enkel uitzicht is op een bedrag dat het mogelijk maakt om deze spoorlijn te realiseren.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! Volgens mij heeft de heer Van Heugten de motie verkeerd gelezen. Wij vragen het college niet om onderzoek te doen maar om ons te informeren over de kosten. Volgens de heer Van Heugten zijn die kosten €3,5 mld. Wij willen die gegevens graag op papier zien, dan weten wij het allemaal.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Er worden toch notulen gemaakt van deze vergadering? Dan staat het toch op papier!

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Wij willen de bedragen graag onderbouwd zien. Wij vinden het niet zo sterk als de gedeputeerde zegt: volgens mij is het €3,5 mld. Op die basis kunnen wij geen besluiten nemen, mijnheer Heijmans. Ik wil dat in ieder geval niet doen.

Er is een beetje een patstelling ontstaan over de spoorlijn. Het Rijk zegt niets te betalen als de provincie niets doet en wij zeggen dat wij niet betalen als het Rijk niet doet. Het lijkt ons goed als er een voorstel komt om te beginnen met reserveren voor die spoorlijn. Wij vertrouwen dat het Rijk dan hetzelfde zal doen.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Dat laatste is een politieke keuze. Wij reserveren dan wel voor rijksinfrastructuur. Volgens mij is de lijn van dit kabinet: je gaat erover of je gaat er niet over. De provincie gaat in principe niet over de hoofdwegenstructuur en over het hoofdspoor-net. Bij intrekking of verwerping van deze motie kan ik toch toezeggen dat wij de bij het departement beschikbare informatie over eerdere kostenberekeningen van deze spoorlijn zullen opvragen en aan de Staten ter beschikking stellen.

Motie M25 gaat over de continuering van het Nachtnet. In deze motie wordt de wens uitgesproken dat Noord-Brabant ook op termijn (na 2012) blijft aangesloten op het Nachtnet van de Nederlandse Spoorwegen. Het college deelt die wens met daarbij de kanttekening dat het een voortzetting van het Nachtnet conform onze eerdere uitgangspunten zal zijn, te weten zonder subsidie. Het moet zichzelf kunnen bedruipen en worden in de concessie van de NS. Deze uitspraak van de Staten is in principe in lijn met het beleid van het college maar wel met de kanttekening over de kostendekking.

Amendement A5 heeft betrekking op de middelen spaar- en financieringsfonds wegeninfrastructuur naar energietransitie. Het college wil dit amendement ontraden omdat het in strijd is met het bestuursakkoord.

Amendement A6 gaat over een kortere looptijd van het spaar- en financieringsfonds wegeninfrastructuur. De fractie van GroenLinks wil de looptijd van het fonds aanmerkelijk bekorten en

beperken tot één bestuursperiode. In het debat met mevrouw Geeraedts kwam daar ook al even een reactie op. Wij zouden op die manier nooit meer toekomen aan grotere projecten met een langere looptijd. Zelfs HOV-projecten hebben misschien wel een looptijd van tien jaar. Provincies kunnen nu eenmaal niet lenen en schulden maken zoals de rijksoverheid dat wel kan. Provincies moeten de middelen eerst sparen. Naar ons idee kun je met recht en reden een spaarfonds instellen met een langere looptijd.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Dan ben ik toch benieuwd hoe het college dadelijk gaat berekenen hoe wij met het geld dat wij niet hebben de A29 en de Noordoost tangent gaan aanleggen. Als dat kan, kan dit ook.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Wij kunnen in ieder geval niet toveren, maar wij kunnen wel aangeven hoe de voeding van het fonds en de uitgave van middelen met elkaar in verband te brengen zijn. Iemand sprak van over je graf heen regeren. Natuurlijk staat het in een nieuwe bestuursperiode de Staten vrij om andere besluiten te nemen of te besluiten om te stoppen met het verder sparen in dit fonds. Dat heeft natuurlijk wel consequenties want dan kan een aantal projecten niet meer uitgevoerd worden en komen eerder gedane investeringen niet meer tot hun recht. Nieuwe Staten kunnen in een nieuwe bestuursperiode natuurlijk altijd wijzigingen aanbrengen. Dit college moet echter aanvaarding van dit amendement ontraden.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! In die zin moeten wij oppassen met het doen van beloften aan gemeenten en andere instellingen. Dat kan immers leiden tot schadeclaims.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Wij moeten heldere bestuurlijke afspraken maken met de regio waarmee wij samenwerken over welke investeringen de provincie kan doen en welke besluitvorming, voorbehouden en kaders daaraan vastzitten. Voor die zuivere besluitvorming hebben wij het spelregelkader van het fonds nodig dat het

college de Staten zal aanreiken.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Maar dan wel onder voorbehoud van de termijn van deze Staten.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): In het algemeen geldt dat als er geen door de Staten geaccordeerd besluit is, het college altijd gehouden is om die bestuurlijke afspraken over de inzet van middelen van de provincie voor de aanleg van wegen of voor het verbeteren van andere activiteiten in een gebied te maken onder voorbehoud van goedkeuring door de Staten. Pas als de Staten geld gevoteerd en aangewezen hebben voor projecten, kan dat geld daadwerkelijk worden besteed.

De *voorzitter*: Het punt lijkt mij helder. Mijnheer Van Heugten, wilt u afronden?

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! Het laatste amendement dat ik behandel is amendement A7 om het Spaar- en financieringsfonds wegeninfrastructuur ook te bestemmen voor hoogwaardig openbaar vervoer. De Staten weten dat wij veel aan HOV doen. In de projecten "Samen investeren" die de afgelopen periode samen met de provincie zijn opgezet, wordt door de B5-steden fors geïnvesteerd in hoogwaardig openbaar vervoer. Ook bij de Ruit rond Eindhoven wordt fors geïnvesteerd in hoogwaardig openbaar vervoer. In dit fonds houden wij geen rekening met de expliciet nieuwe aanleg van hoogwaardig-openbaarvervoerverbindingen. Het college ontraadt dan ook aanvaarding van dit amendement.

De *voorzitter*: Het woord is nu aan gedeputeerde Van Haaften.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Voorzitter! Bij elk van de investeringsvoorstellen die wij in december 2010 hebben vastgesteld, hebben de Staten besloten over de verdere uitwerking en de betrokkenheid van de Staten.

Is er bij sport al geld uitgegeven? Nee, er zijn alleen toezeggingen gedaan bij de drie vooruitgeschoven projecten die in de commissie van 18

februari zijn goedgekeurd. Ik heb toen in de commissie toestemming gevraagd om toezeggingen te mogen doen. Alle andere beweringen dat er toezeggingen zijn gedaan, kloppen dus niet.

Met de commissievoorzitter hebben wij een planning gemaakt voor dit najaar. In september zullen wij in de commissie spreken over de nadere uitwerking sport. Ook staat in september de stand van zaken bij BrabantStad Culturele Hoofdstad op de agenda. In oktober praten wij over de grootschalige complexen en brengen wij een werkbezoek. In november spreken wij over de begroting met daarin een apart hoofdstuk over de investeringsvoorstellen zodat de Staten ook daar de voortgang kunnen volgen en controleren.

Mevrouw *Zwijnenburg-van der Vliet* (VVD): Voorzitter! Het is juist wat mevrouw Van Haaften zegt. In nr. 6 van het bedrijfsblad De Pib staat echter een verhaal van de manager. Hij schrijft daarin: In 2011 ondersteunt de provincie op basis van de Sportnota maar liefst twaalf topevenementen voor de kernsporten. Hij zegt dus dat er concrete plannen omschreven zijn en de gedeputeerde spreekt dit tegen. Kan zij dat uitleggen?

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Het klopt helemaal en dit verhaal en mijn opmerkingen spreken elkaar ook niet tegen. De Sportnota die hij noemt, vigeert tot en met 2011. De twaalf evenementen die hij noemt, worden betaald uit het lopende sportbudget en niet uit het geld voor het sportplan dat de Staten bij het investeringsvoorstel gevoteerd hebben. Is dat voldoende duidelijk?

Mevrouw *Zwijnenburg-van der Vliet* (VVD): Ik kom in september erop terug want ik begrijp die tekst niet helemaal goed.

De *voorzitter*: Ik stel voor dat u daarover in de commissie verder spreekt. Het heeft nu weinig zin.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Dat is uitstekend, voorzitter.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Ik kan helaas geen ruggespraak houden met mijn collega uit de commissie want zij is op vakantie. Ik begrijp hieruit dat de commissie een besluit kan nemen om een vooruitgeschoven project toe te zeggen zonder dat de Staten daarin worden gekend.

Mevrouw *Van Haafden-Harkema* (GS;CDA): Dat klopt. De commissie heeft daarover een uitspraak gedaan en mij toestemming gegeven om vooruit te lopen op de uitwerking van het plan en het opgevat als uitvoering van een genomen besluit. De uitvoering ligt over het algemeen bij Gedeputeerde Staten. Omdat ik vond dat het politiek gevoelig kon liggen of lastig zou kunnen zijn voor onze onderlinge relatie heb ik dat aan de commissie voorgelegd.

De *voorzitter*: Vervolgt u uw betoog.

Mevrouw *Van Haafden-Harkema* (GS;CDA): Ik behandel twee moties, voorzitter. Motie M13 gaat over het Brabants volkslied. Ook het college vindt het lied Brabant van Guus Meeuwis prachtig. Inmiddels heeft het lied vorige week zijn diensten bewezen als een soort actielied op het Plein in Den Haag. Wij willen de motie ontraden omdat wij geen voorstander zijn van referenda. Wij kunnen ons voorstellen dat als dit punt in de volgende verkiezingsprogramma's wordt opgenomen en bijvoorbeeld een rol speelt in de verkiezingscampagnes het vanzelf een plek krijgt in een volgend bestuursakkoord.

De heer *Ten Harmsen van der Beek* (VVD): Voorzitter! Excuses, mijn interruptie gaat nog over het vorige punt waarover ook de heer Van der Wel een opmerking heeft gemaakt.

Het lijkt mij toch verstandig dat wij over de specifieke systematiek van al dan niet goedkeuring in de commissie nog een keer terugkomen. Ik heb daarvan toen een punt gemaakt en nog gevraagd of er geen begrotingswijziging voor moest worden goedgekeurd in de PS-vergadering die de week daarna zou plaatsvinden. Het ging immers over het voteren van middelen waarvan wij vonden dat het niet aan de commissie was om dit te doen. Op

de een of andere manier is een vorm gevonden waarmee dat wel kon met goedkeuring achteraf. Die moeten wij dus nog geven in de komende behandeling. Ik stel voor deze behandeling nu niet onnodig op te houden maar ik wil wel graag de toezegging dat wordt teruggekomen op de systematiek.

De *voorzitter*: Ik kan het daar helemaal mee eens zijn. Het is altijd goed om weer eens op te frissen wat wij hebben afgesproken over de spelregels inzake de taakverdeling tussen GS en PS, de omgang met de begrotingsregels en de verhouding PS en commissie. In dit huis kan altijd overal op worden teruggekomen op de goede manier. Dus dit komt later weer aan de orde.

De heer *Ten Harmsen van der Beek* (VVD): Voorzitter! Niet alleen in algemene zin, ik zou toch willen verzoeken om dit specifieke onderwerp desnoods als een casestudy aan de orde te stellen.

De *voorzitter*: Het is net verwezen naar de commissie. U praat daar met elkaar verder naar aanleiding van de interruptie van mevrouw Zwijnenburg.

Mevrouw *Van Haafden-Harkema* (GS;CDA): Voorzitter! Overigens hadden wij daarover toen met elkaar een conclusie getrokken.

De heer *Van Hattem* (PVV): De gedeputeerde ontraadt de motie over het volkslied omdat het college geen voorstander is van referenda. Mijn voorstel is om de motie vooralsnog aan te houden, desnoods voor een langere tijd, dat kan zelfs twee jaar zijn, en daarop op een later moment terug te komen. Op die manier krijgen de partijen in deze Staten de gelegenheid om goed over dit onderwerp na te denken en het dan eventueel te agenderen.

De *voorzitter*: Mijnheer Van Hattem, u mag helemaal zelf beslissen of u een motie intrekt, aanhoudt of in stemming wilt brengen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Uiteraard, voorzitter, maar ik wil dit even ter overweging meegeven aan

de gedeputeerde.

Mevrouw *Van Haafden-Harkema* (GS;CDA): Voorzitter! Motie M21 over de jeugdzorg willen wij met klem ontraden omdat het Rijk ervoor moet zorgen dat er middelen zijn, niet alleen voor de transitie jeugdzorg maar ook voor de doeluitkering jeugd, en dat de kwaliteit op peil blijft. Wij willen niet uitspreken dat wij daarin autonome middelen stoppen. Overigens hebben wij die middelen ook niet.

De heer *Hageman* (D66): Voorzitter! Ik heb begrepen dat er op dit moment wel autonome middelen zijn: €8 mln. Dat heeft de gedeputeerde zelf aangegeven in de commissie. Met onze motie vragen wij om de kwaliteit van de jeugdzorg alstublieft te stellen boven een principe-uitspraak over bezuinigingen. Moet ik de opmerking van de gedeputeerde zo interpreteren dat zij bezuinigen boven de kwaliteit van de jeugdzorg stelt?

Mevrouw *Van Haafden-Harkema* (GS;CDA): Geenszins. Wij moeten ons bovendien houden aan de wet. In de vigerende Wet op de jeugdzorg is de provincie 100% verantwoordelijk voor de kwaliteit van de jeugdzorg. Wij willen tijdens de verbouwing de winkel openhouden, zo vat ik het verhaal samen. De autonome middelen die tot nu toe beschikbaar waren, hadden enerzijds betrekking op middelen uit een amendement van de Staten dat een voorloper was op het voorbereiden van de transitie. Dat geld wordt op dit moment in de richting van de gemeenten ingezet. Anderzijds hebben wij uit autonome middelen een stukje van het gat opgevuld. Die autonome middelen zijn gewoon op. Bovendien hebben wij twee of drie jaar geleden al in het beleidskader jeugdzorg afgesproken dat wij streven naar werken met alleen de doeluitkering. Dat weet ook iedereen. De inhoudelijke op kwaliteit gerichte beweging en de omslag naar de gemeenten moeten tegelijkertijd gemaakt worden.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voorzitter! De gedeputeerde zegt dat GS geen extra autonome middelen kunnen toezeggen, maar in de motie wordt het

college alleen verzocht niet uit te sluiten dat inzet van autonome provinciale middelen noodzakelijk kan zijn.....

Mevrouw *Van Haafden-Harkema* (GS;CDA): Dat is best een onhandige uitspraak op het moment dat je aan het onderhandelen bent met het Rijk over de hoogte van de doeluitkering. Ik wijs er bovendien op dat de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) een deel van het bestuursakkoord met het Rijk waarin het gaat over de transitiekosten niet heeft aangenomen. Het is een bijzonder precair moment om zo'n uitspraak te doen.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Door de motie niet te steunen, zegt de gedeputeerde eigenlijk dat zij het wel uitsluit dat de inzet van autonome provinciale middelen noodzakelijk kan zijn, althans dat gevoel krijg ik. Is zij meer tegen het moment van de motie dan tegen de inhoud?

Mevrouw *Van Haafden-Harkema* (GS;CDA): De opdracht die de Staten mij hebben gegeven in het beleidskader jeugd is te werken en kwaliteit te borgen binnen de doeluitkering jeugdzorg. Dat is ook mijn inzet. Op dit moment lopen de onderhandelingen met de staatssecretaris over de vraag of die doeluitkering op niveau blijft. De opdracht die wij hebben om binnen de doeluitkering de jeugdzorg te leveren, staat. Ik wil daarvan niet afwijken. Iedereen weet dat wij die doelstelling hebben en bereidt zich daar ook op voor.

De *voorzitter*: Het punt lijkt mij helder. Tot slot is het woord aan gedeputeerde Pauli.

De heer *Pauli* (GS;VVD): Voorzitter! Collega De Boer heeft al uitgebreid gesproken over de wens van de Staten voor integrale afwegingen. Uiteraard zal dat de komende tijd ook binnen de economische portefeuille het geval zijn. Ik loop even een aantal onderwerpen door en begin bij de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij. De Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij kent een jaarlijkse exploitatiesubsidie van €3,4 mln.,

samengesteld uit €2,3 mln. van de provincie, waaronder begrepen €900.000 die de Staten in het verleden verstrekt hebben voor respectievelijk de jaren 2010 en 2011, en €1,1 mln. van het Rijk. Het is 100% definitief dat het Rijk die €1,1 mln. de komende vier jaar gaat afbouwen. De eerste korting van bijna €300.000 zal plaatsvinden over 2012. Aangezien dat bedrag van €900.000 alleen geborgd was voor 2010 en 2012 zal de BOM als de Staten niet instemmen met een eenmalige terbeschikkingstelling van €900.000 geconfronteerd worden met een bezuinigingstaakstelling van 30%. Dat betekent concreet dat de uitvoering van de Agenda van Brabant fors geweld wordt aangedaan. Het gaat hierbij om de topsectoren, de werklocaties, de acquisitie en de internationalisering. Wij moeten niet vergeten dat 90% van onze economie in het MKB zit. Mevrouw Geeraedts zei het ook al. De BOM richt zich op het MKB. Met deze bezuiniging zijn zeven arbeidsplaatsen gemoeid. Die negen ton zijn nodig om eenmalig lucht te creëren. Volgend jaar moeten wij kijken hoe wij structureel dekking kunnen geven aan deze belangrijke ontwikkelingen.

In de commissie is gevraagd of wij dit geld niet uit het vermogen kunnen halen. Dat kan niet, dat is statutair bepaald. Het vermogen is voor participaties, het moet revolverend zijn, bovendien zou het zeer onverstandig zijn om het vermogen dat in de balans zit voor participaties te gebruiken om exploitatietekorten aan te zuiveren. Ik doe een klemmend pleidooi aan de Staten om in ieder geval door te gaan met de Agenda van Brabant en te denken aan het MKB dat de inzet van de BOM ook het komend jaar zeer dringend nodig heeft.

Het arbeidsmarktbeleid heeft een zeer zware prioriteit binnen de uitvoeringsagenda. Laat ik daarover duidelijk zijn. Bovendien biedt dit beleid de komende jaren kansen. Er komt een ongelooflijke krapte op de arbeidsmarkt. Juist bij die krapte moeten wij inventief zijn om ook laaggeschoolde mensen en mensen met een arbeidshandicap eerlijke kansen te bieden maar ook zorgen voor voldoende kenniswerkers om onze innovatieve economie te kunnen laten floreren. Er hebben al twee uitstekende besprekingen plaatsge-

vonden van het PACT. Daarin zitten werkgevers, BZW, MKB, ZLTO (Zuidelijke Land en Tuinbouw Organisatie) en vertegenwoordigers van werknemers via het UWV (Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen) en de vakbonden, de kennisinstellingen en de overheden. De doelstelling is tot een algeheel omvattend arbeidsmarktbeleid te komen voor geheel Brabant. Het is een fantastische prestatie als dat gaat lukken. Wij moeten daaraan hard werken en een en ander vervolgens voorzien van een provinciaal beleid. Het college heeft dan ook geen bezwaar tegen motie M16. Het college kan haar zelfs omarmen, met dien verstande dat wij eerst het convenant moeten sluiten omdat wij wat breder aan de slag willen gaan. Wij hebben echt de stakeholders nodig om samen tot een goed beleid te komen. Wij zullen daarbij uiteraard zowel de Staten als de commissie betrekken.

Mevrouw *Tetteroo* (PvdA): Voorzitter! Kan de gedeputeerde aangeven wanneer een en ander concreet wordt, dit jaar, volgend jaar? Wij zijn erg benieuwd welke punten hierbij expliciet aan de orde zijn.

De heer *Pauli* (GS;VVD): Voorzitter! U kunt in september/oktober een letter of intent verwachten van al de PACT-partners die ik genoemd heb. Wij willen zorgen voor een betere aansluiting van het onderwijs met de arbeidsmarkt. Wij komen met nieuwe oplossingen en initiatieven voor de onderkant van de arbeidsmarkt en met nieuwe initiatieven om mensen continu te laten leren en zo aan te sluiten bij de behoeften van het bedrijfsleven. Er is een goed beleid inzake expats. Verder richten wij ons op de inzet van mensen met kansbeperkingen bijvoorbeeld in de agrofoodsector. Daardoor krijgen wij een betere aansluiting van de vraag op de behoefte, worden de kaartenbakken leeggemaakt en krijgen ook de mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt een eerlijke kans.

Mevrouw *Tetteroo* (PvdA): Wij krijgen dat dus in september?

De heer *Pauli* (GS;VVD): Nee, niet het complete verhaal. Nogmaals, wij beginnen met het allesomvattend convenant tussen de partners. Vanuit de partners worden dan de actiepunten bepaald. Die worden uitgewerkt. Daarbij hoort ook een provinciale inbreng en dat gaat ook gebeuren. Wij weten dat snelheid noodzakelijk is, maar tegelijkertijd is het een ongelooflijk groot proces om iedereen vanaf hbo tot en met vmbo erbij te gaan betrekken. Het is wel de intentie.

De heer *Van Lopik* (VVD): Voorzitter! Het betoog van de gedeputeerde gaat veel verder dan wat in de motie verwoord is. Is de motie dan eigenlijk niet voorbarig?

De heer *Pauli* (GS;VVD): Voorzitter! Het college staat een vriendelijk beleid voor. De indieners beschikten ook niet over de informatie die ik hier zojuist heb gegeven. Volgens mij sluit de motie keurig aan bij de stappen die het college reeds gezet heeft. Derhalve hebben wij geen bezwaar en omarmen wij de intentie van de motie.

Vervolgens kom ik bij de vrijetijdseconomie. Wij hadden die inderdaad explicieter kunnen benoemen in de Kadernota. Het is een onderdeel van onze uitvoeringsagenda. Ook op dit gebied zijn er inmiddels initiatieven genomen. De eerste integrale werkgroep wordt op zeer korte termijn geformeerd. Wij praten daarin niet alleen over toerisme en recreatie maar over vrijetijdseconomie met verbindingen naar natuur, ecologie, sport, cultuurhistorie en cultuur. De aanzet kunt u in de tweede helft van dit jaar verwachten. Wij hebben dan ook geen bezwaar tegen de motie. Daarin worden in feite de stappen bevestigd die het college al gezet heeft.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Denkt het college ook dat het verstandig zou zijn om bij dit beleid een onderscheid te maken tussen kernnatuur en recreatienatuur?

De heer *Pauli* (GS;VVD): Daarover doe ik op dit moment geen harde uitspraken. Integraal is integraal. Dat betekent dat wij vanuit alle sectoren daarnaar kijken en daarbinnen onze kwaliteitsprin-

cipes en uitgangspunten die in het verleden bepaald zijn ook op het gebied van ecologie natuurlijk centraal zullen stellen.

Voorzitter. Ik ga nu over naar de personele organisatie. Er is al aangekondigd dat wij de Staten in september/oktober goed zullen bijpraten over het organisatieontwikkelingsproces in samenhang met de verbouwing van het provinciehuis.

Er zijn hier nog twee opmerkingen gemaakt over het p&o-beleid. Er is gezegd dat uitbesteden geen doel op zichzelf mag zijn, dat het met name efficiënter, beter en goedkoper moet zijn. Die opmerking kan ik arresteren.

Motie M18 betreffende de SW-bedrijven vinden wij een uiterst sympathieke motie. Wij nemen die graag over.

Er is veel gesproken over duurzame energie. Dat is zeer belangrijk. Ik heb in mijn eerste commissievergadering al toegezegd dat er over de agenda voor duurzame energie een gecombineerd beleidsoverleg komt van de commissies Ecologie en Handhaving en Economische Zaken en Bestuur waardoor dit onderwerp vanuit verschillende invalshoeken kan worden aangevlogen.

Het zal ook een belangrijk onderdeel zijn van de eerste tranche. Daarom verzoek ik u motie M17 aan te houden. Zij is voorbarig. Stelt u het nieuwe college even in staat om met zijn mening en zijn visie te komen. Straks bij de behandeling hebben de diverse fracties alle gelegenheid om hun visie daarnaast te leggen.

Ten slotte wil ik graag mijn dank uitspreken voor het feit dat de Staten mij in staat hebben willen stellen om deze vergadering om twee uur te verlaten. De eerste reden is dat wij kwart voor drie met alle overheden inclusief de minister en het bedrijfsleven een persconferentie zullen hebben over het Live Sciences Park in Oss. U kunt hierover rond drie uur een persbericht verwachten met daarin naar ik verwacht heel veel nieuw perspectief voor Brabant. Vervolgens ga ik spoorlags naar Zeeland om de voorbereidende werkzaamheden voor de tweede tranche nadrukkelijk invulling te gaan geven. Ik heb het presidium daarover reeds geïnformeerd. Het past in de eerdere besluitvorming van de Staten.

Nogmaals, hartelijk dank en een goede voortzetting van de vergadering.

(Applaus).

De *voorzitter*: Wij zijn uiteraard dankbaar voor het applaus voor de gedeputeerde dat net begon aan te zwellen totdat ik het onderbrak omdat gedeputeerde De Boer nog even een reactie wil geven op de gewijzigde motie M23a.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! In de gewijzigde en breed gesteunde motie wordt gevraagd om PS te betrekken bij het opstellen van de inspraakreactie van de provincie Noord-Brabant. Als dat kan gebeuren in een commissievergadering of in een gecombineerde vergadering van de commissie MF en de commissie ROW, zal ik samen met de secretarissen zo snel mogelijk een datum proberen te vinden voor een extra vergadering om voor de 14de te kunnen reageren richting het Rijk. Als de Staten daarmee instemmen, kunnen wij de motie overnemen en er uitgebreid en inhoudelijk met elkaar over spreken.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Wij houden motie M9 aan.

De *voorzitter*: Aangezien motie M9 is aangehouden, maakt zij geen onderdeel meer uit van de beraadslaging.

De *voorzitter*: Wij gaan nu schorsen voor lunch tot tien voor twee. Ik kan mij voorstellen dat de fracties zich ook willen beraden over hun inbreng in tweede termijn.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voorzitter! Dat halen wij niet.

De *voorzitter*: Dan schors ik tot twee uur.

De *vergadering wordt van 13.30 uur tot 14.00 uur geschorst*.

De *voorzitter*: Dames en heren. Mag ik u verzoeken uw plaatsen in te nemen. Wij gaan beginnen met

de tweede termijn van de zijde van de Staten over de Kaderbrief.

Mag ik het woord geven aan mevrouw Geeraedts van de fractie van de VVD?

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Even vanaf mijn plaats: de VVD-fractie heeft geen behoefte aan een tweede termijn en wil eigenlijk voorstellen om meteen over te gaan tot stemming over de moties. Wij stellen dit mede voor met het oog op de enorme agenda die nog voor ons ligt.

De *voorzitter*: Zelfs in uw rol als fractievoorzitter bent u behulpzaam aan de voorzitter!

Ik kijk even rond. Wellicht zijn daarover ook ideeën bij de andere fracties.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voorzitter! Ik wil u graag even behulpzaam zijn.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Idem dito, voorzitter.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Ik zou niet durven afwijken van de vorige sprekers.

De *voorzitter*: Dat geloof ik niet meteen, mijnheer Heijmans, maar ik neem het graag aan. Mevrouw Wijnands van de Partij van de Arbeid.

De heer *Leenders* (PvdA): Mevrouw Wijnands is er niet, maar wij hebben geen behoefte aan een tweede termijn.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Ik heb eerlijk gezegd wel een paar opmerkingen.

De *voorzitter*: Ik nodig u graag uit die nu te komen maken.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voorzitter! Het mooie woord samen, daar heb ik wel wat mee of tegen. De perceptie van de invulling van dat begrip is volgens mij totaal anders als je dat bekijkt vanuit de coalitie of vanuit de oppositie. De invulling van het woord samen door het college ervaart D66 niet als zodanig. Ik heb in eerste

termijn gezegd dat wij het college een handreiking willen doen. Daarom vragen wij om per punt te besluiten omdat wij een deel van de Kaderbrief wel kunnen accorderen en een deel niet. Zo worden er wel vaker handreikingen gedaan, maar ik constateer dat het begrip "samen" betekent samen in de coalitie. Dat is dan zo.

Inzake de invulling van het begrip integraliteit door het college kan ik alleen constateren dat de gedeputeerde die de financiën doet, niet weet hoe ver het staat met de agenda's en de financiën van de andere gedeputeerden.

Ik heb in eerste termijn gezegd dat de begrippen voorjaarsnota en kaderbrief enigszins door elkaar gehusseld worden. Dat blijkt ook uit punt 3 van het besluit. Er is nu een kaderbrief waarmee wij alleen kennisnemen van de actualisering van dat kader. In wezen hadden wij nu in het kader van een voorjaarsnota moeten beslissen over de bandbreedte van een en ander. Het college heeft gelijk. Punt 3 gaat inderdaad over kennisnemen, maar dat is juist mijn punt. Omdat er geen voorjaarsnota is, kunnen wij slechts kennisnemen terwijl wij eigenlijk daarover hadden willen besluiten. Voor ons zit de moeilijkheid in het feit dat GS ons een kaderbrief aanbieden in plaats van een voorjaarsnota.

De gedeputeerde voor cultuur heeft de agenda aangegeven. Dat hebben wij begrepen.

Wij trekken geen moties in, ook al worden zij ontraden door het college. Wij laten de stemming op ons afkomen en komen bij de begrotingsbehandeling ongetwijfeld opnieuw met een aantal moties.

Wij hebben overleg gehad over de "mikmak-motie". Samen met de VVD vinden wij het belangrijk dat ook in het kader van de integraliteit gedacht wordt over het betrekken van Statenleden als het gaat over het cohesiebeleid, over overleggen waarbij volksvertegenwoordigers van andere gremia als Europees Parlement en Tweede en Eerste Kamer betrokken zijn. Dan weten ook wij waarover het gaat. Wij willen dat niet door middel van een persbericht te horen krijgen, maar wij willen uitgenodigd worden om te overleggen. Ook wij gaan over belangrijke dingen in Brabant.

Tot zover mijn tweede termijn, voorzitter.

De *voorzitter*: Misschien mag ik op dat laatste punt een ideetje meegeven, namelijk of de Staten ook niet zelf een aantal van die bijeenkomsten zouden moeten organiseren om de informatievoorziening op dat punt op orde te brengen? Misschien moeten wij daarover verder nadenken. Ik zal het in het presidium bespreken.

Het woord is nu aan de heer Smeulders van de fractie van GroenLinks.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! Wij handhaven motie M25 over de continuering van het Nachtnet want wij vinden het fijn als deze nieuwe Staten uitspreken dat zij dat Nachtnet heel erg belangrijk vinden. Dat staat ook in alle verkiezingsprogramma's.

Motie M26 betreft het onderzoek naar de aanpak van leegstaande kantoorpanden. Ik was blij met de interruptie van mevrouw Geeraedts hierover. Het was ons puur te doen om het planologische deel. De gedeputeerde heeft toegezegd dat dit wordt meegenomen. Wij trekken deze motie dan ook in omdat wij blij zijn met die toezegging.

De *voorzitter*: Aangezien motie M26 is ingetrokken, maakt zij geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Motie M10 over het ganzenbeheer houden wij aan totdat wij meer weten over het onderzoek van het Rijk en over het onderzoek van de provincie Utrecht. Wij hebben er vertrouwen in dat alternatieven echt zullen werken. Volgens SOVON blijkt afschot nauwelijks effect te hebben zolang de omstandigheden niet veranderen. Verder blijkt uit verschillende bronnen, o.a. Altera, het Jagersforum en uit een Duits literatuurwerk, dat tussen 20% en 40% van de ganzen rondvliegt met een schot hagel in hun lijf.

De *voorzitter*: Aangezien motie M10 is aangehouden, maakt zij geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Moet nu van alle moties worden aangegeven of zij aange-

houden of ingetrokken worden?

De *voorzitter*: Wij weten wat er aan de hand is met moties waarover in tweede termijn iets gezegd. De moties waarover niets gezegd is, komen dadelijk in stemming.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Ik wil mijn motie M13 over een referendum over een Brabants volkslied aanhouden.

De *voorzitter*: Aangezien motie M13 wordt aangehouden, maakt zij geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voorzitter! Met dank voor de toezegging van de gedeputeerde trekken wij motie M16 over het arbeidsmarktbeleid in. Motie M17 over duurzame energie willen wij aanhouden. Wij vinden betrokkenheid van de burger bij de energietransitie en kleinschaligheid van duurzame energie belangrijk.

De *voorzitter*: Aangezien motie M16 is ingetrokken en motie M17 wordt aangehouden, maken zij geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

Mevrouw *Kardol* (PVV): Voorzitter! Gelet op de toezegging van de gedeputeerde trekken wij onze motie op stuk nr. M8 in.

De *voorzitter*: Aangezien motie M8 is ingetrokken, maakt zij geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Ik vind het prima dat motie M8 wordt ingetrokken, maar ik wil wel even precies wat de toezegging van de gedeputeerde in deze is. Wij zijn het namelijk niet eens met die toezegging.

De *voorzitter*: Die toezegging ligt vast in het verslag. Wij kunnen regelen dat u dat snel krijgt. Als u het er niet mee eens bent, moet u een motie indienen waarmee de gedeputeerde wordt uitgelokt om het tegenovergestelde te zeggen.

De heer *Heijmans* (SP): Bij de motie over de SW-bedrijven staat abusievelijk de fractie van de PVV niet bij de indieners, maar dat had wel moeten gebeuren. Het betreft motie M18.

De *voorzitter*: Wij melden de PVV als een van de mede-indienende partijen van motie M18.

Motie M18 is mede ingediend door de fractie van de PVV.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! Ik wil even een reactie geven op de inbreng van mevrouw Lestrade want ik zou het jammer vinden als onduidelijk blijft of het goede besluit genomen wordt en of de kaderstelling ten opzichte van de komende begroting juist is.

Bij punt 2 besluiten de Staten expliciet "in te stemmen met de uitgangspunten voor de nieuwe meerjarenbegroting 2012." Daarmee nemen de Staten een kaderstellend besluit voor ons college.

Bij punt 3 besluiten de Staten "kennis te nemen van het geactualiseerde financiële kader (bijlage III), evenals van het overzicht met betrekking tot het bestuursakkoord met het Rijk (bijlage IV)." Daarmee nemen de Staten kennis van de veranderende wereld om ons heen zoals ik daarstraks al heb aangegeven.

Bij punt 8 worden de financiële bijstellingen die betrekking hebben op de begroting 2011 op dit moment vastgesteld. Volgens mij is dat precies wat de Staten al die jaren bij de voorjaarsnota hebben gedaan en is er dan ook geen sprake van een ander beleid ten aanzien van kaderstellende notities of de aanloop naar de begroting.

De *voorzitter*: Ik zie dat er geen nadere interventies nodig zijn en er geen nieuwe moties hoeven te worden ingediend. Ik stel de stemmingen uit tot na de behandeling van de Jaarrekening.

Nummer 26/11

Jaarstukken 2010

De heer *Ten Harmsen van der Beek* (VVD): Voorzitter! Het is een beetje ongebruikelijke volgorde. Die is aan het begin van de vergadering verklaard,

maar toch! Ik had mijn bijdrage willen beginnen met de opmerking dat de P&C-cyclus (P&C = Planning en Control) een belangrijk moment is, dat wij nu de controle achteraf behandelen en straks het kader stellen, maar dat valt een beetje in duigen. Het is belangrijk te constateren dat de behandeling van de jaarstukken een van onze belangrijke controle- en sturingsmomenten is. Wij hechten eraan hieraan wat extra cachet te geven.

De jaarrekening ziet er goed uit. Wij zijn tevreden over de vormgeving. Er is hard gewerkt aan de inzichtelijkheid en aan de transparantie. Wij zien dat er de afgelopen vier jaar enorme slagen gemaakt zijn in de kracht die de P&C-documenten voor de Staten moeten hebben. Complimenten daarvoor.

Om maar meteen met de hoofdboodschap te beginnen: onderuitputting, onderbesteding en overprogrammering zijn toch wel aan de orde van de dag in onze jaarrekening. Ik noem dat een hardnekkige triple helix en die leidt tot een vierde O: de overheveling. Wij als Staten vinden dit een weinig bevredigende techniek en willen daaraan iets doen. Wij lijken maar niet in staat om tot een correcte begroting te komen. Wij hebben deze keer €54,9 mln. besteedbare ruimte over, vooral op het terrein van de verbonden partijen, al dan niet in pps-constructie, meerjarige begrotingen en trajecten die een bestuursperiode overstijgen en de grote samenwerkingsverbanden binnen en buiten de provincie. In de Kaderbrief is al aan de orde geweest dat dit toch de fundamentele samenwerkingsvormen zijn waarin wij de Agenda van Brabant willen gaan vormgeven. Wij vinden dus ook dat de betreffende sturingsinstrumenten daarop extra moeten worden ingericht. Wij hebben dit in de commissie ook al gezegd. Wij horen graag dat wij in de verbeteringslag die wij hier willen maken, kunnen rekenen op het college. Het beleid op het gebied van samenwerkingsrelaties moet mede vorm gaan krijgen in een notitie van het college die hopelijk snel komt en die gaat over het herdefiniëren van de genoemde aandachtspunten. Wij willen een verdere uitwerking hoe wij die maatschappelijke effecten willen bereiken. Gaan wij dit zelf doen? Gaan wij dat inkopen? Gaan wij subsidies geven? Wij heb-

ben deelnemingen en samenwerkingsverbanden. Die verschillende poten zijn ons vorig jaar gepresenteerd in de commissie Bestuur en Middelen. Wij vinden dat deze Staten zo spoedig mogelijk een uitspraak moeten doen over de uitwerking van die samenwerkingsrelaties.

Het college heeft toegezegd de aanbevelingen van de accountant over die deelnemingen over te nemen. Wij vinden dat uitstekend en zien graag dat het hele verhaal in één integrale visie aan de commissies gepresenteerd wordt.

Alles valt of staat natuurlijk met het formuleren van de te behalen maatschappelijke effecten. Bij onze eigen doelen is dat soms al lastig genoeg, maar als het gaat over de relatie en de samenwerking met derden wordt het alleen maar ingewikkelder. Er is dus werk aan de winkel.

Wij hebben niet kunnen lezen dat het college de overige aanbevelingen van de accountant niet overneemt, ook niet in de Memorie van Antwoord. Dat verheugt ons. Mijn fractie zou het overigens wel fijn vinden als er een explicietere reactie op de bevindingen van de accountants aangehecht zou zijn bij de jaarrekening. Het was nu toch een beetje een zoekplaatje. Wij hebben wat extra vragen moeten stellen in de commissie. Ook in de Memorie van Antwoord wordt niet expliciet aangegeven hoe en wat en soms is het wel heel erg bondig, te bondig en misschien te oppervlakkig.

Wij zijn wel tevreden met de beantwoording van het college over de risico's van de EHS en met de opmerkingen over de liquiditeitspositie en de borging daarvan in het treasurybeleid. De antwoorden op onze vragen over de noodzakelijkheid van de overhevelingen en in het bijzonder op een aantal overhevelingen die wij genoemd hebben, hadden wat explicieter gekund.

Problemen met de ongedekte moties hebben wij ook niet. Uiteraard dienen wij dat te corrigeren en op te lossen met een begrotingswijziging. Wat overblijft is de techniek rond de motie die D66 vorig jaar bij de begroting heeft ingediend. Die motie was redelijk onduidelijk. Zij heeft het wel gehaald maar ik denk niet vanwege het feit dat het dictum zo sterk was, misschien zelfs wel het omgekeerde. Er werd om een inventarisatie

gevraagd en nu zien wij dat het college vier ton ter beschikking stelt voor de uitkomsten van die motie. Wij hebben echter geen idee wat daar nu mee gebeurt. Wij horen graag wat, waarom en hoe.

Bij de verbeter slag die wij gaan maken, zou het goed zijn om bij de jaarrekening slechts het batig saldo vast te stellen om vervolgens in de zojuist genoemde cyclus bij de kaderstelling integraal dit batig saldo te kunnen meenemen naar de toekomst. Nu bestendigen wij bij de jaarrekening nogmaals oud beleid, terwijl wij zoals vandaag in dezelfde vergadering en in een optimale situatie een maand later door een kaderstellende notitie een integrale afweging moeten kunnen maken mede op basis van het batig saldo van de voorafgaande periode.

Nogmaals, wij hechten zeer aan de sturingsinstrumenten. Een jaarschijf is slechts een jaarschijf. Het gaat in deze provincie over belangrijker zaken dan een jaarschijf, het gaat over meerjarig beleid. Dat moet overeind blijven. Toch willen wij ook zeggen dat het sturingsmechanisme, ook al is het een jaarschijf, wel degelijk serieus moet worden genomen. De afhechting daarvan moet in de jaarrekening blijven. Nieuw beleid vindt in de Kadernotitie plaats en wordt vertaald in de begroting die het college op basis daarvan opstelt. Dat is de financiële borging van dat stuk.

De voorzitter: U bent ver over uw spreektijd heen.

De heer Ten Harmsen van der Beek (VVD): Voorzitter! Ik wil een aantal andere opmerkingen bewaren tot de tweede termijn.

De voorzitter: Het woord is nu aan mevrouw Keijzers. Het is haar maidenspeech en u weet wat dat betekent.

Mevrouw Keijzers-Verschelling (CDA): Voorzitter! Wij danken allereerst het college en de ambtelijke organisatie voor de correcte wijze waarop de jaarstukken 2010 zijn opgemaakt. Dat levert ons ook dit jaar weer een goedkeurende verklaring van de accountant op voor getrouwheid en rechtmatigheid.

In de commissievergadering en in het gesprek met

de accountant zijn de meeste van onze vragen en opmerkingen reeds beantwoord maar mede ook naar aanleiding van de Memorie van Antwoord, willen wij graag bij een aantal zaken nog even stilstaan.

Dat betreft allereerst de verdeling van het rekeningresultaat en dan meer specifiek de €25 mln. die bedoeld zijn om een deel van het risico van overprogrammeren bij het programma Samen Investeren BrabantStad af te dekken. In de commissievergadering hebben we begrepen dat er geen harde onderbouwing ligt onder het bedrag van €25 mln. Het risico per 1 maart 2011 is berekend op €42,9 mln.. Dit betekent dat na aftrek van de voorgestelde €25 mln. er nog altijd een risico resteert van €17,9 mln. In het voorstel wordt aangegeven dat het verloop van de realisatie periodiek zal worden afgezet tegen het resterende risico. Graag wordt mijn fractie ook periodiek hierover geïnformeerd.

Ten tweede hebben wij in de bijeenkomst met de accountant en in de commissievergadering gesproken over het beloningsbeleid van bestuurders bij deelnemingen en gesubsidieerde instellingen en over de controle hierop. Ook in de Memorie van Antwoord wordt hierop nog nader ingegaan. Bij de bekendmaking en normering van beloningen wordt volgens het college aangesloten bij het rijksbeleid. Inzake deelnemingen wordt aangegeven dat vrijwel alle deelnemingen reeds een dergelijk beloningsbeleid hebben of dat het in voorbereiding is. Anders ligt dit bij de gesubsidieerde instellingen. Uit recente jurisprudentie is gebleken dat het niet mogelijk is een dergelijk beloningsbeleid te verankeren in de algemene subsidieverordening. Op dit moment wordt onderzocht of dit op een andere wijze kan worden opgelost. Graag zouden wij met het college afspreken binnen welke termijn hierover meer duidelijkheid kan worden gegeven.

Tot slot kom ik bij de aanbevelingen en de bevindingen van de accountant. In het voorstel en tijdens de commissievergadering is bij de belangrijkste aanbevelingen en bevindingen aangegeven hoe hiermee om wordt gegaan. Over een aantal adviezen van de accountant, bijvoorbeeld over de current ratio en de oprenting van

strategische gronden, bestond nog onduidelijkheid over hoe hiermee om wordt gegaan. De CDA-fractie is in ieder geval blij in de Memorie van Antwoord te mogen lezen dat deze adviezen zullen worden overgenomen.

De *voorzitter*: Dank u wel, mevrouw Keijzers. Ik feliciteer u met uw maidenspeech zoals ook alle anderen. De felicitaties doen wij straks nog over tijdens de koffiepauze. De volgende maidenspeech is van mevrouw Van der Kammen van de fractie van de PVV.

Mevrouw *Van der Kammen* (PVV): Voorzitter! Voor ons liggen de jaarstukken 2010. De fractie van de PVV heeft in haar beschouwingen op deze jaarstukken vooral aandacht besteed aan de mogelijke gevolgen en aan de doorloop naar komende jaren. Ook heeft zij uitvoerig stilgestaan bij zaken die in haar optiek beter kunnen. Het uitgangspunt daarbij was de vraag wat de Brabantse belastingbetalers vinden van deze jaarstukken. Wat kan en moet beter als het gaat om de besteding van het belastinggeld?

Dat leidt tot enkele vragen en opmerkingen.

Wij vinden dat de jaarstukken een stuk transparanter kunnen. Er is een veelheid aan informatie beschikbaar, waarvoor dank en compliment aan de organisatie. De informatie en de bijbehorende conclusies zijn echter niet altijd even scherp opgeschreven waardoor het soms lijkt alsof er meer verhuuld dan vermeld wordt. Wij vragen daarom aan het college om in de jaarstukken kritischer te zijn over de bereikte doelen en de bijbehorende kosten, maar ook vooral kritisch en open te zijn over niet bereikte doelen.

Vervolgens gaan wij in op het feit dat de accountant aandacht vraagt voor het subsidieproces. Het verstrekken van subsidies aan derden is een belangrijke provinciale aangelegenheid. Immers, de subsidieontvangers moeten opdrachten of beleid uitvoeren waarmee de provinciale ambities en de belangen voor de Brabanders zijn gediend. Maar wie controleert het proces van subsidieverstrekking eigenlijk? Wie zijn de subsidieontvangers? Zijn de doelen voor de subsidieverstrekking wel gerealiseerd? Hoe kunnen de

belastingbetalers erop vertrouwen dat ingediende begrotingen niet zijn opgeblazen om meer subsidie binnen te slepen, of dat activiteitenverslagen geen uit de duim gezogen onzinverhalen zijn?

Voorzitter. Wij zijn gaan graven in de historie en hebben een reeks nota's over het subsidiebeleid gevonden, startend met een onderzoek van de commissie Beleidsevaluatie uit 2008. Hoewel de constatering en conclusies uit dat rapport volstrekt helder zijn en er niets aan de fantasie wordt overgelaten, volgen daaruit zeer wollige en vage aanbevelingen. Helaas volgen er daarna alleen nog maar meer nota's in plaats van een logische opdracht aan het ambtelijk apparaat om gewoon meer te gaan toetsen op de naleving van subsidievoorwaarden en een logische aanpassing van algemene subsidievoorwaarden zodat die handhaving ook beter vorm kan krijgen.

Hoeveel verstrekte subsidies worden er inmiddels teruggevorderd, bijvoorbeeld als de beloofde resultaten uitblijven, of omdat het geld is opgegaan aan zaken waarvoor het niet bedoeld was?

De PVV zal komend najaar bij de opdrachtbespreking met de accountant nadrukkelijk aandacht vragen voor die subsidieverstrekking. Er moet met name getoetst worden op aspecten als rechtmatigheid maar ook op het beloningsbeleid van de subsidieontvangers.

Enige tijd geleden hebben wij gevraagd om een detaillist van verstrekte subsidies waarop ook de begunstigen zijn vermeld. Deze vraag is kennelijk nooit eerder aan de orde geweest, gezien het feit dat de beantwoording niet een, twee, drie op tafel lag! Dat vinden wij vreemd, want de belastingbetaler heeft immers het recht te weten aan wie zijn belastinggeld wordt verstrekt en in welk kader. Daarnaast moet diezelfde Brabander gewoon informatie kunnen vinden over de hoeveelheid subsidie die is verstrekt, voor hoe lang en wat daarmee gerealiseerd is.

De fractie van de PVV komt samen met de fractie van het CDA met een motie.

Voorzitter. Voordat ik de motie voorlees, rond ik af met het uitspreken van de wens dat er de komende tijd stappen voorwaarts worden gezet in de verantwoording aan de Brabantse belastingbetalers van het gevoerde beleid en de daarbij

behorende kosten.

De motie luidt als volgt:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 1 juli 2011,

constaterende dat:

- *de accountant in zijn accountantsverslag bij de jaarstukken 2010 het subsidieproces nog steeds als aandachtsgebied betitelt;*
- *de tot op heden bij de provinciale najaarsbegrotingen meegeleverde subsidielijsten onvoldoende helderheid verschaffen in termen van welke organisaties subsidies ontvangen, in het kader waarvan, hoeveel, voor hoe lang, wat zij daarvoor beoogd worden te doen en of ze dat ook daadwerkelijk hebben gedaan;*
- *de onlangs op verzoek van de PVV opgestelde en bij de griffie ter inzage aanwezige subsidielijst al beduidend meer inzicht geeft in de vraag wie het Brabantse belastinggeld ontvangt;*

overwegende dat:

- *elke Brabantse burger het recht heeft te weten aan welke organisaties de Provincie zijn belastinggeld geeft ter uitvoering van het provinciaal beleid;*
- *een transparante overheid een vanzelfsprekendheid dient te zijn en de provincie immers zelf op haar website onder begroting en verantwoording het volgende verwoordt: "Als democratische instelling streeft de provincie volledige transparantie in haar inkomsten, uitgaven en werkwijze na";*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- *een gedetailleerd en toegankelijk openbaar subsidieregister in te stellen en op de publieke provinciale website te publiceren, en dat op regelmatige basis (bijvoorbeeld driemaal à viermaal per jaar) te actualiseren, en gaan over tot de orde van de dag."*

De *voorzitter*: Deze motie is ingediend door de leden mw. Van der Kammen en mw. Kerkhof-Mos. Zij maakt onderwerp van beraadslaging uit en krijgt nr. M27.

De heer *Ten Harmsen van der Beek* (VVD): Voorzitter!

De *voorzitter*: Wilt u een interruptie plegen?

De heer *Ten Harmsen van der Beek* (VVD): Nee, want

dat mag toch niet.

De *voorzitter*: U hebt gelijk. Wat komt u dan eigenlijk doen bij de interruptietafel?

De heer *Ten Harmsen van der Beek* (VVD): Voorzitter! Normaal stellen wij een vraag over een motie als die wordt ingediend. Nu moeten wij dat dus doen in de tweede termijn?

De *voorzitter*: Dat hoort eigenlijk zo bij een maidenspeech, maar ik wil best kijken of mevrouw Van der Kammen bereid is uw vraag nu te beantwoorden.

Mevrouw *Van der Kammen* (PVV): Ik wil best proberen om de vraag van de heer Ten Harmsen te beantwoorden.

De *voorzitter*: Misschien is het goed als u dan nog even terugkomt naar het spreekgestoelte en de heer Marijn ten Harmsen van der Beek de gelegenheid geeft zijn vraag te stellen.

De heer *Ten Harmsen van der Beek* (VVD): Ik heb de motie nog niet gekregen maar ik heb goed naar mevrouw Van der Kammen geluisterd. Zij noemt enkele begrippen die niemand in deze zaal niet waardevol zal vinden: transparantie, openbaarheid, helderheid naar de burger toe. Wij hebben de indruk dat een en ander wel goed geborgd is in onze stukken. Mijn fractie heeft daarstraks voorgesteld om met het college naar een nieuwe systematiek kijken hoe wij in samenwerkingsrelaties met elkaar zouden omgaan. Zou mevrouw Van der Kammen er iets voor voelen om bij die behandeling deze motie en de daarachter liggende gedachten mee te nemen? Ik heb namelijk het gevoel dat wij een aantal slagen meer moeten maken dan alleen maar dit subsidieverhaal. Een openbaar register werkt misschien zelfs wel contraproductief en vergt veel extra ambtelijke inzet, terwijl wij het straks weer gaan veranderen.

Mevrouw *Van der Kammen* (PVV): Voorzitter! Het is absoluut niet de bedoeling dat er veel extra ambtelijke inzet met deze motie gemoeid is. Ik

verwacht ook niet dat dit het geval zal zijn. Immers, de informatie is allemaal voorhanden. Het is alleen een kwestie van publiceren op de website. Mochten er meer maatregelen nodig zijn om die transparantie te vergroten, dan kunnen wij die alleen maar omarmen. Ik wil deze motie nu al in stemming brengen, want ik denk niet dat zij contraproductief is.

De voorzitter: Het woord is nu aan de heer *Visser* van de fractie van de SP. Ook voor hem is het zijn maidenspeech.

De heer Visser (SP): Voorzitter! Wij hebben de jaarstukken 2010 ontvangen. Zij zijn vergezeld van een goedkeurende accountantsverklaring en dat is het belangrijkste. De stukken voldoen heel goed aan de eisen van rechtmatigheid, dus onze complimenten voor de organisatie.

Ik ben wel een beetje verbaasd door wat ik net hoorde. Ik ben natuurlijk nieuw in dit huis, maar ik vind de verantwoording zoals die wordt aangeleverd, niet zo inzichtelijk. Ik wil best geloven dat er stappen voorwaarts gezet zijn ten opzichte van het verleden, maar volgens mij krijgen wij veel meer sturingsinformatie als de informatie echt goed op een rijtje wordt gezet. Ik heb ook even gekeken naar het verleden. Jaar na jaar zie ik het punt inhuren van externen terugkomen. Ik heb in de jaarstukken gekeken en vind daarin niets over de inhuren van externen. Ik neem echter wel aan dat zij intussen zijn ingehuurd. Dat soort informatie zou gewoon in de jaarstukken kunnen staan en dat zou ons helpen bij de beoordeling van ons eigen apparaat. In dat opzicht kan het duidelijk beter. Ik sluit mij graag aan bij de opmerkingen in de commissie over de begroting.

PricewaterhouseCoopers, de accountant die de jaarrekening heeft goedgekeurd spreekt ergens over een "enorm ambitieniveau". Na 20 jaar accountantsrapporten lezen, weet ik dat een enorm ambitieniveau een voorzichtige waarschuwing inhoudt dat er misschien wel te veel hooi op de vork wordt genomen. Evenals de accountant pleit ik ervoor in de komende periode de vinger heel nadrukkelijk aan de pols te houden en te

kijken in hoeverre wij in staat zijn de organisatie om te bouwen, op te bouwen en af te bouwen.

Wij hebben te maken met onderuitputting. Ik heb daarover in de commissie een vraag gesteld. Toen werd mij gezegd dat dit de methodiek is die de provincie hanteert. Ik denk net als de VVD overigens dat daarmee op een heel andere manier kan worden omgegaan, waardoor niet jaarlijks 10% van ons budget blijft hangen en overgeheveld moet worden naar een volgend jaar.

De subsidielijst bevat 49 pagina's. Als er op elke pagina 30 subsidieontvangers staan, hebben wij er ongeveer 1500. Het periodiek bijwerken en bijhouden van die lijst vergt wel degelijk serieuze ambtelijke inzet. Bovendien kan men zich afvragen wat de toegevoegde waarde is. Er staat bijvoorbeeld op die lijst: gemeente X: €100.000, gemeente IJ: €2,500. Ik weet niet of de Brabantse burger daarvan nu zoveel wijzer wordt. Bovendien vraag ik mij af waar je de grens moet leggen. Misschien moeten wij ook een lijst opstellen van alle leveranciers van de provincie, want daar gaat tenslotte ook belastinggeld naar toe. Misschien moet ook een lijst met beoordelingen van het personeel van de provincie op de website worden gezet, want ook daar gaat belastinggeld naar toe. Ik vraag mij dus werkelijk af wat daarvan de toegevoegde waarde is, nog los van het feit dat ik altijd twijfel of ik moet huilen of lachen als ik de PVV over transparantie en democratie hoor praten. Het is misschien een goed idee om dat eens in hun eigen organisatie toe te passen.

De voorzitter: Ook voor een maidenspeech geldt dat die binnen de beschikbare spreektijd moet worden afgerond. Uw spreektijd is eigenlijk om.

De heer Visser (SP): Mijn spreekvermogen is ook klaar.

De voorzitter: Dat valt prachtig samen.

Ook voor een maidenspeech is nu het woord aan mevrouw *Tetteroo* van de fractie van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Tetteroo (PvdA): Voorzitter! Wij feliciteren het college met deze jaarrekening. Zoals ik al

in de commissie heb gezegd, het is echt even wennen aan het aantal nullen, aan de hoeveelheid cijfers en aan de bijbehorende tekst. Ik moet zeggen dat wij uitstekend geïnformeerd zijn. De accountant is uitgebreid en naar tevredenheid ingegaan op onze vragen. Andere fracties hebben dit ook al gememoreerd. Het ambtelijk apparaat heeft op vakkundige wijze ondersteuning verleend.

Wij kunnen constateren dat deze provincie een jaarrekening heeft die aan de eisen voldoet. Het weerstandsvermogen is op orde en de risico's zijn verantwoord. Het is goed te constateren dat de opmerkingen van de accountant over de jaarrekening door het college voortvarend worden opgepakt, ondanks het al door de VVD gememoreerde feit dat het soms een zoekplaatje was om iets duidelijk te krijgen.

Er zijn ontzettend veel projecten met een meerjarige looptijd. Opvallend is dat bij veel projecten niet echt een begin en een einde is aangegeven. Op die manier kunnen wij niet zien of er sprake van overschrijding van budgetten of dat er juist geld overblijft. Dat is natuurlijk niet wenselijk. Voor ons als PS is het heel belangrijk om deze projecten goed in de gaten te houden. Wij moeten steeds de vinger aan de pols houden en kijken of er nog steeds sprake is van nut en noodzaak. Dit is ook al door anderen opgemerkt.

De accountant heeft aangegeven dat alle overhevelingen en de daarmee samenhangende zaken conform zijn gegaan. De politieke vraag is echter hoeveel projecten daadwerkelijk in uitvoering worden genomen en hoe hierop een betere grip te krijgen is.

Voorzitter. Er ligt voor ons een grote uitdaging: te weten grip krijgen en grip houden op de jaarrekening. Hoewel de jaarrekening steeds transparanter is, zijn er nog zeker mogelijkheden tot verbetering. Dit is niet de plaats om de manier waarop dat kan gebeuren aan de orde te stellen. Wij zullen dat op de daartoe geëigende wijze doen, bijvoorbeeld tijdens het overleg met de accountant in het najaar.

Wij staan zeer sympathiek tegenover de opmerking van de woordvoerder van de VVD over de wijze waarop met het batig saldo kan worden omgegaan. Wij willen de VVD graag helpen bij

het ontwikkelen van instrumenten waarmee wij hierop beter grip kunnen krijgen. Wij herkennen ons ook in de opmerking van mevrouw Keijzers van het CDA over het beloningsbeleid.

Wij wachten graag de reactie van de gedeputeerde af op de motie van de PVV. Daarna zullen wij ons beraden over deze motie.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voorzitter! In de commissie hebben wij al aangegeven dat wij het college feliciteren met de goedkeurende accountantsverklaring. Ik herinner mij nog de eerste keer dat dit gebeurde na de wijziging van de budgettering. Toen werd dit hele huis op taart getrakteerd omdat het zo'n prestatie was. Het is plezierig dat die goedkeurende verklaring steeds gegeven wordt. Bovendien is dit jaar sprake van een goed resultaat, ook onder de streep. Ook dat heb ik reeds in de commissie aangegeven. Er is weinig geld over. Er is hard gewerkt.

Ik heb ook gekeken naar de externe inhuur en gezien dat dit punt heel duidelijk aangegeven staat. Ik wil het college complimenteren met het feit dat die externe inhuur zo gedaald is na alle jaren vol commotie. Ik refereer ook even naar mijn opmerking over de wijze waarop wij met externe inhuur zouden moeten omgaan. Het bedrag voor externe inhuur is behoorlijk gezakt. Er staat nu €16,5 mln. voor, terwijl het in 2009 nog 23,5 mln. was. Wij vinden dat dit punt verstandig moet worden aangepakt. Huur slimme en handige mensen van buiten in en dat inhuren kan soms ook tijdelijk zijn.

Er zit verbetering in de transparantie van de jaarstukken, maar wij hebben deze week een enorme zoektocht moeten maken om achter een bepaald bedrag te komen. Dat was niet simpel. Zowel telefonisch als per mail als in de commissie hebben wij om bepaalde informatie gevraagd. Iedere keer kregen wij hetzelfde antwoord, maar dat was niet het antwoord dat wij zochten. Wij zochten namelijk het antwoord op de vraag waar wij kunnen vinden waar een bepaald bedrag gebleven is. Het ging om de verantwoording van de aangeschafte EHS-gronden. De gedeputeerde hoeft niet inhoudelijk in te gaan op deze opmerking want ik wil alleen eventjes aangeven

welke moeilijkheden je als Statenlid ondervindt om aan bepaalde informatie te komen. Uiteindelijk kregen wij een paar keer te horen dat het stond in de toelichting op pagina 125 van de jaarstukken. Dat wisten wij, want dat hadden wij zelf ook gevonden. Vanochtend is ons pas duidelijk geworden dat deze gronden zijn verantwoord op pagina 330 als toename van de voorraad op de balans. Je komt daar als Statenlid niet achter. Het college moet voor heldere informatie zorgen als iets specifiek benoemd wordt in de stukken. Ik geef dit voorbeeld als illustratie van het feit dat de transparantie van de stukken nog steeds verbeterd kan worden.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Smeulders van de fractie van GroenLinks.

De heer P. Smeulders (GroenLinks): Voorzitter! Ik heb zojuist tegen de griffier gezegd dat ik afzie van het woord te voeren.

De voorzitter: Dat wist ik nog niet, excuus. Het woord is dan aan de heer Van der Wel van de fractie van de PvdD.

De heer Van der Wel (PvdD): Voorzitter! Tegen twintig jaar boekhoudervaring kan ik niet op. Ik laat deze termijn voorbijgaan.

De voorzitter: Ik kijk even of de gedeputeerde meteen kan antwoorden, of dat hij behoefte heeft aan een kleine schorsing.

De heer Van Heugten (GS;CDA): Twee minuten graag, voorzitter.

De vergadering wordt twee minuten geschorst.

De heer Van Heugten (GS;CDA): Voorzitter! Ik dank de woordvoerders voor de complimenten voor de jaarstukken. Ik zal die complimenten ook overbrengen aan de betreffende ambtenaren – een aantal is hier aanwezig en heeft meegeluisterd – en hun afdelingen.

Hebben wij in de jaarrekening laten zien of wij hebben kunnen doen wat wij van plan waren? Zo

is door verschillende woordvoerders gevraagd. Zij gebruikten in dit verband woorden als overprogrammering, onderuitputting en overheveling.

In alle gemeentelijke begrotingen en in de begrotingen van de andere provincies staat nooit dat 100% gerealiseerd is. Dat is een illusie. Er moet realistisch begroot worden en er moet hard gewerkt worden om te proberen dit zo goed mogelijk te benaderen. Kijkend naar onze jaarstukken meen ik te mogen constateren dat er hier realistisch begroot wordt, dat er hard wordt gewerkt en dat er sprake is van een goede prestatie met een redelijk bescheiden onderuitputting.

Mevrouw Keijzers van de fractie van het CDA wijst erop dat €25 mln. wordt gereserveerd voor overprogrammering en vraagt zich af hoe een en ander in lijn blijft en hoe groot het risico is dat het restbedrag van €17 mln. aangesproken wordt.

Ik zal de Staten periodiek informeren over de voortgang van het programma Samen Investeren en aangeven welke projecten in de gevarenzone zitten in die zin dat zij niet helemaal of wellicht te laat worden uitgevoerd waardoor er middelen vrij kunnen vallen, dan wel dat alle middelen gebruikt worden en de €17,9 mln. aangesneden moeten worden. Ik stel voor dat wij afspreken dat wij dat een keer per kwartaal of drie keer per jaar doen. Het is terecht dat mevrouw Keijzers hier aandacht voor vraagt, want het is wel een risicopunt.

Verschillende woordvoerders hebben gevraagd naar de bestemming van het batig saldo dat bij de jaarrekening vrijkomt. In de huidige systematiek stellen GS de Staten voor om het batig saldo als volgt te bestemmen. 1. Voor juridisch verplichte zaken: onvermijdbare uitgaven; 2. Voor uitgaven die voortvloeien uit de uitvoering van de moties van PS. 3. Voor uitgaven die voortvloeien uit overprogrammering of uit reserveringen voor overprogrammering. Conform deze drie zaken bestemmen wij het jaarrekeningresultaat. Wij presenteren dat aan de Staten en dan zijn de Staten aan zet om aan te geven of al dan niet wijzigingen moeten worden aangebracht. Zij kunnen een en ander amenderen.

Met betrekking tot de vraag of wij dat niet op een andere manier moeten gaan doen, merk ik op dat wij uiteraard openstaan voor suggesties van PS.

Nu gaat het op de manier die ik zojuist uiteengezet heb, maar de Staten bestemmen het uiteindelijk.

De heer *Ten Harmsen van der Beek* (VVD): Voorzitter! Ik heb namens de VVD betoogd dat wij nu niet per se het besluit willen amenderen, maar in de aanloop naar de volgende periode graag met het college willen bekijken of dit niet kan worden aangepast conform de wensen van PS. Ik wil graag expliciet horen dat GS hiermee instemmen.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! Ik heb al gezegd dat suggesties van de Staten uiteraard van harte welkom zijn bij ons. Wij kunnen samen bekijken of wij het op een andere manier moeten doen, of er andere prioriteiten moeten worden gesteld, of PS het hele jaarrekeningresultaat bestemmen voor de algemene reserve en bij de begroting kijken hoe alles opnieuw wordt ingedeeld. Ik heb aangegeven langs welke lijn wij de Staten nu het voorstel voor de besteding van het batig saldo gepresenteerd hebben. Nogmaals, het college staat open voor suggesties van de Staten om dit op een andere wijze te doen.

Ook het college hecht eraan om op een goede en inzichtelijke manier informatie te verstrekken en te verkrijgen over gesubsidieerde instellingen, de betreffende bedragen en bijbehorende subsidie-regelingen. Wij zijn door de vraag die de fractie van de PVV aan ons heeft gesteld, inderdaad tot de conclusie gekomen dat in de diverse afdelingen en in de diverse registratiesystemen van elke euro aan subsidie precies wordt bijgehouden hoe en aan wat deze besteed wordt, maar dat er niet altijd sprake was van dwarsverbanden waardoor de informatie zodanig gegroepeerd was dat die informatie duidelijk kon worden verschaft. Wij hebben dat nu gedaan en dat heeft geresulteerd in een lijst van precies 1851 subsidieverstrekingen. Het vergde een koppeling van bestanden en van informatie. Het college wil dit systeem verbeteren en transparanter, beter toegankelijk en inzichtelijker maken. De desbetreffende motie heeft de sympathie van het college. Wij willen dat inderdaad gaan doen. Wij stellen een tussenstap voor. In de motie wordt gevraagd om een website waarop precies wordt aangegeven wie subsidie

ontvang, in welk kader en volgens welke regeling. Wij willen eerst met een voorstel komen over wat wij precies gaan maken. In de motie wordt ook gesproken over een gedetailleerd openbaar subsidieregister, maar tot hoe ver gaat het detail-niveau? Wij willen daarover graag afstemming met de Staten. Wij kunnen dan ook inzicht geven in de hoeveelheid werk die dit meebrengt. De intentie van de motie om de subsidieverstrekingen door de provincie toegankelijker en inzichtelijker te maken, delen wij. Wij stellen echter voor om uiterlijk bij de begroting de Staten een voorstel te presenteren. Wij kunnen dan kijken of het beantwoordt aan de informatiebehoefte. Misschien doet die oplossing ook recht aan de wens die bij het college leeft om de transparantie bij de subsidieverstreking verder te verbeteren.

De heer *Ten Harmsen van der Beek* (VVD): Voorzitter! Ik heb hier moeite mee. Het is weer een motie die nog niet in stemming is gebracht. Het college zegt misschien iets te gaan overnemen, terwijl ik denk dat er in deze Statenzaal geen meerderheid is om een dergelijk arbeidsintensief proces op te zetten. In het kader van de afslanking van de organisatie proberen wij juist heel andere bewegingen te organiseren. Verder moeten er andere verbeterlagen gemaakt worden die een veel hogere prioriteit hebben dan de simpele vormgeving van een website van subsidies die toch al openbaar zijn. Ik verzoek het college even te wachten totdat de Staten een uitspraak over deze motie hebben gedaan.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! De heer Ten Harmsen kan het college niet verbieden actie te ondernemen om informatie die het belangrijk en relevant vindt, verder uit te werken. Als reactie op deze motie heb ik gezegd, dat wij de geest van de motie snappen en ook zelf actie willen ondernemen, maar dat wij voordat de motie wordt uitgevoerd op zijn minst overeenstemming moet komen met de Staten over wat wij precies gaan doen en wat wij daarin investeren, juist om te voorkomen dat er dingen gedaan worden die niet passen in onze prioriteitsstelling. Daarom ontraden wij nu de motie.

Mevrouw *Tetteroo* (PvdA): Voorzitter! Wat bedoelt de gedeputeerde nu precies? Het lijkt een beetje alsof het college alvast gaat lopen en wij achteraf mogen zeggen waarheen. Dat kan natuurlijk nooit de bedoeling zijn.

Verschillende fracties hebben gesproken over meer transparantie en verbeterlagen, dus kan ik mij voorstellen dat die daarin meegenomen worden. Maar het is niet goed dat dit punt eruit gelicht wordt en wij informatie krijgen terwijl wij niet hebben aangegeven hoe wij die willen hebben en in welk kader wij die willen plaatsen.

Is de gedeputeerde bereid om dit thema mee te nemen in de verbeterlagen en niet al dingen te gaan doen die de motie vraagt waar hij sympathiek tegenover staat maar op dit moment wil ontraden? Het moet integraal gebeuren.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! Mevrouw *Tetteroo* gaat nu een stap verder dan ik. Er is een motie ingediend waarover ons oordeel wordt gevraagd. Inhoudelijk vinden wij het een goed idee om meer transparantie te creëren en een betere ontsluiting van de informatie over subsidieverstrekingen. Het college weet echter niet of wat in de motie wordt gevraagd goed is voor het beter en transparanter maken van die informatie. Wij vragen de motie te veranderen en eerst een plan van aanpak te vragen met de bedoeling om die informatie transparanter te maken en te ontsluiten. Daarna gaan wij tot actie over.

Als de motie wordt verworpen, zal het college zelfstandig gaan werken aan het beter en transparanter maken van deze informatie. Wij zullen dan zelf bekijken hoe wij dat doen.

De heer *Ten Harmsen van der Beek* (VVD): Voorzitter! Ik begrijp best de sparteling van de gedeputeerde om hier nog uit te komen. Mijn fractie wil nogmaals onder de aandacht brengen dat het niet alleen over subsidies gaat en dat de transparantie over samenwerkingsrelaties een veel breder aantal onderwerpen betreft dan subsidieverstrekingen. Daarom hebben wij gewezen op die hele paraplu van samenwerkingsrelaties en gevraagd of wij daarin voor de begroting van 2012 slagen kunnen maken met het college. Als de

gedeputeerde in die zin zijn opmerkingen bedoelt, vindt hij ons aan zijn zijde. Dan moet de motie zoals zij nu luidt, daarin ingekapseld worden en moeten wij kijken of wij een veel breder en compleet verhaal kunnen maken. Wat vindt de gedeputeerde daarvan?

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Ik wil de dingen niet groter maken dan zij zijn. Ik wil nog ingaan op het punt van deelnemingen en participaties van de provincie. Ook portefeuillehouder Pauli streeft er naar om twee keer per jaar – bij de begroting en bij de jaarrekening – heel helder de stand van zaken bij de deelnemingen en de participaties door te nemen, zodat wij samen de ontwikkelingen en de voortgang goed kunnen volgen. Alle relaties van BOM tot TOM (tuinbouwontwikkelingsmaatschappij) etc. worden dus twee keer per jaar inzichtelijk gemaakt en daarover wordt gerapporteerd. Wij kennen een subsidieregister binnen dit huis. Wij hebben heel veel subsidieregelingen. Ik heb gereageerd op de motie en gezegd dat ook het college wil werken aan meer transparantie in de subsidieregelingen. Deze motie roept ons daartoe op. Voordat wij deze motie kunnen uitvoeren, hechten wij aan een nadere duiding van wat wij precies met elkaar gaan doen om geen verkeerde verwachtingen te wekken en verspilling van energie te voorkomen.

Voorzitter. De accountant werkt in opdracht van de Staten. Hij voert een aantal controles en deelt zijn bevindingen mee. Hij doet ook aanbevelingen. Wij hebben geprobeerd de Staten te informeren over hoe het college die aanbevelingen ziet. Wij hebben daarover ook nog iets gezegd in de Memorie van Antwoord. Mochten daarover nog opmerkingen zijn, dan horen wij dat graag. Het was echter niet de bedoeling de Staten deze informatie te onthouden.

De fractie van de VVD heeft gerefereerd aan een motie van D66 over €400.000. Ik weet niet precies over welke motie het gaat. Ik kan daarop dus niet reageren.

Mevrouw *Lestrade* heeft inderdaad een vraag gesteld over de grondpositie EHS. Het klopt dat het een ingewikkeld verhaal betreft. Op hoofdlijnen kunnen wij het reproduceren. Van dag tot

dag treden er echter veranderingen op en dat maakt het lastig. Maar inderdaad moet dit soort relevante informatie goed ontsloten zijn in onze stukken, waaronder de jaarrekening. Ik verwijs overigens wel naar de ILG-rapportage (ILG = Investeringsbudget Landelijk Gebied). Daarin staat het heel duidelijk in twee regels verwoord. Dat neemt niet weg dat het ook in de jaarrekening op deze manier duidelijk had kunnen worden gemaakt. Ik ben het ermee eens dat een zoektocht via de balanspositie niet de juiste manier is om dat te kunnen vinden.

De heer *Ten Harmsen van der Beek* (VVD): Voorzitter! Ik had deze vraag verwacht dus ik heb het antwoord bij mij. Ik weet echter niet of de gedeputeerde mij vraagt de motie toe te lichten die D66 bij de begroting heeft ingediend. Als ik nog antwoord kan krijgen op mijn vraag, zou ik dat heel fijn vinden.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Ik heb genoteerd dat de heer Ten Harmsen in eerste termijn wees op een motie van D66 en vroeg wat het college daarmee deed. Ik kon niet herleiden welke motie hij bedoelde.

De heer *Ten Harmsen van der Beek* (VVD): In de jaarstukken staat bij de ongedekte moties en amendementen van PS als laatste deze motie van D66 genoemd. Het gaat mij niet om de inhoud van de motie, die betreft BrabantStad Culturele Hoofdstad waarvan de VVD een enthousiast voorstander is, maar veel meer om de systeemtechniek die hier wordt toegepast. Motie M13, ingediend tijdens de begrotingsbehandelingen van 11 en 12 november 2010, spreekt uit dat het college iets gaat bezien in overleg met het artistiek team, enz. enz. en de Staten eventueel voorstellen zal doen. Er wordt nu voorgesteld €400.000 opzij te zetten voor de uitwerking van deze motie, maar noch ik noch mijn collega's hebben kunnen achterhalen wat daarmee gaat gebeuren. Wij waren in de veronderstelling dat het college met een voorstel zou komen op basis waarvan wij dan een besluit kunnen nemen. Nu komt het college met een financieel besluit waarvan niemand

begrijpt waarover het gaat. Veel ingewikkelder kan ik het niet maken.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! Ik denk dat collega Van Haaften deze vraag beter kan beantwoorden omdat het gaat over de inhoudelijkheid van het voorstel. De financiële consequentie staat verwerkt in de jaarrekening.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Voorzitter! De uitwerking van de vraag uit de motie ligt voor in de commissievergadering van september aanstaande over BrabantStad Culturele Hoofdstad. Het bedrag van €400.000 dat hier genoemd wordt betreft een overheveling van geld dat al beschikbaar is gesteld maar overgeheveld moet worden naar een volgend jaar.

De heer *Ten Harmsen van der Beek* (VVD): Voorzitter! Als je over €1,4 mld. spreekt, zie je altijd dat je struikelt over vier ton, voorzitter. Het gaat mij echt om de systematiek. Daarstraks was er al een probleempje bij de sportnotitie. Dit kan bijna niet kloppen. In de jaarrekening staat letterlijk dat het gaat over ongedekte moties en amendementen van de Staten. Deze motie staat met naam en toenaam genoemd in het stuk. Ik heb de motie erbij gehaald. Het kan geen overheveling zijn van iets anders. Het is gewoon een nieuwe motie die nog moet worden uitgewerkt. De gedeputeerde zegt dat die toezegging in september komt en daar ben ik blij om. Ik vind het dan wel zo netjes als wij bijvoorbeeld bij de begroting deze motie afdekken en niet nu al bij de jaarstukken.

De *voorzitter*: Hier wordt in tweede termijn even op teruggekomen.

Is er behoefte aan een tweede termijn van de zijde van de Staten? Ik constateer dat dit inderdaad het geval is.

Ik geef het woord aan de heer Ten Harmsen van der Beek want die heeft nog wat puntjes liggen.

De heer *Ten Harmsen van der Beek* (VVD): Ik heb al wat vlekjes weggewerkt, voorzitter.

Ik hecht eraan om namens de VVD-fractie aan te geven dat het ons echt om het systeemdenken gaat

en niet om de casuïstiek die hier en daar naar boven gehaald wordt, alhoewel door die casuïstiek het systeemdenken wel verhelderd kan worden. Natuurlijk gaan ook wij ervan uit dat er hard gewerkt is in deze organisatie en dat niet de reden is dat er sprake is van onderbestedingen of onderputting. Volgens ons komt het omdat wij met heel ingewikkelde samenwerkingrelaties te maken hebben. Die samenwerkingsrelaties, in welke vorm dan ook, laten zich niet per definitie pakken in een jaarschijf van een begroting. Ons huidige systeem bevat inderdaad jaarschijven, maar wij sturen niet op een jaarschijf maar op beleidsprestaties en op maatschappelijke effecten die wij willen bereiken. Die maatschappelijke effecten kunnen wij aan het begin van een bestuursperiode bepalen voor de komende vier jaar, maar zoals het college zelf aangeeft in de kaderbrief kunnen sommige doelstellingen pas over tien of vijftien jaar gehaald worden. Ook die beleidsafspraken moet je proberen te ondervangen in het systeem. Onze fractie is van mening dat PS hierop meer grip zouden kunnen krijgen als wij op een andere manier met onze P&C-cyclus zouden omgaan. Ik vraag daar nogmaals aandacht voor. Dat is de laatste en de stevigste boodschap die ik hier wil geven.

Mevrouw *Keijzers-Verschelling* (CDA): Voorzitter! Staat u mij toe kort vanaf mijn plaats te reageren. Kan de gedeputeerde nog ingaan op de vraag over het beloningsbeleid bij gesubsidieerde instellingen dat nu niet in de algemene subsidieverordening verankerd kan worden? Hoe zouden wij dat anders kunnen doen en op welke termijn is daarover meer duidelijkheid te geven?

Mevrouw *Van der Kammen* (PVV): Voorzitter! Ik wil ook graag kort reageren vanaf mijn plaats. Het is niet de intentie van onze motie om een grote ambtelijke inzet te vergen. Met de toezegging van de gedeputeerde dat het college komt met een voorstel voor meer openheid kunnen wij heel goed leven. Als die toezegging wordt waargemaakt, kunnen wij de motie intrekken.

De *voorzitter*: Bedoelt u dat u de motie nu intrekt?

U hebt het de gedeputeerde horen toezeggen?

Mevrouw *Van der Kammen* (PVV): Als die toezegging hard is, trekken wij onze motie in.

De *voorzitter*: Moet daarvoor nog iets gebeuren in de tweede termijn van de gedeputeerde?

Mevrouw *Van der Kammen* (PVV): Nee, dat hoeft niet, voorzitter.

De *voorzitter*: Dus u trekt de motie nu in?

Mevrouw *Van der Kammen* (PVV): Inderdaad.

De *voorzitter*: Aangezien motie M27 is ingetrokken, maakt zij geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

De *voorzitter*: Mijnheer Vissers, heeft u behoefte aan een tweede termijn.

De heer *Vissers* (SP): Ook even kort vanaf mijn plaats, voorzitter. Ik dank de fractie van D66 voor het aanwijzen van de externen in de dikke stapel papier.

De *voorzitter*: U had er zelf ook een externe voor nodig!

De heer *Vissers* (SP): Ja.

De *voorzitter*: Ik constateer dat zowel mevrouw Tetterso als mevrouw Lestrade als de heer Van der Wel geen behoefte heeft aan een tweede termijn. Ik kijk even of de gedeputeerde kan antwoorden op de nog gestelde vragen.

De heer *Van Heugten* (GS;CDA): Voorzitter! De vraag van mevrouw Keijzers is helder. Ik stel voor dat wij dat even laten uitzoeken en daarop schriftelijk terugkomen. Ik heb op dit moment geen actuele informatie hoe ingewikkeld het probleem is en hoe en wanneer wij een alternatief kunnen bieden nu uit een rechterlijke uitspraak is gebleken dat het niet kan in een subsidieverordening. Wij zullen in onze schriftelijke reactie

ook de termijn noemen.

Naar aanleiding van de opmerking van de heer Ten Harmsen van der Beek merk ik op dat wij permanent moeten kijken of onze begroting en de begrotingscyclus goed in elkaar zitten, of dat verbeteringen mogelijk c.q. noodzakelijk zijn. Wij blijven hierover via de commissie in gesprek met de Staten. Het college zal ook zelf proberen om de begroting en de jaarrekening optimaal bij te stellen. Ik ga graag in op de uitnodiging om permanent met elkaar in dialoog te blijven en naar verbeteringen te zoeken.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Voorzitter! De motie die destijds is aangenomen, ging inderdaad over het maken van een inventarisatie. In de overwegingen van de motie werd de verwachting – de hoop, de wens – uitgesproken dat een aantal projecten die op dit moment lopen gecontinueerd kunnen worden op weg naar BrabantStad Culturele Hoofdstad. Het college werd gevraagd om te kijken welke projecten dat zijn, de artistieke leider erbij te betrekken en dan een beoordeling te geven. Dat traject loopt. De verwachting is dat er ongeveer €1 mln. mee gemoeid is. Een deel kan worden uitgevoerd met bestaande middelen en een deel niet. Dat zijn die vier ton die u hier ziet staan.

In september kan ik u de onderbouwing precies geven. Wij hebben dus gewerkt aan de uitvoering van de motie, maar het is nog niet helemaal rond. Het hier vermelde bedrag verwachten wij nog nodig te hebben om die motie uit te voeren. Het gaat natuurlijk niet sec over de tekst. Ook de discussie die wij toen over de motie hadden, wordt erbij betrokken.

De heer *Ten Harmsen van der Beek* (VVD): Voorzitter! Eerlijk gezegd weet ik niet precies hoe wij hiermee moeten omgaan. Technisch gezien klopt het niet. De lezing van mevrouw Van Haaften klopt wel, maar het is allemaal nog zo ongelooflijk diffuus. Zij spreekt over een aantal projecten. Dat was destijds ook mijn bezwaar tegen de motie. Daarom hebben wij toen tegengestemd. Het college is weggestuurd met een boodschap zonder dat wij wisten welke boodschap het was. Nu komt

de gedeputeerde met een antwoord, terwijl wij niet weten wat dat antwoord precies inhoudt. De gedeputeerde heeft het nu enigszins verduidelijkt met haar opmerking dat er een miljoen nodig is en wij nu alvast vier ton kunnen pakken. Maar zo werken wij natuurlijk niet! Wij gaan geen geld reserveren zonder dat de doelen duidelijk zijn.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Het doel is heel duidelijk omschreven in die motie, maar een en ander was toen nog niet helemaal concreet. De bedoeling en de tekst van de motie zijn volstrekt duidelijk, vooral in combinatie met de discussie die erover gevoerd is. Er zijn zelfs voorbeelden van projecten genoemd. In september heb ik het hele pakket bij elkaar, zowel de uitwerking van deze motie als de overgang van onze provinciale bouwsteen naar de vervolgtrajecten. Er is natuurlijk veel meer aan de hand. Wij zijn bezig met een complex traject, maar het doel dat wij willen bereiken, is geweldig en daar gaat het om.

De *voorzitter*: Ik stel voor dat u in september de discussie voortzet in de commissie.

Wij gaan eerst stemmen over de jaarstukken 2010 en daarna over de Kaderbrief 2011.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Mag ik voordat u de Kaderbrief in stemming brengt, verzoeken om een korte derde termijn?

De *voorzitter*: De beraadslagingen daarover zijn gesloten, maar in artikel 212 van ons Reglement van Orde staat dat u het recht hebt een derde termijn te vragen. Ik stel voor dat u dat doet als wij de stemming over de jaarstukken hebben afgesloten en beginnen aan de stemmingen over de Kaderbrief.

In stemming komt Statenvoorstel nr. 26/11 E.

De heer *Ten Harmsen van der Beek* (VVD): Voorzitter. Wij stemmen in met dit voorstel. Systeemdenken zou ons nopen tot het indienen van een amendement, maar omdat het zo'n goed doel betreft, zullen wij dat vandaag niet doen en

ook instemmen met de ongedekte motie M13 van de begroting.

Mevrouw *Keijzers-Verschelling* (CDA): Voor.

Mevrouw *Van der Kammen* (PVV): Voor.

De heer *Visser* (SP): Voor.

Mevrouw *Tetteroo* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat het Statenvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Mag ik namens onze Staten alle medewerkers en accountants die betrokken zijn geweest bij het opstelling van deze stukken die zo belangrijk zijn voor de controlerende functie die wij uitoefenen, hartelijk danken en de complimenten die hier in de Staten zijn geuit ook aan hen overdragen?

Nummer 32/11

Kaderbrief 2011

De *voorzitter*: Ik leg u nu het verzoek van de heer Heijmans voor om een derde termijn over de Kaderbrief. Mijnheer Heijmans, uw collegae moeten daarmee instemmen.

Is er iemand tegen het honoreren van dit verzoek? Ik constateer dat dit niet het geval is. Dan stel ik voor die toe te kennen.

Daartoe wordt besloten.

De *voorzitter*: Wie wenst gebruik te maken van die derde termijn? De heer Heijmans. Alle goede dingen in drieën!

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Laat er nu voor die derde termijn helemaal geen spreektijdenregeling zijn, dus dat wordt geweldig!

De *voorzitter*: Die is er wel, maar die kent u niet.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Mevrouw Geeraedts heeft daarstraks al gevraagd wat wij doen met het overnemen van moties. Wij hebben geen zin in semantische discussies. Je zou kunnen zeggen dat een motie die wordt ingetrokken, beschouwd moet worden als niet ingediend en hoe kun je nu iets overnemen dat niet is ingediend?

De *voorzitter*: Even voor de helderheid, mijnheer Heijmans. Je kunt wel degelijk een motie overnemen en die kan daarna worden ingetrokken. U moet wel even de volgorde in de gaten houden in uw betoog.

De heer *Heijmans* (SP): Ik wilde deze semantische discussie voorkomen en daarom zei ik dat zo'n motie als niet ingediend beschouwd dient te worden. Om dat te voorkomen, willen wij een duidelijke uitspraak doen over motie M8 van de PVV over de Brabantse Verkoopgarantie. Hier lag in eerdere instantie een andere motie. Inhoudelijk waren enkele woorden anders. Wij hebben uitgebreid met een aantal fracties daarnaar gekeken en zijn vrij snel tot de conclusie gekomen dat het nog veel te vroeg is en dat wij nog geen zicht hebben op het soort woningen en op het aantal woningen dat te zijner tijd hiervoor in aanmerking zou kunnen komen. Dat is de reden waarom die fracties hebben gezegd dat zij noch de motie van de SP noch enige andere motie met die strekking zullen ondersteunen. Overigens zijn er nog meer redenen te bedenken, voorzitter.

Wij vonden daarnaast de toezegging van het college ook niet erg duidelijk. Wordt die motie van de PVV nu letterlijk uitgevoerd? Vandaar dat ik de korte maar krachtige motie wil indienen die luidt als volgt:

*"Provinciale Staten van Noord-Brabant in vergadering bijeen op 1 juli 2011,
overwegende dat:*

- *een motie van de PVV is overgenomen door het college van GS;*
- *een meerderheid van Provinciale Staten deze motie M8 over de Brabantse Verkoop Garantie niet ondersteunt,*

spreekt uit:

- *uitvoering van de inmiddels ingetrokken motie M8 niet wenselijk te vinden, en gaan over tot de orde van de dag."*

De *voorzitter*: Deze motie is ingediend door de leden Heijmans, mw. Geeraedts en mw. Kerkhof-Mos. Zij maakt onderwerp van beraadslaging uit en krijgt nr. M28.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voorzitter! Mag ik de heer Heijmans een toelichtende vraag stellen?

De *voorzitter*: Dat kan. Ik sta graag een interruptie toe.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voorzitter! Omdat het eigenlijk om iets technisch en principiële gaat, wil ik een toelichtende vraag stellen. Betekent dit dat de indieners van mening zijn dat wanneer GS er wel iets mee willen doen – met dit onderwerp of met een ander onderwerp – zij die vrijheid niet hebben?

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Wij spreken met deze motie uit dat wij het niet wenselijk vinden dat het college op dit moment de vrijheid neemt om dit te doen. Wij willen graag in november/december en eigenlijk het liefst in januari dat besluit nemen als er echt zicht op is welke en hoeveel woningen er in de aanbidding zijn.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Ik kan mij dat bij deze motie heel goed voorstellen, maar het ging mij over het principiële punt daarachter. Als een motie is ingetrokken omdat GS de strekking van de motie overnemen en u bent het daarmee niet eens, geeft u dan GS de vrijheid om het wel te doen of vindt u dat u dan een tegenmotie moet indienen, mijnheer Heijmans?

De heer *Heijmans* (SP): Wat mij betreft, mevrouw Lestrade, geldt: wie zwijgt, stemt toe. Ik heb hier nadrukkelijk actie ondernomen omdat ik van mening ben dat dit niet in lijn is met wat de meerderheid van deze Staten wil. Waren wij de

enige fractie geweest die er moeite mee had, zou ik dat natuurlijk niet gedaan hebben. Er zijn vandaag ook moties overgenomen en vervolgens ingetrokken, waarvan ik weet dat de Staten die in grote meerderheid steunen. Waar zou ik mij dan druk over maken? Ik hoop dat het zo duidelijk is.

De *voorzitter*: Zijn er nog andere leden die het woord willen voeren in deze ingelaste derde termijn van de Kaderbrief? Nee, dan stel ik voor dat wij zo dadelijk beginnen met de stemming. Ik schors voor een enkele minuut opdat de zojuist ingediende motie kan worden gekopieerd.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Kunnen wij vast stemmen over de andere moties en amendementen bij de Kaderbrief?

De *voorzitter*: Dat zou kunnen, maar eerst krijgt gedeputeerde De Boer nog de gelegenheid om te reageren op de zojuist in derde termijn ingediende motie.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Ik denk dat ik duidelijk ben geweest over mijn bedoelingen. In de motie van de PVV staat dat het college wordt verzocht zich nadrukkelijk in te spannen. Terecht dat de Staten daarbij beelden willen hebben. Ik heb in mijn betoog aangegeven dat wij tot januari natuurlijk niets kunnen doen dan alleen voortdurend de markt stimuleren om die woning wat sneller naar buiten te brengen of de beweging proberen te maken. Pas in januari kunnen wij eventueel de stap zetten tot verkoop. In de motie wordt het college duidelijk verzocht om een inspanningsverplichting. Uit de motie blijkt dat u er graag beelden bij heeft over welke woningen het gaat en wilt weten welke financiële consequenties eraan verbonden zijn. Ik denk dat dit ook verpakt zat in mijn verhaal. Wat dat betreft ligt de motie recht in de lijn van wat de PVV bedoelt, maar het wordt nogmaals versterkt. Ik neem dat dan graag weer over. Wij zullen op het moment dat wij op de markt komen met die woningen het verzoek om die inspanning te plegen, zetten in het perspectief dat u bedoelt.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Ik ga nu zelf maar wat uitleggen. Ik begrijp dat het advies van de gedeputeerde is de motie over te nemen, maar ik trek haar niet in.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Ik vind dat de gedeputeerde duidelijker moet zeggen wat hij bedoelt. Hij formuleert het wel heel mooi, maar ik begrijp niet helemaal wat het punt is. Wij maken ons hier druk over omdat wij niet weten om hoeveel woningen het gaat, wat de financiële consequentie is en wat het betekent voor de provincie? Het is namelijk wel concreet. Je spant je namelijk ergens voor in zonder dat je weet wat de financiële consequenties zijn en zonder dat je het hoe en wat kunt overzien. Er zijn natuurlijk nog veel meer woningen. Wat moet je daarmee doen? Hoe moet je dat in een context plaatsen? Waar hebben wij het over? Als wij dit gaan doen, welke financiële consequenties heeft dat? Dat overzicht moeten we hebben, maar ik begrijp dat niet helemaal uit het verhaal van de gedeputeerde.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Dan ben ik erg onduidelijk geweest. Ik bedoel precies hetzelfde als mevrouw Geeraedts zegt. Dat was de bedoeling van mijn woorden toen ik sprak over perspectief. Naar aanleiding van het verzoek van de PVV om die inspanning te plegen, heb ik gezegd dat het mij reëel lijkt om zo snel mogelijk voor die woningen een bestemming te zoeken. Wij zijn huisjesbaas. Dat vraagt de PVV met die motie. Ik heb gezegd dat mij dat ook handig lijkt want wij zijn geen woningbezitter. Wij hebben destijds die springplank proberen te creëren maar wij maken er geen vangnet van.

In de motie van de SP die mede namens de VVD en het CDA is ingediend, zeggen de indieners dat zij eerst de kaders willen zien en willen weten hoe de spelregels zijn voordat zij die inspanningsverplichting kunnen honoreren. Ik heb in antwoord hierop gezegd dat ik dat ook wil. Ik heb dat in mijn eerste termijn proberen duidelijk te maken. Dat was ook de reden waarom ik tegen de PVV kon zeggen dat ik dat wil doen. Met deze nieuwe motie wordt dat nog eens extra aangescherpt. Ook daar ben ik content mee om wat de Staten vragen op

die manier te kunnen uitvoeren. Zij kunnen dan bekijken of de inspanningsverplichting die de PVV vraagt, ook op die manier gehonoreerd kan worden.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Oké, dus de gedeputeerde voegt gewoon zelf wat toe aan de motie!

De heer *De Boer* (GS;CDA): Het gaat om twee dingen: motie M8 en motie M28. In motie M28 geven de indieners aan dat zij motie M8 van de fractie van de PVV niet ondersteunen. Ik probeer alleen de intentie van de Staten uit te voeren. Als ik het door mijn beantwoording ingewikkelder maak, dan daarvoor mijn excuus. Nu word ik met motie M28 gevraagd motie M8 niet uit te voeren. Ik probeer beide moties te verenigen – dat maakt het misschien diffuus – om het beste eruit te halen. Dat is volgens mij ook nog steeds de intentie van de Staten.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Volgens mij zei de gedeputeerde naar aanleiding van de motie van de PVV al dat hij eigenlijk gewoon gaat doen wat hij van plan was en zegt hij nu dat hij naar aanleiding van de motie SP gaat doen wat hij van plan is. Eigenlijk veranderen beide moties daar niets aan.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Nee, ik doe niet eigennuttig wat ik zelf wilde. In januari weten wij welke woningen er zijn. Dat is ook de vraag van mevrouw Geeraedts. Zij zegt: zorg ervoor dat je weet wat er op de markt komt, waar die woningen staan, in welke prijsklasse zij zitten, welke consequenties het heeft als de inspanningsverplichting zou worden ingevuld door het college. Ik denk dat de SP met de motie vraagt om dit eerst inzichtelijk te maken voordat je de inspanningsverplichting van de PVV kunt verzilveren. Zo interpreteer ik die motie.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Dat was u toch al van plan, nietwaar?

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Ik heb gezegd over motie M8 dat ik de inspanningsverplichting graag wil overnemen om te voor-

komen dat deze provincie een oneigenlijke taak moet doen, namelijk woningen in de lucht houden. Maar zolang wij daarmee bepaalde mensen kunnen bedienen, doen wij dat wel.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voorzitter! Ik begrijp dat de gedeputeerde zich verplicht ziet in te spannen. Dat hadden wij eerlijk gezegd als vanzelfsprekend aangenomen, want daarvoor is hij gedeputeerde.

In de motie van de PVV ging het echter niet om de vraag of hij zich wilde inspannen, maar om de vraag of hij zich wilde inspannen om woningen met een maximprijs van €185.000 met name aan starters te verkopen. Op die manier vraag je exclusiviteit voor een bepaalde doelgroep en wordt de doelgroep voor die koopwoningen beperkt. Daarmee kun je het risico op niet-verkoop vergroten voor de provincie, om maar eens een element te noemen. Dat is een van de redenen waarom de CDA-fractie niet gelukkig is met deze motie. Je moet bijvoorbeeld ook ouderen die groot wonen een kleine woning kunnen gunnen en zo'n woning ook aan deze mensen kunnen verkopen. Als de provincie woningen verwerft, willen wij in ieder geval dat zij deze zo snel mogelijk en als het kan zonder verlies doorverkoopt. Met andere woorden is de gedeputeerde toen hij zei dat hij de motie overnam, niet goed ingegaan op de werkelijke vraag van de PVV. Daar heb ik dus bezwaar tegen. De gedeputeerde kan niet twee moties overnemen die elkaars tegengestelde zijn. Ik ben daar een beetje ongelukkig mee. Als de gedeputeerde doet wat hij zojuist heeft toegezegd, een plan van aanpak, wie de doelgroepen zijn, om welke categorieën het gaat etc., hoop ik in ieder geval dat wij daarover met elkaar kunnen praten want op deze manier wordt het een oeverloze discussie.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Ik heb aan het verzoek van mevrouw Kerkhof niets toe te voegen. Zij zei: als u doet wat u hebt gezegd, vinden wij het prima,

Mevrouw *Kardol* (PVV): Voorzitter! Ik heb een opmerking aan het adres van de fractie van het

CDA. Ik denk dat onze motie niet goed gelezen is. Wij sluiten juist geen doelgroepen uit. Ik verwijs naar de laatste zin van onze motie.

De *voorzitter*: Hiermee komen wij aan het einde van deze derde termijn over de Kaderbrief 2011. Ik stel vast dat er een motie is toegevoegd aan de nu in stemming te brengen documenten. Wij beginnen overigens met de amendementen.

In stemming komt amendement nr. A5.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Tegen.
Voorzitter. Het is strijdig met het bestuursakkoord.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Tegen.

De heer *Heijmans* (SP): Tegen.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Tegen.
Voorzitter. Wij vinden amendement A7 beter en stemmen daarom tegen dit amendement.

Mevrouw *Overboom* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van D66, GroenLinks en PvdD voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt amendement nr. A6.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Tegen.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Tegen.

De heer *Heijmans* (SP): Tegen.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Tegen.

Mevrouw *Overboom* (D66): Tegen.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks en de PvdD voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt amendement nr. A7.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Tegen.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Tegen.

De heer *Heijmans* (SP): Tegen.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Overboom* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, D66, GroenLinks en de PvdD voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt Statenvoorstel nr. 32/11 B.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voor.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voor.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Tegen.

De heer *Heijmans* (SP): Voor.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Tegen.
Voorzitter. Wij stemmen tegen dit besluit vanwege

punt 2 waar voor de nieuwe meerjarenbegroting 2012 een prioritering voor het wegenfonds wordt ingesteld waarmee wij het niet eens zijn. De geldt ook voor punt 6, de instelling van een Reserve spaar- en financieringsfonds wegeninfrastructuur.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Tegen.
Voorzitter. Met dezelfde stemverklaring als de fractie van de PvdA.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Tegen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Tegen.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA en de SP voor dit Statenvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt M6.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voor.

De heer *Van Vugt* (CDA): Voor.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voor.

De heer *Heijmans* (SP): Voor.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Tegen.

De *voorzitter*: Ik constateer dat het aanwezige lid van de fractie van PvdD tegen deze motie heeft gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt motie nr. M7.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voor.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voor.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voor.

De heer *Heijmans* (SP): Voor.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt motie nr. M11.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Tegen.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voor.

De heer *Heijmans* (SP): Tegen.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Tegen.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Tegen.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Tegen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Tegen.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt motie nr. M12.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Tegen.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Tegen.

Voorzitter. U weet dat wij zelf destijds de motie voor subsidie voor de jonge boeren hebben

ingediend. Het was nooit de bedoeling dat het een dubbelopsubsidie zou worden. Gezien het antwoord van de gedeputeerde is dat inderdaad niet het geval. Daarom hebben wij geen behoefte aan deze motie.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voor.

De heer *Heijmans* (SP): Tegen.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Tegen.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Tegen.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Tegen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Tegen.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt motie nr. M14.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voor.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voor.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voor.

De heer *Heijmans* (SP): Voor.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt motie nr. M15.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voor.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voor.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voor.

De heer *Heijmans* (SP): Voor.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt motie nr. M18.

De *voorzitter*: Ik merk op dat ook de fractie van de PVV bij de ondertekenaars hoort. Dat was niet op de motie vermeld. Daarom zeg ik het er nu even bij.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voor.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voor.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voor.

De heer *Heijmans* (SP): Voor.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voor.
Voorzitter. Bij nader inzien willen wij deze motie graag steunen.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt motie nr. M19.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Tegen.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Tegen.

De heer *Heijmans* (SP): Tegen.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de PVV en de SP tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is verworpen.

In stemming komt motie nr. M20.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Tegen.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voor.

De heer *Heijmans* (SP): Tegen.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Tegen.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Tegen.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de SP, de PvdA en de PvdD tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is verworpen.

In stemming komt motie M21.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Tegen.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Tegen.

De heer *Heijmans* (SP): Tegen.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de PVV en de SP tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is verworpen.

In stemming komt motie nr. M22.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Tegen.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Tegen.

De heer *Heijmans* (SP): Tegen.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Tegen.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van D66, GroenLinks en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie nr. M23a.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voor.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voor.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voor.

De heer *Heijmans* (SP): Voor.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt motie nr. M24.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Tegen.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Tegen.

De heer *Van den Berg* (PVV): Tegen.

Voorzitter. Wij vinden de motie iets te ver gaan. Wij zijn echter wel geïnteresseerd in de kostenraming van deze spoorlijn.

De heer *Heijmans* (SP): Tegen.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de PVV en de SP tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is verworpen.

In stemming komt motie nr. M25.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voor.

Voorzitter. Wij zijn voor deze motie mits dat gaat zonder subsidie. Als het bedoeld is met subsidie, dan zijn wij tegen deze motie.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voor.

Voorzitter. Wij hebben ongeveer dezelfde stemverklaring als de VVD. Ook wij wensen dat het Nachtnet in Brabant blijft, maar wij vinden niet dat de provincie daar in de toekomst geld bij moet leggen.

De heer *Van den Berg* (PVV): Voor.

Voorzitter. Wij hebben exact dezelfde mening als de VVD: met subsidie zijn tegen deze motie en zonder subsidie zijn wij voor.

De heer *Heijmans* (SP): Voor.

Voorzitter. Zowel de indiener als het college heeft benadrukt dat het hier niet om financiële middelen gaat maar om planologische, dus stemmen wij voor.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen, met de daarbij gemaakte kanttekeningen.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Betekent dit zonder subsidie?

De *voorzitter*: Ja, want dat is een paar keer gezegd. Wij kunnen in stemverklaringen niet de inhoud van de motie veranderen, dames en heren. Dat gaat niet.

In stemming komt motie nr. M28.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voor.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voor.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Tegen.

De heer *Heijmans* (SP): Voor.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voor.

Voorzitter. Wij zijn voor zoals het uitgelegd is door de gedeputeerde.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

Voorzitter. Wij zijn voor deze motie met dezelfde stemverklaring als de PvdA.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Tegen.

Voorzitter. De heer Heijmans had dit ook in stemverklaring kunnen doen bij de motie van de PVV.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de SP, de PvdA, D66 en GroenLinks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Daarmee komen wij aan het einde van de behandeling van stuknummer 32/11. Wij gaan over naar de behandeling van de resterende onderwerpen.

Ik kijk even rond of u behoefte heeft aan een kopje thee. Dat lijkt het geval te zijn.

De vergadering wordt van 15.50 uur tot 16.05 uur geschorst.

Nummer 21/11

Correctieve herziening van de kaart Wet ammoniak en veehouderij

De *voorzitter*: Dames en heren. Wij beginnen met de correctieve herziening van de kaart Wet ammoniak en veehouderij. Gedeputeerde De Boer zal gedeputeerde Iding in de beantwoording vervangen. Er is door enkele fracties spreektijd aangevraagd, om te beginnen de heer Kap van de

fractie van de PVV. Ik hoor zojuist dat dit niet het geval is. Dan houd ik op het lijstje over mevrouw Spierings van de fractie van D66.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Voorzitter!

De *voorzitter*: Volgens mijn lijstje heeft de PvdA geen spreektijd aangevraagd, maar ik wil u die graag geven als u belooft het kort en krachtig te houden. Het zal ook uw maidenspeech zijn, dus geen interrupties.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Voorzitter! Daarom vond ik het heel leuk. Maidenspeech is een te groot woord voor wat ik ga zeggen, maar ik dacht dan is de kop eraf en kunnen wij de volgende keer als ik het woord voer meteen een goed debat hebben. Ik mag dan immers wel onderbroken worden.

Voorzitter. De correctieve herziening van de kaart is uitgebreid besproken in de commissie. Het gaat om natuurgebieden die voor 1 mei 1988 gerealiseerd zijn, of indien later aangewezen ten minste op 31 december 2001.

In de commissie hebben enkele partijen nadrukkelijk verzocht om ook natuurgebieden van na 2002 te beschermen. GS hebben de commissie toegezegd met een plan te zullen komen op welke wijze zij dat willen doen.

De toezegging wordt echter steeds zwakker. Tijdens de commissievergadering van 13 mei was het nog een plan dat ingediend zou worden, in de notulen staat dat het om een notitie gaat en in de Memorie van Antwoord bij de stukken van vandaag staat en ik citeer: "Tijdens de bespreking kunnen nadere vragen over bescherming aan de orde komen." Ik verzoek GS vandaag te bevestigen dat zij met een gericht plan komen voor de bescherming van deze natuurgebieden. Bovendien vraag ik GS ons aan te geven welke termijn zij daarbij in gedachten hebben.

Ten slotte, voorzitter, dienen wij samen met enkele andere fracties een motie in. Die zal door mijn collega Spierings worden toegelicht.

Mevrouw *Spierings* (D66): Mijnheer de voorzitter. Wij hebben het vandaag over de correctieve

herziening van de kaart Wet ammoniak en veehouderij. Er is al een eerdere versie van deze kaart geweest waartegen is geprocedeerd tot aan de Raad van State. De Raad van State heeft toen op enkele punten de bezwaarmakers gelijkgegeven. Toen heeft de provincie de kaart aangepast. Die is in ontwerp gepubliceerd en daarop heeft inspraak plaatsgevonden.

Nu ligt de versie voor waarin de inspraakreacties zijn verwerkt dan wel verworpen. Graag maak ik nogmaals mijn complimenten voor het vele werk dat is verricht om te komen tot een goede argumentatie. De materie is zeer ingewikkeld. De argumentatie is zorgvuldig opgezet. Het is echter jammer dat het zo'n technische discussie is geworden, maar daar kunnen wij in dit huis niets aan doen want dat zit in de aard van de wet.

Conform de inspraakreacties moeten de gebieden 607 en 608 ten zuidwesten van Mill als één gebied beschouwd worden. GS onderkennen dat ook, maar besluiten toch om het gebied niet aan te wijzen; niet omdat het niet zou voldoen aan de criteria maar omdat een deel van het gebied een MOB-complex is en mogelijk ontwikkeld wordt tot ruimte-voor-ruimtekavels. Wij zien niet in wat een dergelijke ontwikkeling zo die al plaats gaat vinden, te maken heeft met de Wet ammoniak en veehouderij. Die wet is er namelijk op gericht natuurgebieden te beschermen tegen de depositie van ammoniak uit veehouderijen en heeft helemaal niets te maken met de ontwikkeling van woningen.

Het voorstel om de gebieden 607 en 608 niet aan te wijzen, is dan ook niet correct. Ten eerste is het niet houdbaar volgens de Wet ammoniak en veehouderij. De wet biedt namelijk niet de mogelijkheid om argumenten zoals toekomstige ontwikkelingen erbij te betrekken. Ten tweede is er geen enkele reden om het gebied niet op de kaart te zetten, want aanwijzing onder de Wet ammoniak en veehouderij heeft geen negatieve gevolgen voor het later alsnog ontwikkelen van woningbouw aldaar. Ten derde is het wat de gevolgen voor de veehouderij betreft mogelijk om maatwerk te leveren op die punten waar onwenselijke gevolgen kunnen optreden.

Ik heb eens nagezocht wat er nu werkelijk is

geregeld voor de ontwikkeling van dat MOB-complex. Op de site van de gemeente Mill en St. Hubert kan ik er werkelijk niets over vinden. Er is hier absoluut nog geen besluit genomen. Wij dienen daarom samen met de fracties van GroenLinks, de Partij voor de Dieren en de PvdA een motie in om de gebieden 607 en 608 alsnog op te nemen op de kaart Wet ammoniak en veehouderij.

De voorzitter: Interruptie de heer Verhees.

Mevrouw Lestrade-Brouwer (D66): Voorzitter! Het betreft een maidenspeech.

De voorzitter: U hebt helemaal gelijk. Er mag niet worden geïnterrupteerd.

Door de leden mw. Spierings, P. Smeulders, Van der Wel en mw. Knoet-Michels wordt de volgende motie ingediend:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 1 juli 2011, constaterende dat:

- *Provinciale Staten op grond van de Wet ammoniak en veehouderij de opdracht hebben om de zeer kwetsbare gebieden aan te wijzen;*
- *de Raad van State heeft geconcludeerd dat de gebieden 607 en 608 (ten noordwesten van Mill) als één gebied beschouwd moeten worden;*
- *de gebieden 607 en 608 indien zij als één gebied beschouwd worden, voldoen aan de criteria voor aanwijzing als zeer kwetsbaar gebied;*

overwegende dat:

- *de argumenten om de gebieden 607 en 608 niet aan te wijzen¹ geen juridische grond vinden in de Wet ammoniak en veehouderij en er derhalve een groot risico is dat dit wederom gaat leiden tot een zaak bij de Raad van State;*
- *de plannen voor stedelijke uitbreiding op het voormalig MOB-complex nog in een dusdanig prematuur stadium verkeren dat er op de website van de gemeente Mill en St. Hubert geen informatie over te vinden is;*
- *aanwijzing als kwetsbaar gebied geen enkele extra belemmering opwerpt voor de voorgenomen stedelijke uitbreiding, aangezien de Wet ammoniak en veehouderij enkel betrekking heeft op veehouderijen;*

- *het mogelijk is om indien nodig maatwerk te leveren bij de aanwijzing van de gebieden 607 en 608 ten behoeve van de omliggende veehouderijbedrijven;*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- *om de gebieden 607 en 608 alsnog aan te wijzen als zeer kwetsbare gebieden in het kader van de Wet ammoniak en veehouderij;*

en gaan over tot de orde van de dag."

¹ Citaat uit blz. 18 van het Statenvoorstel: *"De kern van gebied 607 beslaat voor het grootste deel een voormalig MOB-complex. De gemeente Mill en Sint Hubert hebben plannen om hier stedelijke uitbreiding te realiseren. Dit gebied zal derhalve op korte termijn zijn functie als EHS verliezen en hiervoor zal elders in de gemeente compensatie worden gezocht. Aanwijzing van dit gebied als zeer kwetsbaar is derhalve niet wenselijk."*

De voorzitter: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit en krijgt nr. M29.

De heer Van der Wel (PvdD): Voorzitter! Ik sluit mij graag aan bij de woorden van mevrouw Spierings van de fractie van D66. Ik heb deze motie mee ingediend.

In het stuk staat dat er EHS-gronden worden verpacht die nog niet zijn ingericht. Als er geen nadere afspraken worden gemaakt over het uitrijden van mest, vervuilen die gebieden en in ieder geval verzuren zij. Is dit wel een verstandig beleid? Zouden daarover in de toekomst geen betere afspraken gemaakt moeten worden? Als die gebieden verder ontwikkeld worden, zitten wij met verzuurde grond en moet die alsnog worden opgeruimd.

De heer Verhees (VVD): Voorzitter! Wij hebben drie sprekers gehoord en er is een motie ingediend. Ik ben ontzettend benieuwd naar de reikwijdte van die motie. Het gaat hier om een correctieve herziening. Naar aanleiding van bezwaren van de Raad van State wordt er een nieuwe beslissing genomen over een bepaald gebied. Dit is in alle wijsheid gebeurd.

In de motie wordt naar mijn mening om maatwerk gevraagd. Ik ben van mening dat dit juist niet goed is omdat er dan meer veehouderijen onder zouden

moeten vallen. Of zie ik dat verkeerd?

De heer *Van der Wel* (PvdD): De motie gaat over een specifiek gebied. In het stuk staat dat de provincie binnen de criteria voor de Wet ammoniak en veehouderij bij aanwijzing van zeer kwetsbare gebieden een zekere beleidsvrijheid heeft. Wij mogen dat zeker voorstellen in een motie en die in stemming brengen. Als de motie wordt aangenomen, geldt het specifiek voor dit gebied.

De heer *Verhees* (VVD): Natuurlijk mag de motie hier in stemming worden gebracht, maar om hoeveel bedrijven gaat het? De bedoeling van deze wet is dat bedrijven die niet in een extensiveringsgebied liggen een gecorrigeerd plafond krijgen en daarmee worden beperkt in hun uitbreiding. Hoeveel bedrijven vallen hieronder volgens de heer Van der Wel?

De heer *Van der Wel* (PvdD): Dat is een goede vraag. Die leg ik neer bij de gedeputeerde.

De *voorzitter*: Ik denk dat die daar hoort.

Mevrouw *Spierings* (D66): Voorzitter! Het is belangrijk om de wet op een goede manier toe te passen. Wij moeten rekening houden met de opmerkingen van de sprekers en met wat er al eerder voor de rechtbank heeft gespeeld. Het is inderdaad aan de gedeputeerde om aan te geven om hoeveel bedrijven het gaat.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Mevrouw Knoet van de fractie van de PvdA constateert dat er verwatering in woordgebruik optreedt. Ik ga nu geen toezegging doen namens mijn collega. Hij heeft daarover met de commissie gesproken. Ik ken de context daarvan onvoldoende en kan de reikwijdte van een eventuele toezegging niet overzien. Ik vraag mevrouw Knoet het gevoel dat zij heeft nogmaals te uiten tijdens de eerstkomende commissievergadering. Als invaller kan ik nu geen recht doen aan het beleid dat gedeputeerde Iding de komende vier jaren samen met u wil uitzetten op dit dossier.

Over de vragen van D66 en de PvdD kan ik redelijk kort zijn. Er wordt getwijfeld aan de juiste toepassing van de wet. Ik denk dat een en ander getoetst is bij de Raad van State. De wet eist dat mensen worden gehoord. Uit de stukken blijkt dat de Natuurorganisaties en de lokale landbouw zijn gehoord. Die wettelijke verplichting is dus ingevuld. Het advies van de BMF (Brabantse Milieufederatie) heeft geresulteerd in wat vandaag voorligt, namelijk om het niet te doen.

Het tweede punt is dat de aanwezige veehouders bij de wettelijke procedures moeten worden betrokken. Ik kan de heer Verhees helaas geen antwoord geven op zijn vraag om hoeveel bedrijven het gaat. Hij heeft wel gelijk als hij zegt dat men zich bij uitbreiding moet houden aan de plafonds die daar gelden.

De heer *Verhees* (VVD): Voorzitter! Ik wil de gedeputeerde wel een beetje helpen. In de stukken staat dat over heel Brabant bij 96 bedrijven die niet in het extensiveringsgebied vallen dus in het verweingsgebied of in een LOG (Landbouwonwikkelingsgebied), sprake is van een gecorrigeerd plafond. Als wij alle gebieden van mevrouw Knoet en de twee gebieden van mevrouw Spierings erbij pakken, is er sprake van 10% nieuwe natuur en gaat het over negen bedrijven. De helft van die bedrijven zijn rundveebedrijven. Die ondervinden hiervan geen negatieve gevolgen. Er blijven vier of vijf bedrijven over. De helft daarvan heeft geen uitbreidingsplannen. Als de motie uitgebreid wordt tot heel Brabant en ook tot de nieuwe natuur, gaat het misschien over twee of drie bedrijven. Wat zijn de gevolgen daarvan? De nieuwe stallen die zij moeten bouwen, vallen onder onze eigen Brabantse regelingen inzake ammoniak en Natura 2000. Alleen bij bestaande gebouwen moet 10% meer gereduceerd worden. Dat is de discussie die wij voeren.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Ik ga even verder over de wettelijke component. Ik heb al gewezen op de verplichting om natuurorganisaties en de lokale landbouw te horen. Beide hebben zeer duidelijk "ja" gezegd tegen het voorstel. Bij de WAV-kaarten geldt de wettelijke verplichting dat reke-

ning moet worden gehouden met de bestaande veehouderijen. Ook dat is gebeurd. Het lijkt mij duidelijk. Het is ook bij de Raad van State geweest. Als de Staten menen dat het rechtsongeldig is, zal daarover een ander gremium moeten beslissen. Wij hebben gedaan wat wettelijk verplicht was. In dat licht wil ik de voorliggende motie ontraden.

De *voorzitter*: Is er behoefte aan een tweede termijn? Ik geef het woord aan mevrouw Spierings.

Mevrouw *Spierings* (D66): Voorzitter! Ik wil even aan aantal zaken rechtzetten. Wij hebben het in de motie over twee gebieden bij Mill en niet over heel Brabant. Als deze twee gebieden alsnog worden aangewezen als zeer kwetsbare gebieden in het kader van deze wet, heeft dat geen consequenties voor andere gebieden in Brabant.

Bij de Raad van State is ingebracht dat de gebieden 607 en 608 als één gebied beschouwd moesten worden. Daarover heeft de Raad van State de uitspraak gedaan dat die gebieden als één moeten worden beschouwd. Toen is er een nieuw ontwerp in de inspraak gebracht. GS hebben aangegeven het inderdaad als één gebied te beschouwen, maar dat het gebied ondanks het feit dat het aan de eisen voldoet, niet te willen aanwijzen omdat daar ideeën over woningbouw-ontwikkeling zijn. Vervolgens heeft de BMF weer ingesproken, omdat zij vindt dat het gebied wél op de kaart moet. Ik kan mij voorstellen dat de BMF heeft aangegeven het totaalpakket acceptabel te vinden, maar op dit punt heeft zij heel duidelijk wederom ingesproken. Vandaar dat wij u verzoeken, voorzitter, de motie gewoon in stemming te brengen.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Als de BMF een ander standpunt heeft ingenomen, is dat zo. Ik heb daar overigens geen kennis van genomen. De Reconstructiecommissie waarin verschillende partijen zitting hebben, heeft uiteindelijk het advies gegeven. Een van die partijen, de BMF, heeft blijkbaar later een andere positie ingenomen.

Mevrouw *Spierings* heeft gezegd dat er mogelijk

ideeën voor woningbouw zijn. Ik wijs erop dat woningbouw voor het college hier een secundair argument is. Juist de toepassing van de wettelijke kaders hebben het college geleid.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Ik heb een vraag aan mevrouw *Spierings*. Bij de overwegingen staat bij het vierde gedachtestreepje: "- het mogelijk is om indien nodig maatwerk te leveren bij de aanwijzing van de gebieden ten behoeve van de omliggende veehouderijbedrijven;". Wij weten niet om hoeveel veehouderijbedrijven het gaat. Wij weten ook niet wat de juridische consequenties zijn voor die bedrijven. Ik respecteer zeer dat mevrouw *Spierings* zo'n motie indient, maar dan moeten die gegevens ook bekend zijn. Wat betekent "maatwerk leveren" in dit verband? Wij weten niet precies waarover het gaat. Mevrouw *Spierings* weet dat kennelijk ook niet, want zij weet niet eens om hoeveel bedrijven het gaat. Misschien kan zij daarop nog een keer reageren. Als wij hiermee zouden instemmen, moeten wij zeker weten wat de consequenties zijn, niet alleen ten aanzien van de woningbouw.

Mevrouw *Spierings* (D66): Het is aan GS om dat in beeld te brengen. GS kunnen op basis van deze motie een voorstel doen om de gebieden 607 en 608 in de kaart op te nemen onder toepassing van maatwerk.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Als u een motie indient, mevrouw *Spierings*, moet u zorgen dat u alle gegevens hebt op basis waarvan u gemotiveerd die motie kunt indienen.

Mevrouw *Spierings* (D66): In dat geval had ik wel een amendement ingediend. Ik heb heel bewust voor een motie gekozen.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Als wij hiermee instemmen, moeten wij toch weten wat de consequenties zijn van een positief geluid van onze kant? Dat weten wij niet omdat wij de consequenties voor die bedrijven niet kennen.

De heer *Wagemakers* (PvdA): Voorzitter! Ik heb de

situatie ook bekeken maar vanuit de ruimtelijke ordening. Het is opmerkelijk dat hier de Wav afgehaald wordt terwijl daar vijf bedrijven zitten. De Wav-cirkel is niet bedoeld voor de woningbouw maar voor die agrarische bedrijven. Dat er misschien woningbouw komt, doet niet ter zake.

Ik wil even het geheugen opfrissen. MOB-complexen zijn hier meer aan de orde geweest. Wij hebben toen gezegd: wij laten het zoals het is en als de gemeenten daar iets willen ontwikkelen, komen zij in een procedure terecht. Dat staat er dus los van. Nogmaals, het heeft niets met het MOB-complex te maken, maar er liggen wel bedrijven naast.

De *voorzitter*: Ik hoop te kunnen vaststellen dat de gedachtewisseling eenieder in staat stelt om over het voorstel en de daarbij ingediende motie te stemmen.

In stemming komt het Statenvoorstel nr. 21/11 B.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voor.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voor.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voor.

De heer *Visser* (SP): Voor.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Spierings* (D66): Voor.

Voorzitter. Wij stemmen voor maar zijn tegen het niet aanwijzen van de gebieden 607 en 608.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

Voorzitter. Wij stemmen voor met dezelfde stemverklaring als de fractie van D66.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

Voorzitter. Wij stemmen voor met dezelfde stemverklaring.

De *voorzitter*: Ik constateer dat het Statenvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt motie nr. M29.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Tegen.

Voorzitter. Wij kunnen niet overzien wat de consequenties zijn van de aanwijzing.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Tegen.

De heer *Visser* (SP): Tegen.

Voorzitter. Wij kunnen evenmin overzien hoeveel bloed hier gaat vloeien. Wij delen wel de zorg van de indieners over de houdbaarheid van een en ander bij de Raad van State. Als de herziening hier nog een keer terugkomt, heeft het college een probleem.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Spierings* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de PVV en de SP tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is verworpen.

Nummer 40/11

Herziening Inpassingsbesluit Overdiepse Polder

De *voorzitter*: Twee partijen hebben zich gemeld voor het woord. Voor het CDA voert mevrouw Kerkhof het woord en voor D66 mevrouw Lestrade.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voorzitter! Mag het van mijn plaats?

De *voorzitter*: Dat mag.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voorzitter! Wij hebben veel waardering en lof voor het feit dat GS een brief van de gemeente Waalwijk van 22 juni zo snel op de agenda zetten. Daarin wordt een serieus probleem aangekaart over het project Ruimte voor de Rivier.

Wij hebben er geen enkel probleem mee dat het op deze manier gaat, want daarmee wordt een maandenlange vertraging voorkomen. Ook de voorgestelde procedure vinden wij prima. Akkoord dus.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voorzitter! Ook van onze kant complimenten voor de reactiesnelheid. Het ware prettig als het op andere gebieden ook zo snel zou gaan. Het kan dus wel. Ik lees even een stukje voor van een onze fractiegenoten: "Vanwege het verlenen van de Wabo-vergunning is het noodzakelijk op korte termijn dit besluit te nemen. Het inpassingsplan is nooit bedoeld om besluiten die op gemeentelijk niveau genomen moeten worden, in een inpassingsplan van de provincie te regelen. Belangrijk vraag die hieruit voortkomt is wel: Wat leren wij hiervan voor de toekomst? Het kan niet zo zijn dat wij meer van dit soort aanpassingen op de agenda krijgen."

De *voorzitter*: Er zijn geen andere partijen die zich voor het woord hebben gemeld. Ik zie dat de gedeputeerde geen behoefte heeft hierop te reageren.

In stemming komt het Statenvoorstel 40/11.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voor.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voor.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voor.

De heer *Heijmans* (SP): Voor.

De heer *Wagemakers* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat dit Statenvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Nummer 27/11

Bestuursakkoord 2011-2015 Rijk – Interprovinciaal Overleg (IPO) - Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) - Unie van Waterschappen (UvW)

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter, collega's. Er is al heel veel gezegd over dit bestuursakkoord. Met name bij de gemeenten heeft dit akkoord tot veel zorgen geleid. Vanwege het overzetten van een aantal taken met daarbij een stevige bezuinigingsopdracht hebben de gemeenten het Rijk laten weten dat zij althans tegen een bepaald onderdeel van het akkoord zijn. Volgens de heer Donner zijn zij daarmee helemaal tegen dat akkoord.

Wat daar ook van zij, in al die commotie zou bijna worden vergeten dat dit akkoord ook een zeer grote impact heeft op de provincie. Een ding is daarbij duidelijk: ondanks alle voor- en nadelen – ik kom daar nog op – staat vast dat de positie van de provincie door dit bestuursakkoord wel aanzienlijk wordt versterkt.

Het takenpakket van de provincie volgens de commissie-Lodders wordt namelijk met dit bestuursakkoord aanzienlijk uitgebreid. De provincie treedt daarbij bovendien autonoom als uitvoerder op.

De afspraken in het bestuursakkoord tot vermindering van de regeldruk bijvoorbeeld spreken mijn fractie zeer aan, met name het voornemen om te komen tot een overzichtelijk eenvoudig en samenhangend stelsel van het omgevingsrecht. Ik weet niet of velen van u daarmee te maken hebben, maar het is voor een normaal mens bijna niet meer te volgen. Het voornemen om te onderzoeken of er bijvoorbeeld gewerkt kan worden met regelvrije zones waardoor innovatieve ontwikkelingen zeer kunnen worden bevorderd,

zien wij als een positief punt van dit bestuursakkoord.

Het ligt echter anders bij de financiële aspecten. De financieel-economische crisis noodzaakt het Rijk tot forse bezuinigingen die grote gevolgen hebben voor de provinciale financiën. Het is wel een beetje lastig want wij kunnen het eigenlijk nog niet helemaal overzien. De tabel in bijlage 4 van de Kaderbrief laat zien dat er nog veel pm-posten zijn, maar inmiddels is wel duidelijk geworden dat Brabant structureel €66 mln. minder ontvangt uit het Provinciefonds. Overigens is dit een verbetering ten opzichte van de voorstellen van destijds van de Raad voor de financiële verhoudingen. Die raad had aanvankelijk bedacht dat Brabant €164 mln. per jaar moest inleveren. Die €164 mln. bleek een rekenfout te zijn, het was €146 mln., maar het blijft heel veel. Het is nu €66 mln. geworden en ondanks alle ellende verdienen de onderhandelaars hiervoor een compliment.

Een korting van €66 mln. betekent dat wij in Brabant de komende jaren nog maar €53 mln. uit dat Provinciefonds ontvangen. Daarmee hangen wij bij het verdelen van de gelden helemaal achteraan de wagen. Het is gepubliceerd, dus u weet het allemaal: voor elke Brabander €22 en voor de inwoners van de overige provincies €55. Ook de culturele sector in Brabant krijgt een stevige tik. Het toch al niet indrukwekkende rijksbudget dat wij kregen, wordt met de komende bezuinigingen gehalveerd. Wij kregen al minder dan 4% van het totaal en nu is het iets meer dan 1,5%. Wij kunnen ons niet onttrekken aan het idee dat Brabant wel heel erg makkelijk als het kind van de rekening wordt gezien. Wij hebben al onze protesten laten horen tegen die bezuinigingen. U weet dat wij met een aantal Statenleden op 21 juni naar Den Haag zijn getogen en daar namens de gehele Staten een brief hebben overhandigd aan de voorzitter van de vaste Kamercommissie en ons ongenoegen duidelijk hebben laten blijken.

Voorzitter. Als je al die gegevens hoort, snapt u dat wij daar niet vrolijk van worden. Wij vinden dat Brabant onevenredig opdraait voor de gevolgen van de bezuinigingen bij het Rijk, terwijl Brabant toch als tweede economische regio van

Nederland en zelfs als slimste regio ter wereld een behoorlijke bijdrage levert aan de vooruitgang van Nederland. Voor de fractie van de VVD is de rek er dan ook wel echt uit!

Wegen onze bezwaren nu voldoende zwaar om tegen dit bestuursakkoord te stemmen? Wij hebben daarover uitvoerig gesproken in onze fractie en zijn uiteindelijk tot de conclusie gekomen dat het ondanks alle bezuinigingen niet verstandig is om tegen dit akkoord te stemmen. Een stem tegen betekent namelijk dat wij onszelf buitenspel zetten. Er moeten nog deelakkoorden worden opgesteld waarover wij als Brabant graag willen meepraten. Een stem tegen betekent dat wij niet langer meedoen en het Rijk vrij spel heeft om zelf invulling te geven aan die akkoorden. Een van die deelakkoorden is op dit moment nog buiten het akkoord gehouden. Dat gaat over de verdeling van de bezuiniging van €600 mln. op het ILG. Voor Brabant, zo heb ik in de Kaderbrief gelezen, zou dat met de huidige systematiek een korting van €65 mln. kunnen inhouden. Een dergelijke korting heeft vergaande gevolgen voor de verdere realisatie van de EHS, een ambitie die wij in het Bestuursakkoord opnieuw hebben vastgelegd. Voor mijn fractie staat vast dat het belangrijk is dat wij daarover meepraten om zoveel mogelijk uit die pot te kunnen halen en dat het dus verstandiger is om mee te doen dan te mokken aan de zijlijn. Daarom stemt de fractie van de VVD, zij het met enige tegenzin, toch in met dit akkoord. Het mag duidelijk zijn dat we de noodzaak van de bezuiniging onderschrijven, maar de onevenredige afwenteling van die bezuiniging op onze provincie onderschrijven wij niet. Om die reden willen wij mede namens het CDA een motie indienen, waarin wij het college opdragen om bij de toekomstige onderhandelingen met het Rijk namens Provinciale Staten de boodschap over te brengen in Den Haag dat een positieve houding en een coöperatieve samenwerking van het Rijk mag worden verwacht bij de uitwerking van de diverse deelakkoorden en de financiële ondersteuning van de voor onze provincie essentieel geachte onderwerpen en afspraken over o.a. de EHS maar ook de economische topsectoren, cultuur, jeugdzorg en infrastructurele projecten. Op alle

deze gebieden is nog niet duidelijk wat er precies gaat gebeuren.

De voorzitter: Door de leden mw. Geeraedts en mw. Kerkhof-Mos wordt de volgende motie ingediend:

*"Provinciale Staten van de provincie Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 1 juli 2011;
constaterende dat:*

- *de rijksoverheid wordt geconfronteerd met een groeiende staatsschuld en een vergrijzende bevolking;*
- *het kabinet daarom heeft besloten €18 mld. te bezuinigen in deze regeerperiode;*
- *door deze bezuinigingen alle provincies minder gelden van de rijksoverheid zullen ontvangen de komende jaren;*
- *Brabant door die bezuinigingen slechts €22 per inwoner van de rijksoverheid krijgt, waar andere provincies gemiddeld €55 euro per inwoner krijgen;*
- *Brabant een van de belangrijkste economische regio's van Nederland is;*
- *vijftien procent van het BNP en vijfenvestig procent van alle export uit Brabant afkomstig is;*

overwegende dat:

- *bij het vaststellen van de bezuinigingen onvoldoende rekening is gehouden met het belang van de Brabantse economie en de Brabantse samenleving;*
- *de rijksoverheid niet heeft gekozen voor een evenredige verdeling van de gelden in het Provinciefonds;*
- *Brabant door die onevenredige verdeling onnodig zwaar belast wordt ten opzichte van provincies die het huishoudboekje minder op orde hebben;*
- *de beoogde bezuinigingen op de culturele sector voor Brabant een halvering van het budget betekenen, waar Brabant al minder dan vier procent van het totale budget kreeg;*
- *andere provincies en met name de Randstad minder worden gekort op de culturele sector, terwijl zij bovendien een groter deel van het budget ontvangen;*
- *In Brabant zowel binnen deze Staten als daarbuiten het gevoel bestaat dat onze provincie als het kind van de rekening wordt gebruikt door de rijksoverheid;*

spreken uit dat:

- *de provincie Noord-Brabant haar aandeel aan de bezuinigingen van het Rijk meer dan evenredig heeft geleverd en dat de rek er uit is;*

dragen het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant op:

bij toekomstige onderhandelingen met het Rijk namens Provinciale Staten de boodschap over te brengen dat een positieve houding en coöperatieve samenwerking van de rijksoverheid verwacht wordt bij de uitwerking van de diverse deelakkoorden en de (financiële) ondersteuning van de voor Noord-Brabant essentieel geachte onderwerpen en afspraken over onder andere ecologische hoofdstructuren, economische topsectoren, cultuur, jeugdzorg en infrastructurele projecten, en gaan over tot de orde van de dag."

De voorzitter: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgt nr. M30.

Mevrouw Kerkhof-Mos (CDA): Voorzitter! Wij hebben van het college het hele dikke pakket gekregen over het Bestuursakkoord 2011-2015. Dat bestaat uit een akkoord met zowel het IPO, als met de VNG als de Unie van Waterschappen. Wij spreken vandaag uiteraard alleen over het onderhandelingsresultaat Rijk – IPO. Uw college spreekt over een aanvaardbaar resultaat. De CDA-fractie is het met u eens dat het akkoord waarde heeft, vooral omdat het een erkenning is van het nieuwe profiel van de provincie. Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn duidelijk geworden. Daarmee is naar onze mening ook de discussie over het bestaansrecht van de provincie beslecht. Dat vinden wij winst.

De CDA-fractie begrijpt dat als gevolg van de economische crisis en de bankencrisis door het kabinet zwaar moet worden bezuinigd en dat mede overheden in die bezuinigingen delen.

Het voorlopige resultaat valt op onderdelen niet tegen, andere bezuinigingen voor Brabant ervaart mijn fractie als zeer zwaar én onrechtvaardig.

De financiële tegenvallers zijn in beeld gebracht.

In de Kaderbrief en de Memorie van Antwoord.

Uw college verwacht dat voorziene rijksbezuinigingen op natuur en de bijgestelde EHS-ambitie ook nog aanzienlijke gevolgen zullen hebben. Ze betekenen in ieder geval een inbreuk op een bestaande bestuursovereenkomst die geldt t/m 2013. Normaal, noemen wij dat bestuurlijk onbehoorlijk. Gelukkig hebben de provincies zich daaraan niet gecommitteerd. Wij rekenen op uw onderhandelingsvaardigheid en overtuigingskracht en wensen u daarbij van harte succes! Al zijn we

van het Haagse cultuurdebat, voorafgegaan door inspirerend optreden van de Brabantse culturele sector én van onze gedeputeerde op het Binnenhof, wel sceptisch geworden.

De uitkering uit het Provinciefonds valt voor Brabant onevenredig laag uit. Wij vinden de uitspraak van minister-president Rutte twee weken geleden bij zijn bezoek aan Eindhoven Airport dat "Brabant het zo te zien prima op eigen kracht kan" tamelijk opportunistisch en eigenlijk ook beschamend. Juist een sterke economie als die in Brabant zou door het Rijk gekoesterd moeten worden. Daarbij is bijvoorbeeld ook een niet gemarginaliseerde culturele infrastructuur broodnodig.

De decentralisatie van de jeugdzorg geeft ons ook hoofdpijn. Kan Brabant straks de transitie wel verantwoord realiseren?

We mogen dan sinds enige tijd op de A16 weliswaar 130 km/u rijden (die verkeersborden konden er kennelijk wel razendsnel komen!), maar wij moeten afwachten hoe met grote rijksinfrastructurele knelpunten in Brabant wordt omgegaan, al gaven Kamerleden van CDA, VVD PvdA ons recent enige hoop, als we berichten uit de Tweede Kamer mogen geloven.

De CDA-fractie heeft eerder de finale beoordeling van het bestuursakkoord een Griekenland-dilemma genoemd. Zij is teleurgesteld, vooral vanwege het financiële resultaat, maar mijn fractie vindt het afwijzen van het bestuursakkoord toch géén optie; en dat heb ik hier, hoop ik, voldoende toegelicht.

De *voorzitter*: Van de PVV heb ik geen woordmelding gekregen. Dan gaan wij over naar de heer Heijmans van de fractie van de SP.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Ik zal het kort houden. Ik vind het bestuursakkoord niet veel goeds en dan kun je er naar mijn idee ook niet lang over spreken.

Voorzitter. Of je dat nu wilt of niet, als je zo'n akkoord moet beoordelen, telt daarbij natuurlijk wel hoe je aankijkt tegen de noodzaak van de landelijke bezuinigingen van €18 mld. Ik kan mij voorstellen dat als je er heilig van overtuigd bent, dat die bezuinigingen van €18 mld. absoluut noodzakelijk zijn, je dan wat eerder met dit

bestuursakkoord zou kunnen instemmen dan wanneer je er anders naar kijkt. U begrijpt, voorzitter, dat de SP-fractie daar anders naar kijkt.

Bij de bezuinigingen op de uitkering uit het Provinciefonds, waarbij ook gekeken wordt naar vermogen, komt onze provincie er bepaald niet goed vanaf. Ondanks het feit dat mevrouw Geeraedts van mij natuurlijk erg optimistisch mag zijn over het ILG-deelakkoord, reken er maar erop dat het stevige bezuinigingen worden. Er vinden in de toekomst ook bezuinigingen plaats op een belangrijk terrein als de jeugdzorg. Dit soort bezuinigingen, voorzitter, maken het voor de SP-fractie in ieder geval onmogelijk om in te stemmen met dit akkoord. Maar, stel nu dat in dit bestuursakkoord financiële middelen bij de provincies zouden worden weggehaald en dat die rechtstreeks naar lagere overheden zouden gaan. Als die middelen zouden worden gebruikt om de financiële positie van gemeenten te versterken om bijvoorbeeld de enorme bezuiniging van ongeveer een half miljard in 2012 op Wajong en Wsw op te vangen, dan zou dat voor de SP nog een aardig doekje voor het bloeden zijn. Wij zien nu echter dat de bezuinigingen waarvan mijn fractie zegt dat deze eigenlijk niet nodig zijn, door het Rijk worden doorvertaald naar de lagere overheden. Zij mogen straks de ellende verkopen aan de burgers.

Voorzitter. U zult begrijpen dat dit voor ons onaanvaardbaar is; dus een dikke "nee" tegen dit bestuursakkoord.

Ik heb begrepen dat de ingediende motie een beetje als leidraad heeft dat de maat vol is. Ik meen deze motie bij iedereen te moeten aanbevelen. Wij hebben vandaag de Kaderbrief besproken. Daaruit blijkt duidelijk dat financieel gezien bij deze provincie het vet van de botten af is.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voorzitter! Het is jammer dat de gedeputeerden Pauli en Van Haaften er niet zijn, want ik wilde hun iets melden, maar het komt vast wel bij hen terecht.

De bezuinigingen van het huidige kabinet hebben gezorgd voor een versterking van het door de provincie zo gewenste "Brabantgevoel". Nog

onlangs vertrokken er bussen vol teleurgestelde en boze Brabanders naar Den Haag om te protesteren tegen de cultuurbezuinigingen van het Rijk die Brabant onevenredig hard treffen. Een compliment wil ik hierbij graag geven aan gedeputeerde Van Haften die vol overgave voorop gaat in deze strijd.

Het huidige kabinet was nog maar net aangetreden, of staatssecretaris Bleker kwam met zijn drastische bezuinigingen op o.a. het investeringsbudget landelijk gebied. Terwijl provincies en waterschappen volop bezig zijn met de uitvoering van de ecologische hoofdstructuur en de afspraken ten aanzien van de kaderrichtlijn water, haalde hij eenzijdig een streep door toezeggingen aan de provincies. In een extra ingelaste vergadering wist o.a. gedeputeerde Van Heugten zijn boosheid over dit landelijke beleid nauwelijks te onderdrukken. Dit kon niet en dit zou Brabant niet laten gebeuren!

Brabant verdient beter en daarom vindt de PvdA het onjuist en teleurstellend dat GS hebben ingestemd met het bestuursakkoord met het Rijk. In de commissie heeft gedeputeerde Pauli duidelijk proberen te maken dat GS en de Staten geen andere keus hebben dan in te stemmen met het akkoord. Zijn argumentatie daarbij was dat "het Rijk het akkoord hoe dan ook toch wel uitvoert en een tegenstem het alleen maar lastiger maakt om te onderhandelen over de deelakkoorden."

Gedeputeerde Pauli ging daarbij zelfs zo ver dat hij zei dat een tegenstem niets meer was dan "symboolpolitiek", aangezien tegenstemmen nul en generlei waarde heeft. Het akkoord wordt toch wel uitgevoerd.

Voorzitter. Volgens ons zijn het niet de partijen in de Staten of gemeenteraden die tegenstemmen die beticht kunnen worden van symboolpolitiek, maar de bestuurders die aan tafel gaan zitten met een overheid die zich uiteindelijk niets aantrekt van de democratisch gekozen partijen die "nee" zeggen.

De PvdA vindt het dan ook uitermate teleurstellend dat GS niet het lef hebben getoond om richting Den Haag een "nee" uit te spreken over de afspraken in dit akkoord. De PvdA zal dit wél doen omdat zij het merkwaardig en riskant vindt om een akkoord te ondertekenen dat weinig

goeds betekent voor Brabant, om vervolgens erop te hopen dat in de deelakkoorden de ellende weer ongedaan kan worden gemaakt.

En natuurlijk is het mooi dat het Rijk in dit akkoord inziet dat er belangrijke taken zijn weggelegd voor de provincies, maar zonder de daarbij behorende financiële middelen, is het krijgen van de verantwoordelijkheid een wassen neus. Naar aanleiding van de inbreng van mevrouw Geeraedts merk ik op dat voor ons de taken niet van belang zijn, maar de mensen. Het maakt ons niet zoveel uit waar de taken komen te liggen. Het is mooi als de provincie meer taken krijgt, maar voor ons mogen die ook ergens anders komen te liggen mits de financiële middelen erbij gegeven worden. Dit geldt met name de uitvoering van de ILG, de regionaal economische taken en de overdracht van de jeugdzorg naar de gemeenten.

Overigens stemmen wij vandaag niet alleen over de paragraaf over de afspraken tussen Rijk en provincies, maar ook over de afspraken tussen Rijk en gemeenten en waterschappen. Het gaat hier om één akkoord. De PvdA-Statenvructie steunt daarbij de vele gemeentelijke fracties die hebben aangegeven dat dit bestuursakkoord geen ruimte laat voor adequaat sociaal beleid.

Voorzitter. Een "nee" dus van de PvdA, niet als symbool, maar gewoon keihard op de inhoud. Dank u wel.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voorzitter! D66 heeft lang moeten nadenken om te komen tot een besluit. In de commissie hebben wij aangegeven dat het gaat over het hele akkoord. Bepaalde elementen uit dat akkoord kunnen wij waarderen, o.a. de samenwerking met gemeenten die naar een publiekrechtelijke situatie ging, maar niet de getrapte verkiezingen die bij de waterschappen worden voorgesteld. Ik kan mij inhoudelijk aansluiten bij het betoog van mevrouw Wijnands van de PvdA.

Wij zijn uiteindelijk tegen dit akkoord en dat heeft niet te maken met de kwaliteit van onze onderhandelaars, maar omdat wij vinden dat Brabant beter verdient als het gaat om de inzet op het ILG. Daar komt Brabant volledig in de kou te staan. Ook op het gebied van cultuur wordt

Brabant heel miniem bedeed door staatssecretaris Zijlstra. En ook op het gebied van de jeugdzorg weten wij niet wat ons te wachten staat.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Ik ben het volkomen met mevrouw Lestrade eens dat Brabant beter verdient. Als zij "nee" zegt, zitten wij niet meer bij de onderhandelingen. Waarom zou het Rijk met ons aan tafel gaan zitten als wij toch tegen zijn. Heeft zij het idee dat wij dan wel meer krijgen? Als je vindt dat Brabant beter verdient, moet je daarvoor actief inzetten en juist mee gaan onderhandelen en proberen er iets uit te halen. Als wij nu "nee" zeggen – ik begrijp dat wel, want wij hebben er ook mee gezeten – betekent dat wel dat wij uitgespeeld zijn en dat degenen die geen nee zeggen, wil vrij spel hebben om de onderhandelingen te doen. Die zullen heus niet kijken of er nog iets voor Brabant overblijft!

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voorzitter! Ik denk niet dat dit kabinet zich ergens iets aan laat liggen. Ik geloof niet dat dit kabinet ook maar ergens om geeft, ook niet om goede verstandhoudingen met welke provincie dan ook. Ik heb daar heel weinig fiducia in.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): U vindt eigenlijk het college en samenstelling van deze Staten ook niks, mevrouw Lestrade. Dat is voor ons niks nieuws, dat standpunt kennen wij. Dat hebben wij vandaag uitvoerig kunnen vernemen. U maakt toevallig wel deel uit van deze Staten.

Het Rijk heeft aangegeven dat er €600 mln. bezuinigd wordt op het ILG. Daarover moet worden onderhandeld. Je kunt zeggen dat wij dat niet doen, omdat het Rijk inderdaad €600 mln. gaat bezuinigen, maar de vraag is wel naar welke provincies het geld gaat. Er zijn ook provincies die slim zijn en aan de onderhandelingstafel gaan zitten. Dat heeft niets te maken met het kabinet en met uw visie op het kabinet, dat heeft te maken met de vraag of je wel of niet wilt proberen nog wat binnen te halen. Daar gaat het om.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voorzitter! Eerlijk gezegd denk ik dat er met dit kabinet weinig te

onderhandelen valt. Ik sluit mij aan bij de argumentatie die ik van andere partijen hoor. Ik begrijp eerlijk gezegd niet goed wat mijn opinie over het huidige college hiermee te maken heeft. Ik heb juist mijn complimenten gegeven voor de wijze waarop GS in Brabant de onderhandelingen hebben gevoerd. Ik denk dat zij er voor Brabant het maximale uit hebben gehaald. Het kan ook een goed signaal naar het kabinet zijn als verschillende provincies zeggen dat zij dit akkoord zo waardeloos vinden en het niet willen. Als veel provincies zeggen dat zij er niets mee kunnen, luistert het kabinet misschien wel.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Dat is in strijd met uw eigen woorden, mevrouw Lestrade, dat het kabinet nergens naar luistert. Dus dat is niet zo relevant. Een groot aantal provincies heeft zich al akkoord verklaard. Die provincies gaan dus aan die onderhandelingstafel zitten. Wij niet als mevrouw Lestrade tegen is.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Het valt mij op dat mevrouw Geeraedts de opvatting van D66 bestrijdt en die van de PvdA niet. Ik geef geen andere opvatting weer dan andere partijen hier hebben gedaan. Ik begrijp niet goed waarom mevrouw Geeraedts juist bij onze partij uitkomt om te vragen waarom wij dat doen. Ik heb in de commissie gezegd dat ook andere delen van het akkoord elementen bevatten die wij niet correct vinden. Brabant heeft zwaar te lijden onder de maatregelen die genomen worden. Ik vind het akkoord niet goed en zou dus ook niet weten waarom ik dan voor zou moeten stemmen.

De *voorzitter*: Nee, mevrouw Geeraedts, u hebt meer dan twee keer geïnterrupteerd. Mevrouw Lestrade gaat verder met haar betoog.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voorzitter! Ik heb eigenlijk nog weinig toe te voeren. Ik heb gewezen op het feit dat wij moeten inleveren bij het ILG. Bij cultuur hangt Brabant echt aan de achterste mem als ik het zo mag zeggen: €2 tegen €200 in Amsterdam. Verder wijs ik op de jeugdzorg. Ik hoorde mevrouw Kerkhof zich

zojuist afvragen of wij de transitie goed georganiseerd krijgen. Een betoog eerder was het nog dat het daarbinnen moest passen. Wij hebben daar ernstige zorgen over. Ik vind echt dat wij een heel luid en heel duidelijk signaal aan Den Haag moeten geven dat wij het niet goed vinden en dat het zo niet kan!

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! De afgelopen maanden is ontzettend veel te doen geweest over het bestuursakkoord. Vrijwel alle gemeenten hebben zich met hand en tand verzet tegen de enorme bezuinigingen op o.a. de sociale werkplaatsen. Door deze kabinetsplannen wordt Nederland – en dus ook Brabant – op sociaal vlak uitgekleeft, terwijl uit het meest recente rapport van Telos blijkt dat de sociale participatie van Brabanders afneemt. Een zorgelijke zaak, als je het mijn fractie vraagt.

Deze enorme bezuinigingen op het sociale domein zijn voor de fractie van GroenLinks dan ook de reden om tegen dit bestuursakkoord te stemmen in lijn met GroenLinks-fracties in heel Nederland. In het Bestuursakkoord zijn voor de provincies richtinggevend kaders opgenomen voor decentralisaties op de terreinen van natuur, ILG, ruimte, economie, infrastructuur, water en jeugdzorg. Dat is niet helemaal slecht als wij ons realiseren dat anderhalf geleden op landelijk niveau nog een discussie gevoerd werd over het bestaansrecht van de provincies. GS spreken dan ook van een aanvaardbaar onderhandelingsresultaat, maar eigenlijk moet nog blijken hoe acceptabel dat werkelijk is omdat de meest belangrijke onderdelen nog moet worden uitgewerkt in deelakkoorden. Het gaat daarbij om jeugdzorg, ruimte, natuur en economie.

Voor de enorme bezuinigingen op natuur die eraan zitten te komen, hangen als een onweersbui boven het Brabantse landschap. Het is daarom heel erg goed dat ondubbelzinnig is vastgelegd dat de provincies zich vooruitlopend op het deelakkoord niet committeren aan de financiële uitgangspunten van het regeerakkoord c.q. de startnota en dat zij de mogelijkheid tot juridische procedures openhouden, mocht onverhoopt het deelakkoord niet tot stand komen. Dat laatste zou

zo maar eens kunnen gebeuren. Volgens de laatste plannen is er nog niet eens voldoende geld voor het beheer van de bestaande natuurgebieden, laat staan om de EHS af te maken, wat in ieder geval de ambitie van dit Brabantse provinciebestuur is. Omdat het over zoiets belangrijks gaat, zijn we heel blij met de toezegging van GS om het deelakkoord niet te ondertekenen voordat de commissie voor Ecologie en Handhaving zich daarover uitgesproken heeft.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Om te voorkomen dat D66 denkt dat het ik het alleen op D66 heb gemunt, wil ik nu ook even interrumpen. De heer Smeulders zegt dat het college niet akkoord moet gaan met het deelakkoord voordat het in de commissie besproken is. Mag ik daaruit concluderen dat hij vindt dat het college toch aan de onderhandelingstafel moet blijven?

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! Zeker bij het deelakkoord lijkt het mij heel goed dat daarover gesproken wordt.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Mag ik daaruit concluderen dat de heer Smeulders dan toch instemt met het bestuursakkoord?

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Absoluut niet, voorzitter.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Als wij niet instemmen met het bestuursakkoord, komt het college niet aan de onderhandelingstafel! Ik begrijp dan het betoog van de heer Smeulders niet helemaal.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Ik ben wel ontzettend benieuwd waar mevrouw Geeraedts die informatie vandaan haalt. Volgens ons heeft het Rijk er altijd belang bij om met provincies over deelakkoorden te praten. Als wij daar vrij moeiteloos uit kunnen komen, is dat goed zowel voor het Rijk als voor ons. Wij vinden het nu voorliggende resultaat volstrekt onacceptabel. Natuurlijk moeten wij proberen te bereiken dat op een specifiek terrein iets minder erg wordt.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Vindt de heer *Smeulders* het logisch dat het Rijk zal zeggen: provincie, je bent wel tegen, maar je mag toch aan de onderhandelingstafel plaatsnemen?

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Ik zou dat wel degelijk doen als ik het Rijk was.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Ik help het u hopen.

De *voorzitter*: Ik sluit deze discussie. Mijnheer *Smeulders*, vervolgt u uw betoog.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Mevrouw *Geeraedts* hoeft het mij niet te helpen hopen, want als ik het goed begrijp wordt dit bestuursakkoord hier gewoon aangenomen. Dan blijven wij hoe dan ook aan de onderhandelingstafel, maar dat ligt niet aan mijn fractie want wij wijzen het keihard af.

Voorzitter. In het ruimtelijk economisch domein decentraliseert het kabinet het regionaal economisch beleid en beperkt de eigen inzet tot economische topsectoren. De uitwerking daarvan krijgt onder meer vorm op basis van adviezen van de ingestelde sectorcommissies. De provincies gaan ervan uit dat bij deze uitwerking een evenwichtige economische ontwikkeling over alle landsdelen mede leidend is. Dat klinkt ontzettend sympathiek, maar wij vragen ons wel af of dat de beste manier is. Een gedeelte van Brabant is niet voor niets uitgeroepen tot slimste regio van de wereld. Het zou ontzettend jammer zijn als het kabinet en Nederland daarop niet volop zouden inzetten.

In het hoofdstuk "Decentralisatie Jeugdzorg" stelt het kabinet €64 mln. beschikbaar voor transitiekosten, dus voor de overdracht van de jeugdzorg van de provincie naar de gemeenten. Op dit moment is niet vast te stellen welk bedrag precies benodigd is voor deze transitie. Wij gaan ervan uit dat onverhoopt hogere kosten die voortvloeien uit het nog overeen te komen transitieplan, voor rekening van de rijksoverheid zullen komen. Dat schrijft althans ons college. Wij denken eigenlijk dat je daarop met dit kabinet niet hoeft te rekenen. Daarom hebben wij daarstraks een motie ingediend waarin wij het college verzoeken om

hiermee rekening mee te houden en tijdig zelf middelen te reserveren. Het is ontzettend jammer dat die motie is verworpen. Een goede overdracht is immers wel wat waard. De jongeren in de jeugdzorg krijgen waarschijnlijk ook zwaar te lijden van de bezuinigingen voor de onderkant van de arbeidsmarkt en mogen niet dubbel de dupe worden van de kabinetsplannen.

Het moge duidelijk zijn, voorzitter, wij stemmen tegen dit destructieve bestuursakkoord.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Als het mag, spreek ik kort vanaf mijn plaats. Wij stemmen ook tegen het akkoord. Mijn speech is niet zo lang dat mevrouw *Geeraedts* mij dezelfde vragen kan stellen.

De *voorzitter*: Wat jammer nou!

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Dat was ik nu net niet van plan, mijnheer de voorzitter, dus dat komt goed uit.

De *voorzitter*: Het woord is aan gedeputeerde De Boer die namens het college de beantwoording voor zijn rekening neemt.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Ondanks het feit dat verschillende partijen zich hebben uitgesproken voor een keihard nee – de heer *Smeulders* eindigde zijn inbreng daarmee – wil ik toch nog een aantal dingen de revue laten passeren. Wellicht dat ik enige nuance kan aanbrengen en een aantal fracties kan overhalen om die andere kant van de medaille ook te bekijken. Iemand zei eens tegen mij: beter aan tafel meegestuurd dan van tafel weggestuurd! Mevrouw *Geeraedts* zegt dit ook met name.

In de bijdragen zit een soort continuüm van terechte teleurstelling tot boosheid. Bij de eerste sprekers, mevrouw *Geeraedts* en mevrouw *Kerkhof*, hoor ik echter ook veerkracht. Die veerkracht die Brabant zo kenmerkt, blijkt ook uit de motie. Het is een fantastisch papier. De SP onderstreepte nog eens nadrukkelijk dit: een geweldige steun is om te laten zien waar Brabant ook voor staat. Wij willen graag blijven

aanschuiven aan de onderhandelingstafels. Het is fijn dat wij dan de motie met al die logo's erboven op tafel kunnen leggen om te laten zien hoe Brabant erover denkt.

Mevrouw Geeraedts heeft al voldoende gezegd over onze boosheid over de verdeling van de gelden.

Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen wat in het regeerakkoord wordt gezegd over de financiën en wat uiteindelijk in het bestuursakkoord terecht is gekomen over de financiën. Dat neemt niet weg dat wij teleurgesteld zijn over wat naar Brabant toekomt, ondanks het feit dat het beter is dan op grond van de ideeën van de Raad voor de financiële verhoudingen te verwachten viel. Wat mij betreft is het glas halfvol en niet halfleeg.

Met dat halfvolle glas in de hand moeten wij voortdurend het gesprek blijven voeren, ook al hebben wij een zure smaak in de mond. Het gaat daarbij niet alleen over het deelakkoord over het landschap, de EHS en de ILG-gelden.

Mevrouw Wijnands heeft gezegd dat mensen vóór taken gaan en niet omgekeerd. Ik wil niet discussiëren over de volgorde, maar als wij de ruimtelijke ontwikkelingen in deze provincie goed vorm kunnen geven, heb je heel tevreden mensen.

Het bestuursakkoord bevat een groot aantal zaken waarover nog gesproken moet worden en die moeten worden uitgewerkt. Dat is uitermate belangrijk. Daarvoor moet je met elkaar aan tafel schuiven.

De heer *Altundal* (SP): Voorzitter! De gedeputeerde noemt de kern van het probleem. Als er nog geen deelakkoord is afgesloten en de financiële consequenties daarvan nog niet uitonderhandeld zijn, kun je toch niet akkoord gaan met het bestuursakkoord? Dan zeg je namelijk dat je akkoord gaat met de kaders. Dat doe je toch niet? Het is een totaalpakket. Zowel het huidige bestuursakkoord als de deelakkoorden moeten uitonderhandeld zijn en op basis van dat resultaat kunnen wij bekijken of wij met het totale pakket akkoord gaan. Nu gaan wij echter akkoord met een onderdeel en kunnen daar niet meer terug. Het kabinet krijgt daarmee een zodanige

onderhandelingspositie dat het met de provincies alles kan doen wat het wil. Om aan te schuiven aan een tafel is het nodig dat de provincie zelf ook onderhandelingsmogelijkheden heeft.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Ik ben het niet eens met de heer Altundal. Het deelakkoord heeft het kabinet losgezet van het bestuursakkoord als een heel belangrijk onderwerp. Het is niet in het pakket opgenomen. Dat was anders bij het inkomens- en uitkeringsbeleid, dat maakte integraal deel uit van de onderhandelingen waarover de VNG een uitspraak heeft gedaan. Dit deelakkoord staat er echter los van. Ik spreek nu over het bestuursakkoord. Dat ligt thans voor. Natuurlijk kan alles met alles verknoopt worden omdat het allemaal met het Rijk te maken heeft.

De heer *Altundal* (SP): Voorzitter! Het loopt natuurlijk spaak. In het bestuursakkoord staat dat de provincie niet haar commitment geeft aan de financiële kaders. Op het moment dat wij dat bestuursakkoord ondertekenen en aangegeven dat wij ons niet committeren aan de financiële kaders, is de enige mogelijkheid die wij hebben de juridische weg. Het probleem is echter dat twee overheidslagen geen juridische procedure kunnen inzetten die jaren gaat duren, want de bezuinigingen komen wel op ons af.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! De bezuinigingen blijven op ons afkomen, wat wij daar ook van vinden of over zeggen. Het regeerakkoord was duidelijk over de bezuinigingen en de verdeling van het Provinciefonds is daarvan een uitwerking. Het gaat niet alleen om de financiële kaders, het gaat bijvoorbeeld ook over slimme bedrijfsvoering bijvoorbeeld in het kader van ict en over arbeidsmobiliteit tussen de verschillende overheden. Wij hebben afgesproken dat wij zullen proberen ook onze organisatie mean and lean te maken. Daarom moeten er afspraken gemaakt worden over die arbeidsrelaties tussen overheden. Die worden op dit moment uitgewerkt. Wij praten over de vermindering van administratieve lasten en regeldruk. Dit moet nog uitgewerkt worden in het bestuursakkoord. Wij

praten over het vernieuwde omgevingsrecht. Mevrouw Geeraedts wees daarop. Wij praten over de agenda stedelijke vernieuwing, over het convenant bodemsanering, enz. Ik kan het lijstje nog langer maken. Ik wil alleen aangeven dat in het voorliggende raamwerk een aantal zaken nog uitgewerkt moet worden. Daarom willen wij aan de tafel zitten. Zo-even hebben wij het compliment gekregen dat de Brabantse bestuurders fors met de vuist op tafel hebben geslagen en er veel uitgehaald hebben. Dat willen wij opnieuw proberen. Zes provincies hebben al "ja" gezegd. Dat betekent dat het kabinet selectief kan shoppen, met die provincies aan tafel zal gaan zitten en afspraken maken. Wij zitten misschien ook wel aan die tafel, maar doen niet mee als wij niet instemmen met het bestuursakkoord. Het Rijk kan namelijk zeggen: u gaat niet met mij akkoord dus ik laat u even buiten beeld. Dat is wat ik probeer duidelijk te maken.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Ik denk dat er geen goed beeld wordt neergezet. Als je tegenstemt, zoals bijvoorbeeld het college van de provincie Flevoland heeft gedaan, is dat naar mijn idee een signaal dat je als provincie gewoon blijft bestaan en dat je een volwaardige onderhandelingspartner bent in het hele verdere proces met de landelijke overheid. De gedeputeerde doet ook mij een beetje onrecht. Ik denk namelijk dat de onderhandelingspositie versterkt wordt als er een flink aantal tegenstemmers is. Ik hoop wel dat het college in de toekomst als het merkt dat er tegen iets flink wat weerstand is in deze Staten dat signaal serieus zal nemen. Zo denk ik dat ook de landelijke overheid het zeker serieus zal nemen als blijkt dat hier flink wat weerstand is.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! De heer Heijmans heeft helemaal gelijk met zijn opmerking dat wij elkaar serieus moeten nemen. Hij weet dat dit en ook vorige colleges de Staten steeds serieus nemen en hebben genomen. Zo gaat het gelukkig in het Brabantse huis.

Voorzitter. De heer Heijmans zegt dat de gedeputeerde de zaken scheef voorstelt. Omgekeerd zeg ik tegen de heer Heijmans dat Flevoland

een heel specifiek conflict heeft met het Rijk over het OostvaardersWold. Wij hebben echter geen conflict met het Rijk. Wij hebben er het beste uitgehaald en wij willen met het Rijk doorgaan om er steeds het beste uit te blijven halen. De Staten mogen erop rekenen dat dit college zich daarvoor steeds tot het uiterste zal inspannen. Dat hebben wij in het verleden ook gedaan. Wij hebben er het beste uitgehaald bij de financiën. Wij hopen en verwachten dat dit ook het geval zal zijn bij alle andere zaken waarvoor wij aan tafel gaan zitten en die zowel in het regeerakkoord van het Rijk als in het bestuursakkoord van Noord-Brabant genoemd zijn.

Voorzitter. Ik snap de teleurstelling. Ik snap het gevoel van boosheid, maar ik wil de Staten nadrukkelijk in overweging geven dat wij die stap voorwaarts willen maken. Ik vraag de Staten ons daarbij zo breed mogelijk te ondersteunen. Wij willen de voorliggende motie overnemen. Ik hoop dat de Staten die ook breed zullen steunen, dan kan ik haar misschien morgen al in de Efteling rond laten dwarrelen om te laten zien hoe Brabant erover denkt. Ik hoop alleen niet dat dan die ene mijnheer roept: papier hier!

De *voorzitter*: Bestaat er behoefte aan een tweede termijn? Ik constateer dat dit niet het geval is.

In stemming komt het Statenvoorstel nr. 27/11 B.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voor.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voor.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voor.

De heer *Heijmans* (SP): Tegen.

Voorzitter. De SP-fractie stemt tegen, maar ondersteunt natuurlijk wel het college in zijn inzet om uit de deelakkoorden te halen wat maar mogelijk is.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Tegen.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Tegen.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Tegen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Tegen.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA en de PVV voor dit Statenvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt motie nr. M30.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voor.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voor.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voor.

De heer *Heijmans* (SP): Voor.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Tegen.

Voorzitter. Wij vinden het heel triest dat wij het Rijk moeten vragen om een positieve houding en een coöperatieve samenwerking. Dat is voor ons niet meer dan vanzelfsprekend.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

Voorzitter. Ik vind het een beetje alsof wij op de knieën gaan, maar ik ondersteun het college en hoop dat het inderdaad lukt. Ik ben er niet blij om, maar ik stem wel voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Tegen.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de PVV, de SP, D66 en GroenLinks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Sluiting van de vergadering

De *voorzitter*: Hiermee komen wij aan het einde van deze laatste vergadering voor het zomerreces. Wij wensen elkaar een hele mooie zomer toe. U hebt

rust verdiend na een buitengewoon inspannend jaar. Daarin is hard gewerkt: er zijn verkiezingen geweest en er is een nieuw college tot stand gekomen. U bent toe aan rust en reflectie. Wij zien elkaar in september weer terug in dit huis.

Mag ik bijzondere complimenten richten aan al degenen die vandaag hun maidenspeech hebben gehouden? Misschien is het aardig dat wij straks een borrel op elkaar drinken.

Tot slot merk ik op dat Mohamed Lasgaa die nu de deur voor ons opendoet, vandaag zijn verjaardag viert. Van harte gefeliciteerd.

(Applaus).

De voorzitter sluit te 17.40 uur de vergadering.

Besluit 55/11

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

- gezien het voorstel van de griffier d.d. 18 oktober 2011, nr. 2822250,
- gelet op artikel 2.27, vijfde lid, van het Reglement van orde Provinciale Staten 2007;

besluiten:

de notulen van het verhandelde door Provinciale Staten in hun vergadering op 30 juni/1 juli 2011 vast te stellen.

's-Hertogenbosch, 11 november 2011

Provinciale Staten voornoemd,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk, voorzitter,

mw. drs. C.J.M. Dortmans